

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Βρυξέλλες, 20.7.2010
SEC(2010) 963 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

**ΕΤΗΣΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2009**

**Ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις και ενοποιημένες
εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	3
ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	4
ΜΕΡΟΣ Ι – ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.....	13
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ.....	14
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ.....	15
ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	16
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	17
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	18
1. ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ.....	19
2. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	37
3. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ..	70
4. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	69
5. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	70
6. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ	94
7. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	117
8. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.....	129
9. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....	132
10. ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ	132
11. ΜΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ.....	134
ΜΕΡΟΣ ΙΙ – ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.....	137
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	138
ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....	168
1. ΑΡΧΕΣ, ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....	169
2. ΕΞΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	175

ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Οι ετήσιοι ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2009 καταρτίστηκαν με βάση τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν από τα ευρωπαϊκά όργανα και οργανισμούς βάσει του άρθρου 129 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δια της παρούσης, δηλώνω ότι οι ετήσιοι ενοποιημένοι λογαριασμοί καταρτίστηκαν σύμφωνα με τον Τίτλο VII του ισχύοντος δημοσιονομικού κανονισμού και σύμφωνα με τις αρχές, τους κανόνες και τις μεθόδους που ορίζονται στις σημειώσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων.

Από τους υπολόγους των εν λόγω θεσμικών οργάνων και οργανισμών, αφού πιστοποίησαν την αξιοπιστία τους, παρέλαβα όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την κατάρτιση των λογαριασμών, οι οποίοι παρουσιάζουν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Δια της παρούσης, πιστοποιώ ότι, με βάση τις πληροφορίες αυτές και τους ελέγχους τους οποίους έκρινα αναγκαίους να διενεργήσω πριν από την υπογραφή των λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διαθέτω εύλογη βεβαιότητα ότι οι λογαριασμοί παρουσιάζουν πιστή εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά όλα τα ουσιαστικά σημεία.

(υπογραφή)
Philippe Taverne
Υπόλογος
της Επιτροπής

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

1. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) χρηματοδοτεί ένα μεγάλο φάσμα πολιτικών και προγραμμάτων σε όλη την ΕΕ. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες που έχουν καθορίσει τα κράτη μέλη, η Επιτροπή αναλαμβάνει την εκτέλεση συγκεκριμένων προγραμμάτων, δραστηριοτήτων και έργων. Οι δραστηριότητες αυτές μπορεί να αφορούν τόσο την υποστήριξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων υπέρ της κινητικότητας σπουδαστών και εκπαιδευτικών όσο και προγράμματα για τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος των εργαζόμενων στην ΕΕ ή ακόμη την ενίσχυση του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων.

Πάνω από το 90% του προϋπολογισμού της ΕΕ χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση αυτών των πολιτικών και δραστηριοτήτων της ΕΕ, οι οποίες αποφασίζονται σε συμφωνία από όλα τα κράτη μέλη. Η άμεση σχέση μεταξύ ετήσιου προϋπολογισμού και πολιτικών της ΕΕ εξασφαλίζεται μέσω της κατάρτισης προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων (ΠΒΔ). Η ονοματολογία της κατάρτισης του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων, που για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκε στον προϋπολογισμό του 2004, επιτρέπει τον σαφή καθορισμό των τομέων πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του συνολικού ύψους των πόρων που διατίθενται για καθέναν από τους αυτούς τομείς.

Οι τομείς πολιτικής υποδιαιρούνται σε περίπου 200 δραστηριότητες, από τις οποίες περισσότερες από 110 περιλαμβάνουν τομείς του προϋπολογισμού λειτουργίας, οπότε περιλαμβάνονται ως κεφάλαια στην ονοματολογία του προϋπολογισμού. Οι εν λόγω τομείς πολιτικής έχουν κυρίως επιχειρησιακό χαρακτήρα, δεδομένου ότι οι βασικές τους δραστηριότητες αποβλέπουν στο να προσπορίσουν οφέλη σε τρίτους, έκαστος στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα δραστηριότητας. Ωστόσο, άλλοι τομείς πολιτικής έχουν οριζόντιο χαρακτήρα και εξασφαλίζουν την ορθή λειτουργία της Επιτροπής, όπως οι τομείς «Συντονισμός των πολιτικών και παροχή νομικών συμβουλών» και «Προϋπολογισμός». Η κατά δραστηριότητες δομή παρέχει ένα κοινό εννοιολογικό πλαίσιο για την ιεράρχηση προτεραιοτήτων, τον προγραμματισμό, την κατάρτιση του προϋπολογισμού, την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων, με πρωταρχικό σκοπό την ενίσχυση της αποδοτικής, ορθολογικής από οικονομική άποψη και αποτελεσματικής αξιοποίησης των πόρων.

Η εσωτερική διαδικασία έγκρισης του σχεδίου προϋπολογισμού αρχίζει με την κατάρτισή του από την Επιτροπή προτού διαβιβασθεί στο Συμβούλιο, το οποίο δύναται να επιφέρει τροποποιήσεις εφόσον κριθούν απαραίτητες. Στη συνέχεια, ο επικαιροποιημένος προϋπολογισμός διαβιβάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο δύναται να προτείνει τροποποιήσεις ή να δεχθεί ή να απορρίψει το υποβληθέν σχέδιο. Αφού επέλθει συμφωνία για όλες τις τροποποιήσεις και επικαιροποιήσεις (καθώς και για το εντελώς νέο σχέδιο που προτείνει η Επιτροπή, αν αποδειχθεί αναγκαίο), ο προϋπολογισμός εγκρίνεται στα μέσα Δεκεμβρίου από το Κοινοβούλιο. Ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου κηρύσσει εγκεκριμένο τον προϋπολογισμό και καθίσταται δυνατή πλέον η εκτέλεσή του.

2. ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΕ

Η ΕΕ χρηματοδοτείται με δύο τρόπους: έσοδα από ίδιους πόρους και διάφορα έσοδα.

2.1 Έσοδα από ίδιους πόρους και απαιτήσεις

Τα έσοδα από ίδιους πόρους περιέρχονται αυτομάτως στην ΕΕ, ούτως ώστε να μπορεί να χρηματοδοτήσει τον προϋπολογισμό της χωρίς να απαιτείται επακόλουθη απόφαση των εθνικών αρχών. Το συνολικό ποσό των ιδίων πόρων που απαιτείται για τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού καθορίζεται από το σύνολο των δαπανών μείον τα άλλα έσοδα. Το συνολικό ποσό ιδίων πόρων δεν δύναται να υπερβεί το 1,24% (1,23% από το 2010 και εξής) του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ) της ΕΕ. Οι ίδιοι πόροι κατανέμονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- (1) Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΠΠ) συνίστανται σε τελωνειακούς δασμούς και εισφορές ζάχαρης. Οι εν λόγω ίδιοι πόροι βαρύνουν οικονομικούς φορείς και εισπράττονται από τα κράτη μέλη εξ ονόματος της ΕΕ. Ωστόσο, τα κράτη μέλη κατακρατούν το 25% ως αποζημίωση για τις δαπάνες είσπραξης. Οι τελωνειακοί δασμοί επιβάλλονται σε εισαγωγές προϊόντων προερχόμενων από τρίτες χώρες με συντελεστές βασιζόμενους στο Κοινό Δασμολόγιο. Οι εισφορές ζάχαρης καταβάλλονται από παραγωγούς ζάχαρης για τη χρηματοδότηση των επιστροφών για τις εξαγωγές ζάχαρης. Οι ΠΠΠ καταλαμβάνουν συνήθως +/- 13% των εσόδων από ίδιους πόρους.
- (2) Οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) επιβαρύνουν τις βάσεις του ΦΠΑ των κρατών μελών, που εναρμονίζονται προς τον σκοπό αυτόν σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Το ίδιο ποσοστό επιβάλλεται στην εναρμονισμένη βάση εκάστου κράτους μέλους. Ωστόσο, η βάση ΦΠΑ που λαμβάνεται υπόψη περιορίζεται στο 50% του ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους. Τα έσοδα βάσει του ΦΠΑ αντιπροσωπεύουν συνήθως το 12% περίπου των εσόδων από ίδιους πόρους της Ένωσης.
- (3) Τα έσοδα βάσει του εθνικού ακαθάριστου εισοδήματος (ΑΕΕ) χρησιμοποιούνται για την ισοσκύλιση εσόδων και δαπανών του προϋπολογισμού, δηλαδή για τη χρηματοδότηση του μέρους του προϋπολογισμού που δεν καλύπτεται από άλλες πηγές εσόδων. Το ίδιο ποσοστό επιβάλλεται στο ΑΕΕ εκάστου κράτους μέλους, το οποίο καθορίζεται με βάση τους κανόνες της ΕΕ. Τα έσοδα βάσει του ΑΕΕ αντιπροσωπεύουν συνήθως +/- 75% των εσόδων από ίδιους πόρους της Ένωσης.

Όσον αφορά την καταβολή των ποσών αυτών, η χωριστή λογιστική περιλαμβάνει παραδοσιακούς ίδιους πόρους οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού αριθ. 1150/2000, έχουν βεβαιωθεί από τα κράτη μέλη, αλλά δεν έχουν αποδοθεί στην ΕΕ διότι είτε δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί είτε δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο εγγύησης, ή αποτελούν αντικείμενο αμφισβήτησης. Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή τριμηνιαία κατάσταση των εν λόγω λογαριασμών με τα εξής στοιχεία ανά κατηγορία ιδίων πόρων:

- το εναπομένον προς είσπραξη ποσό από το προηγούμενο τρίμηνο,
- τα ποσά που εισπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του εν λόγω τριμήνου,
- τις διορθώσεις της βάσης (διορθώσεις/ακυρώσεις) κατά τη διάρκεια του εν λόγω τριμήνου,
- τα ακυρωθέντα ποσά,
- τα εναπομένοντα προς είσπραξη ποσά στο τέλος του εν λόγω τριμήνου.

Τα ποσά των παραδοσιακών ιδίων πόρων που καταχωρίζονται στη χωριστή λογιστική, μετά την είσπραξή τους, πρέπει να διατίθενται στην Επιτροπή, το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την 19^η ημέρα του δεύτερου μήνα που έπεται της είσπραξης.

Στη χωριστή λογιστική πρέπει να εγγράφεται μείωση των απαιτήσεων, ώστε να αντικατοπτρίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες η πραγματική είσπραξη δεν είναι πιθανή. Η εν λόγω μείωση απαιτήσεων βασίζεται σε εκτιμήσεις που γίνονται από τα ίδια τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου το οποίο ορίζει ότι «Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν, μαζί με την τελευταία τριμηνιαία κατάσταση κάθε οικονομικού έτους, την εκτίμηση του συνολικού ποσού των οφειλόμενων ποσών της χωριστής λογιστικής την 31^η Δεκεμβρίου του εν λόγω οικονομικού έτους, των οποίων η είσπραξη φαίνεται αβέβαιη.»

Βάσει των εκτιμήσεων που υπέβαλαν τα κράτη μέλη, εγγράφεται μείωση αξίας στο ενεργητικό του ισολογισμού για τις απαιτήσεις έναντι κρατών μελών. Ωστόσο, αυτό δεν συνεπάγεται παραίτηση, εκ μέρους της Επιτροπής, από τη μελλοντική είσπραξη των ποσών που καλύπτονται από την προσαρμογή της αξίας. Ακόμη και όταν η είσπραξη φαίνεται ελάχιστα πιθανή ή και σχεδόν αδύνατη, αυτό δεν συνεπάγεται αναγκαστικά ότι θα απολεσθούν τα ποσά για τον προϋπολογισμό της ΕΕ ως παραδοσιακοί ίδιοι πόροι. Αυτό συμβαίνει διότι απώλεια μη εισπραχθεισών απαιτήσεων επέρχεται μόνον εφόσον το κράτος μέλος έχει πράγματι επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια για να εξασφαλίσει την είσπραξη. Εάν το κράτος μέλος δεν το έχει πράξει, θεωρείται ότι φέρει τη σχετική οικονομική ευθύνη και εγείρεται κατ' αυτού απαίτηση να καταβάλει το ποσό στον προϋπολογισμό της ΕΕ κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000.

2.2 Διάφορα έσοδα

Διάφορα έσοδα προερχόμενα από τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 10% των συνολικών εσόδων. Σε αυτά περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, πρόστιμα σε υποθέσεις ανταγωνισμού και εντάλματα είσπραξης ποσών σε ιδιώτες και δημόσιους χρεώστες σε σχέση με τη διαχείριση έργων της ΕΕ. Τα πρόστιμα που επιβάλλει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε κράτη μέλη που δεν πληρούν τις υποχρεώσεις που επιβάλλει μια δεδομένη απόφαση, εντάσσονται επίσης στην κατηγορία αυτή. Η Επιτροπή διαχειρίζεται κατ' έτος εκατοντάδες χιλιάδες σχέδια και πρέπει να βεβαιώνει περίπου 13 000 εντάλματα είσπραξης ετησίως. Στις οφειλές που δεν εξοφλούνται εγκαίρως επιβάλλονται τόκοι υπερημερίας. Οσάκις δεν εξοφλούνται οφειλές τρίτων, πλην κρατών μελών, οι αποφάσεις της Επιτροπής (και του Συμβουλίου) με τις οποίες επιβάλλεται υποχρέωση πληρωμής είναι άμεσα εκτελεστές σύμφωνα με τους κανόνες πολιτικής δικονομίας που ισχύουν στην επικράτεια στην οποία προβλέπεται η εκτέλεση. Οι

αθετήσαντες οφειλέτες υπόκεινται σε διαδικασίες είσπραξης χρεών τις οποίες κινεί η νομική υπηρεσία με τη βοήθεια εξωτερικών δικηγορικών γραφείων.

3. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

3.1 Πρωτογενείς επιχειρησιακές δαπάνες

Οι επιχειρησιακές δαπάνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλύπτουν όλους τους τομείς του δημοσιονομικού πλαισίου και λαμβάνουν διάφορες μορφές, ανάλογα με τον τρόπο πληρωμής και διαχείρισης των χρημάτων. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, η Επιτροπή εκτελεί τον γενικό προϋπολογισμό με βάση τις εξής μεθόδους:

Άμεση κεντρική διαχείριση: πρόκειται για την άμεση εκτέλεση του προϋπολογισμού από τις υπηρεσίες της Επιτροπής.

Έμμεση κεντρική διαχείριση: πρόκειται για περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή αναθέτει καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε φορείς δικαίου της ΕΕ ή εθνικού δικαίου, όπως στους οργανισμούς δημόσιου δικαίου της ΕΕ ή στους οργανισμούς με αποστολή δημόσιας υπηρεσίας.

Αποκεντρωμένη διαχείριση: πρόκειται για τις περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή αναθέτει ορισμένα καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε τρίτες χώρες.

Επιμερισμένη διαχείριση: στο πλαίσιο αυτής της μεθόδου διαχείρισης της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, ανατίθενται καθήκοντα σε κράτη μέλη. Η πλειονότητα των δαπανών εμπίπτει στην «Επιμερισμένη διαχείριση» που συνεπάγεται την ανάθεση καθηκόντων στα κράτη μέλη για την κάλυψη τομέων όπως οι γεωργικές δαπάνες και οι διαρθρωτικές δράσεις.

Από κοινού διαχείριση: στο πλαίσιο αυτής της μεθόδου, η Επιτροπή αναθέτει την εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων σε διεθνή οργανισμό.

3.2 Οι διάφοροι δημοσιονομικοί παράγοντες

Το **Σώμα των Επιτρόπων** αναλαμβάνει συλλογικά την πολιτική ευθύνη, αλλά στην πράξη δεν ασκεί το ίδιο τις εξουσίες που του έχουν δοθεί όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Αναθέτει τα καθήκοντα αυτά κατ' έτος σε συγκεκριμένους υπαλλήλους, οι οποίοι είναι υπόλογοι έναντι του Σώματος των Επιτρόπων και υπάγονται στις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού και του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης. Τα υπόψη μέλη του προσωπικού - Γενικοί Διευθυντές και Επικεφαλής Υπηρεσιών εν γένει - είναι γνωστά ως «κύριοι διατάκτες». Με τη σειρά τους τα πρόσωπα αυτά δύνανται επίσης να αναθέσουν καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε «δευτερεύοντες διατάκτες».

Η ευθύνη των **διατακτών** καλύπτει ολόκληρη τη διαχειριστική διαδικασία, από τον προσδιορισμό του τι απαιτείται προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι πολιτικής που έχουν τεθεί από το θεσμικό όργανο έως τη διαχείριση των δραστηριοτήτων που δρομολογούνται τόσο από επιχειρησιακή όσο και από δημοσιονομική άποψη. Μεταξύ των στόχων αυτών περιλαμβάνονται η υπογραφή νομικών δεσμεύσεων, η παρακολούθηση των επιδόσεων, η πραγματοποίηση πληρωμών μέχρι και η είσπραξη κεφαλαίων, εάν είναι ανάγκη. Οι διατάκτες πρέπει επίσης να μεριμνούν για τη διεξαγωγή αξιολογήσεων με σκοπό την ανάλυση της

βιωσιμότητας των προτάσεών τους (εκ των προτέρων αξιολόγηση) και να παρακολουθούν την επιτυχία και την αποτελεσματικότητα από πλευράς κόστους των προγραμμάτων που βρίσκονται ήδη εν εξελίξει (ενδιάμεσες και εκ των υστέρων αξιολογήσεις). Τα αποτελέσματα των εν λόγω αξιολογήσεων χρησιμεύουν για τη βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και την αύξηση του βαθμού διαφάνειας, λογοδοσίας και κόστους αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων της ΕΕ.

Στο πλαίσιο κάθε ΓΔ, η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και ο κατάλληλος βαθμός λογοδοσίας εξασφαλίζονται με τον διαχωρισμό του διαχειριστικού ελέγχου (που αναλαμβάνουν οι διατάκτες) από τον εσωτερικό έλεγχο και τον έλεγχο συμμόρφωσης με σαφή πρότυπα εσωτερικού ελέγχου (εμπνευσμένα από τα διεθνή πρότυπα της COSO), εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχους, ανεξάρτητους εσωτερικούς ελέγχους βάσει της αξιολόγησης κινδύνων, καθώς και με την τακτική υποβολή εκθέσεων δραστηριότητας στους διαφόρους Επιτρόπους.

Ο **υπόλογος** εκτελεί τα εντάλματα πληρωμής και είσπραξης που εκδίδουν οι διατάκτες και είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση του ταμείου, τη θέσπιση λογιστικών κανόνων και μεθόδων, την επικύρωση λογιστικών συστημάτων, την τήρηση λογαριασμών, καθώς και την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών του θεσμικού οργάνου. Πέραν αυτού, ο υπόλογος οφείλει να υπογράφει τους λογαριασμούς δηλώνοντας ότι παρέχουν πιστή εικόνα της οικονομικής κατάστασης.

Ο **εσωτερικός ελεγκτής**, ο οποίος δεν αποτελεί δημοσιονομικό παράγοντα υπό την αυστηρή έννοια του όρου, διορίζεται από ένα θεσμικό όργανο ή φορέα προκειμένου να επαληθεύει την ορθή λειτουργία των συστημάτων και διαδικασιών δημοσιονομικής εκτέλεσης και να παρέχει συμβουλές για θέματα διαχείρισης κινδύνων. Εκδίδει ανεξάρτητες γνώμες όσον αφορά την ποιότητα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και συστάσεις όσον αφορά τη βελτίωση των επιχειρησιακών διαδικασιών και την προώθηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

3.3 Ανάλυση δεσμεύσεων για την ανάλωση του προϋπολογισμού της ΕΕ

Αφ' ης στιγμής εγκριθεί ο προϋπολογισμός, η ΓΔ Προϋπολογισμού, μέσω του λογιστικού συστήματος της Επιτροπής, θέτει κεφάλαια στη διάθεση των υπηρεσιών της Επιτροπής και των θεσμικών οργάνων και άλλων φορέων σύμφωνα με τις αρμοδιότητες πολιτικής που τους έχουν ανατεθεί και το καλούμενο σύστημα κατάρτισης προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων. Παραδείγματος χάριν, η ευθύνη της διαχείρισης κονδυλίων του προϋπολογισμού που προορίζονται για το περιβάλλον ανατίθεται από την Επιτροπή στον επικεφαλής ή τον Γενικό Διευθυντή της ΓΔ Περιβάλλοντος (ο οποίος, στην περίπτωση αυτή, αποκαλείται κύριος διατάκτης για τα σχετικά κονδύλια του προϋπολογισμού).

Προτού αναληφθεί νομική δέσμευση (π.χ. σύμβαση ή συμφωνία επιχορήγησης) έναντι τρίτου, πρέπει να περιλαμβάνεται κονδύλιο για την εν λόγω δραστηριότητα στον ετήσιο προϋπολογισμό. Πρέπει επίσης να υπάρχουν επαρκή κεφάλαια στο υπόψη κονδύλιο για την κάλυψη της δαπάνης. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να γίνει κράτηση των απαιτούμενων κεφαλαίων στον προϋπολογισμό μέσω ανάληψης υποχρεώσεων που εγγράφεται στο λογιστικό σύστημα.

Χωρίς γραπτή νομική δέσμευση μεταξύ της Επιτροπής ή άλλου φορέα της ΕΕ και του υποψήφιου αποδέκτη κεφαλαίων της ΕΕ δεν δύναται να δαπανηθεί κανένα κονδύλιο του

προϋπολογισμού της ΕΕ. Στο πλαίσιο της κεντρικής άμεσης διαχείρισης, η νομική αυτή δέσμευση λαμβάνει τη μορφή είτε σύμβασης με εργολήπτη είτε συμφωνίας επιχορήγησης με δικαιούχο.

Αφ' ης στιγμής εγκριθεί, η δημοσιονομική ανάληψη υποχρεώσεων εγγράφεται στο λογιστικό σύστημα του προϋπολογισμού και οι σχετικές πιστώσεις αναλώνονται καταλλήλως. Αυτό, ωστόσο, δεν επηρεάζει ουδόλως τη γενική λογιστική (ή το γενικό καθολικό), δεδομένου ότι σε αυτό το στάδιο δεν έχει ακόμη υπάρξει δαπάνη. Τούτο οφείλεται στο ότι το λογιστικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνει δύο χωριστά μεν, αλλά συνδεδεμένα μεταξύ τους σκέλη:

- α) τη λογιστική του προϋπολογισμού, που επιτρέπει τη λεπτομερή παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού,
- β) τη γενική λογιστική, που χρησιμεύει για την κατάρτιση του ισολογισμού και του λογαριασμού οικονομικού αποτελέσματος.

3.4 Πραγματοποίηση πληρωμών

3.4.1 Γενικοί κανόνες

Καμία πληρωμή δεν πραγματοποιείται εάν δεν έχει εγκριθεί σχετική δημοσιονομική ανάληψη υποχρεώσεων από τον αρμόδιο διατάκτη.

Αφού εγκριθεί μια πληρωμή στο λογιστικό σύστημα, ακολουθεί η μεταφορά πιστώσεων στον λογαριασμό του δικαιούχου.

Η Επιτροπή πραγματοποιεί περισσότερες από 1,7 εκατομμύρια πληρωμές ετησίως και συμμετέχει στον οργανισμό SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication).

3.4.2 Προχρηματοδότηση, καταστάσεις δαπανών και επιλεξιμότητα δαπανών

Προχρηματοδότηση είναι πληρωμή που αποβλέπει στην παροχή προκαταβολής, δηλαδή χρηματικού αποθέματος, στον δικαιούχο. Μπορεί να κατανεμηθεί σε διάφορες δόσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στην εκάστοτε συμφωνία προχρηματοδότησης. Το χρηματικό απόθεμα ή η προκαταβολή χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς που προβλέπονται κατά τη διάρκεια της περιόδου που καθορίζεται στη συμφωνία ή επιστρέφεται. Αν ο δικαιούχος δεν πραγματοποιήσει τις επιλέξιμες δαπάνες, είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει την προχρηματοδότηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η καταβληθείσα προχρηματοδότηση δεν αποτελεί συνεπώς οριστική δαπάνη όσο δεν πληρούνται οι αντίστοιχες συμβατικές προϋποθέσεις. Συνεπώς, εγγράφεται ως στοιχείο ενεργητικού στον ισολογισμό της ΕΕ όταν πραγματοποιείται η αρχική πληρωμή. Το ύψος της προχρηματοδότησης μειώνεται (εξ ολοκλήρου ή εν μέρει) κατά τις αποδεκτές επιλέξιμες δαπάνες και τα ποσά που επιστρέφονται.

Η προχρηματοδότηση αποτιμάται στο εκτιμώμενο εισπράξιμο ποσό λαμβάνοντας υπόψη την ύπαρξη σχετικής εγγύησης για την εν λόγω προχρηματοδότηση. Η εκτιμώμενη μη εισπράξιμη προχρηματοδότηση αναγνωρίζεται ως έξοδο στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος και ως μείωση της λογιστικής αξίας της προχρηματοδότησης στον ισολογισμό. Κατά κανόνα,

χρεώνονται τόκοι σε όλες τις προχρηματοδοτήσεις που καταβάλλονται (με εξαίρεση τα ποσά που καταβάλλονται στα κράτη μέλη ή με τη μορφή προενταξιακών ενισχύσεων).

Μετά την παρέλευση κάποιου χρονικού διαστήματος από την πληρωμή της προχρηματοδότησης, ο αρμόδιος φορέας της ΕΕ λαμβάνει δήλωση δαπανών που αιτιολογεί τον τρόπο δαπάνης του σχετικού ποσού από τον δικαιούχο βάσει της σύμβασης. Η συχνότητα υποβολής των εν λόγω δηλώσεων δαπανών κατά τη διάρκεια του έτους ποικίλλει. Εξαρτάται από το είδος της χρηματοδοτούμενης ενέργειας και τους συμβατικούς όρους, ενώ οι δηλώσεις δαπανών δεν υποβάλλονται υποχρεωτικά στο τέλος της χρήσης.

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας καθορίζονται στη βασική πράξη, στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, στα λοιπά ενημερωτικά έγγραφα για τους δικαιούχους της επιχορήγησης ή/και στις συμβατικές ρήτρες των συμφωνιών επιχορήγησης. Μετά από εξέταση, οι επιλέξιμες δαπάνες καταχωρίζονται στα έξοδα και ο δικαιούχος ενημερώνεται για τυχόν μη επιλέξιμα ποσά. Τα ποσά που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό «Επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας» αντιπροσωπεύουν συνεπώς δηλώσεις δαπανών που έχουν υποβληθεί για τις οποίες η επιλεξιμότητα δεν έχει ακόμη ελεγχθεί και για τις οποίες ο σκοπός του πραγματοποιηθέντος εξόδου δεν έχει ακόμη επιτευχθεί.

3.4.3 Λογιστική μεταχείριση στο τέλος της χρήσης (καταληκτικές εγγραφές)

Στο τέλος της χρήσης, οι εκκρεμούσες προχρηματοδοτήσεις αξιολογούνται βάσει των αρχικών ποσών που καταβλήθηκαν μείον: τα ποσά που επεστράφησαν, τα επιλέξιμα ποσά που έχουν συμψηφιστεί, τα επιλέξιμα ποσά που δεν έχουν ακόμη συμψηφιστεί στο τέλος της χρήσης και τις μειώσεις αξίας.

Οι δηλώσεις δαπανών που δεν έχουν ληφθεί στο τέλος του έτους λαμβάνονται υπόψη στις λογιστικές διαδικασίες διαχωρισμού των χρήσεων. Συγκεκριμένα, πρέπει να εκτιμηθούν οι επιλέξιμες δαπάνες δικαιούχων χρηματοδότησης ΕΕ οι οποίες δεν έχουν ακόμη κοινοποιηθεί στην ΕΕ. Προς τούτο εφαρμόζονται διάφορες μέθοδοι ανάλογα με το είδος των δραστηριοτήτων και τις διαθέσιμες πληροφορίες, ούτως ώστε να γίνεται η καλύτερη δυνατή εκτίμηση των ποσών αυτών. Μετά τις σχετικές καταληκτικές εγγραφές, τα ποσά που εκτιμώνται επιλέξιμα εγγράφονται ως δεδουλευμένα έξοδα, ενώ τα εκτιμώμενα μη επιλέξιμα μέρη τους παραμένουν ανοικτά στους λογαριασμούς «επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας». Τα ποσά αυτά περιλαμβάνονται στις τρέχουσες υποχρεώσεις, ούτως ώστε να μην υπερεκτιμώνται στοιχεία ενεργητικού και παθητικού.

3.5 Εισπράξεις μετά από διαπιστωθείσες παρατυπίες

Ο δημοσιονομικός κανονισμός και η ισχύουσα νομοθεσία, ιδιαίτερα όσον αφορά τη γεωργία και την πολιτική συνοχής, δίνουν το δικαίωμα να πραγματοποιούνται έλεγχοι σχετικά με δαπάνες για πολλά έτη μετά το έτος που πραγματοποιήθηκαν. Όταν διαπιστώνονται παρατυπίες, πραγματοποιούνται εισπράξεις ή δημοσιονομικές διορθώσεις. Η διαπίστωση παρατυπιών και οι διορθώσεις τους είναι το τελευταίο στάδιο λειτουργίας των συστημάτων ελέγχου, το οποίο είναι απαραίτητο για την απόδειξη της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η επιλεξιμότητα των δαπανών που χρεώνονται στον προϋπολογισμό ελέγχεται από τις υπηρεσίες της ΕΕ, ή στην περίπτωση επιμερισμένης διαχείρισης, από τα κράτη μέλη, με βάση

τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην εφαρμοστέα νομοθεσία ή στους όρους κάθε επιχορήγησης. Για να βελτιστοποιηθεί η σχέση κόστους-ωφελείας των συστημάτων ελέγχου, οι έλεγχοι των δικαιολογητικών για τις τελικές δηλώσεις δαπανών τείνουν να είναι πιο αυστηροί από εκείνους για τις ενδιάμεσες δηλώσεις, και παρέχουν τη δυνατότητα να διαπιστωθούν σφάλματα στις ενδιάμεσες πληρωμές τα οποία διορθώνονται με την προσαρμογή της τελικής πληρωμής. Επίσης, η ΕΕ ή/και τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να ελέγχουν την ακεραιότητα των δικαιολογητικών διενεργώντας ελέγχους στις εγκαταστάσεις του αιτούντος, κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της χρηματοδοτούμενης ενέργειας ή/και εκ των υστέρων. Η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει διάφορες διαδικασίες για την αντιμετώπιση των παρατυπιών που διαπιστώνονται από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη – λεπτομερέστερες πληροφορίες περιλαμβάνονται στη σημείωση 6.

4. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

4.1 Ετήσιοι λογαριασμοί

Ο υπόλογος της Επιτροπής είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών και εξασφαλίζει ότι αποδίδουν πιστή εικόνα της οικονομικής κατάστασης της ΕΕ. Οι ετήσιοι λογαριασμοί περιλαμβάνουν τις δημοσιονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Εγκρίνονται από την Επιτροπή και υποβάλλονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο προς έλεγχο και εν τέλει στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για απαλλαγή.

4.2 Ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας

Έκαστος διατάκτης οφείλει να καταρτίσει ετήσια έκθεση δραστηριότητας για το πεδίο των αρμοδιοτήτων του. Στην ετήσια έκθεση δραστηριότητας, ο διατάκτης αναφέρεται στα αποτελέσματα πολιτικής και στην εύλογη βεβαιότητα την οποία έχει ότι οι πόροι που διατέθηκαν για τις δραστηριότητες που περιγράφονται στην έκθεσή του χρησιμοποιήθηκαν για τον προβλεπόμενο σκοπό και σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ότι οι ισχύουσες διαδικασίες ελέγχου παρέχουν τις απαιτούμενες εγγυήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων.

5. ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ

5.1 Λογιστικός έλεγχος

Οι ετήσιοι λογαριασμοί και η διαχείριση των πόρων της ΕΕ τελούν υπό την επίβλεψη του εξωτερικού ελεγκτή της, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο καταρτίζει ετήσια έκθεση για το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Κύρια αποστολή του Συνεδρίου είναι η διεξαγωγή εξωτερικού ανεξάρτητου ελέγχου των ετήσιων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως μέρος των δραστηριοτήτων του, το Ελεγκτικό Συνέδριο:

- (1) καταρτίζει ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό, με αναλυτικές παρατηρήσεις για τους ετήσιους λογαριασμούς και τις υποκείμενες πράξεις,

- (2) εκφέρει γνώμη, βασιζόμενη στους ελέγχους που έχει πραγματοποιήσει, περιλαμβανόμενη στην ετήσια έκθεση υπό μορφή δήλωσης αξιοπιστίας όσον αφορά i) την αξιοπιστία των λογαριασμών και ii) την νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων που περιλαμβάνουν τόσο την είσπραξη εσόδων από τους φορολογουμένους όσο και τις πληρωμές προς τελικούς δικαιούχους,
- (3) συντάσσει ειδικές εκθέσεις με τα πορίσματα των ελέγχων που διεξάγει σε συγκεκριμένους διαχειριστικούς τομείς.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο δικαιούται πρόσβαση σε όλα τα απαιτούμενα έγγραφα για τη διεξαγωγή ελέγχου. Το Συνέδριο ελέγχει όλους τους τομείς δραστηριοτήτων της ΕΕ έως και τη νομιμότητα και κανονικότητα μεμονωμένων πράξεων και πληρωμών. Ελέγχει επίσης τους ίδιους τους ετήσιους λογαριασμούς, εξετάζοντας μεμονωμένα τον ισολογισμό και τους λογαριασμούς οικονομικού αποτελέσματος εφόσον το κρίνει αναγκαίο, καθώς και τη συνολική παρουσίαση των δημοσιονομικών καταστάσεων. Συνεπώς, το Συνέδριο δύναται να εκφέρει γνώμη όχι μόνον ως προς τα παρουσιαζόμενα στοιχεία, αλλά και ως προς το σύστημα και τους ελέγχους που εφαρμόζονται.

5.2 Απαλλαγή

Ο τελικός έλεγχος συνίσταται στην απαλλαγή του προϋπολογισμού για ένα δεδομένο οικονομικό έτος. Η αρμόδια για την απαλλαγή αρχή στην ΕΕ είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αυτό σημαίνει ότι μετά τον λογιστικό έλεγχο και την οριστικοποίηση των ετήσιων λογαριασμών εναπόκειται στο Συμβούλιο να συστήσει και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να αποφασίσει να χορηγήσει απαλλαγή στην Επιτροπή και σε άλλους φορείς της ΕΕ όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το προηγούμενο οικονομικό έτος. Η απόφαση απαλλαγής βασίζεται στην εξέταση των λογαριασμών και της ετήσιας έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου (η οποία περιλαμβάνει επίσημη δήλωση αξιοπιστίας) και στις απαντήσεις της Επιτροπής, καθώς και σε ερωτήσεις και αιτήσεις περαιτέρω πληροφοριών που απευθύνονται στην Επιτροπή.

Η απαλλαγή αποτελεί την πολιτική πτυχή του εξωτερικού ελέγχου της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και είναι η απόφαση με την οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενεργώντας κατόπιν συστάσεως του Συμβουλίου, «αποδεσμεύει» την Επιτροπή από την ευθύνη της διαχείρισης ενός δεδομένου προϋπολογισμού και σηματοδοτεί το τέλος της ύπαρξης του εν λόγω προϋπολογισμού. Η διαδικασία απαλλαγής δύναται να παράγει ένα από τα ακόλουθα δύο αποτελέσματα: χορήγηση της απαλλαγής ή αναστολή χορήγησης της απαλλαγής. Κατά τη χορήγηση απαλλαγής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δύναται να τονίσει τις παρατηρήσεις τις οποίες κρίνει σημαντικές, συνιστώντας συχνά δράσεις τις οποίες η Επιτροπή θα όφειλε να αναλάβει για συγκεκριμένα θέματα. Η Επιτροπή καταρτίζει εν συνεχεία έκθεση στην οποία περιγράφει τα μέτρα τα οποία έλαβε, καθώς και σχέδιο δράσης, τα οποία διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

**ΜΕΡΟΣ Ι – ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ**

Ισολογισμός

Λογαριασμός οικονομικού αποτελέσματος

Πίνακας ταμειακών ροών

Κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού

Σημειώσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

	Σημείωση	31.12.2009	σε εκατ. EUR 31.12.2008
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ:			
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	2.1	72	56
Ενσώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού	2.2	4 859	4 881
Μακροπρόθεσμες επενδύσεις	2.3	2 379	2 078
Δάνεια	2.4	10 764	3 565
Μακροπρόθεσμες προχρηματοδοτήσεις	2.5	39 750	29 023
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	2.6	<u>55</u>	<u>45</u>
		57 879	39 648
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ:			
Αποθέματα	2.7	77	85
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις	2.8	1 791	1 553
Βραχυπρόθεσμες προχρηματοδοτήσεις	2.9	9 077	10 262
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	2.10	8 663	11 920
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	2.11	<u>23 372</u>	<u>23 724</u>
		42 980	47 544
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		100 859	87 192
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ:			
Παροχές προσωπικού	2.12	(37 242)	(37 556)
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	2.13	(1 469)	(1 341)
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.14	(10 559)	(3 349)
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.15	<u>(2 178)</u>	<u>(2 226)</u>
		(51 448)	(44 472)
ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ:			
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	2.16	(213)	(348)
Βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.17	(40)	(119)
Πληρωτέοι λογαριασμοί	2.18	<u>(93 884)</u>	<u>(89 677)</u>
		(94 137)	(90 144)
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		(145 585)	(134 616)
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		(44 726)	(47 424)
Αποθεματικά	2.19	3 323	3 115
Ποσά αιτηθέντα έναντι κρατών μελών:	2.20		
<i>Παροχές στο προσωπικό*</i>		(37 242)	(37 556)
<i>Άλλα ποσά**</i>		<u>(10 807)</u>	<u>(12 983)</u>
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		(44 726)	(47 424)

* Βάσει του άρθρου 83 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης (κανονισμός 259/68 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 1968, όπως τροποποιήθηκε), τα κράτη μέλη εγγυώνται συλλογικά τις συντάξεις των υπαλλήλων.

** Την 17^η Δεκεμβρίου 2009, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε προϋπολογισμό ο οποίος προβλέπει την πληρωμή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της ΕΕ από ίδιους πόρους που πρέπει να εισπραχθούν ή να ζητηθούν από τα κράτη μέλη το 2010.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	2009	2008
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ			
Ίδιοι πόροι και έσοδα από συνεισφορές	3.1	110 537	112 713
Άλλα λειτουργικά έσοδα	3.2	<u>7 532</u>	<u>9 731</u>
		118 069	122 444
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ			
Διοικητικά έξοδα	3.3	(8 133)	(7 720)
Λειτουργικά έξοδα	3.4	<u>(104 934)</u>	<u>(97 214)</u>
		<u>(113 067)</u>	<u>(104 934)</u>
ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		5 002	17 510
Έσοδα από χρηματοοικονομικές πράξεις	3.5	835	698
Έξοδα χρηματοοικονομικών πράξεων	3.6	(594)	(467)
Μεταβολή των υποχρεώσεων σχετικά με παροχές προς το προσωπικό	2.12	(683)	(5 009)
Μερίδιο του καθαρού ελλείμματος συγγενών και κοινών επιχειρήσεων	3.7	<u>(103)</u>	<u>(46)</u>
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΧΡΗΣΗΣ		<u>4 457</u>	<u>12 686</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

		<i>σε εκατ. EUR</i>	
	Σημείωση	2009	2008*
Οικονομικό αποτέλεσμα χρήσης		4 457	12 686
<u>Λειτουργικές δραστηριότητες</u>	4.2		
Αποσβέσεις		22	19
Απαξίωση		447	302
(Αντιλογισμός) ζημιών απομείωσης αξίας επί επενδύσεων		(16)	3
(Αύξηση)/μείωση δανείων		(7 199)	(1 759)
(Αύξηση)/μείωση μακροπρόθεσμων προχρηματοδοτήσεων		(10 727)	(15 008)
(Αύξηση)/μείωση μακροπρόθεσμων απαιτήσεων		(10)	82
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων		8	3
(Αύξηση)/μείωση βραχυπρόθεσμων προχρηματοδοτήσεων		1 185	10 321
(Αύξηση)/μείωση βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων		3 257	131
Αύξηση/(μείωση) μακροπρόθεσμων προβλέψεων		128	262
Αύξηση/(μείωση) μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων		7 210	1 775
Αύξηση/(μείωση) άλλων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		(48)	237
Αύξηση/(μείωση) βραχυπρόθεσμων προβλέψεων		(135)	(21)
Αύξηση/(μείωση) βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων		(79)	(16)
Αύξηση/(μείωση) πληρωτέων λογαριασμών		4 207	(5 703)
Δημοσιονομικό πλεόνασμα προηγούμενου έτους ως μη ταμειακά έσοδα		(1 796)	(1 529)
Άλλες μη ταμειακές μεταβολές		37	37
<u>Αύξηση/(μείωση) υποχρεώσεων για παροχές στο προσωπικό</u>		(314)	4 076
<u>Επενδυτικές δραστηριότητες</u>	4.3		
(Αύξηση)/μείωση άυλων και ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού		(463)	(689)
(Αύξηση) / μείωση μακροπρόθεσμων επενδύσεων		(284)	(108)
(Αύξηση)/μείωση βραχυπρόθεσμων επενδύσεων		(239)	(133)
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ		<u>(352)</u>	<u>4 968</u>
Καθαρή αύξηση ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους		(352)	4 968
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους	<i>2.11</i>	<u>23 724</u>	<u>18 756</u>
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους	<i>2.11</i>	<u>23 372</u>	<u>23 724</u>

* Οι λογαριασμοί του 2008 περιελάμβαναν τα ταμειακά διαθέσιμα του Ταμείου Εγγύησης ως ταμειακά διαθέσιμα αλλά όχι ως επενδύσεις.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

σε εκατ. EUR

	Αποθεματικά (Α)		Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών (Β)		Καθαρό ενεργητικό =(Α)+(Β)
	Αποθεματικό εύλογης αξίας	Άλλα αποθεματικά	Σωρευτικό πλεόνασμα/ (έλλειμμα)	Οικονομικό αποτέλεσμα χρήσης	
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2007	7	2 799	(68 888)	7 462	(58 620)
Μεταβολή αποθεματικού του Ταμείου Εγγύησης		158	(158)		0
Μεταβολή εύλογης αξίας	34				34
Άλλα		113	(108)		5
Κατανομή οικονομικού αποτελέσματος 2007		4	7 458	(7 462)	0
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού 2007 που πιστώθηκε σε κράτη μέλη			(1 529)		(1 529)
Οικονομικό αποτέλεσμα χρήσης				12 686	12 686
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008	41	3 074	(63 225)	12 686	(47 424)
Μεταβολή αποθεματικού του Ταμείου Εγγύησης		196	(196)		0
Μεταβολή εύλογης αξίας	28				28
Άλλα		(1)	10		9
Διάθεση οικονομικού αποτελέσματος 2008		(15)	12 701	(12 686)	0
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού 2008 που πιστώθηκε σε κράτη μέλη			(1 796)		(1 796)
Οικονομικό αποτέλεσμα χρήσης				4 457	4 457
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2009	69	3 254	(52 506)	4 457	(44 726)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

1.1 ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλύπτουν τη λογιστική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της (υπό εκκαθάριση) Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα. Η λογιστική αυτή τηρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου της 25^{ης} Ιουνίου 2002 (ΕΕ L 248 της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2002), για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής της 23^{ης} Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του εν λόγω δημοσιονομικού κανονισμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 133 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Ευρωπαϊκή Ένωση προετοίμασε τις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της για το 2009 σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση που προκύπτουν από Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS) ή, ελλείψει τέτοιων, από Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ - IFRS). Αυτοί οι κανόνες λογιστικής, που υιοθετήθηκαν από τον υπόλογο της Επιτροπής, πρέπει να εφαρμόζονται από όλα τα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ που εμπίπτουν στο πεδίο της ενοποίησης, ώστε να δημιουργηθεί ένα ενιαίο σύνολο κανόνων όσον αφορά τη λογιστική μεταχείριση, την εκτίμηση της αξίας και την εμφάνιση των λογαριασμών με στόχο την εναρμόνιση των διαδικασιών κατάρτισης των δημοσιονομικών καταστάσεων και την ενοποίηση. Οι λογαριασμοί αυτοί τηρούνται σε ευρώ ανά ημερολογιακό έτος.

1.2 ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Στόχος των οικονομικών καταστάσεων είναι να παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες σε ένα ευρύ φάσμα χρηστών για την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές μιας οντότητας. Στόχος της ΕΕ ως δημόσιου τομέα, είναι ειδικότερα η παροχή χρήσιμων πληροφοριών για τη λήψη αποφάσεων και την απόδειξη της λογιστικής αξιοπιστίας της ίδιας της οντότητας όσον αφορά τους πόρους που έχουν τεθεί στη διάθεσή της. Το παρόν έγγραφο καταρτίστηκε με βάση αυτούς τους στόχους. Το άρθρο 124 του δημοσιονομικού κανονισμού ορίζει τις λογιστικές αρχές βάσει των οποίων πρέπει να καταρτίζονται οι δημοσιονομικές καταστάσεις, δηλαδή:

- συνέχεια της δράσης,
- σύνεση,
- σταθερή εφαρμογή των λογιστικών μεθόδων,
- συγκρισιμότητα των πληροφοριών,

- σχετική σημασία,
- μη συμψηφισμός,
- υπεροχή της πραγματικότητας έναντι των φαινομένων,
- λογιστική σε δεδουλευμένη βάση.

Η κατάρτιση των ενοποιημένων δημοσιονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τους προαναφερθέντες κανόνες και αρχές απαιτεί η διοίκηση να προβαίνει σε εκτιμήσεις που επηρεάζουν τα ποσά που αναφέρονται σε ορισμένες θέσεις του ενοποιημένου ισολογισμού και στον ενοποιημένο λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος, καθώς και τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις.

1.3 ΕΝΟΠΙΩΣΗ

Αντίκτυπος της συνθήκης της Λισαβόνας

Μετά την έναρξη ισχύος της συνθήκης της Λισαβόνας την 1^η Δεκεμβρίου 2009, οι ετήσιοι λογαριασμοί ονομάζονται πλέον «Ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Όσον αφορά το πεδίο της ενοποίησης, η αλλαγή αυτή δεν είχε κανέναν αντίκτυπο. Οι οργανισμοί που δημιουργήθηκαν βάσει του πρώην 2^{ου} πυλώνα της ΕΕ δεν πληρούν τα κριτήρια για ενοποίηση, ούτε και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), μολονότι θεωρείται ως ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο στη συνθήκη της Λισαβόνας. Έτσι, όλες αυτές οι οντότητες παραμένουν έξω από το πεδίο της ενοποίησης, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη.

Όσον αφορά τους οργανισμούς του πρώην 3^{ου} πυλώνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δύο από αυτούς, οι οποίοι δέχονται επιδότηση από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενοποιήθηκαν όπως έγινε και τα προηγούμενα έτη (βλ. επίσης σημείωση 10). Ο οργανισμός που απομένει βάσει αυτού του πυλώνα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα καταστεί οργανισμός της ΕΕ από το 2010.

Πεδίο εφαρμογής της ενοποίησης

Οι ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ περιλαμβάνουν όλες τις σημαντικές ελεγχόμενες οντότητες (θεσμικά όργανα και οργανισμούς), συγγενείς και κοινές επιχειρήσεις, που αντιστοιχούν σε 40 ελεγχόμενες οντότητες, 3 συγγενείς επιχειρήσεις και 4 κοινές επιχειρήσεις. Ο πλήρης κατάλογος των ενοποιημένων οντοτήτων παρατίθεται στη σημείωση 10. Σε σύγκριση με το 2008, το πεδίο εφαρμογής της ενοποίησης επεκτάθηκε με τη συμμετοχή δύο εκτελεστικών οργανισμών, δύο συγγενών επιχειρήσεων και μιας κοινής επιχείρησης, ενώ ένας οργανισμός εκκαθαρίστηκε την 31^η Δεκεμβρίου 2008. Οι προσθήκες αυτές δεν έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις.

Ελεγχόμενες οντότητες

Η απόφαση να συμπεριληφθεί οντότητα στο πεδίο εφαρμογής της ενοποίησης βασίζεται στην έννοια του ελέγχου. Ελεγχόμενες οντότητες είναι όλες οι οντότητες επί των οποίων η

Ευρωπαϊκή Ένωση έχει, άμεσα ή έμμεσα, την εξουσία να ελέγχει τις οικονομικές και λειτουργικές πολιτικές, ώστε να επωφελείται από τις δραστηριότητες των οντοτήτων αυτών. Επί του παρόντος, η εξουσία αυτή πρέπει να μπορεί να ασκείται. Οι ελεγχόμενες οντότητες είναι πλήρως ενοποιημένες. Η ενοποίηση αρχίζει την ημερομηνία του πρώτου ελέγχου και τελειώνει με την περάτωση αυτών των ελέγχων.

Οι πλέον κοινοί δείκτες ελέγχου εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι οι ακόλουθοι: η δημιουργία μέσω ιδρυτικών συνθηκών ή παράγωγου δικαίου, η χρηματοδότηση από τον γενικό προϋπολογισμό, η ύπαρξη δικαιωμάτων ψήφου στα διευθυντικά όργανα, ο λογιστικός έλεγχος από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και η απαλλαγή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Είναι σαφές ότι πρέπει να γίνεται εκτίμηση σε επίπεδο οντότητας για να αποφασισθεί κατά πόσο ένα ή το σύνολο των προαναφερθέντων κριτηρίων επαρκούν για να κινητοποιήσουν τη διενέργεια ελέγχου.

Με βάση την προσέγγιση αυτή, τα θεσμικά όργανα (εκτός από την ΕΚΤ) και οι οργανισμοί της ΕΕ (με εξαίρεση τους οργανισμούς του πρώην 2^{ου} πυλώνα και την Ευρωπόλ) θεωρείται ότι τελούν υπό τον αποκλειστικό έλεγχο της ΕΕ και ως εκ τούτου συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της ενοποίησης. Επιπλέον, η υπό εκκαθάριση Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) θεωρείται επίσης ως ελεγχόμενη οντότητα.

Όλες οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ των ελεγχόμενων οντοτήτων της ΕΕ απαλείφονται, ενώ τα μη υλοποιηθέντα κέρδη και ζημίες από συναλλαγές μεταξύ οντοτήτων δεν είναι ουσιώδη και συνεπώς δεν απαλείφονται.

Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς επιχειρήσεις είναι οι οντότητες επί των οποίων η Ευρωπαϊκή Ένωση ασκεί, άμεσα ή έμμεσα, σημαντική επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, όσον αφορά αποφάσεις σχετικά με τις οικονομικές και λειτουργικές πολιτικές της. Τεκμαίρεται ότι ασκείται σημαντική επιρροή εάν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέχει άμεσα ή έμμεσα 20% και πλέον των δικαιωμάτων ψήφου.

Οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αναγνωρίζονται αρχικά στην τιμή κόστους. Το μερίδιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα αποτελέσματα των συγγενών της επιχειρήσεων αναγνωρίζεται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος της ΕΕ, και το μερίδιό της στις μεταβολές των αποθεματικών αναγνωρίζεται στα αποθεματικά της ΕΕ. Το αρχικό κόστος συν όλες οι μεταβολές (περαιτέρω συνεισφορές, μερίδιο αποτελεσμάτων και μεταβολές αποθεματικών, απομειώσεις αξίας, και μερίσματα) δίνουν τη λογιστική αξία των συγγενών επιχειρήσεων στη λογιστική της ΕΕ την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα μερίσματα από συγγενή επιχείρηση μειώνουν τη λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού. Τα μη υλοποιηθέντα κέρδη και ζημίες από συναλλαγές μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των συγγενών επιχειρήσεών της δεν είναι ουσιώδη και συνεπώς δεν απαλείφονται.

Οι λογιστικές πολιτικές των συγγενών επιχειρήσεων μπορεί να διαφέρουν από αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για παρεμφερείς συναλλαγές και γεγονότα υπό παρόμοιες συνθήκες. Όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση συμμετέχει με μερίδιο 20% και πλέον σε ταμείο επιχειρηματικών

κεφαλαίων δεν προσπαθεί να ασκήσει σημαντική επιρροή επ' αυτού. Συνεπώς, τα ταμεία αυτά αντιμετωπίζονται ως χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία ταξινομούνται ως διαθέσιμα προς πώληση και δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης.

Κοινές επιχειρήσεις

Κοινή επιχείρηση είναι μια συμβατική ρύθμιση με την οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση και ένα ή περισσότερα μέρη (οι «εταίροι») αναλαμβάνουν οικονομική δραστηριότητα υποκείμενη σε κοινό έλεγχο. Ως κοινός έλεγχος ορίζεται ο συμβατικός επιμερισμός του ελέγχου, άμεσα ή έμμεσα, μιας δραστηριότητας που συνίσταται σε δυναμικό εξυπηρέτησης.

Οι συμμετοχές σε κοινές επιχειρήσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αναγνωρίζονται αρχικά στην τιμή κόστους. Οι συμμετοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα αποτελέσματα των από κοινού ελεγχόμενων οντοτήτων της αναγνωρίζονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος της ΕΕ, και οι συμμετοχές της στις μεταβολές των αποθεματικών αναγνωρίζονται στα αποθεματικά. Το αρχικό κόστος συν όλες οι μεταβολές (περαιτέρω συνεισφορές, μερίδιο αποτελεσμάτων και μεταβολές αποθεματικών, απομειώσεις αξίας, και μερίσματα) δίνουν τη λογιστική αξία των κοινών επιχειρήσεων στη λογιστική της ΕΕ την ημερομηνία του ισολογισμού.

Τα μη υλοποιηθέντα κέρδη και ζημίες από συναλλαγές μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των από κοινού ελεγχόμενων οντοτήτων της δεν είναι ουσιώδη και συνεπώς δεν απαλείφονται. Οι λογιστικές πολιτικές των κοινών επιχειρήσεων μπορεί να διαφέρουν από αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για παρεμφερείς συναλλαγές και γεγονότα υπό παρόμοιες συνθήκες.

Μη ενοποιημένες οντότητες τα κεφάλαια των οποίων διαχειρίζεται η Επιτροπή

Η Επιτροπή διαχειρίζεται τα κεφάλαια του κοινού καθεστώτος ασφάλισης ασθενείας για το προσωπικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κεφάλαια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και τα κεφάλαια του Ταμείου Εγγύησης Συμμετεχόντων, για λογαριασμό τους. Ωστόσο, επειδή οι οντότητες αυτές δεν ελέγχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν έχουν ενοποιηθεί στους λογαριασμούς της – για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα εν λόγω ποσά βλ. σημείωση 11.

1.4 ΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1.4.1 Νομίσματα και βάσεις μετατροπής

Νόμισμα λειτουργίας και τηρούμενο νόμισμα

Οι δημοσιονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε εκατομμύρια ευρώ, διότι το ευρώ αποτελεί το νόμισμα λειτουργίας και το τηρούμενο νόμισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από τον διακανονισμό συναλλαγών σε ξένο νόμισμα και από τη μετατροπή στο τέλος της χρήσης των συναλλαγματικών ισοτιμιών χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος.

Για τους ακόλουθους τομείς, εφαρμόζονται διαφορετικές μέθοδοι μετατροπής:

- τα ενσώματα πάγια και άυλα στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται στην τιμή αγοράς, η οποία μετατρέπεται σε ευρώ με βάση την ισοτιμία που ίσχυε την ημέρα της αγοράς τους, και
- οι προχρηματοδοτήσεις, που καταβάλλονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων, μετατρέπονται σε ευρώ βάσει της ισοτιμίας της 10^{ης} ημέρας του μήνα που έπεται εκείνου κατά τη διάρκεια του οποίου έχουν χορηγηθεί.

Τα υπόλοιπα τέλους χρήσης χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της 31^{ης} Δεκεμβρίου:

Συναλλαγματικές ισοτιμίες ΕΥΡΩ

Νόμισμα	31.12.2009	31.12.2008	Νόμισμα	31.12.2009	31.12.2008
BGN	1,9558	1,9558	LTL	3,4528	3,4528
CZK	26,4730	26,8750	PLN	4,1045	4,1535
DKK	7,4418	7,4506	RON	4,2363	4,0225
MTL	15,6466	15,6466	SEK	10,2520	10,8700
GBP	0,8881	0,9525	CHF	1,4836	1,4850
HUF	270,4200	266,7000	JPY	133,1600	126,1400
LVL	0,7093	0,7083	USD	1,4406	1,3917

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία χρηματικών κινητών τίτλων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα και χαρακτηρισμένων ως διαθέσιμων προς πώληση, που οφείλονται σε διαφορά μετατροπής αναγνωρίζονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος. Διαφορές μετατροπής μη χρηματικών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος. Οι διαφορές μετατροπής μη χρηματικών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ταξινομημένων ως διαθέσιμων προς πώληση περιλαμβάνονται στο αποθεματικό εύλογης αξίας.

1.4.2 Χρησιμοποίηση εκτιμήσεων

Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards — IPSAS) και τις γενικώς παραδεκτές λογιστικές αρχές, οι δημοσιονομικές καταστάσεις αναγκαστικά περιλαμβάνουν ποσά στηριζόμενα σε εκτιμήσεις και παραδοχές των διαχειριστών με βάση τις πλέον αξιόπιστες διαθέσιμες πληροφορίες. Στις

σημαντικές εκτιμήσεις συγκαταλέγονται, χωρίς να περιορίζονται σε αυτά, ποσά για παροχές στο προσωπικό, προβλέψεις, ο χρηματοοικονομικός κίνδυνος επί αποθεμάτων και εισπρακτέων λογαριασμών, τα δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα, οι ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις και ο βαθμός απομείωσης της αξίας άυλων και ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού. Τα τελικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές. Οι αλλαγές που αφορούν τις εκτιμήσεις αντανακλώνται στην περίοδο κατά την οποία καθίστανται γνωστές.

1.5 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

1.5.1 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

Οι αγοραζόμενες άδειες λογισμικού υπολογιστών εμφανίζονται στο ιστορικό τους κόστος μείον σωρευμένες αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης. Τα στοιχεία ενεργητικού υφίστανται γραμμική απόσβεση επί της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους η οποία είναι 4 έτη. Το κόστος των εσωτερικά παραγόμενων άυλων στοιχείων ενεργητικού καταχωρίζεται σήμερα στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος. Οι δαπάνες που αφορούν την ανάπτυξη ή τη συντήρηση προγραμμάτων λογισμικού για υπολογιστές αναγνωρίζονται ως έξοδα, κάθε φορά που πραγματοποιούνται, όπως και το κόστος επιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης.

1.5.2 Ενσώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού

Όλα τα ενσώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού εμφανίζονται στο ιστορικό τους κόστος μείον σωρευμένες αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης. Στο ιστορικό κόστος περιλαμβάνονται οι δαπάνες που αφορούν άμεσα στην απόκτηση ή την κατασκευή του εκάστοτε στοιχείου ενεργητικού.

Τα επακόλουθα έξοδα περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή, ανάλογα με την περίπτωση, αναγνωρίζονται ως χωριστό περιουσιακό στοιχείο μόνον όταν υπάρχει πιθανότητα να απορρεύσουν από αυτό στο μέλλον οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το κόστος του συγκεκριμένου στοιχείου μπορεί να μετρηθεί με αξιόπιστο τρόπο. Οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης χρεώνονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος κατά τη διάρκεια της δημοσιονομικής περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται. Δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν συνάπτει δάνεια προκειμένου να χρηματοδοτήσει την αγορά ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού, δεν υφίσταται κόστος δανεισμού σε σχέση με αγορές του είδους αυτού.

Γήπεδα και έργα τέχνης δεν υφίστανται απόσβεση, δεδομένου ότι η ωφέλιμη ζωή τους είναι αορίστου διάρκειας. Τα υπό κατασκευή πάγια στοιχεία ενεργητικού δεν υφίστανται απόσβεση, δεδομένου ότι δεν είναι ακόμη διαθέσιμα προς χρήση. Η απόσβεση άλλων στοιχείων ενεργητικού υπολογίζεται σύμφωνα με τη γραμμική μέθοδο για τον καταλογισμό του κόστους τους στις υπολειμματικές τους αξίες κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους, ως εξής:

Πίνακας συντελεστών απόσβεσης

Είδος στοιχείου ενεργητικού	Συντελεστές γραμμικής απόσβεσης
Κτήρια	4%
Εγκαταστάσεις, μηχανήματα και εξοπλισμός	10% έως 25%
Επιπλα	10% έως 25%
Τεχνικός εξοπλισμός	10% έως 33%
Οχήματα	25%
Υλικό πληροφορικής	25%
Άλλα ενσώματα στοιχεία ενεργητικού	10% έως 33%

Κέρδη και ζημίες από πωλήσεις προκύπτουν από τη σύγκριση των προσόδων μείον τα έξοδα πώλησης με τη λογιστική αξία του πωληθέντος στοιχείου. Τα σχετικά ποσά περιλαμβάνονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος.

Μισθώσεις

Οι μισθώσεις ενσώματων στοιχείων κατατάσσονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις, όταν ουσιαστικά οι κίνδυνοι και τα οφέλη από την κυριότητα περιέρχονται στο σύνολό τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται κατά τη σύναψη της μίσθωσης στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ εύλογης αξίας του μισθωμένου στοιχείου και παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα περιλαμβάνει δύο μέρη, το ένα αναφερόμενο στο κυρίως ποσό και το άλλο στο κόστος χρηματοδότησης, ούτως ώστε να επιτυγχάνεται ένας σταθερός ρυθμός εξόφλησης του υπολοίπου. Οι υποχρεώσεις μίσθωσης, μείον το κόστος χρηματοδότησης, περιλαμβάνονται στα λοιπά στοιχεία παθητικού (μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα). Οι τόκοι, οι οποίοι αποτελούν στοιχείο του κόστους χρηματοδότησης, χρεώνονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος για την περίοδο της μίσθωσης, έτσι ώστε, για κάθε περίοδο, να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο ως προς το υπόλοιπο της υποχρέωσης. Τα στοιχεία ενεργητικού στο πλαίσιο χρηματοδοτικών μισθώσεων αποσβένονται με βάση τη μικρότερη χρονική περίοδο μεταξύ χρήσιμης διάρκειας ζωής και χρόνου μίσθωσης.

Σε περίπτωση που στον εκμισθωτή αναλογεί σημαντικό μερίδιο των κινδύνων και οφελών κυριότητας, οι μισθώσεις ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις χρεώνονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος με γραμμικό τρόπο για την περίοδο που καλύπτει η μίσθωση.

1.5.3 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Στοιχεία ενεργητικού με αόριστη διάρκεια ζωής δεν υπόκεινται σε απόσβεση, αλλά ελέγχονται κατ' έτος για το ενδεχόμενο απομείωσης της αξίας τους. Στοιχεία ενεργητικού που υπόκεινται σε απόσβεση ελέγχονται για το ενδεχόμενο απομείωσης της αξίας τους κάθε φορά που υπάρχουν ενδείξεις ότι εξαιτίας ορισμένων γεγονότων ή αλλαγής των περιστάσεων, η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι εισπράξιμη. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το εισπράξιμο

ποσό. Εισπράξιμο ποσό είναι η υψηλότερη τιμή μεταξύ εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου μείον το κόστος πώλησης, και αξίας χρήσης.

Η υπολειμματική αξία και ωφέλιμη ζωή των άυλων και ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού επανεξετάζονται και, ενδεχομένως, προσαρμόζονται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο. Η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου προσαρμόζεται αμέσως στο εκτιμώμενο εισπράξιμο ποσό, εάν είναι μεγαλύτερη από αυτό. Εάν οι λόγοι για απομειώσεις αξίας που αναγνωρίστηκαν κατά τα προηγούμενα έτη δεν ισχύουν πλέον, αυτές οι ζημίες απομείωσης αντिलογίζονται κατάλληλα.

1.5.4 Επενδύσεις

Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και σε κοινές επιχειρήσεις

Οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και σε κοινές επιχειρήσεις καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Το κόστος συμμετοχικών τίτλων προσαρμόζεται έτσι ώστε να αντανakλά το μερίδιο των αυξήσεων ή των μειώσεων των καθαρών στοιχείων ενεργητικού των συγγενών επιχειρήσεων και των κοινών επιχειρήσεων που μπορεί να καταλογιστεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την αρχική αναγνώριση εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης αξίας και μειώνεται, ενδεχομένως, στο χαμηλότερο εισπράξιμο ποσό. Το εισπράξιμο ποσό προσδιορίζεται όπως περιγράφεται στη σημείωση **1.5.3**. Εάν ο λόγος για μείωση αξίας παύσει να ισχύει σε μεταγενέστερη ημερομηνία, η ζημία απομείωσης αντिलογίζεται στη λογιστική αξία που θα είχε προσδιοριστεί εάν δεν είχε αναγνωριστεί ζημία απομείωσης.

Επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων

Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Οι επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων ταξινομούνται ως στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση (βλ. **1.5.5**) και, ως εκ τούτου, εμφανίζονται στην εύλογη αξία τους, με κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας (συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγματικών διαφορών) οι οποίες αναγνωρίζονται στο αποθεματικό εύλογης αξίας.

Προβληματισμοί σχετικά με την εύλογη αξία

Οι επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων, δεδομένου ότι δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά, αποτιμώνται μεμονωμένα με βάση τη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους αγοράς και καθαρής αξίας ενεργητικού (net asset value ή «NAV») με βάση τις εκθέσεις του διαχειριστή του ταμείου μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Έτσι, αποκλείεται οποιοδήποτε καταλογίσιμο, αλλά μη υλοποιηθέν κέρδος που ενδέχεται να υπάρχει στο σχετικό επενδυτικό χαρτοφυλάκιο. Οι επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων, που βρίσκονται ακόμη σε ένα αρχικό στάδιο, αποτιμώνται με βάση τις ίδιες αρχές, εκτός από την περίπτωση μη υλοποιηθεισών ζημιών που οφείλονται αποκλειστικά και μόνο σε διοικητικά έξοδα, όταν οι εν λόγω μη υλοποιηθείσες ζημίες δεν λαμβάνονται υπόψη.

Τα μη υλοποιηθέντα κέρδη που προκύπτουν από τη μέτρηση της εύλογης αξίας αναγνωρίζονται μέσω των αποθεματικών και οι μη υλοποιηθείσες ζημίες ελέγχονται για το

ενδεχόμενο απομείωσης αξίας, έτσι ώστε να προσδιοριστεί αν πρέπει να αναγνωρισθούν ως ζημίες απομείωσης στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος ή ως μεταβολές στο αποθεματικό εύλογης αξίας. Η εύλογη αξία της καταλογιστέας NAV προσδιορίζεται είτε με την εφαρμογή του ποσοστού συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο εκάστοτε ταμείο της NAV που προκύπτει από την πλέον πρόσφατη σχετική έκθεση είτε με τη συνεκτίμηση, στο μέτρο του δυνατού, της ακριβούς αξίας του μεριδίου την ίδια ημερομηνία, όπως έχει υποβληθεί από τον διαχειριστή του αντίστοιχου ταμείου.

1.5.5 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Ταξινόμηση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού της στις ακόλουθες κατηγορίες: χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, δάνεια και απαιτήσεις, επενδύσεις που διακρατούνται μέχρι τη λήξη, και χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση. Η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού καθορίζεται κατά την αρχική αναγνώριση και επανεκτιμάται την ημερομηνία κάθε ισολογισμού.

i) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται στην κατηγορία αυτή εάν έχουν αποκτηθεί κυρίως για λόγους βραχυπρόθεσμης πώλησης ή εάν έχουν χαρακτηριστεί έτσι από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα παράγωγα ταξινομούνται επίσης στην κατηγορία αυτή. Τα στοιχεία ενεργητικού στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούν ενεργητικό αν προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

ii) Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές που δεν αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ενεργό αγορά. Προκύπτουν όταν η ΕΕ παρέχει χρήματα, αγαθά ή υπηρεσίες απευθείας σε έναν οφειλέτη χωρίς πρόθεση διαπραγμάτευσης της απαίτησης. Συμπεριλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από προθεσμίες που λήγουν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

iii) Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη

Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη τους είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με καθορισμένες ή προσδιορίσιμες πληρωμές και σταθερές προθεσμίες, τις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει σαφώς την πρόθεση και τη δυνατότητα να διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους. Κατά τη διάρκεια αυτού του οικονομικού έτους, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είχε καθόλου επενδύσεις στην κατηγορία αυτήν.

iv) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση

Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού είναι μη παράγωγα στοιχεία τα οποία είτε χαρακτηρίζονται ως τέτοια είτε δεν ανήκουν σε καμία από τις υπόλοιπες κατηγορίες. Ταξινομούνται είτε ως κυκλοφορούν είτε ως μη κυκλοφορούν ενεργητικό, ανάλογα με τη χρονική περίοδο που η ΕΕ προτίθεται να τα διαθέσει. Οι επενδύσεις σε μη ενοποιημένες οντότητες και άλλες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου (π.χ. πράξεις επιχειρηματικού κεφαλαίου) για τις οποίες δεν χρησιμοποιείται η μέθοδος της καθαρής θέσης, ταξινομούνται επίσης ως διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού.

Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Αγοραπωλησίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, διακρατούμενων μέχρι τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση αναλαμβάνει δέσμευση αγοράς ή πώλησης του στοιχείου ενεργητικού. Τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν μεταβιβάζονται μετρητά στους δανειζόμενους. Τα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους συν το κόστος συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, ενώ το κόστος συναλλαγής καταχωρίζεται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος.

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού κατά την αρχική αναγνώριση, ισοδυναμεί συνήθως με την τιμή συναλλαγής (δηλαδή, με την εύλογη αξία του καταβληθέντος τιμήματος). Ωστόσο, όταν χορηγείται μακροπρόθεσμο δάνειο άτοκο ή με επιτόκιο κατώτερο της αγοράς, ως εύλογη αξία του μπορεί να ληφθεί η παρούσα αξία όλων των μελλοντικών εισπράξεων προεξοφλημένων με το ισχύον επιτόκιο για παρεμφερές μέσο παρόμοιας πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Στην περίπτωση δανείων χορηγηθέντων από δανειακούς πόρους, δηλαδή «συνακόλουθων πράξεων», οι διαφορές μεταξύ των δανειοδοτικών και της δανειοληπτικών όρων και ποσών δεν είναι σημαντικές και το «κόστος ευκαιρίας» δεν εφαρμόζεται, δεδομένου ότι η ΕΕ δεν έχει το δικαίωμα να επενδύει χρήματα στις κεφαλαιαγορές. Για τους λόγους αυτούς, τα δάνεια αυτά μετρώνται στην ονομαστική τους αξία. Το κόστος συναλλαγής που βαρύνει την ΕΕ, το οποίο στη συνέχεια μετακυλιέται στον δικαιούχο του δανείου, αναγνωρίζεται απευθείας στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τις επενδύσεις έχουν λήξει ή μεταβιβαστεί και όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει μεταβιβάσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη κυριότητας.

Επακόλουθη επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων καταχωρίζονται λογιστικώς στην εύλογη αξία τους. Τα αποτελέσματα που απορρέουν από μεταβολές της εύλογης αξίας «χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται

στην εύλογη αξία τους χάρη στα αποτελέσματα» συμπεριλαμβάνονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος της περιόδου κατά την οποία προέκυψαν.

Δάνεια και απαιτήσεις, καθώς και διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις καταχωρίζονται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Στην περίπτωση δανείων χορηγηθέντων από δανειακούς πόρους, εφαρμόζεται το ίδιο πραγματικό επιτόκιο τόσο στις δανειοδοτικές όσο και στις δανειοληπτικές πράξεις, δεδομένου ότι τα δάνεια αυτά έχουν τα χαρακτηριστικά «συνακόλουθων πράξεων», και οι διαφορές μεταξύ των δανειοδοτικών και δανειοληπτικών όρων δεν είναι σημαντικές. Το κόστος συναλλαγής που βαρύνει την ΕΕ, το οποίο στη συνέχεια μετακυλιέται στον δικαιούχο του δανείου, αναγνωρίζεται απευθείας στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού καταχωρίζονται λογιστικώς στην εύλογη αξία τους. Τα αποτελέσματα που απορρέουν από μεταβολές της εύλογης αξίας διαθέσιμων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού αναγνωρίζονται στο αποθεματικό εύλογης αξίας. Όταν στοιχεία ενεργητικού πωλούνται ή υφίστανται απομείωση αξίας, οι σωρευτικές προσαρμογές εύλογης αξίας που αναγνωρίζονταν στο αποθεματικό εύλογης αξίας, αναγνωρίζονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος. Οι τόκοι επί διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού υπολογιζόμενοι βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου, αναγνωρίζονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος. Μέρισματα από διαθέσιμους προς πώληση συμμετοχικούς τίτλους αναγνωρίζονται όταν διαπιστώνεται το δικαίωμα της ΕΕ να λαμβάνει πληρωμές.

Οι εύλογες αξίες επενδύσεων εισηγμένων σε ενεργές αγορές βασίζονται σε τρέχουσες τιμές ζήτησης. Εάν η αγορά ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού είναι μη ενεργή (και για μη εισηγμένους τίτλους), η Ευρωπαϊκή Ένωση υπολογίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης. Σε αυτές περιλαμβάνεται η χρήση πρόσφατων συναλλαγών σε καθαρά εμπορική βάση, η αναφορά σε άλλα μέσα ίδιας φύσεως, η ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών, τα μοντέλα τιμολόγησης δικαιωμάτων προαίρεσης και άλλες τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται ευρέως από τους συμμετέχοντες στην αγορά.

Σε περίπτωση που η εύλογη αξία επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά δεν μπορεί να μετρηθεί με αξιοπιστία, οι επενδύσεις αποτιμώνται στην τιμή κόστους μείον τις ζημίες από απομείωση αξίας.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ελέγχει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού αν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ως προς την απομείωση αξίας ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού και ζημίες απομείωσης υφίστανται όταν, και μόνον όταν, υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις μείωσης της αξίας του ως αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων επελθόντων μετά την αρχική αναγνώριση του στοιχείου ενεργητικού και όταν η ζημία (ή ζημίες) έχει αντίκτυπο στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία.

i) Στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος

Εάν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ότι επήλθε ζημία απομείωσης σε δάνεια και απαιτήσεις ή σε επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη τους αποτιμώμενες στο αποσβεσμένο κόστος τους, το ποσό της ζημίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (χωρίς μελλοντικές πιστωτικές ζημίες που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένη με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Η λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού μειώνεται και το ποσό της ζημίας αναγνωρίζεται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος. Εάν ένα δάνειο ή μια επένδυση διακρατούμενη μέχρι τη λήξη φέρει μεταβλητό επιτόκιο, ως συντελεστής προεξόφλησης για τη μέτρηση της ζημίας απομείωσης λαμβάνεται το τρέχον πραγματικό επιτόκιο που προσδιορίζει η σύμβαση. Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού καλυμμένου από εξασφαλίσεις, αντικατοπτρίζει τις ταμειακές ροές που ενδέχεται να προκύψουν από κατάσχεση μείον τις δαπάνες απόκτησης και πώλησης των εξασφαλίσεων, ανεξαρτήτως του εάν υπάρχει πιθανότητα κατάσχεσης. Εάν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της ζημίας απομείωσης ελαττωθεί και η ελάττωση αυτή μπορεί να συνδεθεί αντικειμενικά με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η ζημία που είχε ήδη αναγνωρισθεί αντिलογίζεται μέσω του λογαριασμού οικονομικού αποτελέσματος.

ii) Στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους

Στην περίπτωση επενδύσεων σε ίδια κεφάλαια ταξινομημένων ως διαθέσιμων προς πώληση στοιχείων, προκειμένου να θεωρηθεί ότι υφίσταται απομείωση της αξίας τους απαιτείται σημαντική ή σταθερή (παρατεταμένη) υποχώρηση της εύλογης αξίας τους κάτω από το κόστος. Εάν υπάρχουν τέτοιες αποδείξεις για διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, η σωρευτική ζημία - μετρούμενη ως η διαφορά μεταξύ κόστους απόκτησης και τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τυχόν ζημίες απομείωσης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού αναγνωρισθείσες στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος - αφαιρείται από τα αποθεματικά και αναγνωρίζεται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος. Οι ζημίες απομείωσης που αναγνωρίζονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος σε σχέση με συμμετοχικούς τίτλους δεν αντिलογίζονται μέσω του λογαριασμού οικονομικού αποτελέσματος. Εάν, σε μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός χρεωστικού τίτλου ταξινομημένου ως διαθέσιμου προς πώληση στοιχείου αυξηθεί και η αύξηση αυτή μπορεί να συνδεθεί αντικειμενικά με γεγονός που επήλθε μετά την αναγνώριση της ζημίας απομείωσης, η ζημία απομείωσης αντिलογίζεται μέσω του λογαριασμού οικονομικού αποτελέσματος.

1.5.6 Αποθέματα

Τα αποθέματα εμφανίζονται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής πραγματοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο FIFO (first-in, first-out). Το κόστος έτοιμων και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει πρώτες ύλες, άμεσα εργατικά, άλλες άμεσα καταλογίσιμες δαπάνες και συναφή γενικά έξοδα παραγωγής (βάσει του κανονικού δυναμικού εκμετάλλευσης). Η καθαρή πραγματοποιήσιμη αξία αντιστοιχεί στην εκτιμώμενη τιμή πώλησης υπό κανονικές εμπορικές συνθήκες, μείον τα έξοδα ολοκλήρωσης και πώλησης. Όταν τα αποθέματα διακρατούνται προς διανομή δωρεάν ή με κάποιο

ονομαστικό αντίτιμο, τότε μετρώνται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και τρέχοντος κόστους αντικατάστασης. Το τρέχον κόστος αντικατάστασης ισοδυναμεί με το ποσό που θα κατέβαλε η Ευρωπαϊκή Ένωση για την αγορά του υπόψη στοιχείου την ημερομηνία του ισολογισμού.

1.5.7 Προχρηματοδοτήσεις

Προχρηματοδότηση είναι πληρωμή που αποβλέπει στην παροχή προκαταβολής, δηλαδή χρηματικού αποθέματος, στον δικαιούχο. Μπορεί να κατανεμηθεί σε διάφορες δόσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στην εκάστοτε συμφωνία προχρηματοδότησης. Το χρηματικό απόθεμα ή η προκαταβολή επιστρέφεται ή χρησιμοποιείται για τον σκοπό για τον οποίο έχει παρασχεθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στη συμφωνία. Εάν ο δικαιούχος δεν πραγματοποιήσει επιλέξιμες δαπάνες, υποχρεούται να επιστρέψει το σύνολο ή μέρος της προχρηματοδότησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ποσό της προχρηματοδότησης μειώνεται (εξ ολοκλήρου ή εν μέρει) με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες που έγιναν δεκτές και τα ποσά που επιστράφηκαν, και το ποσό αυτό αναγνωρίζεται ως έξοδο.

Στο τέλος του έτους, τα εκκρεμή ποσά των προχρηματοδοτήσεων αποτιμώνται στο αρχικό ποσό που καταβλήθηκε μείον: τα ποσά που επιστράφηκαν, τα επιλέξιμα ποσά που δαπανήθηκαν, τα επιλέξιμα ποσά που δεν έχουν ακόμη συμψηφιστεί στο τέλος της χρήσης και τις μειώσεις αξίας.

Οι τόκοι επί των προχρηματοδοτήσεων αναγνωρίζονται στο μέτρο που καθίστανται δεδουλευμένοι σύμφωνα με ό,τι προβλέπει η σχετική συμφωνία. Στο τέλος της χρήσης, εκτιμώνται τα έσοδα από δεδουλευμένους τόκους, βάσει των πλέον αξιόπιστων πληροφοριών, και η εκτίμηση αυτή περιλαμβάνεται στον ισολογισμό.

1.5.8 Εισπρακτέοι λογαριασμοί

Οι εισπρακτέοι λογαριασμοί καταχωρίζονται στο αρχικό ποσό μείον την απομείωση αξίας. Η προσαρμογή για απομείωση αξίας εισπρακτέων λογαριασμών πραγματοποιείται όταν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα ποσά που της οφείλονται βάσει των αρχικών όρων συναλλαγής εισπρακτέων. Η προσαρμογή ισούται με τη διαφορά μεταξύ λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και εισπράξιμου ποσού το οποίο ισοδυναμεί με την παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το επιτόκιο της αγοράς για παρόμοιους δανειολήπτες. Το ποσό της απομείωσης αναγνωρίζεται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος. Αναγνωρίζεται, επίσης, και γενική απομείωση για εκκρεμή εντάλματα είσπραξης τα οποία δεν αποτελούν ήδη αντικείμενο συγκεκριμένης προσαρμογής. Σχετικά με τη λογιστική μεταχείριση δεδουλευμένων εσόδων στο τέλος της χρήσης, βλ. σημείωση **1.5.14** κατωτέρω.

1.5.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους

Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους είναι χρηματοοικονομικά μέσα και χαρακτηρίζονται ως στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Σε αυτά περιλαμβάνονται τα

διαθέσιμα μετρητά, οι τραπεζικές καταθέσεις όψεως, άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις ρευστών διαθεσίμων με αρχική προθεσμία λήξης τριών μηνών ή μικρότερη, καθώς και οι τραπεζικές υπεραναλήψεις.

1.5.10 Παροχές προσωπικού

Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις

Η Ευρωπαϊκή Ένωση τηρεί συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Μολονότι το προσωπικό συνεισφέρει κατά το ένα τρίτο του προβλεπόμενου κόστους των παροχών αυτών από τον μισθό του, η υποχρέωση δεν χρηματοδοτείται. Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στον ισολογισμό όσον αφορά τα συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών υπολογίζεται από αναλογιστές με βάση τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται με την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών εκροών με βάση τα επιτόκια κρατικών ομολόγων που έχουν εκδοθεί στο νόμισμα στο οποίο πρόκειται να καταβληθούν οι παροχές και έχουν προθεσμία λήξης που πλησιάζει τους όρους της υπόψη συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που απορρέουν από προσαρμογές με βάση την πείρα και τις μεταβολές των αναλογιστικών παραδοχών αναγνωρίζονται αμέσως στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος. Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται αμέσως στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος, εκτός εάν οι μεταβολές στο πρόγραμμα συνταξιοδότησης εξαρτώνται από το εάν οι εργαζόμενοι θα παραμείνουν στη θέση τους για συγκεκριμένη χρονική περίοδο (περίοδος απαιτούμενη για την απόκτηση συνταξιοδοτικού δικαιώματος). Στην περίπτωση αυτή, το κόστος προϋπηρεσίας αποσβένεται σε γραμμική βάση κατά την περίοδο απόκτησης συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

ΙΑτροφαρμακευτική περίθαλψη μετά την αποχώρηση από την υπηρεσία

Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους υπαλλήλους της με την επιστροφή των ιατρικών εξόδων. Ένα χωριστό ταμείο («RCAM») δημιουργήθηκε για την τρέχουσα διαχείριση. Από το σύστημα αυτό επωφελούνται τόσο οι εν ενεργεία υπάλληλοι, οι συνταξιούχοι και οι χήροι/ες όσο και άλλοι δικαιούχοι. Οι παροχές που χορηγούνται στους «αέργους» (συνταξιούχους, ορφανά, κ.λπ.) ταξινομούνται ως «Παροχές προσωπικού μετά την αποχώρηση». Λόγω της φύσης των παροχών αυτών, απαιτείται αναλογιστικός υπολογισμός. Η υποχρέωση στον ισολογισμό προσδιορίζεται σε παρόμοια βάση με αυτή που προβλέπεται για τις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις (βλ. ανωτέρω).

1.5.11 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται εφόσον η Ευρωπαϊκή Ένωση υπέχει υποχρέωση προβλεπόμενη ή απορρέουσα από τον νόμο έναντι τρίτων μέρων ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, εφόσον είναι πολύ πιθανό να απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και εφόσον το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημίες. Το ποσό της πρόβλεψης

ισούται με τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση των δαπανών που αναμένεται ότι θα απαιτηθούν για τον διακανονισμό μιας παρούσας υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όταν η πρόβλεψη περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό επί μέρους στοιχείων, η υποχρέωση εκτιμάται μέσω της στάθμισης όλων των δυνατών αποτελεσμάτων με τις αντίστοιχες πιθανότητες πραγματοποίησής τους (μέθοδος «αναμενόμενης αξίας»).

1.5.12 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων ή ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος τους (δανειοληπτικές πράξεις). Οι δανειοληπτικές πράξεις απαρτίζονται από δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και χρεωστικούς τίτλους. Αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, η οποία ισοδυναμεί με τα έσοδα από την έκδοσή τους (εύλογη αξία ληφθέντος αντιτίμου) μείον τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες συναλλαγής, και στη συνέχεια καταχωρίζονται στο αποσβεσμένο κόστος τους με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η διαφορά μεταξύ εσόδων, μείον δαπάνες συναλλαγής, και αξίας εξαγοράς αναγνωρίζεται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος για τη διάρκεια της δανειοληπτικής πράξης, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός από εκείνες με προθεσμία λήξης μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Στην περίπτωση δανείων χορηγηθέντων από δανειακούς πόρους, η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου δεν δύναται να εφαρμοσθεί χωριστά στις δανειοδοτικές και τις δανειοληπτικές πράξεις, βάσει του σκεπτικού της ουσιαστικής σημασίας. Το κόστος συναλλαγής που βαρύνει την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο στη συνέχεια μετακυλιέται στον δικαιούχο του δανείου, αναγνωρίζεται απευθείας στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος.

Στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που ταξινομούνται στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται παράγωγα όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική. Υφίστανται την ίδια λογιστική μεταχείριση όπως τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων, βλ. σημείωση **1.5.5**.

1.5.13 Πληρωτέοι λογαριασμοί

Σημαντικό μέρος των πληρωτέων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν αφορά την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών. Αντιθέτως, πρόκειται για μη εξοφληθείσες δηλώσεις δαπανών που έχουν υποβάλει οι δικαιούχοι επιχορήγησης ή άλλου είδους χρηματοδότησης ΕΕ. Οι λογαριασμοί αυτοί καταχωρίζονται ως πληρωτέοι για το σχετικό ποσό όταν υποβληθεί η δήλωση δαπανών, και γίνει αποδεκτή ως επιλέξιμη, αφού προηγουμένως ελεγχθεί από τους αρμόδιους φορείς. Στο στάδιο αυτό αποτιμώνται στο αποδεκτό και επιλέξιμο ποσό.

Οι πληρωτέοι λογαριασμοί που αφορούν την αγορά αγαθών και υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την παραλαβή τιμολογίου για το αρχικό ποσό και τα σχετικά έξοδα εγγράφονται στους λογαριασμούς κατά την παράδοση και αποδοχή των αγαθών ή υπηρεσιών από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

1.5.14 Δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα μελλοντικών χρήσεων

Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι συναλλαγές και τα γεγονότα αναγνωρίζονται στις δημοσιονομικές καταστάσεις της περιόδου την οποία αφορούν. Στο τέλος της λογιστικής περιόδου, τα δεδουλευμένα έξοδα αναγνωρίζονται βάσει της εκτιμώμενης αξίας της υποχρέωσης μεταβίβασης για την περίοδο. Ο υπολογισμός των δεδουλευμένων εξόδων ακολουθεί λεπτομερείς επιχειρησιακές και πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής οι οποίες εξασφαλίζουν ότι οι δημοσιονομικές καταστάσεις δίνουν πιστή εικόνα της κατάστασης.

Τα έσοδα καταχωρίζονται, επίσης, στην περίοδο την οποία αφορούν. Στο τέλος του έτους, εάν δεν έχει εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά η σχετική υπηρεσία έχει παρασχεθεί ή τα σχετικά αγαθά έχουν παραδοθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή υφίσταται συμβατική σχέση (δηλαδή με αναφορά σε συνθήκη) αναγνωρίζεται δεδουλευμένο έσοδο στις δημοσιονομικές καταστάσεις.

Επιπλέον, στο τέλος του έτους, εάν εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά οι σχετικές υπηρεσίες δεν έχουν ακόμη παρασχεθεί ή τα σχετικά αγαθά δεν έχουν ακόμη παραδοθεί, τα έσοδα μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις και αναγνωρίζονται έκαστο στην αντίστοιχη λογιστική περίοδο.

1.6 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

1.6.1 Έσοδα

Έσοδα μη προερχόμενα από συναλλαγές

Τα έσοδα αυτά αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία των εσόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και περιλαμβάνουν κυρίως άμεσους και έμμεσους φόρους, καθώς και ποσά ιδίων πόρων. Εκτός από φόρους η Ευρωπαϊκή Ένωση ενδέχεται να λάβει πληρωμές από άλλα μέρη όπως δασμούς, πρόστιμα και δωρεές.

Πόροι βασιζόμενοι στο ΑΕΕ και στον ΦΠΑ

Τα έσοδα αναγνωρίζονται για την περίοδο για την οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση απευθύνει στα κράτη μέλη έκκληση για την καταβολή κεφαλαίων, αξιώνοντας με τον τρόπο αυτόν την πληρωμή των συνεισφορών τους. Τα έσοδα μετρώνται με βάση το «αιτηθέν ποσό». Δεδομένου ότι οι πόροι ΦΠΑ και ΑΕΕ βασίζονται σε εκτιμήσεις των δεδομένων για το εν λόγω οικονομικό έτος, μπορούν να αναθεωρηθούν ανάλογα με τις μεταβολές που επέρχονται έως ότου τα κράτη μέλη δημοσιεύσουν τα οριστικά δεδομένα. Το αποτέλεσμα μεταβολής στην εκτίμηση λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό του καθαρού πλεονάσματος ή ελλείμματος της περιόδου κατά την οποία επήλθε η μεταβολή.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

Απαιτήσεις και συναφή έσοδα αναγνωρίζονται κατά τη λήψη των σχετικών μηνιαίων καταστάσεων της λογιστικής Α (περιλαμβανομένων των εισπραχθέντων δασμών και των

εγγυημένων οφειλόμενων ποσών για τα οποία δεν έχει γίνει προσφυγή) που καταθέτουν τα κράτη μέλη. Τα έσοδα τα οποία τα κράτη μέλη έχουν εισπράξει για την εν λόγω περίοδο, αλλά που δεν έχουν καταβάλει ακόμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την ημερομηνία του ισολογισμού εκτιμώνται και αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα. Οι τριμηνιαίες καταστάσεις λογιστικής Β (περιλαμβανομένων των μη εισπραχθέντων και των μη εγγυημένων δασμών, καθώς και των εγγυημένων ποσών για τα οποία έχει γίνει προσφυγή από τους οφειλέτες) που καταθέτουν τα κράτη μέλη αναγνωρίζονται ως έσοδα μείον τις δαπάνες είσπραξης τις οποίες δικαιούνται (25%). Επιπλέον, αναγνωρίζεται μείωση αξίας για το ποσό του εκτιμώμενου ελλείμματος είσπραξης στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος.

Πρόστιμα

Έσοδα από πρόστιμα αναγνωρίζονται όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση λαμβάνει απόφαση επιβολής προστίμου και την κοινοποιεί επισήμως στον ενδιαφερόμενο. Εάν υφίστανται αμφιβολίες περί της φερεγγυότητας της επιχείρησης αναγνωρίζεται μείωση στην αξία της απαίτησης. Μετά την απόφαση επιβολής προστίμου, ο οφειλέτης μπορεί εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησης:

- είτε να δεχθεί την απόφαση, οπότε οφείλει να πληρώσει το ποσό του προστίμου εντός της προθεσμίας που έχει οριστεί και, επομένως, το ποσό αυτό εισπράττεται οριστικά από την ΕΕ,
- είτε να μη δεχθεί την απόφαση, οπότε ασκεί προσφυγή βάσει του δικαίου της ΕΕ.

Ωστόσο, ακόμη και αν έχει ασκηθεί προσφυγή, το βασικό ποσό του προστίμου πρέπει να καταβληθεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας των τριών μηνών, δεδομένου ότι η προσφυγή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα (άρθρο 242 της συνθήκης ΕΚ) ή, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και εφόσον συμφωνήσει ο υπόλογος της Επιτροπής, μπορεί αντ' αυτού να καταβληθεί τραπεζική εγγύηση.

Εάν η επιχείρηση προσβάλει την απόφαση και έχει ήδη καταβάλει, σε προσωρινή βάση, το πρόστιμο, το σχετικό ποσό καταχωρίζεται ως ενδεχόμενη υποχρέωση. Ωστόσο, επειδή οι προσφυγές κατά των αποφάσεων της ΕΕ από τους ενδιαφερομένους δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα, το εισπραττόμενο ποσό χρησιμεύει για τον συμψηφισμό της απαίτησης. Εάν αντί πληρωμής ληφθεί εγγύηση, τότε το πρόστιμο παραμένει ως απαίτηση. Εάν υπάρχει το ενδεχόμενο το Γενικό Δικαστήριο να μην αποφανθεί υπέρ της ΕΕ, αναγνωρίζεται σχετική πρόβλεψη για την κάλυψη αυτού του κινδύνου. Αντίθετα, εάν έχει δοθεί εγγύηση, τότε καταχωρίζεται αντίστοιχη μείωση αξίας όσον αφορά την εκκρεμούσα απαίτηση. Οι τόκοι που εισπράττει η Ευρωπαϊκή Ένωση από τους τραπεζικούς λογαριασμούς στους οποίους κατατίθενται οι πληρωμές που λαμβάνει αναγνωρίζονται σωρευτικά ως έσοδα και οι τυχόν ενδεχόμενες υποχρεώσεις αυξάνονται αντιστοίχως.

Έσοδα από συναλλαγές

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών αναγνωρίζονται όταν μεταβιβάζεται στον αγοραστή σημαντικό μέρος του κινδύνου και των οφελών που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών. Έσοδα συνδεόμενα με συναλλαγή που συνεπάγεται την παροχή υπηρεσιών

αναγνωρίζονται ανάλογα με στάδιο εξέλιξης της συναλλαγής την ημερομηνία του ισολογισμού.

Έσοδα και έξοδα υπό μορφή τόκων

Έσοδα και έξοδα υπό μορφή τόκων αναγνωρίζονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πρόκειται για μέθοδο υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού και καταλογισμού των σχετικών εσόδων ή δαπανών υπό μορφή τόκων της περιόδου αναφοράς. Κατά τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, η Ευρωπαϊκή Ένωση εκτιμά τις ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου (π.χ. δυνατότητες προπληρωμής) χωρίς, ωστόσο, τις μελλοντικές πιστωτικές ζημίες. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις αμοιβές και πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, το κόστος συναλλαγής και άλλες προσαυξήσεις ή εκπτώσεις.

Αφ' ης στιγμής μειωθεί η αξία ενός μεμονωμένου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μιας ομάδας παρόμοιων μεταξύ τους χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ως αποτέλεσμα ζημίας απομείωσης, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με βάση το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την προεξόφληση μελλοντικών ταμειακών ροών για τους σκοπούς της επιμέτρησης της ζημίας απομείωσης.

Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται κατά τη βεβαίωση του δικαιώματος λήψης πληρωμών.

1.6.2 Δαπάνες

Έξοδα συναλλαγών που απορρέουν από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την παράδοση προμηθειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την αποδοχή τους από αυτήν. Αποτιμώνται στο αρχικό κόστος τιμολογίου. Έξοδα μη οφειλόμενα σε συναλλαγές αποτελούν ιδιαιτερότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνιστούν την πλειονότητα των δαπανών της. Αφορούν μεταβιβάσεις προς δικαιούχους και λαμβάνουν τρεις μορφές: δικαιώματα, μεταβιβάσεις στο πλαίσιο συμφωνίας και επιλεκτικές επιχορηγήσεις, συνεισφορές και δωρεές.

Οι μεταβιβάσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα την περίοδο στην οποία συνέβησαν τα γενεσιουργά ως προς τη μεταβίβαση γεγονότα, εφόσον η φύση της μεταβίβασης επιτρέπεται από κάποια κανονιστική ρύθμιση (δημοσιονομικός κανονισμός, κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων, ή άλλη κανονιστική ρύθμιση) ή εφόσον έχει υπογραφεί σύμβαση που επιτρέπει τη μεταβίβαση, εφόσον ο δικαιούχος πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας, και εφόσον είναι δυνατή η εύλογη εκτίμηση του οφειλόμενου ποσού.

Κατά τη λήψη αίτησης πληρωμής ή δήλωσης δαπανών που πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης, αυτή αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά το επιλέξιμο ποσό. Στο τέλος του έτους, τα πραγματοποιηθέντα επιλέξιμα έξοδα που οφείλονται στους δικαιούχους, αλλά τα οποία δεν έχουν ακόμη δηλωθεί, εκτιμώνται και καταχωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα.

1.7 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1.7.1 Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Ενδεχόμενη απαίτηση είναι ένα πιθανό στοιχείο ενεργητικού που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα και του οποίου η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον εφόσον συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα τα οποία δεν ελέγχει πλήρως η Ευρωπαϊκή Ένωση. Πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενη απαίτηση παρέχονται όταν υπάρχει πιθανότητα εισροής οικονομικών οφελών ή δυναμικού εξυπηρέτησης.

1.7.2 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ενδεχόμενη υποχρέωση είναι ένα πιθανό στοιχείο παθητικού που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα και του οποίου η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον εφόσον συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα τα οποία δεν ελέγχει πλήρως η Ευρωπαϊκή Ένωση, ή ενδεχόμενη υποχρέωση είναι μια παρούσα υποχρέωση που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα, αλλά δεν αναγνωρίζεται διότι δεν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που συνίσταται σε οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης προκειμένου να διακανονισθεί η υποχρέωση, ή διότι το ποσό της υποχρέωσης δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή ακρίβεια, όπερ είναι σπάνιο.

2. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.1 ΆΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

	<i>σε εκατ. EUR</i>
	Ποσό
Ακαθάριστη λογιστική αξία την 31 ^η Δεκεμβρίου 2008	134
Προσθήκες	39
Πωλήσεις	(3)
Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	0
Άλλες αλλαγές	1
Ακαθάριστη λογιστική αξία την 31^η Δεκεμβρίου 2009	171
Σωρευτικές αποσβέσεις την 31 ^η Δεκεμβρίου 2008	78
Αποσβέσεις οικονομικού έτους	22
Πωλήσεις	(1)
Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	0
Άλλες αλλαγές	0
Σωρευτικές αποσβέσεις την 31^η Δεκεμβρίου 2009	99
Καθαρή λογιστική αξία την 31^η Δεκεμβρίου 2009	72
<i>Καθαρή λογιστική αξία την 31^η Δεκεμβρίου 2008</i>	<i>56</i>

Τα ποσά αυτά αφορούν κατά κύριο λόγο λογισμικό υπολογιστών.

2.2 ΠΑΓΙΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Σε ορισμένες χώρες η αξία της γης δεν μπορεί να διαχωριστεί από την αξία του κτιρίου δεδομένου ότι αμφότερα αγοράστηκαν ως σύνολο. Η αξία της γης η οποία δεν υπόκειται σε απόσβεση δεν αποτιμάται χωριστά εκτός εάν καταστεί αναγκαίο, δηλαδή για επακόλουθες δαπάνες, όπως η κατασκευή νέου ακινήτου ή η μερική πώληση.

Τα στοιχεία ενεργητικού που αφορούν την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υπέρθωσης για τη Γεωστατική Πλοήγηση (EGNOS) την 31^η Δεκεμβρίου 2009 περιλαμβάνονται τη θέση «εγκαταστάσεις και εξοπλισμός» μετά τη μεταφορά στην Επιτροπή το 2009. Η καθαρή λογιστική αξία αυτών των στοιχείων ενεργητικού την ημερομηνία αυτή ανέρχεται σε 11 εκατ. EUR (ακαθάριστη αξία 40 εκατ. EUR μείον σωρευτικές αποσβέσεις 29 εκατ. EUR).

ΠΑΓΙΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

σε εκατ. EUR

	Οικόπεδα και κτήρια	Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	Έπιπλα και μεταφορικά μέσα	Υλικό πληροφορικής	Άλλα ενσώματα στοιχεία ενεργητικού	Χρηματοδο- τικές μισθώσεις	Στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή	ΣΥΝΟΛΟ
Ακαθάριστη λογιστική αξία την 31 ^η Δεκεμβρίου 2008	3 902	368	205	466	151	2 621	122	7 835
Προσθήκες	39	89	20	57	17	29	141	392
Πωλήσεις	(1)	(15)	(20)	(56)	(6)	0	0	(98)
Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	31	(2)	0	0	3	0	(32)	0
Άλλες αλλαγές	1	20	10	8	17	5	0	61
Ακαθάριστη λογιστική αξία την 31^η Δεκεμβρίου 2009	3 972	460	215	475	182	2 655	231	8 190
Σωρευτικές αποσβέσεις την 31 ^η Δεκεμβρίου 2008	1 616	300	149	349	92	448		2 954
Αποσβέσεις οικονομικού έτους	127	66	16	60	17	163		449
Απάλειψη απόσβεσης	0	0	0	(2)	0	0		(2)
Πωλήσεις	(1)	(13)	(14)	(52)	(5)	0		(85)
Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	0	(1)	0	0	1	0		0
Άλλες αλλαγές	0	3	4	4	3	1		15
Σωρευτικές αποσβέσεις την 31^η Δεκεμβρίου 2009	1 742	355	155	359	108	612		3 331
ΚΑΘΑΡΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2009	2 230	105	60	116	74	2 043	231	4 859
<i>ΚΑΘΑΡΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008</i>	<i>2 286</i>	<i>68</i>	<i>56</i>	<i>117</i>	<i>59</i>	<i>2 173</i>	<i>122</i>	<i>4 881</i>

Τα έξοδα που απομένουν προς πληρωμή για χρηματοδοτικές μισθώσεις και συναφή δικαιώματα περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις στο παθητικό του ισολογισμού (βλ. επίσης σημειώσεις **2.15** και **2.18.1**). Τα έξοδα αυτά αναλύονται ως εξής:

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

σε εκατ.
EUR

Περιγραφή	Σωρευτικά έξοδα (Α)	Μελλοντικά καταβλητέα ποσά				Συνολική αξία Α+Β	Μεταγενέστερες δαπάνες για στοιχεία ενεργητικού (Γ)	Αξία στοιχείων ενεργητικού Α+Β+Γ	Απαξίωση (Ε)	Καθαρή λογιστική αξία =Α+Β+Γ+ Ε
		< 1 έτος	> 1 έτος	> 5 έτη	Σύνολο παθητικού (Β)					
Γήπεδα και κτήρια	785	51	257	1 465	1 773	2 558	61	2 619	(598)	2 021
Άλλα ενσώματα στοιχεία ενεργητικού	14	8	13	1	22	36	0	36	(14)	22
Σύνολο την 31.12.2009	799	59	270	1 466	1 795	2 594	61	2 655	(612)	2 043
Σύνολο την 31.12.2008	738	52	250	1 520	1 822	2 560	61	2 621	(448)	2 173

2.3 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2009	31.12.2008
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	2.3.1	382	278
Συμμετοχές σε κοινές επιχειρήσεις	2.3.2	196	145
Ταμείο Εγγύησης	2.3.3	1 240	1 091
Διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία	2.3.4	561	564
Σύνολο επενδύσεων		2 379	2 078

Ο τομέας αυτός καλύπτει τις επενδύσεις που αποσκοπούν στη στήριξη των δραστηριοτήτων της ΕΕ. Επίσης, καλύπτει τα καθαρά στοιχεία ενεργητικού του Ταμείου Εγγύησης.

2.3.1 Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις

σε εκατ. EUR

	ETE	ARTEMIS	Clean Sky	Σύνολο
Ποσό την 31 ^η Δεκεμβρίου 2008	278	0	0	278
Αγορές	26	10	75	111
Μερίδιο καθαρού πλεονάσματος (ελλείμματος)	(2)	(3)	(1)	(6)
Άλλες μεταβολές ιδίων κεφαλαίων	(1)	0	0	(1)
Ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2009	301	7	74	382

Οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης – για περισσότερες εξηγήσεις βλ. σημείωση 1.3. Οι ακόλουθες λογιστικές αξίες καταλογίζονται στην ΕΕ με βάση το ποσοστό συμμετοχής της σε συγγενείς επιχειρήσεις:

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Ενεργητικό	420	295
Παθητικό	(38)	(17)
Έσοδα	17	23
Πλεόνασμα/ (Ελλείμμα)	(6)	10

Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ETE)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων είναι το χρηματοπιστωτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ειδικεύεται στα επιχειρηματικά κεφάλαια και στις εγγυήσεις προς ΜΜΕ. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, η Επιτροπή ενεγράφη για συνολικό ποσό 861 εκατ. EUR (επί συνόλου 2 940 εκατ. EUR) του μετοχικού κεφαλαίου του ΕΤΕ. Αυτό αντιπροσωπεύει το 29,29% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου του ΕΤΕ. Η Επιτροπή κατέβαλε το 20%, ενώ το υπόλοιπο είναι μη αιτηθέν ανερχόμενο σε 689 εκατ. EUR – βλ. επίσης σημείωση 5.13.2. Βάσει συμφωνίας που υπεγράφη το 2005 μεταξύ της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να πωλήσει οποιαδήποτε στιγμή τις μετοχές της στην ΕΤΕπ στην τιμή που ανταποκρίνεται στην αποτίμηση του ΕΤΕ, διαιρούμενη με τον συνολικό αριθμό των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Η αξία του δικαιώματος πώλησης (put option) είναι σχεδόν μηδενική, δεδομένου ότι ο τύπος που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της τιμής πώλησης των μετοχών είναι παρόμοιος με αυτόν που χρησιμοποιήθηκε

για τον προσδιορισμό της καθαρής θέσης του ΕΤΕ. Το ποσό της συμμετοχής της ΕΕ αποτιμάται στο 29,29% του καθαρού ενεργητικού του ΕΤΕ, το οποίο την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ανερχόταν σε 301 εκατ. EUR (2008: 278 εκατ. EUR), εκ των οποίων 2 εκατ. EUR αφορούν το αποτέλεσμα του οικονομικού έτους 2009 (ζημία). Το 2009, εισπράχθηκε μέρισμα 4 εκατ. EUR σχετικά με το οικονομικό έτος 2008.

Κοινές Τεχνολογικές Πρωτοβουλίες

Δημιουργήθηκαν εταιρικές σχέσεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα με τη μορφή κοινών τεχνολογικών πρωτοβουλιών, που εφαρμόστηκαν μέσω κοινών επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 171 της συνθήκης, προκειμένου να εφαρμοσθούν οι στόχοι του θεματολογίου της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Οι κοινές τεχνολογικές πρωτοβουλίες είναι εταιρικές σχέσεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την αντιμετώπιση στρατηγικών τομέων στους οποίους η έρευνα και η καινοτομία είναι ουσιώδους σημασίας για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα. Ένα νέο στοιχείο του 7ου προγράμματος-πλαίσου για δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης, είναι οι κοινές τεχνολογικές πρωτοβουλίες για τη στήριξη πολυεθνικών ερευνητικών δραστηριοτήτων μεγάλης κλίμακας. Συγκεντρώνουν εταιίρους από τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα για να καθοριστούν κοινοί στόχοι ευρέος κοινωνικού ενδιαφέροντος και για να συνδυαστεί η χρηματοδότηση με τη γνώση για την εκπλήρωση αυτών των στόχων. Οι κοινές τεχνολογικές πρωτοβουλίες είναι ένας νέος τρόπος συνεργασίας για την επίτευξη των στόχων που έθεσαν οι ηγέτες της ΕΕ στη στρατηγική της Λισαβόνας σχετικά με την ανάπτυξη και την απασχόληση. Κατά τη διάρκεια του 2009, κατέστησαν λειτουργικές οι τρεις πρώτες κοινές τεχνολογικές πρωτοβουλίες, η κοινή επιχείρηση ARTEMIS και η κοινή επιχείρηση Clean Sky που περιγράφεται κατωτέρω, καθώς και η κοινή επιχείρηση IMI (πρωτοβουλία για καινοτόμα φάρμακα), που έχει ταξινομηθεί ως κοινή επιχείρηση και περιγράφεται στη σημείωση 2.3.2. Μολονότι οι επιχειρήσεις ARTEMIS και Clean Sky αναφέρονται νόμιμα ως κοινές επιχειρήσεις, από λογιστική άποψη πρέπει να θεωρούνται ως συγγενείς επιχειρήσεις διότι η Επιτροπή έχει σημαντική επιρροή επί των οντοτήτων αυτών.

Κοινή επιχείρηση ARTEMIS

Η οντότητα αυτή δημιουργήθηκε για την εφαρμογή κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας με τον ιδιωτικό τομέα σχετικά με ενσωματωμένα συστήματα πληροφορικής. Την 31^η Δεκεμβρίου, η Ευρωπαϊκή Ένωση την οποία αντιπροσωπεύει η Επιτροπή κατέχει το 100% των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ή 7 εκατ. EUR. Η μέγιστη ενδεικτική συνεισφορά της ΕΕ θα ανέλθει σε 420 εκατ. EUR.

Κοινή επιχείρηση Clean Sky

Στόχος αυτής της οντότητας είναι να επιταχύνει την ανάπτυξη, την επικύρωση και την επίδειξη καθαρών τεχνολογιών αερομεταφορών στην ΕΕ και ιδιαίτερα να δημιουργήσει ένα ριζικά καινοτόμο σύστημα αερομεταφορών με σκοπό τη μείωση των επιπτώσεων των αεροπορικών μεταφορών στο περιβάλλον. Την 31^η Δεκεμβρίου, η Ευρωπαϊκή Ένωση την οποία αντιπροσωπεύει η Επιτροπή κατέχει το 99,41% των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ή 74 εκατ. EUR. Η μέγιστη ενδεικτική συνεισφορά της ΕΕ στην επιχείρηση αυτή θα ανέλθει σε 800 εκατ. EUR.

2.3.2 Συμμετοχές σε κοινές επιχειρήσεις

σε εκατ. EUR

	GJU	SESAR	ITER	IMI	Σύνολο
Ποσό την 31.12.2008	0	103	42	0	145
Αγορές	0	28	39	81	148
Μερίδιο καθαρού αποτελέσματος	0	(51)	(46)	0	(97)
Ποσό την 31.12.2009	0	80	35	81	196

Οι συμμετοχές σε κοινές επιχειρήσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης – για περισσότερες επεξηγήσεις βλ. σημείωση 1.3. Οι ακόλουθες λογιστικές αξίες καταλογίζονται στην ΕΕ με βάση το ποσοστό συμμετοχής της σε κοινές επιχειρήσεις:

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	48	0
Κυκλοφορούν ενεργητικό	192	154
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	0	0
Τρέχουσες υποχρεώσεις	(44)	(9)
Έσοδα	72	37
Έξοδα	(169)	(93)

Κοινή επιχείρηση Galileo (GJU) υπό εκκαθάριση

Η κοινή επιχείρηση Galileo (GJU) τέθηκε υπό εκκαθάριση στο τέλος του 2006 και η διαδικασία συνεχίζεται. Το καθαρό ενεργητικό της υπό εκκαθάριση GJU στο τέλος του έτους ανερχόταν σε 0 EUR. Δεδομένου ότι η οντότητα αυτή συνέχισε να είναι αδρανής και υπό εκκαθάριση το 2009, δεν πραγματοποιήθηκαν ούτε έσοδα ούτε δαπάνες. Η αξία της επένδυσης την 31^η Δεκεμβρίου 2009 (και την 31^η Δεκεμβρίου 2008) ήταν 0 EUR, δηλαδή αρχική επένδυση 585 εκατ. EUR μείον συνολικές ζημιές ύψους 585 εκατ. EUR.

Η εποπτική αρχή του ευρωπαϊκού GNSS (GSA), ένας οργανισμός της ΕΕ που συστάθηκε το 2004 και περιλαμβάνεται στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ, ανέλαβε τα καθήκοντα της κοινής επιχείρησης Galileo (GJU) την 1^η Ιανουαρίου 2007. Μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 683/2008, η Επιτροπή ανέλαβε τον ρόλο του διευθυντή προγραμμάτων των ευρωπαϊκών προγραμμάτων του GNSS που είχε προηγουμένως η GSA. Η μεταβίβαση αυτών των δραστηριοτήτων και καθηκόντων από τη GSA στην Επιτροπή πραγματοποιήθηκε την 1^η Ιανουαρίου 2009.

Κοινή επιχείρηση SESAR

Σκοπός αυτής της κοινής επιχείρησης είναι να εξασφαλίσει τον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού συστήματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και την ταχεία εφαρμογή του γενικού προγράμματος για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη με τον συντονισμό και την συγκέντρωση όλων των συναφών προσπαθειών έρευνας και ανάπτυξης στην ΕΕ. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, η Επιτροπή κατέχει ποσοστό 87,4% ή 80 εκατ. EUR

(2008: 103 εκατ. EUR) της συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο του SESAR. Η συνολική (ενδεικτική) συνεισφορά της ΕΕ που προβλέπεται για το SESAR (από το 2007 έως το 2013) ανέρχεται σε 700 εκατ. EUR.

Διεθνής οργανισμός ενέργειας σύντηξης ITER (ITER International)

Ο ITER International αφορά την ΕΕ και την Κίνα, την Ινδία, τη Ρωσία, την Κορέα, την Ιαπωνία και τις ΗΠΑ. Ο οργανισμός ITER δημιουργήθηκε για τη διαχείριση των εγκαταστάσεων ITER, την ενθάρρυνση της εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων ITER από τα εργαστήρια, τα άλλα ιδρύματα και το προσωπικό που συμμετέχουν στα προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης της ενέργειας σύντηξης των μελών, την προώθηση της κατανόησης και αποδοχής της ενέργειας σύντηξης από το κοινό, και την εκτέλεση κάθε άλλης δραστηριότητας αναγκαίας για την επίτευξη του σκοπού του.

Η συνεισφορά της ΕΕ (Ευρατόμ) στον ITER International παρέχεται μέσω του οργανισμού σύντηξης για την παραγωγή ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων επίσης των συνεισφορών των κρατών μελών και της Ελβετίας. Η συνολική συνεισφορά θεωρείται, από νομικής πλευράς, ως συνεισφορά της Ευρατόμ στον ITER και τα κράτη μέλη και η Ελβετία δεν έχουν δικαιώματα ιδιοκτησίας στον ITER. Δεδομένου ότι η ΕΕ έχει στην νόμιμη κατοχή της την κοινή επιχείρηση ITER International, η ΕΕ πρέπει να αναγνωρίσει τη συμμετοχή αυτή στους ενοποιημένους λογαριασμούς της.

Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, η Ευρατόμ κατέχει το 47% ή 35 εκατ. EUR (2008: 42 εκατ. EUR) της συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο του ITER. Η συνολική (ενδεικτική) συνεισφορά Ευρατόμ που προβλέπεται για τον ITER (από το 2007 έως το 2041) ανέρχεται σε 7 649 εκατ. EUR.

Κοινή τεχνολογική πρωτοβουλία IMI για τα καινοτόμα φάρμακα

Η κοινή επιχείρηση IMI, η τρίτη κοινή τεχνολογική πρωτοβουλία που κατέστη επιχειρησιακή κατά τη διάρκεια του 2009, θα υποστηρίξει την προανταγωνιστική φαρμακευτική έρευνα και ανάπτυξη στα κράτη μέλη και στις συνδεδεμένες χώρες, με σκοπό την αύξηση των ερευνητικών επενδύσεων στον βιοφαρμακευτικό τομέα και θα προωθήσει τη συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις δραστηριότητές της. Την 31^η Δεκεμβρίου, η Ευρωπαϊκή Ένωση την οποία αντιπροσωπεύει η Επιτροπή κατέχει το 99,1% των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ή 81 εκατ. EUR. Η μέγιστη ενδεικτική συνεισφορά της ΕΕ θα ανέλθει σε 1 δισεκατ. EUR μέχρι την 31.12.2017.

2.3.3 Ταμείο Εγγύησης

Καθαρά στοιχεία ενεργητικού του Ταμείου Εγγύησης

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	1 050	887
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	<u>191</u>	<u>205</u>
Σύνολο ενεργητικού	1 241	1 092
Σύνολο παθητικού	(1)	(1)
Καθαρές απαιτήσεις	1 240	1 091

Το Ταμείο Εγγύησης για εξωτερικές δράσεις καλύπτει δάνεια που διασφαλίζονται με εγγύηση της ΕΕ μετά από απόφαση του Συμβουλίου, ιδίως δε τις δανειοδοτικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα δάνεια μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής (δάνεια ΜΧΣ) και τα δάνεια Ευρατόμ εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι ένα μακροπρόθεσμο μέσο για την κάλυψη υπερήμερων δανείων καλυπτόμενων από εγγύηση της ΕΕ και, ως εκ τούτου, μπορεί να θεωρηθεί ως μακροπρόθεσμη επένδυση. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι περίπου 76% των διαθέσιμων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού έχουν προθεσμία λήξης από 1 έως 10 έτη. Το Ταμείο Εγγύησης τροφοδοτείται με ποσά που καταβάλλονται από τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ που ισοδυναμούν με το 9% της αξίας των πράξεων, με τους τόκους από τοποθετήσεις των διαθέσιμων του Ταμείου και με τις εισπράξεις ποσών από τους οφειλέτες που αθέτησαν τις υποχρεώσεις τους, εφόσον το Ταμείο έχει κληθεί να παρέμβει ως εγγυητής. Τα ετήσια πλεονάσματα που ενδεχομένως προκύπτουν επιστρέφονται σε ειδικό λογαριασμό της κατάστασης εσόδων του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ.

Η ΕΕ υποχρεούται να συστήσει αποθεματικό εγγύησης για την κάλυψη δανείων προς τρίτες χώρες. Το αποθεματικό αυτό προορίζεται για την αντιμετώπιση των αναγκών τροφοδότησης του Ταμείου Εγγύησης και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, για τις καταπτώσεις εγγυήσεων που υπερβαίνουν το διαθέσιμο ποσό του εν λόγω Ταμείου, έτσι ώστε να είναι δυνατός ο καταλογισμός τους στον προϋπολογισμό. Το ανερχόμενο σε 1 472 εκατ. EUR αποθεματικό αντιστοιχεί στον στόχο του 9% των μη εξοφληθέντων δανείων την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, τα καθαρά στοιχεία ενεργητικού του Ταμείου ανέρχονταν συνολικά σε 1 240 εκατ. EUR. Η διαφορά μεταξύ του καθαρού ενεργητικού και του ύψους του αποθεματικού αντιστοιχεί στο ποσό προς καταβολή από τον κοινοτικό προϋπολογισμό στο Ταμείο, δηλαδή σε 232 εκατ. EUR. Οι μεταβολές της εύλογης αξίας στο χαρτοφυλάκιο των διαθέσιμων προς πώληση χρεωστικών τίτλων αναγνωρίστηκαν στα ίδια κεφάλαια του 2009 με το ποσό των 16 εκατ. EUR (2008: 15 εκατ. EUR).

2.3.4 Διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού

Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται οι επενδύσεις και οι συμμετοχές που έχουν αγοραστεί με σκοπό να βοηθήσουν τους δικαιούχους να αναπτύξουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες.

Μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση

σε εκατ. EUR

	ΕΤΑΑ	ΠΕΚ	Μηχανισμός εκκίνησης του EMT	ΕΤΝΑ	Άλλα	Σύνολο
Ποσά την 31.12.2008	157	204	133	67	3	564
Αγορές	0	11	52	26	19	108
Πωλήσεις και αποσύρσεις	0	(26)	(4)	0	0	(30)
Απόκλιση επανεκτίμησης πλεονάσματος /(ελλείμματος) που μεταβιβάστηκε ως μετοχικό κεφάλαιο	0	(14)	(14)	3	0	(25)
Συναλλαγματική ζημία	0	(42)	0	0	0	(42)
Ζημία απομείωσης	0	(1)	(13)	0	0	(14)

Ποσά την 31.12.2009	157	132	154	96	22	561
----------------------------	------------	------------	------------	-----------	-----------	------------

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ)

Η Επιτροπή έχει εγγραφεί για το 3% του συνολικού κεφαλαίου της ΕΤΑΑ που ανέρχεται σε 20 δισεκατ. EUR. Την ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού το αιτηθέν ποσό ανερχόταν σε 157 εκατ. EUR, το οποίο έχει καταβληθεί πλήρως. Οι εκκρεμείς πληρωμές σχετικά με μη αιτηθέν κεφάλαιο ανέρχονται σε 443 εκατ. EUR (βλ. επίσης σημείωση **5.13.1**). Δεδομένου ότι η ΕΤΑΑ δεν είναι εισηγμένη σε χρηματιστήριο και λαμβανομένων υπόψη των συμβατικών περιορισμών που επιβάλλονται από το καταστατικό της, οι οποίοι αφορούν, μεταξύ άλλων, την πώληση μεριδίων συμμετοχής, η οποία ανέρχεται στο κόστος απόκτησης και επιτρέπεται μόνο στους υφιστάμενους μετόχους, οι μετοχές της Επιτροπής στην ΕΤΑΑ αποτιμώνται στην τιμή κόστους μείον τις τυχόν μειώσεις αξίας.

Πράξεις επιχειρηματικού κεφαλαίου (ΠΕΚ)

Στο πλαίσιο των πράξεων επιχειρηματικού κεφαλαίου χορηγούνται ποσά σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε ίδια κεφάλαια. Τη διαχείρισή τους έχει αναλάβει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και τη χρηματοδότησή τους η ευρωπαϊκή πολιτική γειτονιάς.

Άλλες επενδύσεις

Τα πλέον σημαντικά ποσά αφορούν το πρόγραμμα «Ανάπτυξη και Απασχόληση», το πρόγραμμα MAP και το πρόγραμμα CIP, υπό την καταπιστευματική διαχείριση του ΕΤΕ, και στηρίζουν τη σύσταση και τη χρηματοδότηση ΜΜΕ κατά το στάδιο εκκίνησης επενδύοντας σε κατάλληλα ειδικευμένα ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων (154 εκατ. EUR). Περιλαμβάνονται επίσης 96 εκατ. EUR για το Ευρωπαϊκό Ταμείο για την Νοτιοανατολική Ευρώπη, εταιρεία επενδύσεων μεταβλητού μετοχικού κεφαλαίου (SICAV). Γενικός στόχος του Ευρωπαϊκού Ταμείου για την Νοτιοανατολική Ευρώπη (ETNA) είναι η ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και της ευημερίας στην Νοτιοανατολική Ευρώπη με τη διατηρήσιμη παροχή συμπληρωματικής αναπτυξιακής χρηματοδότησης μέσω τοπικών ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Το 2009, συμπεριλήφθηκε νέα επένδυση 19 εκατ. EUR σχετικά με το Ταμείο Αποδοτικής Ενέργειας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SE4F).

2.4 ΔΑΝΕΙΑ

Στον λογαριασμό αυτόν περιλαμβάνονται δανειακές οφειλές έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ημερομηνία λήξης πάνω από ένα έτος:

	Σημείωση	31.12.2009	31.12.2008
Δάνεια χορηγούμενα από πιστώσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ και της ΕΚΑΧ	2.4.1	169	179
Δάνεια χορηγούμενα από κεφάλαια δανειοληπτικών πράξεων	2.4.2	10 595	3 386
Σύνολο δανείων		10 764	3 565

σε εκατ. EUR

2.4.1 Δάνεια χορηγούμενα από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από την υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ

σε εκατ. EUR

	Δάνεια με ειδικούς όρους	Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ	Σύνολο
Σύνολο την 31.12.2008	150	29	179
Αποπληρωμές	(19)	(5)	(24)
Μεταβολές λογιστικής αξίας	12	2	14
Σύνολο την 31.12.2009	143	26	169

Δάνεια με ειδικούς όρους

Η θέση αυτή καλύπτει δάνεια με ειδικούς όρους τα οποία χορηγούνται με μειωμένα επιτόκια ως μέρος της συνεργασίας με τρίτες χώρες. Όλα τα ποσά καθίστανται ληξιπρόθεσμα μετά την παρέλευση άνω των 12 μηνών από το τέλος της χρήσης. Τα πραγματικά επιτόκια για τα δάνεια αυτά κυμαίνονται από 7,73% έως 12,36%.

Στεγαστικά δάνεια της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ (ΕΚΑΧ)

Τα στεγαστικά δάνεια χορηγούνται από τα ίδια κεφάλαια της ΕΚΑΧ σύμφωνα με το άρθρο 54 και το άρθρο 56 της συνθήκης ΕΚΑΧ. Τα δάνεια αυτά χορηγούνται με σταθερό επιτόκιο 1% και, συνεπώς, θεωρούνται ως δάνεια με ευνοϊκά επιτόκια. Τα πραγματικά επιτόκια για τα δάνεια αυτά ανέρχονται από 2,806% έως 22,643%. Για πρακτικούς λόγους και με βάση το σκεπτικό της ουσιαστικότητας, ως εύλογη αξία αυτών των δανείων κατά τη σύναψη λαμβάνεται η τιμή συναλλαγής ανεξάρτητα από το ευνοϊκό επιτόκιο που ενδεχομένως χορηγήθηκε.

2.4.2 Δάνεια χορηγούμενα από κεφάλαια δανειοληπτικών πράξεων

σε εκατ. EUR

	Δάνεια ΜΧΣ	Δάνεια Ευρατόμ	ΔΠΠ	Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ	Σύνολο
Σύνολο την 31.12.2008	663	494	2 004	338	3 499
Νέα δάνεια	25	7	7 200	0	7 232
Αποπληρωμές	(95)	(11)	0	(88)	(194)
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(1)	0	16	15
Μεταβολή λογιστικής αξίας	(6)	(5)	99	(5)	83
Σύνολο την 31.12.2009	587	484	9 303	261	10 635
Οφειλόμενο ποσό < 1 έτος	40	0	0	0	40
Οφειλόμενο ποσό > 1 έτος	547	484	9 303	261	10 595

Δάνεια μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής (ΜΧΣ)

Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή είναι ένα χρηματοοικονομικό μέσο χορηγούμενο άνευ όρων και χωρίς ειδικό σκοπό για τη στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών

ή/και του προϋπολογισμού τρίτων συνεργαζομένων γεωγραφικά γειτονικών χωρών με την επικράτεια της ΕΕ. Συνίσταται σε μεσοπρόθεσμα/μακροπρόθεσμα δάνεια ή επιχορηγήσεις ή σε κατάλληλο συνδυασμό των δύο και συνήθως συμπληρώνει χρηματοδότηση που χορηγείται στο πλαίσιο προγράμματος αναδιάρθρωσης και προσαρμογής με στήριξη του ΔΝΤ. Η Επιτροπή δεν έχει δεχθεί εγγυήσεις από τριτεγγυητές για τα δάνεια αυτά, αλλά επισημαίνεται ότι τα δάνεια αυτά είναι εγγυημένα από το Ταμείο Εγγύησης (βλ. σημείωση 2.3.3).

Δάνεια Ευρατόμ

Η Ευρατόμ αποτελεί χωριστή νομική οντότητα της ΕΕ και εκπροσωπείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Χορηγεί δάνεια στα κράτη μέλη για τη χρηματοδότηση επενδυτικών έργων στα κράτη μέλη που συνδέονται με τη βιομηχανική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε πυρηνικούς και θερμοηλεκτρικούς σταθμούς. Επίσης, χορηγεί δάνεια σε μη κράτη μέλη για τη βελτίωση του επιπέδου ασφάλειας και αποτελεσματικότητας των πυρηνικών και θερμοηλεκτρικών σταθμών που βρίσκονται σε λειτουργία ή υπό κατασκευή.

Από την πλευρά της, η Επιτροπή έχει λάβει 481 εκατ. EUR (2008: 486 εκατ. EUR) εγγυήσεων από τριτεγγυητές για τα δάνεια αυτά.

Δάνεια ισοζυγίου πληρωμών (ΔΙΠ)

Η διευκόλυνση ΔΙΠ είναι ένα χρηματοοικονομικό μέσο που έχει επανεργοποιηθεί για τη χορήγηση μεσοπρόθεσμης χρηματοδοτικής συνδρομής σε κράτη μέλη της ΕΕ κατά τη διάρκεια της τρέχουσας οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης. Καθιστά δυνατή τη χορήγηση δανείων σε κράτη μέλη τα οποία αντιμετωπίζουν δυσκολίες, ή σοβαρές απειλές, στο ισοζύγιο πληρωμών τους ή στο ισοζύγιο κινήσεως κεφαλαίων. Μόνο τα κράτη μέλη που δεν έχουν καθιερώσει το ευρώ μπορούν να επωφεληθούν από αυτόν τον μηχανισμό. Το μέγιστο συνολικό ποσό εγκεκριμένων δανείων ανέρχεται σε 50 δισεκατ. EUR και τα δάνεια αυτά καλύπτονται από εγγύηση του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ.

Από τον Νοέμβριο του 2008 μέχρι το τέλος του 2009, χορηγήθηκαν εγγυήσεις σε δάνεια ανερχόμενα σε 14,6 δισεκατ. EUR. Χρηματοδοτική συνδρομή (ΔΙΠ) ύψους 6,5 δισεκατ. EUR διατέθηκε στην Ουγγαρία, εκ των οποίων 2 δισεκατ. EUR εκταμιεύθηκαν το 2008, με προθεσμία λήξης τον Δεκέμβριο του 2011. Το 2009, εκταμιεύθηκαν ακόμη άλλα 3,5 δισεκατ. EUR (προθεσμίες λήξης: Νοέμβριος 2014 και Απρίλιος 2016). Στη Λετονία χορηγήθηκε δάνειο ΔΙΠ ύψους 3,1 δισεκατ. EUR, εκ των οποίων 2,2 δισεκατ. EUR εκταμιεύθηκαν το 2009, με προθεσμίες λήξης τον Απρίλιο του 2014 και τον Ιανουάριο του 2015 και 0,5 δισεκατ. EUR εκταμιεύθηκαν τον Μάρτιο του 2010 (προθεσμία λήξης: Μάιος 2019). Επίσης, 5 δισεκατ. EUR διατέθηκαν επίσης στη Ρουμανία, εκ των οποίων 1,5 δισεκατ. EUR εκταμιεύθηκαν το 2009 (προθεσμία λήξης: Ιανουάριος 2015) και ακόμη 1 δισεκατ. EUR εκταμιεύθηκε τον Μάρτιο του 2010 (προθεσμία λήξης: Μάιος 2019).

Δάνεια της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ

Η θέση αυτή περιλαμβάνει κυρίως δάνεια που χορηγήθηκαν από την υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ μέσω δανειοληπτικών πράξεων που συνάφθηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 54 και 56 της συνθήκης ΕΚΑΧ, καθώς και τρία μη εισηγμένα σε χρηματιστήριο ομολογιακά δάνεια που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) προκειμένου να αντικατασταθεί ένας οφειλέτης σε αδυναμία πληρωμής. Οι εν λόγω χρεωστικοί τίτλοι θα κρατηθούν έως τη λήξη

τους (2017 και 2019), ώστε να καλύψουν την εξυπηρέτηση συναφών δανειοληπτικών πράξεων. Οι μεταβολές της λογιστικής αξίας αντιστοιχούν στη μεταβολή των δεδουλευμένων τόκων συν την απόσβεση για το έτος των καταβληθέντων προμηθειών και του κόστους συναλλαγής που προκύπτουν κατά τη σύναψη του δανείου, όπως έχουν υπολογιστεί με τη μέθοδο πραγματικού επιτοκίου.

Τα πραγματικά επιτόκια (εκφρασμένα σε ψαλίδα επιτοκίων) ήταν τα ακόλουθα:

Δάνεια	31.12.2009	31.12.2008
Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (ΜΧΣ)	0,9625%-4,54%	3,022%-5,29%
Ευρατόμ	1,071%-5,76%	3,428% -5,76%
ΔΙΠ	3,125%-3,625%	3,25%
Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ	0,346%-5,8103%	3,072%-5,8103% (*)

(*) η ανώτατη τιμή αναφέρεται στο δάνειο σταθερού επιτοκίου που καλύπτεται από συμφωνία ανταλλαγής επιτοκίου (swap)

2.5 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Το κατά πόσον μια προχρηματοδότηση εγγράφεται ως τρέχουσα ή μακροπρόθεσμη προσδιορίζεται από τη χρονική στιγμή κατά την οποία μπορεί να εισπραχθεί ή να χρησιμοποιηθεί. Η χρησιμοποίηση ορίζεται από τη συμφωνία που διέπει το έργο. Κάθε αποπληρωμή ή χρησιμοποίηση που πρέπει να γίνεται εντός των δώδεκα μηνών που ακολουθούν την ημερομηνία του ισολογισμού δηλώνεται ως βραχυπρόθεσμη προχρηματοδότηση και επομένως ως κυκλοφορούν ενεργητικό. Επομένως, το υπόλοιπο είναι μακροπρόθεσμο.

ΣΥΝΟΛΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Μακροπρόθεσμες προχρηματοδοτήσεις (βλ. κατωτέρω)	39 750	29 023
Βραχυπρόθεσμες προχρηματοδοτήσεις (βλ. σημείωση 2.9)	9 077	10 262
Σύνολο προχρηματοδοτήσεων	48 827	39 285

Εγγυήσεις ληφθείσες σχετικά με προχρηματοδοτήσεις:

Πρόκειται για εγγυήσεις που η Ευρωπαϊκή Ένωση ζητεί σε ορισμένες περιπτώσεις από τους δικαιούχους κατά την πληρωμή προκαταβολής (προχρηματοδότησης). Για αυτό το είδος εγγύησης, πρέπει να αναφέρονται δύο αξίες, η «ονομαστική» και η «τρέχουσα». Όσον αφορά την «ονομαστική» αξία, το γενεσιουργό γεγονός συνδέεται με την ύπαρξη της εγγύησης. Όσον αφορά την «τρέχουσα» αξία, γενεσιουργό γεγονός της εγγύησης είναι η πληρωμή της προχρηματοδότησης ή/και μεταγενέστεροι συμψηφισμοί. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009 η «ονομαστική» αξία των εγγυήσεων που λήφθηκαν για λόγους χρηματοδότησης ανερχόταν σε 936 εκατ. EUR. Η «τρέχουσα» αξία των εγγυήσεων αυτών ανερχόταν σε 724 εκατ. EUR. Την 31^η Δεκεμβρίου 2008, οι αξίες αυτές ήταν 968 εκατ. EUR και 769 εκατ. EUR, αντίστοιχα. Η διαφορά αυτή στην πράξη χρησιμεύει για την κάλυψη προχρηματοδοτήσεων που έχουν συμψηφιστεί και καταλογιστεί στα έξοδα, αλλά που μπορεί να εισπραχθούν στο μέλλον.

Ορισμένα ποσά προχρηματοδοτήσεων που καταβλήθηκαν βάσει του 7ου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (ΠΠ7) καλύπτονται ουσιαστικά από

Ταμείο Εγγύησης των Συμμετεχόντων (ΤΕΣ) – την 31^η Δεκεμβρίου 2009 το ποσό των καταβληθέντων προχρηματοδοτήσεων ανερχόταν συνολικά σε 2,7 δισεκατ. EUR. Πρόκειται για όργανο αλληλοβοήθειας σκοπός του οποίου είναι η κάλυψη των οικονομικών κινδύνων που αναλαμβάνουν η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι συμμετέχοντες κατά την εφαρμογή έμμεσων δράσεων του ΠΠ7, ενώ το κεφάλαιό του και οι σχετικοί τόκοι αποτελούν εγγύηση εκτέλεσης. Όλοι οι συμμετέχοντες σε έμμεσες δράσεις που λαμβάνουν τη μορφή επιχορήγησης (και συνεπώς προχρηματοδότησης στα λογιστικά βιβλία της Επιτροπής) καταθέτουν το 5% της συνολικής συνεισφοράς της ΕΕ στο κεφάλαιο του ΤΕΣ για τη διάρκεια της δράσης. Δεδομένου ότι οι συμμετέχοντες έχουν την κυριότητα του ΤΕΣ, η ΕΕ (εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή) ενεργεί ως εκτελεστικό τους όργανο. Μετά το πέρας μιας έμμεσης δράσης, οι συμμετέχοντες εισπράττουν ολόκληρο το ποσό της συνεισφοράς τους στο κεφάλαιο του Ταμείου, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες το Ταμείο υφίσταται ζημιές λόγω αδυναμίας πληρωμής από μέρους δικαιούχων. Στην περίπτωση αυτή οι συμμετέχοντες εισπράττουν τουλάχιστον το 80% της συνεισφοράς τους. Έτσι, το ΤΕΣ εγγυάται τα οικονομικά συμφέροντα τόσο της ΕΕ όσο και των συμμετεχόντων. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, οι συμμετέχοντες είχαν συνεισφέρει συνολικά στο ΤΕΣ 561 εκατ. EUR (2007: 274 εκατ. EUR) – βλ. επίσης σημείωση 11.

ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

Είδος διαχείρισης	31.12.2009	31.12.2008
Άμεση κεντρική διαχείριση	1 148	1 351
Έμμεση κεντρική διαχείριση	486	275
Αποκεντρωμένη διαχείριση	347	90
Επιμερισμένη διαχείριση	37 199	26 764
Κοινή διαχείριση	568	543
Εκτελούμενη από άλλα θεσμικά όργανα και οργανισμούς	2	0
Σύνολο μακροπρόθεσμων προχρηματοδοτήσεων	39 750	29 023

Τα σημαντικότερα ποσά μακροπρόθεσμων προχρηματοδοτήσεων αφορούν διαρθρωτικές δράσεις για την προγραμματική περίοδο 2007-2013: το ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το κοινωνικό ταμείο (ΕΚΤ), το ταμείο αγροτικής ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το ταμείο συνοχής (ΤΣ) και το ταμείο αλιείας. Δεδομένου ότι πολλά από τα έργα αυτά είναι μακρόπνοα, είναι απαραίτητο οι αντίστοιχες προκαταβολές να είναι διαθέσιμες για περίοδο μεγαλύτερη του ενός έτους. Έτσι, τα ποσά των προχρηματοδοτήσεων αυτών εγγράφονται στα μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού. Το ποσό της προαναφερθείσας μακροπρόθεσμης προχρηματοδότησης για την οποία η ΕΕ έχει το δικαίωμα να εισπράττει τόκους από δικαιούχους ανέρχεται σε 1 607 εκατ. EUR.

Η αύξηση το 2009 οφείλεται κυρίως στην πληρωμή τρίτης δόσης προχρηματοδότησης σε κράτη μέλη για συνολικό ποσό 5 δισεκατ. EUR: 2,6 δισεκατ. EUR για το ΤΣ, 1,8 δισεκατ. EUR για το ΕΤΠΑ και 0,6 εκατ. EUR για το ΕΚΤ. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν κι άλλες πληρωμές στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την ανάκαμψη συνολικού ύψους 6,2 δισεκατ. EUR για κάθε πρόγραμμα, ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης: 3,9 δισεκατ. EUR για το ΤΣ και το ΕΤΠΑ και 2,3 δισεκατ. EUR για το ΕΚΤ. Η αύξηση των ποσών που αφορούν την αποκεντρωμένη διαχείριση οφείλονται κυρίως στις πληρωμές προχρηματοδοτήσεων που πραγματοποιήθηκαν σε υπονήφιες χώρες στο πλαίσιο των προγραμμάτων ΜΠΒ.

2.6 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	<i>σε εκατ. EUR</i>	
	31.12.2009	31.12.2008
Οφειλόμενα ποσά από τα κράτη μέλη	26	24
Δάνεια ΕΚΑΧ για το προσωπικό	10	13
Άλλα	2	2
Εγγυήσεις και καταθέσεις	17	6
Σύνολο	55	45

Τα ποσά που πρέπει να εισπραχθούν από κράτη μέλη αφορούν ποσά που οφείλονται στην υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ από πρώην υποψήφιες προς ένταξη χώρες.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.7 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

	<i>σε εκατ. EUR</i>	
	31.12.2009	31.12.2008
Επιστημονικό υλικό	62	73
Άλλα	15	12
ΣΥΝΟΛΟ	77	85

Το ΚΚΕρ κατέχει και διαχειρίζεται τα αποθέματα του επιστημονικού εξοπλισμού. Ένα μεγάλο μέρος είναι το απόθεμα υλικών αναφοράς, πυρηνικών και μη πυρηνικών, που βρίσκεται στο Geel. Το απόθεμα αυτό έχει στρατηγικό χαρακτήρα και τηρείται ώστε να είναι δυνατή η αντιμετώπιση απρόβλεπτων μελλοντικών αιτημάτων σε καταστάσεις κρίσης. Άλλα αποθέματα περιλαμβάνουν το έργο EGNOS, το απόθεμα δημοσιεύσεων που τηρεί ή/και διαχειρίζεται η Υπηρεσία Εκδόσεων και εμβόλια.

2.8 ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Οι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις συνίστανται σε διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία αγοράστηκαν λόγω της απόδοσής τους ή διατηρήθηκαν, ώστε να δημιουργηθεί μια συγκεκριμένη δομή στοιχείων ενεργητικού ή μια δευτερεύουσα πηγή ρευστότητας. Συνεπώς, μπορούν να πωληθούν προκειμένου να αντιμετωπιστούν ανάγκες σε ρευστότητα ή διακυμάνσεις των επιτοκίων. Το 2008, διακρατήθηκαν επίσης στοιχεία ενεργητικού που προορίζονται για εμπορική εκμετάλλευση ύψους 7 εκατ. EUR, που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο αυτού του τομέα.

Διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού

	<i>σε εκατ. EUR</i>		
	Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ	Άλλα	Σύνολο
Ποσά την 31.12.2008	1 464	82	1 546
Αγορές	560	255	815
Πωλήσεις και αποσύρσεις	(573)	(32)	(605)
Προσαρμογή στην αποσβεσμένη αξία	(1)	0	(1)
Μεταβολή λογιστικής αξίας	8	3	11
Επανεκτίμηση πλεονάσματος που μεταβιβάστηκε ως μετοχικό κεφάλαιο	25	0	25
Ποσά την 31.12.2009	1 483	308	1 791

Όσον αφορά τα ποσά της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ, όλες οι διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις είναι χρεωστικοί τίτλοι σε EUR εισηγμένοι σε χρηματιστήριο. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, οι χρεωστικοί τίτλοι (στην εύλογη αξία τους), με καταληκτική προθεσμία εντός του 2010, ανέρχονται σε 242 εκατ. EUR (2008: 126 εκατ. EUR).

Η αύξηση των άλλων ποσών οφείλεται σε νέες αγορές που πραγματοποιήθηκαν από τη χρηματοδοτική διευκόλυνση καταμερισμού των κινδύνων (ΧΔΚΚ), (195 εκατ. EUR), και από το μέσο εγγύησης δανείων για έργα ΔΕΔ-Μ (60 εκατ. EUR).

2.9 ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

Είδος διαχείρισης	31.12.2009	31.12.2008
Άμεση κεντρική διαχείριση	2 924	3 055
Έμμεση κεντρική διαχείριση	1 990	930
Αποκεντρωμένη διαχείριση	700	326
Επιμερισμένη διαχείριση	2 550	5 304
Κοινή διαχείριση	832	608
Εκτελούμενη από άλλα θεσμικά όργανα και οργανισμούς	81	39
Σύνολο βραχυπρόθεσμων προχρηματοδοτήσεων	9 077	10 262

Η μείωση των βραχυπρόθεσμων προχρηματοδοτήσεων οφείλεται στο γεγονός ότι όσον αφορά τις διαρθρωτικές δράσεις υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης, ορισμένα χρηματοδοτούμενα έργα ήταν σε φάση ολοκλήρωσης (προγράμματα σχετικά με την περίοδο 2000-2006), ενώ όσον αφορά τα νέα έργα (προγράμματα σχετικά με την περίοδο 2007-2013) καταβλήθηκε τρίτη δόση προχρηματοδότησης το 2009, αλλά ταξινομήθηκε στα μακροπρόθεσμα στοιχεία του ενεργητικού, όπως εξηγείται στη σημείωση 2.5. Η αύξηση των βραχυπρόθεσμων προχρηματοδοτήσεων στο πλαίσιο της έμμεσης κεντρικής διαχείρισης οφείλεται στη μεταφορά δραστηριοτήτων από την Επιτροπή σε νέους εκτελεστικούς οργανισμούς, κυρίως στους τομείς της έρευνας και της ανάπτυξης. Το ποσό των βραχυπρόθεσμων προχρηματοδοτήσεων για τις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει το δικαίωμα να εισπράττει τόκους από δικαιούχους ανέρχεται σε 4 629 εκατ. EUR.

2.10 ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	216	114
Τρέχουσες απαιτήσεις	4 519	6 128
Διάφορες απαιτήσεις	16	23
Δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα μελλοντικών χρήσεων	3 912	5 655
Σύνολο	8 663	11 920

2.10.1 Βραχυπρόθεσμα δάνεια

Τα ποσά αυτά αφορούν δάνεια 41 εκατ. EUR με προθεσμίες λήξης μικρότερες των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (40 εκατ. EUR, σχετικά με δάνεια ΜΧΣ, βλ. σημείωση 2.4 ανωτέρω). Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται επίσης προθεσμιακές καταθέσεις της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ:

Προθεσμιακές καταθέσεις

σε εκατ. EUR

	Σύνολο
Ποσά την 31.12.2008	0
Αύξηση	174

Δεδουλευμένα ποσά	1
Ποσά την 31.12.2009	175

2.10.2 Τρέχουσες απαιτήσεις

σε εκατ. EUR

Ομάδα λογαριασμών	31.12.2009			31.12.2008		
	Ακαθάριστο ποσό	Μειώσεις αξίας	Καθαρή αξία	Ακαθάριστο ποσό	Μειώσεις αξίας	Καθαρή αξία
Πελάτες	277	(76)	201	243	(79)	164
Πρόστιμα	3 370	(133)	3 237	4 590	(96)	4 494
Κράτη μέλη	2 198	(1 191)	1 007	2 576	(1 204)	1 372
Άλλα	76	(2)	74	111	(13)	98
Σύνολο	5 921	(1 402)	4 519	7 520	(1 392)	6 128

Πελάτες

Πρόκειται για εντάλματα είσπραξης που καταχωρίστηκαν λογιστικώς την 31^η Δεκεμβρίου 2009, ως βεβαιωμένες απαιτήσεις που πρέπει να εισπραχθούν οι οποίες δεν περιλαμβάνονται ακόμη σε άλλους λογαριασμούς του ενεργητικού του ισολογισμού.

Πρόστιμα

Ποσά προς είσπραξη σχετικά με πρόστιμα που εξέδωσε η Επιτροπή συνολικής αξίας 3 370 εκατ. EUR. Στο ποσό αυτό εφαρμόστηκε απομείωση αξίας 133 εκατ. EUR. Η αύξηση στην απομείωση αυτή εξηγείται από το γεγονός ότι μερικά νέα πρόστιμα που εκδόθηκαν δεν μπορούσαν, στο πλαίσιο της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης, να καλυφθούν με προσωρινές πληρωμές ή τραπεζικές εγγυήσεις. Επιπλέον, για ορισμένα πρόστιμα εκκρεμούν ακόμη συνοπτικές διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου. Μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2009 έγιναν δεκτές εγγυήσεις συνολικής αξίας 2 952 εκατ. EUR (2008: 2 403 εκατ. EUR) όσον αφορά αυτές τις απαιτήσεις, με μνεία ότι ο υποβληθείς σε πρόστιμο επιθυμεί να υποβάλει σχετική προσφυγή. Πρέπει να σημειωθεί ότι 290 εκατ. EUR από τα ανωτέρω ποσά δεν ήταν απαιτητά την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

Απαιτήσεις έναντι κρατών μελών

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Απαιτήσεις ΕΓΤΕ		
Απαιτήσεις ΕΓΤΕ	627	684
Μειώσεις αξίας	(350)	(392)
Σύνολο	277	292
ΦΠΑ καταβληθείς και προς ανάκτηση από τα κράτη μέλη	38	36
Ίδιοι πόροι		
Καταχωρισμένοι στη λογιστική Α	89	97
Καταχωρισμένοι στη χωριστή λογιστική	1 260	1 260
Μειώσεις αξίας	(841)	(812)

Άλλα	<u>25</u>	<u>16</u>
Σύνολο	533	561
Άλλες απαιτήσεις έναντι κρατών μελών	159	483
Σύνολο	1 007	1 372

– Απαιτήσεις ΕΓΤΕ

Το στοιχείο αυτό αφορά τις οφειλές δικαιούχων του ΕΓΤΕ την 31^η Δεκεμβρίου 2009, όπως δηλώθηκαν και πιστοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη την 15^η Οκτωβρίου 2009, μείον 20% του εκάστοτε ποσού, το οποίο τα κράτη μέλη δύνανται να παρακρατήσουν για την κάλυψη διοικητικών δαπανών. Επίσης, έγινε εκτίμηση των απαιτήσεων που προκύπτουν μετά τη δήλωση αυτή και μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Η Επιτροπή προβαίνει επίσης σε εκτίμηση μείωσης αξίας για τις οφειλές των δικαιούχων που δεν είναι πιθανό να εισπραχθούν. Η λογιστική καταχώριση αυτής της προσαρμογής δεν συνεπάγεται παραίτηση εκ μέρους της Επιτροπής από τη μελλοντική είσπραξη των ποσών αυτών.

– Ίδιοι πόροι

Επισημαίνεται ότι τα κράτη μέλη δικαιούνται να παρακρατήσουν το 25% των παραδοσιακών ιδίων πόρων για την κάλυψη του κόστους είσπραξης και ως εκ τούτου τα ανωτέρω ποσά εμφανίζονται καθαρά, μετά την αφαίρεση του ποσοστού αυτού. Με βάση τις εκτιμήσεις που διαβίβασαν τα κράτη μέλη, καταγράφηκε μείωση αξίας ύψους 841 εκατ. EUR για τις απαιτήσεις έναντι κρατών μελών. Ωστόσο, αυτό δεν συνεπάγεται παραίτηση, εκ μέρους της Επιτροπής, από τη μελλοντική είσπραξη των ποσών που καλύπτονται από την προσαρμογή αξίας.

– Άλλες απαιτήσεις έναντι κρατών μελών

Άλλες απαιτήσεις από κράτη μέλη περιλαμβάνουν 72 εκατ. EUR για έξοδα είσπραξης και προκαταβολές ΕΓΤΕ ύψους 8 εκατ. EUR σε σύγκριση με 120 εκατ. EUR και 244 εκατ. EUR, αντίστοιχα το 2008.

2.10.3 Δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα μελλοντικών χρήσεων

	<i>σε εκατ. EUR</i>	
	31.12.2009	31.12.2008
Δεδουλευμένα έσοδα	3 655	5 402
Έξοδα μελλοντικών χρήσεων	230	223
Άλλα	27	30
Σύνολο	3 912	5 655

Το κύριο ποσό στον τομέα αυτόν είναι δεδουλευμένα έσοδα ύψους 3 655 εκατ. EUR.

	<i>σε εκατ. EUR</i>	
Δεδουλευμένα έσοδα	31.12.2009	31.12.2008
Ίδιοι πόροι	2 209	2 576
Γεωργικά έσοδα Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου	940	1 261

για ειδικό προορισμό		
Αναδιάρθρωση στον τομέα της ζάχαρης	0	911
ΕΓΤΕ: μη εκτελεσθείσες αποφάσεις προσαρμογής για λόγους συμμόρφωσης	0	368
Ταμείο Συνοχής και Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης: δημοσιονομικές διορθώσεις	404	146
Ταμείο Αλιείας	0	32
Άλλα δεδουλευμένα έσοδα	102	108
Σύνολο δεδουλευμένων εσόδων	3 655	5 402

Άλλα δεδουλευμένα έσοδα είναι κυρίως οι τόκοι υπερημερίας, οι δεδουλευμένοι τραπεζικοί τόκοι και οι δεδουλευμένοι τόκοι επί των ποσών των προχρηματοδοτήσεων.

Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται επίσης έξοδα μελλοντικών χρήσεων συνολικού ύψους 230 εκατ. EUR, εκ των οποίων τα κυριότερα ποσά είναι προβλεπόμενες πληρωμές 53 εκατ. EUR για διμερείς αλιευτικές συμφωνίες με τρίτες χώρες, 36 εκατ. EUR για το Ευρωπαϊκό Σχολείο, 44 εκατ. EUR για μισθώσεις γραφείων, 22 εκατ. EUR για μετατροπές γραφείων και 17 εκατ. EUR τόκοι επί μισθώσεων πάγιων στοιχείων ενεργητικού.

2.11 ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΤΟΥΣ

	<i>σε εκατ. EUR</i>	
	31.12.2009	31.12.2008
Ταμειακά διαθέσιμα χωρίς περιορισμό χρήσης		
Λογαριασμοί σε δημόσια ταμεία και κεντρικές τράπεζες	10 958	15 039
Λογαριασμοί όψεως	1 967	1 415
Λογαριασμοί σταθερού ποσού	42	35
Μεταφορές (μεταφορές μετρητών)	9	26
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις και άλλα ισοδύναμα μετρητών	<u>1 486</u>	<u>1 456</u>
Σύνολο	14 462	17 971
Ταμειακά διαθέσιμα με περιορισμό χρήσης	8 910	5 753
Σύνολο	23 372	23 724

2.11.1 Ταμειακά διαθέσιμα χωρίς περιορισμό χρήσης

Τα ταμειακά διαθέσιμα χωρίς περιορισμό χρήσης περιλαμβάνουν το σύνολο των χρηματικών διαθεσίμων της ΕΕ που είναι κατατεθειμένα σε λογαριασμούς σε κάθε κράτος μέλος καθώς και στις χώρες ΕΖΕΣ (δημόσιο ταμείο ή κεντρική τράπεζα), καθώς και σε λογαριασμούς όψεως, σε λογαριασμούς σταθερού ποσού, σε βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις και σε λογαριασμούς μικροεξόδων.

Το χαμηλότερο ποσό στα Δημόσια Ταμεία και στις Κεντρικές Τράπεζες στο τέλος αυτής της χρήσης οφείλεται στο γεγονός ότι 3,5 δισεκατ. EUR έπρεπε να επιστραφούν στα κράτη μέλη στην αρχή του 2010 μετά τον διορθωτικό προϋπολογισμό 10/2009, σε σύγκριση με 6,6 δισεκατ. EUR το προηγούμενο έτος. Η σχετική υποχρέωση εμφανίζεται στις βραχυπρόθεσμες οφειλές, βλ. επίσης σημείωση 2.18.2 κατωτέρω. Το ταμειακό υπόλοιπο επηρεάστηκε επίσης στο τέλος του έτους από έσοδα για ειδικό προορισμό που δεν είχαν ακόμη χρησιμοποιηθεί,

ύψους 2,7 δισεκατ. EUR (2008: 5,1 δισεκατ. EUR) τα οποία δεν μπορούν να επιστραφούν στα κράτη μέλη και 1,4 δισεκατ. EUR (2008: 1,7 δισεκατ. EUR), τα οποία παρακρατήθηκαν για να καλύψουν τις πιστώσεις πληρωμών που μεταφέρθηκαν στο 2010. Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού 2,3 δισεκατ. EUR πρέπει επίσης να επιστραφεί στα κράτη μέλη με αφαίρεση από τα οφειλόμενα ποσά για το 2010.

Τα ποσά που αφορούν βραχυπρόθεσμες καταθέσεις αντιστοιχούν κυρίως σε χρήματα που διαχειρίζονται καταπιστευματικοί φορείς για λογαριασμό της ΕΕ με σκοπό την εκτέλεση ιδιαίτερων προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

2.11.2 Ταμειακά διαθέσιμα με περιορισμό χρήσης

Τα ταμειακά διαθέσιμα με περιορισμό χρήσης είναι ποσά που εισέπραξε η Επιτροπή από πρόστιμα, για υποθέσεις που δεν έχουν ακόμη διευθετηθεί. Τα ποσά αυτά τηρούνται σε ειδικούς λογαριασμούς καταθέσεων που δεν χρησιμοποιούνται για καμία άλλη δραστηριότητα.

ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

2.12 ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

	<i>σε εκατ. EUR</i>	
	31.12.2009	31.12.2008
Συντάξεις - Προσωπικό	33 316	32 867
Συντάξεις - Άλλοι	663	696
Κοινό καθεστώς ασφάλισης ασθένειας	3 263	3 993
Σύνολο	37 242	37 556

2.12.1 Συντάξεις - Προσωπικό

Σύμφωνα με το άρθρο 83 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, η καταβολή των παροχών που προβλέπονται από το καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων (Κανονισμός Υπηρεσιακής Κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Το καθεστώς δεν χρηματοδοτείται, αλλά τα κράτη μέλη εγγυώνται συλλογικά την καταβολή αυτών των παροχών σύμφωνα με την κλίμακα κατανομής που καθορίζεται για τη χρηματοδότηση των δαπανών αυτών. Επιπλέον, οι μόνιμοι υπάλληλοι συμβάλλουν κατά το ένα τρίτο στην μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση του εν λόγω καθεστώτος, μέσω υποχρεωτικής εισφοράς. Το ποσό αυτής της εισφοράς αναθεωρείται κάθε χρόνο και επικαιροποιείται όπως απαιτείται για να εξασφαλιστεί ότι οι εισφορές αυτές (επί του παρόντος 11,3% του βασικού μισθού) επαρκούν για την ετήσια χρηματοδότηση του ενός τρίτου των δικαιωμάτων που αποκτώνται κατά τη διάρκεια του έτους.

Οι υποχρεώσεις στο πλαίσιο του συνταξιοδοτικού καθεστώτος εκτιμήθηκαν με βάση τον αριθμό των εν ενεργεία και των συνταξιοδοτηθέντων μελών του προσωπικού την 31^η Δεκεμβρίου 2009 και με βάση τους κανόνες του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης εν ισχύ την ημερομηνία εκείνη. Η αποτίμηση αυτή έλαβε υπόψη τις παροχές που συνδέονται με τη σύνταξη αρχαιότητας, αναπηρίας και επιζώντων (τα διάφορα είδη συντάξεων, καθώς και το επίδομα αναπηρίας). Διενεργήθηκε σύμφωνα με τη μέθοδο IPSAS 25 (και, συνεπώς, σύμφωνα επίσης με τον λογιστικό κανόνα 12 της ΕΕ). Σύμφωνα με αυτό το λογιστικό πρότυπο, ο εργοδότης πρέπει να καθορίζει την υποχρέωσή του σε αναλογιστική βάση, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις συμβατικές παροχές καθόλη τη διάρκεια της ενεργού επαγγελματικής ζωής των εργαζομένων όσο και τις προβλέψιμες μισθολογικές αυξήσεις. Η αναλογιστική μέθοδος αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό αυτής της υποχρέωσης είναι η μέθοδος της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας.

Οι κυριότερες αναλογιστικές παραδοχές που ήταν διαθέσιμες την ημερομηνία της αποτίμησης και που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αποτίμηση ήταν οι ακόλουθες:

Αναλογιστικές παραδοχές	31.12.2009	31.12.2008
Ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο	4,5%	3,9%
Προβλεπόμενο ποσοστό πληθωρισμού	2,5%	1,8%
Πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο	2,0%	2,1%
Πιθανότητα γάμου: άνδρας/γυναίκα	84%/38%	84%/38%
Γενική αύξηση των μισθών/επανεκτίμηση των συντάξεων	0%	0,3%

Για τον υπολογισμό χρησιμοποιήθηκε ο πίνακας θνησιμότητας υπαλλήλων διεθνών οργανισμών του 2008. Η αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης υποτίθεται ότι γίνεται τη στιγμή που ο υπάλληλος χαίρει όλων των δικαιωμάτων του, λαμβανομένης υπόψη της μείωσης λόγω πρόωρης συνταξιοδότησης και του κινήτρου της Βαρκελώνης για όψιμη συνταξιοδότηση, όχι αργότερα από την ηλικία των 65 ετών. Οι υπολογισμοί των ακαθάριστων συντάξεων και των οικογενειακών επιδομάτων γίνονται με βάση τις διατάξεις του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης.

Οι υποχρεώσεις αφορούν τα δικαιώματα που είχαν ήδη οριστεί για τις ακόλουθες κατηγορίες:

- (1) το εν ενεργεία προσωπικό την 31^η Δεκεμβρίου 2009 σε όλα τα όργανα και οργανισμούς που διέπεται από το καθεστώς συνταξιοδότησης,
- (2) το προσωπικό που τελεί υπό προθεσμιακό καθεστώς, δηλαδή το προσωπικό που εγκατέλειψε προσωρινά ή οριστικά τα θεσμικά όργανα αλλά άφησε τα συνταξιοδοτικά του δικαιώματα στο καθεστώς συνταξιοδότησης (αποκλειστικά τα άτομα που συμπλήρωσαν τουλάχιστον 10 έτη υπηρεσίας),
- (3) τους πρώην υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό που τυγχάνουν σύνταξης γήρατος,
- (4) τους πρώην υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό που τυγχάνουν σύνταξης αναπηρίας,
- (5) τους πρώην υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό που τυγχάνουν επιδόματος αναπηρίας,
- (6) τους δικαιούχους σύνταξης επιζώντων (χήρες ή χήρους, ορφανά, προστατευόμενα μέλη).

Οι βασικές μεταβολές από την 31^η Δεκεμβρίου 2008 έχουν ως εξής:

<i>σε εκατ. EUR</i>	
Μεταβολή των υποχρεώσεων του συνταξιοδοτικού καθεστώτος	Ποσό
Ακαθάριστες συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις την 31 ^η Δεκεμβρίου 2008	36 495
Κόστος εξυπηρέτησης	1 360
Τόκοι	1 456
Πληρωμές παροχών	(1 035)
Αναλογιστικά κέρδη	(1 248)
Μεταβολές λόγω νέοπροσληφθέντων	187
Ακαθάριστες συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις την 31^η Δεκεμβρίου 2009	37 215

Τα σημαντικότερα σημεία είναι τα εξής:

- Η ακαθάριστη αναλογιστική υποχρέωση αποτιμήθηκε σε 37 215 εκατ. EUR την 31^η Δεκεμβρίου 2009 (έναντι 36 495 εκατ. EUR το 2008). Στο ποσό αυτό προστίθεται το αποτέλεσμα διορθωτικού συντελεστή 1 079 εκατ. EUR (έναντι 1 277 εκατ. EUR, το 2008). Οι φόροι που καταβάλλονται από δικαιούχους

αφαιρούνται από τη συνολική ακαθάριστη υποχρέωση, ώστε να προσδιοριστεί η καθαρή υποχρέωση που περιλαμβάνεται στον ισολογισμό (δεδομένου ότι ο φόρος αφαιρείται κατά την πληρωμή των συντάξεων και πιστώνεται στα έσοδα της ΕΕ το έτος πληρωμής). Αυτή η καθαρή υποχρέωση (ακαθάριστη υποχρέωση μείον φόροι) την 31^η Δεκεμβρίου 2009 εκτιμήθηκε έτσι σε 33 316 εκατ. EUR.

- Ο αριθμός των υπαλλήλων που υπάγονται στο καθεστώς συντάξεων προσωπικού αυξήθηκε κατά 5 082 μέλη. Η αύξηση αυτή αφορά κυρίως έκτακτους υπαλλήλους, συμβασιούχους, υπαλλήλους και βοηθούς ευρωβουλευτών, οι τελευταίοι εκ των οποίων συμπεριλαμβάνονται για πρώτη φορά στο καθεστώς.

2.12.2 Συντάξεις - Άλλοι

Ο λογαριασμός αυτός αφορά την υποχρέωση για δεσμεύσεις συνταξιοδότησης έναντι μελών και πρώην μελών της Επιτροπής, του Δικαστηρίου (και του Γενικού Δικαστηρίου) και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, των Γενικών Γραμματέων του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων και του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περιλαμβάνει επίσης υποχρέωση για τις συντάξεις ορισμένων Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2.12.3 Κοινό καθεστώς ασφάλισης ασθένειας

Έγινε επίσης αποτίμηση της εκτιμώμενης υποχρέωσης της ΕΕ όσον αφορά τις συνεισφορές τους στο κοινό καθεστώς ασφάλισης ασθένειας σχετικά με το προσωπικό που έχει συνταξιοδοτηθεί. Αυτή η ακαθάριστη υποχρέωση αποτιμήθηκε σε 3 535 εκατ. EUR. Τα στοιχεία ενεργητικού του καθεστώτος, που αντιπροσωπεύουν 272 εκατ. EUR, αφαιρούνται από αυτή την ακαθάριστη υποχρέωση για να επιτευχθεί το καθαρό ποσό. Οι υπολογισμοί λαμβάνουν υπόψη τους εν ενεργεία υπαλλήλους και τους συνταξιούχους από τα διάφορα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, τις οικογένειές τους, αλλά και ενεργά μέλη και συνταξιούχους υπαλλήλους από την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Δικαστήριο, το Συμβούλιο, τον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων και τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή. Το προεξοφλητικό επιτόκιο και η γενική αύξηση των μισθών που χρησιμοποιήθηκε στον υπολογισμό είναι τα ίδια με αυτά που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση των συντάξεων προσωπικού (βλ. ανωτέρω). Τα αναλογιστικά κέρδη που απορρέουν από τις μεταβολές αναλογιστικών παραδοχών αποτελούν τον βασικό λόγο για τη μικρή μείωση της υποχρέωσης.

σε εκατ. EUR

Μεταβολή των υποχρεώσεων του κοινού καθεστώτος ασφάλισης ασθένειας	Ποσό
Ακαθάριστες υποχρεώσεις την 31 ^η Δεκεμβρίου 2008	4 248
Συνήθεις δαπάνες	168
Δαπάνες επιτοκίου	169
Πληρωμές παροχών	(85)
Αναλογιστικά κέρδη	(965)
Ακαθάριστες υποχρεώσεις την 31 ^η Δεκεμβρίου 2009	3 535
Μείον στοιχεία ενεργητικού του καθεστώτος	(272)
Καθαρές υποχρεώσεις την 31^η Δεκεμβρίου 2009	3 263

2.13 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	31.12.2008	Συμπληρωματικές προβλέψεις	Αχρησιμοποίητα αντιλογισθέντα ποσά	Χρησιμοποιηθέντα ποσά	Μεταφορά σε/από βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	Μεταβολή εκτιμήσεων	31.12.2009
Δικαστικές υποθέσεις	421	54	(50)	(12)	0	0	413
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	819	0	0	0	(22)	111	908
Χρηματοοικονομικές προβλέψεις	12	67	0	0	(3)	0	76
Άλλα	89	45	(12)	(37)	(13)	0	72
Σύνολο	1 341	166	(62)	(49)	(38)	111	1 469

Δικαστικές υποθέσεις

Πρόκειται για την εκτίμηση των ποσών που είναι πιθανόν να πληρωθούν μετά το 2010 για ορισμένες δικαστικές υποθέσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη. Το μεγαλύτερο μέρος, δηλαδή ποσό 409 εκατ. EUR αφορά δικαστικές υποθέσεις σε εκκρεμότητα την 31^η Δεκεμβρίου 2009 σχετικά με δημοσιονομικές διορθώσεις για δαπάνες του ΕΓΤΕ και άλλες δικαστικές υποθέσεις σχετικά με γεωργικές δαπάνες.

Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων

Το 2008, κοινοπραξία ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων επικαιροποίησε τη μελέτη που εκπόνησε το 2003 σχετικά με την εκτίμηση των δαπανών του προγράμματος παροπλισμού των πυρηνικών εγκαταστάσεων και του προγράμματος διαχείρισης των αποβλήτων του ΚΚΕρ. Η αναθεωρημένη της εκτίμηση, ύψους 1 222 εκατ. EUR (έναντι 1 145 εκατ. EUR προηγουμένως) χρησιμοποιείται ως βάση για την πρόβλεψη που πρέπει να συμπεριληφθεί στις δημοσιονομικές καταστάσεις. Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ, η εκτίμηση αυτή λαμβάνει υπόψη το ποσοστό πληθωρισμού και στη συνέχεια προεξοφλείται στην καθαρή παρούσα αξία της. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, η πρόβλεψη αυτή ανερχόταν συνολικά σε 930 εκατ. EUR, εκ των οποίων ένα μέρος έπρεπε να καταβληθεί το 2010 (22 εκατ. EUR) και το υπόλοιπο αργότερα (908 εκατ. EUR). Δεδομένης της εκτιμηθείσας διάρκειας του εν λόγω προγράμματος (περίπου 30 έτη), πρέπει να διευκρινιστεί ότι υπάρχει κάποια αβεβαιότητα ως προς την εκτίμηση αυτή και ότι οι τελικές δαπάνες μπορεί να διαφέρουν από τα ποσά που εμφανίζονται επί του παρόντος.

Χρηματοοικονομικές προβλέψεις

Βάσει του μηχανισμού εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ του 1998, του μηχανισμού εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ του 2001 και του μηχανισμού εγγυήσεων ΜΜΕ του 2007 στο πλαίσιο του CIP, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ETE) έχει την εξουσία να χορηγεί εγγυήσεις εξ

ονόματός του αλλά για λογαριασμό και με κίνδυνο της Επιτροπής. Ωστόσο, έχουν τεθεί ανώτατα όρια ως προς τον χρηματοδοτικό κίνδυνο που συνδέεται με τις εκταμιευθείσες και μη εκταμιευθείσες εγγυήσεις. Την ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού, οι χρηματοοικονομικές προβλέψεις αντιστοιχούν για τους δύο αυτούς μηχανισμούς στις υποχρεώσεις πληρωμής προς ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς μείον τις καθαρές αιτήσεις πληρωμής που υποβλήθηκαν μέχρι την ημερομηνία αυτή. Οι μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές προβλέψεις προεξοφλούνται στην καθαρή παρούσα αξία τους.

Άλλες προβλέψεις

Το βασικό ποσό εδώ αφορά τις εκτιμήσεις των συνεισφορών της ΕΕ προς διάφορα κράτη μέλη στο πλαίσιο του κτηνιατρικού ταμείου επειγόντων περιστατικών για την κάλυψη του κόστους αντιμετώπισης ορισμένων ζωικών ασθενειών, ανερχόμενων συνολικά σε 60 εκατ. EUR (2008: 101 εκατ. EUR) κατανεμημένων σε ποσά που αναμένεται να τακτοποιηθούν το 2010 (25 εκατ. EUR) και μεταγενέστερα (35 εκατ. EUR).

2.14 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

2.14.1 Δανειοληπτικές πράξεις

Όνομασία	31.12.2008	Νέες δανειοληπτικές πράξεις	Αποπληρωμές	Συναλλαγμα- τικές διαφορές	Μεταβολή λογιστικής αξίας	σε εκατ. EUR
						31.12.2009
ΜΧΣ	663	25	(95)	-	(6)	587
ΔΙΠ	2 004	7 200	-	-	99	9 303
ΕΥΡΑΤΟΜ	494	7	(11)	(1)	(5)	484
Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ	282	-	(67)	18	(8)	225
Σύνολο	3 443	7 232	(173)	17	80	10 599

Κατανομή μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δανειοληπτικών πράξεων

σε εκατ. EUR

Δανειοληπτικές πράξεις	Προθεσμία < 1 έτους	Προθεσμία > 1 έτους	Σύνολο την 31.12.2009
ΜΧΣ	40	547	587
ΔΙΠ	-	9 303	9 303
ΕΥΡΑΤΟΜ	-	484	484
Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ	-	225	225
Σύνολο	40	10 559	10.599

Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται οι δανειοληπτικές πράξεις διάρκειας άνω του έτους που οφείλει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι δανειοληπτικές πράξεις περιλαμβάνουν πιστοποιημένες οφειλές ανερχόμενες σε 10 324 εκατ. EUR (2008: 3 131 εκατ. EUR). Οι μεταβολές της λογιστικής αξίας αντιστοιχούν στη μεταβολή των δεδουλευμένων τόκων συν, στην

περίπτωση των δανείων της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ, την απόσβεση κατά τη διάρκεια του έτους οποιουδήποτε σημαντικού κόστους συναλλαγής που προκύπτει κατά τη σύναψη του δανείου, δεδομένου ότι ο υπολογισμός γίνεται σύμφωνα με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα πραγματικά επιτόκια (εκφρασμένα σε ψαλίδα επιτοκίων) ήταν τα ακόλουθα:

Δανειοληπτικές πράξεις	31.12.2009	31.12.2008
Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (ΜΧΣ)	0,9625%-4,54%	3,022%-5,29%
Ευρατόμ	0,9031%-5,6775%	3,348%-5,6775%
ΔΙΠ	3,125%-3,625%	3,25%
Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ	0,346%-9,2714%	4,939%-11,875% (*)

(*) η ανώτατη τιμή αναφέρεται σε δανειοληπτική πράξη σταθερού επιτοκίου που καλύπτεται από συμφωνία ανταλλαγής επιτοκίου (swap)

2.15 ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Οφειλές χρηματοδοτικής μίσθωσης	1 736	1 770
Κτήρια εξοφλούμενα με δόσεις	395	403
Άλλα	47	53
Σύνολο	2 178	2 226

Η θέση αυτή περιλαμβάνει κυρίως τις οφειλές για μισθώσεις διάρκειας μικρότερης του ενός έτους (βλ. σημείωση 2.2 ανωτέρω). Περιλαμβάνονται επίσης ποσά που αφορούν ορισμένα κτήρια που έχει αγοράσει η Επιτροπή, η τιμή αγοράς των οποίων θα εξοφληθεί με δόσεις – δεν πρόκειται για συμβάσεις μίσθωσης, δεδομένου ότι η κυριότητα περιήλθε αμέσως στην Επιτροπή.

ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

2.16 ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	31.12.2008	Συμπληρωματικές προβλέψεις	Αχρησιμοποίητα αντιλογισθέντα ποσά	Χρησιμοποιηθέντα ποσά	Μεταφορές προς/από άλλους λογαριασμούς	Μεταβολή εκτιμήσεων	31.12.2009
Δικαστικές υποθέσεις	16	18	(3)	(1)	0	0	30
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	89	0	0	(28)	22	(61)	22
Χρηματοοικονομικές προβλέψεις	202	14	(50)	(41)	3	0	128
Άλλα	41	7	(23)	(5)	13	0	33

Σύνολο	348	39	(76)	(75)	38	(61)	213
--------	-----	----	------	------	----	------	-----

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει το τμήμα των προβλέψεων που αφορά πληρωμές καταβλητέες σε διάστημα μικρότερο του έτους.

2.17 ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Στον τομέα αυτό περιλαμβάνονται δανειοληπτικές πράξεις (βλ. σημείωση 2.14.1) ύψους **40 εκατ. EUR** που φθάνουν στη λήξη τους εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (2008: 94 εκατ. EUR συν 25 εκατ. EUR για στοιχεία ενεργητικού που προορίζονται για εμπορική εκμετάλλευση).

2.18 ΠΑΗΡΩΤΕΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Τρέχον μερίδιο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	71	64
Τρέχουσες οφειλές	15 260	12 026
Διάφορες οφειλές	133	115
Δεδουλευμένα έξοδα και έσοδα μελλοντικών χρήσεων	78 420	77 472
Σύνολο	93 884	89 677

2.18.1 Τρέχον μερίδιο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	59	52
Άλλα	12	12
Σύνολο	71	64

2.18.2 Τρέχουσες οφειλές

σε εκατ. EUR

Είδος	31.12.2009	31.12.2008
Κράτη μέλη	14 903	11 386
Προμηθευτές και άλλοι	944	1 175
Επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας	(587)	(535)
Σύνολο	15 260	12 026

Οι βραχυπρόθεσμες οφειλές περιλαμβάνουν καταστάσεις δαπανών που υποβάλλονται στην ΕΕ στο πλαίσιο των επιχορηγούμενων δραστηριοτήτων. Πιστώνονται για το ζητούμενο ποσό μόλις υποβληθεί η σχετική αίτηση. Αν ο αντισυμβαλλόμενος είναι κράτος μέλος, ταξινομούνται στην κατηγορία αυτή. Η ίδια διαδικασία ισχύει και για τιμολόγια και πιστωτικά σημειώματα που λαμβάνονται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων προμηθειών. Οι εν λόγω δηλώσεις δαπανών έχουν ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο των διαδικασιών διαχωρισμού των χρήσεων. Μετά τις σχετικές καταληκτικές εγγραφές, τα ποσά που εκτιμώνται επιλέξιμα εγγράφονται ως δεδουλευμένα έξοδα (βλ. σημείωση 2.18.3 κατωτέρω), ενώ τα μη επιλέξιμα

μέρη τους παραμένουν ανοικτά στον λογαριασμό «Επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας». Για να αποφευχθούν οι υπερεκτιμήσεις των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, αποφασίστηκε το καθαρό προς πληρωμή ποσό να εμφανίζεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις.

Κράτη μέλη

Τα κυριότερα ποσά που περιλαμβάνονται εδώ είναι 11 160 εκατ. EUR (2008: 4 660 εκατ. EUR) τα οποία αφορούν μη εξοφληθείσες δηλώσεις δαπανών σχετικά με ενέργειες των διαρθρωτικών ταμείων. Επίσης περιλαμβάνονται 3 524 εκατ. EUR που οφείλονται στα κράτη μέλη βάσει του διορθωτικού προϋπολογισμού που καταρτίστηκε στα τέλη του 2009 (2008: 6 627 εκατ. EUR) – το ποσό αυτό καταβλήθηκε στα κράτη μέλη τον Φεβρουάριο του 2010.

Προμηθευτές και άλλοι

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται ποσά που οφείλονται λόγω επιχορηγούμενων δραστηριοτήτων και συμβάσεων προμηθειών, καθώς και ποσά οφειλόμενα σε δημόσιους οργανισμούς και σε μη ενοποιημένες οντότητες (π.χ. στο ΕΤΑ).

Επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας

Οι πληρωτέοι λογαριασμοί μειώθηκαν κατά 587 εκατ. EUR τα οποία αντιστοιχούν στο μέρος των αιτήσεων επιστροφής που έχει υποβληθεί, αλλά δεν έχει ακόμη ελεγχθεί, και το οποίο θεωρήθηκε μη επιλέξιμο. Τα μεγαλύτερα ποσά αφορούν τις ΓΔ που ασχολούνται με διαρθρωτικές δράσεις.

2.18.3 Δεδουλευμένα έξοδα και έσοδα μελλοντικών χρήσεων

	<i>σε εκατ. EUR</i>	
	31.12.2009	31.12.2008
Δεδουλευμένα έξοδα	76 435	77 260
Έσοδα μελλοντικών χρήσεων	1 976	50
Άλλα	9	162
Σύνολο	78 420	77 472

Η κατανομή των δεδουλευμένων εξόδων έχει ως εξής:

	<i>σε εκατ. EUR</i>	
	31.12.2009	31.12.2008
Πληρωτέα έξοδα		
Δεδουλευμένα έξοδα του ΕΓΤΕ:		
Έξοδα από 16.10.2009 έως 31.12.2009	32 087	30 415
Άμεσες ενισχύσεις	12 195	12 682
Αναδιάρθρωση στον τομέα της ζάχαρης	735	3 787
Άλλα	(55)	(13)
Σύνολο ΕΓΤΕ:	44 962	46 871
Δεδουλευμένα έξοδα διαρθρωτικών δράσεων:		
ΕΓΤΑΑ και ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων	9 076	7 004
ΕΤΠΑ και καινοτόμες πράξεις	11 777	10 687

Ταμείο Συνοχής	980	2 810
ISPA	3	4
EKT	<u>5 411</u>	<u>4 596</u>
Σύνολο διαρθρωτικών ταμείων:	27 247	25 101
Άλλα δεδουλευμένα έξοδα:		
E&A	1 687	1 978
Άλλα	<u>2 539</u>	<u>3 310</u>
Σύνολο λοιπών:	4 226	5 288
Σύνολο δεδουλευμένων εξόδων	76 435	77 260

Μετά το αργό ξεκίνημα κατά τα προηγούμενα έτη, τα προγράμματα των διαρθρωτικών δράσεων 2007-2013 έφθασαν σε κανονικό επίπεδο το 2009, γεγονός το οποίο εξηγεί τις αυξήσεις βάσει του ανωτέρω τομέα. Η αύξηση αυτή αντισταθμίζεται με τη μείωση δεδουλευμένων εξόδων για την αναδιάρθρωση στον τομέα της ζάχαρης, δεδομένου ότι προέκυψε ότι μέρος αυτών των κονδυλίων δεν θα χρησιμοποιηθεί.

Η σημαντική αύξηση που αφορά έσοδα μελλοντικών χρήσεων οφείλεται στην προκαταβολική πληρωμή συνεισφορών ιδίων πόρων από δύο κράτη μέλη.

ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.19 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

	<i>σε εκατ. EUR</i>	
	31.12.2009	31.12.2008
Αποθεματικό εύλογης αξίας	69	41
Άλλα αποθεματικά:		
Ταμείο Εγγύησης	1 472	1 276
Αποθεματικό αναπροσαρμογής	57	57
Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις	1 511	1 528
Άλλα	<u>214</u>	<u>213</u>
Σύνολο	3 254	3 074
Σύνολο	3 323	3 115

2.19.1 Αποθεματικό εύλογης αξίας

Βάσει των λογιστικών κανόνων, οι προσαρμογές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού εγγράφονται πλέον στο αποθεματικό εύλογης αξίας.

2.19.2 Άλλα αποθεματικά

Ταμείο Εγγύησης

Σχετικά με το Ταμείο Εγγύησης, βλ. επίσης σημείωση **2.3.3**. Το αποθεματικό αυτό περιλαμβάνει το «ποσοστό στόχο» 9% που έχει καθοριστεί για τα υπόλοιπα που εγγυάται το Ταμείο τα οποία πρέπει να παραμένουν ως στοιχεία ενεργητικού.

Αποθεματικό αναπροσαρμογής

Το αποθεματικό αναπροσαρμογής περιλαμβάνει τις αναπροσαρμογές της αξίας των ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού. Το υπόλοιπο στο τέλος της χρήσης ανέρχεται σε 57 εκατ. EUR και αφορά αναπροσαρμογή της αξίας γηπέδων και κτηρίων της Επιτροπής, που είχε ήδη πραγματοποιηθεί πριν από τη μετάβαση στους νέους λογιστικούς κανόνες.

Αποθεματικό για δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις

Το ποσό αυτό αφορά το αποθεματικό της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ για τα στοιχεία ενεργητικού του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και Χάλυβα. Το αποθεματικό αυτό συστάθηκε επ' ευκαιρία της εκκαθάρισης της ΕΚΑΧ.

2.20 ΠΟΣΑ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

σε εκατ. EUR

	Ποσό
Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών την 31 ^η Δεκεμβρίου 2008	50 539
Επιστροφή του πλεονάσματος του προϋπολογισμού 2008 σε κράτη μέλη	1 796
Μεταβολές του αποθεματικού του Ταμείου Εγγύησης	196
Άλλες μεταβολές αποθεματικών	(10)
Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ: κατανομή του αποτελέσματος 2008	(15)
Οικονομικό αποτέλεσμα (πλεόνασμα) χρήσης	(4 457)
Σύνολο ποσών που θα κληθούν να καταβάλουν τα κράτη μέλη την 31^η Δεκεμβρίου 2009	48 049
<i>Κατανέμονται ως εξής:</i>	
Παροχές προς το προσωπικό	37 242
Άλλα ποσά	10 807

Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το μέρος των εξόδων που έχει ήδη πραγματοποιήσει η ΕΕ έως την 31^η Δεκεμβρίου 2009, τα οποία πρέπει να χρηματοδοτηθούν από επόμενους προϋπολογισμούς. Έτσι, σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση πολλά έξοδα αναγνωρίζονται στο έτος N μολονότι μπορεί να καταβληθούν στην ουσία το έτος N+1 και να χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό του έτους N+1. Η καταχώριση των ποσών αυτών στους λογαριασμούς παθητικού, σε συνδυασμό με το ότι τα αντίστοιχα ποσά χρηματοδοτούνται από επόμενους προϋπολογισμούς, έχει ως αποτέλεσμα την υπέρογκη αύξηση του παθητικού σε σχέση με το ενεργητικό στο τέλος του έτους. Τα κυριότερα ποσά που πρέπει να υπογραμμιστούν αφορούν τις δραστηριότητες του ΕΓΤΕ. Οι πληρωμές που οφείλονται στα κράτη μέλη για την περίοδο από την 16^η Οκτωβρίου ως την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ανέρχονταν σε 32 δισεκατ. EUR. Στην πράξη, η πλειονότητα των αιτούμενων ποσών καταβάλλεται από τα κράτη μέλη σε λιγότερο από 12 μήνες μετά το τέλος της εξεταζόμενης χρήσης, στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του επομένου έτους.

Σημειώθηκε σημαντική μείωση των λοιπών απαιτήσεων έναντι των κρατών μελών σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, 10,8 δισεκατ. EUR σε σύγκριση με 13 δισεκατ. EUR το 2008. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση κατά 9,5 δισεκατ. EUR των προχρηματοδοτήσεων (σημειώσεις **2.5 και 2.9**) που αντισταθμίζονται από την αύξηση κατά 4,2 δισεκατ. EUR των πληρωτέων λογαριασμών (σημείωση **2.18**) και τη μείωση κατά 3,3 δισεκατ. EUR των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων (σημείωση **2.10**).

Στην ουσία μόνον οι υποχρεώσεις της ΕΕ για παροχές προς το προσωπικό της καταβάλλονται επί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, λαμβανομένου υπόψη ότι κράτη μέλη εγγυώνται τη χρηματοδότηση των συνταξιοδοτικών πληρωμών από τους ετήσιους προϋπολογισμούς. Ενημερωτικά και μόνον ακολουθεί εκτίμηση της κατανομής των μελλοντικών πληρωμών για παροχές προς το προσωπικό:

σε εκατ. EUR

	Ποσό
Βραχυπρόθεσμη βάση: ποσά πληρωτέα το 2010	1 214
Μακροπρόθεσμη βάση: ποσά πληρωτέα μετά το 2010	36 028

Σύνολο υποχρεώσεων για παροχές προς το προσωπικό την 31.12.2009	37 242
--	---------------

Τονίζεται, επίσης, ότι τα ανωτέρω δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Τα έσοδα του προϋπολογισμού πρέπει να ισοσκελίζουν ή να υπερβαίνουν πάντα τις δαπάνες του προϋπολογισμού, δεδομένου ότι οποιοδήποτε πλεόνασμα εσόδων επιστρέφεται στα κράτη μέλη.

3. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

3.1 ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ ΑΠΟ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΕΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	2009	2008
Έσοδα από ίδιους πόρους:	3.1.1		
Πόροι ΑΕΠ		81 978	74 479
Πόροι ΦΠΑ		12 795	19 008
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι:			
Γεωργικές εισφορές		0	1 184
Τελωνειακοί δασμοί		14 002	15 196
Εισφορές ζάχαρης		130	702
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι		14 132	17 082
Δημοσιονομικές προσαρμογές	3.1.2	1 399	1 930
Συνεισφορές τρίτων χωρών (συμπεριλαμβανομένων των χωρών ΕΖΕΣ)		233	214
Σύνολο		110 537	112 713

Τα έσοδα από ίδιους πόρους αποτελούν το βασικό στοιχείο των λειτουργικών εσόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους. Τα λοιπά έσοδα αντιπροσωπεύουν μόνο ένα μικρό μέρος της συνολικής χρηματοδότησης.

3.1.1 Έσοδα από ίδιους πόρους

Υπάρχουν τρεις κατηγορίες ιδίων πόρων: οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΠΠ), ο πόρος ΦΠΑ και ο πόρος ΑΕΕ. Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι, με τη σειρά τους, περιλαμβάνουν τις εισφορές ζάχαρης και τους τελωνειακούς δασμούς. Ο μηχανισμός για τη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών (διόρθωση υπέρ του ΗΒ), καθώς και η ακαθάριστη μείωση της ετήσιας συνεισφοράς βάσει του ΑΕΕ των Κάτω Χωρών και της Σουηδίας αποτελούν επίσης αναπόσπαστο μέρος του συστήματος των ιδίων πόρων. Τα κράτη μέλη παρακρατούν, ως δαπάνες εισπραξής, το 25% των παραδοσιακών ιδίων πόρων και τα ανωτέρω ποσά αντιπροσωπεύουν το καθαρό ποσό.

Οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στον ΦΠΑ προκύπτουν από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή, ο οποίος καθορίστηκε στο 0,30% της εναρμονισμένης φορολογικής βάσης του ΦΠΑ που ισχύει για όλα τα κράτη μέλη (με εξαίρεση την περίοδο 2007-2013 κατά την οποία ο συντελεστής αυτός έχει καθοριστεί για την Αυστρία σε 0,225%, για την Γερμανία σε 0,15% και για τις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία σε 0,10%), δηλαδή μιας βάσης η οποία είναι προσαρμοσμένη στο 50% του ΑΕΕ για όλα τα κράτη μέλη. Ο ίδιος πόρος βάσει του ΑΕΕ είναι μεταβλητός πόρος, σκοπός του οποίου είναι να παρέχει, κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου οικονομικού έτους, τα έσοδα που απαιτούνται για την κάλυψη δαπανών που υπερβαίνουν το εισπραχθέν ποσό από παραδοσιακούς ίδιους πόρους, πόρους βάσει του ΦΠΑ και διάφορα έσοδα. Το έσοδο αυτό προκύπτει από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στο άθροισμα του ΑΕΕ όλων των κρατών μελών.

Σε σύγκριση με το 2008, παρατηρήθηκε μείωση κατά 6,2 δισεκατ. EUR όσον αφορά τα έσοδα από τον πόρο ΦΠΑ, η οποία αντισταθμίστηκε με το παραπάνω από την αύξηση κατά 7,5 δισεκατ. EUR των εσόδων από ιδίους πόρους ΑΕΕ. Οι μεταβολές αυτές εξηγούνται κυρίως από τις διάφορες διατάξεις που προβλέπονται στην απόφαση αριθ. 2007/436/EK, Ευρατόμ του Συμβουλίου της 7^{ης} Ιουνίου 2007 για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΑΠΠ 2007) που αντικατέστησε την προηγούμενη απόφαση για τους ιδίους πόρους του 2000. Το 2009, δεν καταχωρίστηκαν έσοδα από γεωργικές εισφορές, δεδομένου ότι, μετά την έναρξη ισχύος της ΑΠΠ 2007, το 2009, οι εισφορές αυτές θεωρούνται πλέον ως τελωνειακοί δασμοί. Όσον αφορά τελωνειακούς δασμούς διαπιστώθηκε μείωση κατά 1,1 δισεκατ. EUR λόγω της σημαντικής μείωσης των εισαγωγών κατ' αξία της ΕΕ-27 το 2009 σε σύγκριση με το 2008 και λόγω της μείωση κατά 572 εκατ. EUR των εισφορών ζάχαρης, διότι το 2008 υπήρξαν πρόσθετα έσοδα προερχόμενα από κατ' αποκοπή εισφορές από συμπληρωματικές ποσοτώσεις ζάχαρης.

3.1.2 Δημοσιονομικές προσαρμογές

Στις δημοσιονομικές προσαρμογές περιλαμβάνεται το πλεόνασμα του προϋπολογισμού από το 2008 (1 796 εκατ. EUR) το οποίο επιστρέφεται έμμεσα στα κράτη μέλη αφού αφαιρεθούν τα ποσά των ιδίων πόρων που πρέπει να καταβάλουν στην ΕΕ το επόμενο έτος – συνεπώς αποτελεί έσοδο για το 2009. Σύμφωνα με την ΑΠΠ 2007, χορηγείται διόρθωση στο Ηνωμένο Βασίλειο για δημοσιονομικές ανισοροπίες. Δεδομένου ότι το ποσό αυτό χρηματοδοτείται από τα άλλα κράτη μέλη, δεν πρέπει να έχει καμία επίπτωση στο δημοσιονομικό ή στο οικονομικό αποτέλεσμα. Ωστόσο, ποσό ύψους 319 εκατ. EUR εγγράφηκε στον λογαριασμό αυτόν για τις διαφορές των ισοτιμιών του ευρώ που χρησιμοποιούνται για δημοσιονομικούς σκοπούς (βλ. άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 1150/2000) σε σχέση με τις ισοτιμίες που ίσχυαν όταν τα κράτη μέλη που δεν ήταν ακόμη μέλη της ΟΝΕ έκαναν τις πληρωμές τους.

3.2 ΑΛΛΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	2009	2008
Πρόστιμα	3.2.1	2 648	3 171
Γεωργικές εισφορές	3.2.2	705	2 299
Ανάκτηση εξόδων:	3.2.3		
Άμεση κεντρική διαχείριση		63	61
Έμμεση κεντρική διαχείριση		6	4
Αποκεντρωμένη διαχείριση		41	90
Επιμερισμένη διαχείριση		<u>1 066</u>	<u>1 349</u>
Σύνολο		1 176	1 504
Έσοδα από διοικητικές πράξεις:	3.2.4		
Προσωπικό		1 010	974
Έσοδα από πάγια ενσώματα στοιχεία ενεργητικού		33	25
Άλλα διοικητικά έσοδα		<u>165</u>	<u>149</u>
Σύνολο		1 208	1 148
Διάφορα λειτουργικά έσοδα:	3.2.5		
Προσαρμογές/προβλέψεις		150	71
Συναλλαγματικά κέρδη		618	269
Άλλα		<u>1 027</u>	<u>1 269</u>

Σύνολο		1 795	1 609
Σύνολο		7 532	9 731

3.2.1 Πρόστιμα

Πρόκειται για έσοδα από πρόστιμα που επέβαλε η Επιτροπή λόγω παράβασης των κανόνων ανταγωνισμού. Απαιτήσεις και συναφή έσοδα αναγνωρίζονται όταν η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση επιβολής προστίμου και την κοινοποιεί επισήμως στον ενδιαφερόμενο.

3.2.2 Γεωργικές εισφορές

Τα ποσά αυτά αφορούν εισφορές γάλακτος 99 εκατ. EUR (2008: 338 εκατ. EUR) και εισφορές ζάχαρης 606 εκατ. EUR (2008: 1.961 εκατ. EUR). Οι εισφορές γάλακτος είναι ένα διαχειριστικό εργαλείο επιβολής κυρώσεων σε παραγωγούς που υπερβαίνουν τις ποσότητες αναφοράς που τους αναλογούν. Καθώς δεν συνδέεται με προηγούμενες πληρωμές από την Επιτροπή, θεωρείται στην πράξη ως έσοδο για ειδικό σκοπό. Οι ποσοστώσεις γάλακτος καταργούνται σταδιακά και αυτό εξηγεί τη μείωση σε έσοδα από εισφορές. Από την περίοδο 2008/2009, οι ποσοστώσεις θα υφίστανται αύξηση 1% το χρόνο μέχρι την προβλεπόμενη κατάργησή τους το 2015.

Οι εισφορές ζάχαρης αφορούν το ταμείο αναδιάρθρωσης του τομέα της ζάχαρης για τη μεταρρύθμιση του τομέα αυτού μέσω της οποίας μειώθηκε η εσωτερική τιμή της ζάχαρης ώστε να μειωθεί η απόσταση μεταξύ της τιμής στην ΕΕ και της διεθνούς τιμής. Για να ενθαρρυνθούν οι λιγότερο ανταγωνιστικοί παραγωγοί ζάχαρης να αποσυρθούν από την αγορά, συστάθηκε το εν λόγω αυτοχρηματοδοτούμενο ταμείο αναδιάρθρωσης, χρηματοδοτούμενο με έσοδα από προσωρινή φορολόγηση των παραγωγών ζάχαρης, τα οποία θεωρούνται ως διατεθέντα έσοδα. Ενώ οι πληρωμές που συνδέονται με το καθεστώς θα συνεχίσουν μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2012, όλα τα έσοδα που συνδέονται με το ταμείο αναδιάρθρωσης του τομέα της ζάχαρης έχουν ήδη δηλωθεί από τα κράτη μέλη την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

3.2.3 Ανάκτηση εξόδων

Αυτός ο τομέας αντιπροσωπεύει τα εντάλματα είσπραξης που εκδόθηκαν από την Επιτροπή και τις αφαιρέσεις από επακόλουθες πληρωμές που καταχωρίστηκαν στο λογιστικό σύστημα της Επιτροπής για την ανάκτηση δαπανών που είχαν καταβληθεί στο παρελθόν από τον γενικό προϋπολογισμό, με βάση τους ελέγχους, τους περατωθέντες λογιστικούς ελέγχους ή την εξακρίβωση της επιλεξιμότητας, καθώς και τα εντάλματα είσπραξης που εκδόθηκαν από κράτη μέλη για δικαιούχους δαπανών του ΕΓΤΕ. Επίσης, περιλαμβάνει τη μεταβολή των εκτιμήσεων για τα δεδουλευμένα έσοδα από το τέλος της προηγούμενης χρήσης μέχρι το τέλος της τρέχουσας. Ωστόσο, αυτό δεν δείχνει το σύνολο των εισπράξεων που έγιναν επί των δαπανών της ΕΕ, ιδιαίτερα όσον αφορά τον σημαντικό τομέα δαπανών των διαρθρωτικών δράσεων, όπου έχουν θεσπιστεί ειδικοί μηχανισμοί για την εξασφάλιση της επιστροφής μη επιλέξιμων ποσών, τα περισσότερα εκ των οποίων δεν συνεπάγονται έκδοση εντάλματος είσπραξης. Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ, οι εισπράξεις ποσών προχρηματοδότησης δεν περιλαμβάνονται ως έσοδα.

Το βασικό ποσό, 1 066 εκατ. EUR, αφορά το καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης και συνίσταται σε 453 εκατ. EUR τα οποία αφορούν το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και σε 613 εκατ. EUR τα οποία αφορούν διαρθρωτικές δράσεις.

α) Γεωργία: ΕΓΤΕ

Στο πλαίσιο της γεωργίας, τα ποσά που καταλογίζονται ως έσοδα του έτους στον λογαριασμό αυτόν ανέρχονται σε 453 εκατ. EUR και συνίστανται σε:

- προσαρμογές για λόγους συμμόρφωσης που αποφασίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, ύψους 347 εκατ. EUR,
- περιπτώσεις απάτης και παρατυπίας ύψους 106 εκατ. EUR: επιστροφές που δηλώθηκαν από κράτη μέλη και εισπράχθηκαν εντός του έτους, ύψους 163 εκατ. EUR, μείον τη μείωση των υπολοίπων προς είσπραξη που δηλώθηκαν από κράτη μέλη στο τέλος του έτους σχετικά με απάτες και παρατυπίες, ύψους 57 εκατ. EUR (627 εκατ. EUR στο τέλος του 2009 σε σύγκριση με 684 εκατ. EUR στο τέλος του 2008) – βλ. επίσης σημείωση 2.10.2.

Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, το ποσό των δαπανών του ΕΓΤΕ που θα υποστεί μελλοντικές διορθώσεις μετά από λογιστικούς ελέγχους που δεν ολοκληρώθηκαν ακόμη, ανερχόταν σε 2,8 δισεκατ. EUR (βλ. σημείωση 6.4.1.).

β) Διαρθρωτικές δράσεις:

Η ανάκτηση δαπανών των διαρθρωτικών δράσεων που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό αυτόν ανήλθε σε 613 εκατ. EUR (2008: 349 εκατ. EUR). Ο εν λόγω υποτομέας περιλαμβάνει εντάλματα είσπραξης που εξέδωσε η Επιτροπή για την ανάκτηση δαπανών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως σε προηγούμενα έτη, ύψους 406 εκατ. EUR, και τη διαφορά (αύξηση) δεδουλευμένων εσόδων στο τέλος του έτους, ύψους 206 εκατ. EUR.

Εντάλματα είσπραξης εκδίδονται μόνον στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- μετά από επίσημες αποφάσεις της Επιτροπής περί δημοσιονομικής διόρθωσης μετά τη διαπίστωση παράτυπων δαπανών στις δηλώσεις δαπανών των κρατών μελών,
- σε περίπτωση προσαρμογών κατά την περάτωση προγράμματος που συνεπάγεται μείωση της κοινοτικής συνεισφοράς, εφόσον ένα κράτος μέλος δεν έχει δηλώσει επαρκείς επιλέξιμες δαπάνες για να αιτιολογήσει το σύνολο των προχρηματοδοτήσεων και των ενδιάμεσων πληρωμών που ήδη έγιναν. Οι πράξεις αυτές μπορούν να γίνονται χωρίς επίσημη απόφαση της Επιτροπής, εάν έχουν γίνει δεκτές από το κράτος μέλος,
- σε περίπτωση επιστροφής ποσών που εισπράχθηκαν μετά την περάτωση προγράμματος συνεπεία της περάτωσης δικαστικής διαδικασίας που εκκρεμούσε την εποχή του κλεισίματος.

Άλλα εντάλματα είσπραξης που εκδόθηκαν στο πλαίσιο διαρθρωτικών δράσεων αφορούν την ανάκτηση προχρηματοδοτήσεων. Τα ποσά αυτά δεν εμφανίζονται ως έσοδα αλλά πιστώνονται στον λογαριασμό προχρηματοδοτήσεων του ισολογισμού.

Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, το ποσό των δυνητικών δημοσιονομικών διορθώσεων σε διαδικασία απόφασης εκτιμάται σε 1,1 δισεκατ. EUR – για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. σημείωση **6.4.2**.

3.2.4 Έσοδα από διοικητικές πράξεις

Τα έσοδα αυτά προέρχονται κυρίως από κρατήσεις επί των αποδοχών του προσωπικού και συνίστανται κυρίως σε δύο ποσά: στις συνταξιοδοτικές εισφορές και στους φόρους εισοδήματος.

3.2.5 Διάφορα λειτουργικά έσοδα

Ποσό 376 εκατ. EUR (2008: 321 εκατ. EUR) αφορά έσοδα που κατέβαλαν υποψήφιος προς ένταξη χώρες. Ο βασικός λόγος για την αύξηση των διαφόρων λειτουργικών εσόδων έναντι του προηγούμενου έτους είναι η αύξηση των συναλλαγματικών κερδών (βλ. κατωτέρω). Η αύξηση αυτή αντισταθμίστηκε ελαφρά από τη μείωση παλαιών ποσών προχρηματοδοτήσεων που συμπεριλήφθησαν για πρώτη φορά στον ισολογισμό, το αντίστοιχο των οποίων εμφανίζεται επίσης στον τομέα αυτόν (5 εκατ. EUR σε σύγκριση με 241 εκατ. EUR το 2008).

Στον λογαριασμό αυτόν, περιλαμβάνονται επίσης συναλλαγματικά κέρδη, με εξαίρεση εκείνα από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες που εξετάζονται στη σημείωση **3.5** κατωτέρω. Τα κέρδη αυτά προκύπτουν από τις καθημερινές δραστηριότητες και τις σχετικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε άλλο νόμισμα εκτός από το ευρώ, καθώς και από την απαιτούμενη προσαρμογή αξίας στο τέλος του έτους για την κατάρτιση των λογαριασμών. Περιλαμβάνονται κέρδη υλοποιηθέντα και μη.

Η εξέταση της καθαρής θέσης έδειξε ότι σημειώθηκε σημαντική καθαρή συναλλαγματική ζημία κατά τη διάρκεια του έτους ύψους 185 εκατ. EUR (2008: όχι λιγότερο από 504 εκατ. EUR). Πρόκειται για διαχωρισμό μεταξύ υλοποιηθέντων και μη υλοποιηθέντων ποσών και η Επιτροπή έχει προβεί στη λογιστική καταχώριση σχεδόν όλων των ποσών.

Καθαρά μη υλοποιηθέντα συναλλαγματικά κέρδη:

Το καθαρό κέρδος 132 εκατ. EUR είναι το αποτέλεσμα της προσαρμογής αξίας στο τέλος του έτους υπολοίπων σε ξένο συνάλλαγμα. Το μεγαλύτερο μέρος του κέρδους (87 εκατ. EUR) αφορά τα νομίσματα GBP και SEK, τα οποία ανατιμήθηκαν και τα δύο έναντι του EUR το 2009.

Σημαντικά υπόλοιπα σε ξένο συνάλλαγμα, συμπεριλαμβανομένης της GBP και της SEK, τηρούνται στο τέλος του έτους από την Επιτροπή στους τραπεζικούς λογαριασμούς των ιδίων πόρων της. Σύμφωνα με τον κανονισμό 1150/2000 του Συμβουλίου τα κεφάλαια αυτά τηρούνται από την Επιτροπή στους λογαριασμούς ιδίων πόρων της, οι οποίοι τροφοδοτούνται από τις πληρωμές των κρατών μελών και χρησιμοποιούνται για την κάλυψη των ταμειακών αναγκών της Επιτροπής που προκύπτουν από την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Καθαρά υλοποιηθέντα συναλλαγματικά κέρδη:

Το μεγαλύτερο μέρος του συνολικού υλοποιηθέντος συναλλαγματικού κέρδους ύψους 53 εκατ. EUR προκύπτει από λογιστικές πράξεις που συνδέονται με το ποσό των ιδίων πόρων που καταβλήθηκε σε άλλα εθνικά νομίσματα εκτός του EUR από κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ. Το κέρδος αυτό είναι αποτέλεσμα της διαφοράς μεταξύ της λογιστικής συναλλαγματικής ισοτιμίας με την οποία τα ποσά αυτά καταχωρίζονται από την Επιτροπή όταν παραλαμβάνονται, και της συναλλαγματικής ισοτιμίας της αγοράς με την οποία μετατράπηκαν σε EUR πριν χρησιμοποιηθούν για να καλύψουν πληρωμές της Επιτροπής. Η λογιστική συναλλαγματική ισοτιμία για ένα δεδομένο μήνα είναι σταθερή και βασίζεται στη συναλλαγματική ισοτιμία της χρηματαγοράς την προτελευταία ημέρα του προηγούμενου μηνός. Οι ίδιοι πόροι καταχωρίζονται σε αυτές τις συναλλαγματικές ισοτιμίες κατά την παραλαβή τους και μετά μετατρέπονται σε EUR σε τιμές συναλλάγματος της χρηματαγοράς.

Κατά τη διάρκεια του 2009 διάφορα ευρωπαϊκά νομίσματα, συμπεριλαμβανομένων ιδιαίτερα των GBP και RON, έγιναν αντικείμενο σημαντικής ανατίμησης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι τιμές συναλλάγματος της χρηματαγοράς, που εφαρμόστηκαν κατά τη διάρκεια ορισμένων περιόδων για τη μετατροπή των ιδίων πόρων της Επιτροπής στα νομίσματα αυτά, ήταν συστηματικά υψηλότερες από τις λογιστικές ισοτιμίες με τις οποίες καταχωρίστηκαν λογιστικώς κατά τη λήψη τους. Το υπόλοιπο τμήμα της διαφοράς αφορά άλλες λογιστικές πράξεις καθώς και πληρωμές που εκτελέστηκαν από την Επιτροπή σε άλλα νομίσματα πλην του EUR.

Η αλλαγή που παρατηρήθηκε στο σύνολο των συναλλαγματικών διακυμάνσεων μεταξύ 2008 και 2009, από καθαρή ζημία σε καθαρό κέρδος είναι το αποτέλεσμα σημαντικής μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά τη διάρκεια αυτών των δύο ετών. Κατά τη διάρκεια του 2008, διάφορα ευρωπαϊκά νομίσματα υποτιμήθηκαν σημαντικά έναντι του EUR, ενώ το 2009 η τάση αυτή αντιστράφηκε εν μέρει.

3.3 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

	<i>σε εκατ. EUR</i>	
	2009	2008
Εξοδα προσωπικού	4 898	4 563
Αποσβέσεις και απομείωση αξίας	436	330
Άλλα διοικητικά έξοδα	2 799	2 827
Σύνολο	8 133	7 720

Πρόκειται για διοικητικά έξοδα που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της ΕΕ και περιλαμβάνουν δαπάνες προσωπικού, αποσβέσεις και άλλες δαπάνες που συνδέονται με τη λειτουργία των θεσμικών οργάνων και των οργανισμών (όπως δαπάνες μίσθωσης, συντήρησης, προμήθειες, δαπάνες κατάρτισης, κ.λπ.).

3.4 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

	<i>σε εκατ. EUR</i>		
	Σημείωση	2009	2008
Πρωτογενή λειτουργικά έξοδα:	3.4.1		

Άμεση κεντρική διαχείριση		8 744	7 998
Έμμεση κεντρική διαχείριση		3 605	3 077
Αποκεντρωμένη διαχείριση		137	1 278
Επιμερισμένη διαχείριση		89 681	81 839
Κοινή διαχείριση		<u>1 655</u>	<u>1 188</u>
Σύνολο		103 822	95 380
Άλλα λειτουργικά έξοδα:	3.4.2		
Προσαρμογές/προβλέψεις		199	278
Συναλλαγματικές ζημιές		432	773
Άλλα		<u>481</u>	<u>783</u>
Σύνολο		1 112	1 834
Σύνολο		104 934	97 214

3.4.1 Πρωτογενή λειτουργικά έξοδα

Οι λειτουργικές δαπάνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλύπτουν τους διάφορους τομείς των δημοσιονομικών προοπτικών και λαμβάνουν διάφορες μορφές, ανάλογα με τον τρόπο πληρωμής και διαχείρισης των χρημάτων. Η πλειονότητα των δαπανών, 86%, εμπίπτει στον τομέα «Επιμερισμένη διαχείριση», η οποία συνεπάγεται την ανάθεση ορισμένων καθηκόντων στα κράτη μέλη για την κάλυψη τομέων όπως οι δαπάνες του ΕΓΤΕ και ενέργειες χρηματοδοτούμενες από τις διάφορες διαρθρωτικές δράσεις (το ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης, το κοινωνικό ταμείο, το ταμείο αγροτικής ανάπτυξης, το ταμείο συνοχής και το ταμείο αλιείας).

Η αύξηση το 2009 οφείλεται κυρίως στις διαρθρωτικές δράσεις για την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Μετά το αργό ξεκίνημα κατά τα προηγούμενα έτη, τα προγράμματα έφθασαν σε κανονικό επίπεδο το 2009, ενώ οι δράσεις για την περίοδο 2000-2006 περατώνονται.

3.4.2 Άλλα λειτουργικά έξοδα

Οι συναλλαγματικές ζημιές – υλοποιηθείσες και μη – με εξαίρεση τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες που περιγράφονται στη σημείωση 3.6 κατωτέρω, προκύπτουν από τις καθημερινές δραστηριότητες και τις σχετικές συναλλαγές σε άλλο νόμισμα πλην του ευρώ, καθώς και από την απαιτούμενη προσαρμογή αξίας στο τέλος του έτους για την κατάρτιση των λογαριασμών.

3.5 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

σε εκατ. EUR

	2009	2008
Εσοδα από μερίσματα (από ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων)	14	22
Εσοδα από τόκους:		
Από προχρηματοδοτήσεις	59	50
Από καθυστερημένες πληρωμές	132	26
Από swaps	2	13
Από διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	100	102
Από δάνεια	265	105
Από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	158	349
Άλλα	<u>3</u>	<u>3</u>
Σύνολο	719	648
Άλλα χρηματοοικονομικά έσοδα:		
Κέρδη από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	10	4
Άλλα	<u>76</u>	<u>11</u>
Σύνολο	86	15
Προσαρμογές παρούσας αξίας	10	3
Συναλλαγματικά κέρδη	6	10
Σύνολο	835	698

3.6 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

σε εκατ. EUR

	2009	2008
Καταβληθέντες τόκοι:		
Από μισθώσεις	95	91
Από swaps	2	10
Από δανειοληπτικές πράξεις	248	90
Άλλα	<u>20</u>	<u>9</u>
Σύνολο	365	200
Άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα:		
Προσαρμογές χρηματοοικονομικών προβλέψεων	39	12
Χρηματοοικονομικά έξοδα των δημοσιονομικών μέσων	73	50
Ζημίες από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	0	8
Ζημίες απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	15	11
Άλλα	<u>57</u>	<u>56</u>
Σύνολο	184	137
Προσαρμογές παρούσας αξίας	0	118
Συναλλαγματικές ζημίες	45	12
Σύνολο	594	467

3.7 ΜΕΡΙΔΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΟΣ/ (ΕΛΛΕΙΜΑΤΟΣ) ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Σύμφωνα με τη λογιστική μέθοδο της καθαρής θέσης, στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος της ΕΕ περιλαμβάνεται το μερίδιο του καθαρού πλεονάσματος των συγγενών και των κοινών της επιχειρήσεων (βλ. επίσης σημειώσεις **2.3.1 και 2.3.2**).

3.8 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει την κατανομή λειτουργικών εσόδων και εξόδων ανά τομέα πολιτικής ακολουθώντας τη δομή του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων, στο πλαίσιο της Επιτροπής. Αυτοί οι τομείς πολιτικής για την παρουσίαση των δημοσιονομικών καταστάσεων ομαδοποιούνται σε τρεις ευρύτερους τομείς - Δραστηριότητες εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης, Δραστηριότητες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και Υπηρεσίες και λοιπές δραστηριότητες.

Οι «Δραστηριότητες εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης» είναι ο μεγαλύτερος από αυτούς τους τομείς διότι καλύπτει πολυάριθμους τομείς πολιτικής εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι «Δραστηριότητες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης» αφορούν τις πολιτικές που εφαρμόζονται εκτός της ΕΕ, όπως το εμπόριο και η παροχή βοήθειας. Οι «Υπηρεσίες και λοιπές δραστηριότητες» είναι οι εσωτερικές και οι οριζόντιες δραστηριότητες που απαιτούνται για τη λειτουργία των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ.

Οι ενοποιημένοι οργανισμοί εντάσσονται στους διάφορους τομείς πολιτικής. Τα υπόλοιπα κοινοτικά όργανα, πλην της Επιτροπής, έχουν ομαδοποιηθεί σε ειδικό τομέα πολιτικής. Οι διάφοροι τομείς πολιτικής αντιπροσωπεύουν ακαθάριστα ποσά πριν από τις απαλείψεις λόγω ενοποίησης οι οποίες γίνονται όλες μαζί σε μια στήλη.

Επισημαίνεται ότι οι ίδιοι πόροι και οι συνεισφορές δεν κατανέμονται μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων, δεδομένου ότι ο υπολογισμός, η είσπραξη και η διαχείρισή τους γίνεται από τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής. Η παρουσίασή τους στη σημείωση αυτή καθιστά δυνατή τη σύγκριση του καθαρού αποτελέσματος με τον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ — ΠΕΡΙΛΗΨΗ

σε εκατ. EUR

	Δραστηριότητες εντός της ΕΕ	Δραστηριότητες εκτός της ΕΕ	Υπηρεσίες και λοιπές δραστηριότητες	Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ	Άλλα όργανα	Απαλείψεις λόγω ενοποίησης	ΣΥΝΟΛΟ
<u>Άλλα λειτουργικά έσοδα:</u>							
Πρόστιμα	2 648	0	0	0	0	0	2 648
Γεωργικές εισφορές	705	0	0	0	0	0	705
Ανάκτηση εξόδων	1 110	64	2	0	0	0	1 176
Έσοδα από διοικητικές πράξεις	79	37	840	0	377	(125)	1 208
Άλλα λειτουργικά έσοδα	1 930	81	707	2	1	(926)	1 795
ΑΛΛΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	6 472	182	1 549	2	378	(1 051)	7 532
<u>Διοικητικά έξοδα:</u>							
Έξοδα προσωπικού	(1 732)	(737)	(1 151)	0	(1 287)	9	(4 898)
Έξοδα σχετικά με άυλα και ενσώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού	(70)	(18)	(118)	0	(230)	0	(436)
Άλλα διοικητικά έξοδα	(658)	(311)	(853)	0	(1 225)	248	(2 799)
	(2 460)	(1 066)	(2 122)	0	(2 742)	257	(8 133)
<u>Λειτουργικά έξοδα:</u>							
Άμεση κεντρική διαχείριση	(6 279)	(2 843)	(278)	0	0	656	(8 744)
Έμμεση κεντρική διαχείριση	(2 971)	(616)	(4)	0	0	(14)	(3 605)
Αποκεντρωμένη διαχείριση	(32)	(105)	0	0	0	0	(137)
Επιμερισμένη διαχείριση	(89 546)	(9)	(126)	0	0	0	(89 681)
Κοινή διαχείριση	(368)	(1 287)	0	0	0	0	(1 655)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(726)	(9)	(468)	(61)	0	152	(1 112)
	(99 922)	(4 869)	(876)	(61)	0	794	(104 934)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	(102 382)	(5 935)	(2 998)	(61)	(2 742)	1 051	(113 067)
ΚΑΘΑΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	(95 910)	(5 753)	(1 449)	(59)	(2 364)	0	(105 535)
Ίδιοι πόροι και έσοδα από συνεισφορές							110 537
Πλεόνασμα από λειτουργικές δραστηριότητες							5 002
Καθαρό χρηματοοικονομικό εισόδημα							241
Μεταβολή των υποχρεώσεων σχετικά με παροχές προς το προσωπικό							(683)
Μερίδιο των αποτελεσμάτων συγγενών και κοινών επιχειρήσεων							(103)
Οικονομικό αποτέλεσμα χρήσης							4 457

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ — ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΕ

σε εκατ. EUR

	Οικονομικές και χρηματοοικονομικές υποθέσεις	Επιχειρήσεις και βιομηχανία	Ανταγωνισμός	Απασχόληση	Γεωργία	Μεταφορές και ενέργεια	Περιβάλλον	Έρευνα	Κοινωνία της Πληροφορίας
Άλλα λειτουργικά έσοδα:									
Πρόστιμα	0	8	2 626	0	0	2	10	0	0
Γεωργικές εισφορές	0	0	0	0	705	0	0	0	0
Ανάκτηση εξόδων	3	5	0	60	492	3	1	6	12
Έσοδα από διοικητικές πράξεις	0	9	0	0	0	17	0	1	4
Άλλα λειτουργικά έσοδα	7	261	0	33	84	203	35	513	5
ΑΛΛΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	10	283	2 626	93	1 281	225	46	520	21
Διοικητικά έξοδα:	(53)	(243)	(74)	(102)	(108)	(265)	(100)	(292)	(127)
Έξοδα προσωπικού	(46)	(161)	(68)	(75)	(88)	(178)	(74)	(197)	(96)
Έξοδα σχετικά με ύλη και ενσώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού	0	(15)	0	(1)	0	(9)	(1)	(2)	0
Άλλα διοικητικά έξοδα	(7)	(67)	(6)	(26)	(20)	(78)	(25)	(93)	(31)
Λειτουργικά έξοδα:	(35)	(358)	(16)	(8 153)	(55 539)	(1 726)	(192)	(3 646)	(1 220)
Άμεση κεντρική διαχείριση	(35)	(159)	0	(182)	(43)	(607)	(173)	(2 647)	(1 108)
Έμμεση κεντρική διαχείριση	0	(39)	0	0	0	(667)	(4)	(922)	(103)
Αποκεντρωμένη διαχείριση	0	0	0	(3)	(8)	(11)	0	0	0
Επιμερισμένη διαχείριση	0	0	0	(7 952)	(55 427)	0	0	0	0
Κοινή διαχείριση	0	(68)	0	0	0	(285)	0	0	0
Άλλα λειτουργικά έξοδα	0	(92)	(16)	(16)	(61)	(156)	(15)	(77)	(9)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	(88)	(601)	(90)	(8 255)	(55 647)	(1 991)	(292)	(3 938)	(1 347)
ΚΑΘΑΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	(78)	(318)	2 536	(8 162)	(54 366)	(1 766)	(246)	(3 418)	(1 326)
	Κοινό Κέντρο Ερευνών	Αλιεία	Εσωτερική Αγορά	Περιφερειακή πολιτική	Φορολογία και Τελωνεία	Εκπαίδευση και Πολιτισμός	Υγεία και προστασία των καταναλωτών	Δικαιοσύνη, Ελευθερία και Ασφάλεια	Σύνολο δραστηριοτήτων εντός της ΕΕ
Άλλα λειτουργικά έσοδα:									
Πρόστιμα	0	0	2	0	0	0	0	0	2 648
Γεωργικές εισφορές	0	0	0	0	0	0	0	0	705
Ανάκτηση εξόδων	0	23	0	497	0	4	1	3	1 110
Έσοδα από διοικητικές πράξεις	45	0	0	0	0	1	1	1	79
Άλλα λειτουργικά έσοδα	159	8	190	(1)	1	156	136	140	1 930
ΑΛΛΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	204	31	192	496	1	161	138	144	6 472
Διοικητικά έξοδα:	(308)	(39)	(161)	(69)	(49)	(177)	(177)	(116)	(2 460)
Έξοδα προσωπικού	(226)	(32)	(105)	(55)	(40)	(88)	(120)	(83)	(1 732)
Έξοδα σχετικά με ύλη και ενσώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού	(28)	0	(4)	0	(2)	(1)	(4)	(3)	(70)
Άλλα διοικητικά έξοδα	(54)	(7)	(52)	(14)	(7)	(88)	(53)	(30)	(658)
Λειτουργικά έξοδα:	(143)	(544)	(36)	(25 789)	(65)	(1 341)	(495)	(624)	(99 922)
Άμεση κεντρική διαχείριση	(29)	(282)	(7)	(37)	(65)	(157)	(395)	(353)	(6 279)
Έμμεση κεντρική διαχείριση	0	0	0	(17)	0	(1 179)	(40)	0	(2 971)
Αποκεντρωμένη διαχείριση	0	0	0	(10)	0	0	0	0	(32)
Επιμερισμένη διαχείριση	0	(260)	0	(25 710)	0	0	0	(197)	(89 546)
Κοινή διαχείριση	0	0	0	(15)	0	0	0	0	(368)

Άλλα λειτουργικά έξοδα	(114)	(2)	(29)	0	0	(5)	(60)	(74)	(726)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	(451)	(583)	(197)	(25 858)	(114)	(1 518)	(672)	(740)	(102 382)
ΚΑΘΑΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	(247)	(552)	(5)	(25 362)	(113)	(1 357)	(534)	(596)	(95 910)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ — ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΕΕ

σε εκατ. EUR

	Εξωτερικές σχέσεις	Εμπόριο	Ανάπτυξη	Διεύρυνση	Ανθρωπιστική βοήθεια	Σύνολο δραστηριοτήτων εκτός της ΕΕ
<u>Άλλα λειτουργικά έσοδα:</u>						
Ανάκτηση εξόδων	14	0	9	39	2	64
Έσοδα από διοικητικές πράξεις	37	0	0	0	0	37
Άλλα λειτουργικά έσοδα	81	0	(1)	1	0	81
ΆΛΛΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	132	0	8	40	2	182
<u>Διοικητικά έξοδα:</u>	(799)	(50)	(146)	(45)	(26)	(1 066)
Έξοδα προσωπικού	(511)	(45)	(129)	(36)	(16)	(737)
Έξοδα σχετικά με ύλη και ενσώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού	(18)	0	0	0	0	(18)
Άλλα διοικητικά έξοδα	(270)	(5)	(17)	(9)	(10)	(311)
<u>Λειτουργικά έξοδα:</u>	(2 924)	(12)	(939)	(142)	(852)	(4 869)
Άμεση κεντρική διαχείριση	(1 514)	(6)	(610)	(296)	(417)	(2 843)
Έμμεση κεντρική διαχείριση	(563)	0	(1)	(52)	0	(616)
Αποκεντρωμένη διαχείριση	(185)	0	(122)	202	0	(105)
Επιμερισμένη διαχείριση	(26)	0	17	0	0	(9)
Κοινή διαχείριση	(634)	(6)	(218)	6	(435)	(1 287)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(2)	0	(5)	(2)	0	(9)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	(3 723)	(62)	(1 085)	(187)	(878)	(5 935)
ΚΑΘΑΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	(3 591)	(62)	(1 077)	(147)	(876)	(5 753)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ — ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

	Τύπος και επικοινωνία	Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης	Συντονισμός	Προσωπικό και Διοίκηση	Eurostat	Προϋπολογισμοί	Λογιστικός έλεγχος	Γλώσσας	Άλλα	Σύνολο υπηρεσιών & λοιπών δραστηριοτήτων
<u>Άλλα λειτουργικά έσοδα:</u>										
Ανάκτηση εξόδων	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2
Έσοδα από διοικητικές πράξεις	0	6	0	692	0	50	0	92	0	840
Άλλα λειτουργικά έσοδα	(2)	0	6	54	(1)	(2)	0	47	605	707
ΆΛΛΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	(1)	6	6	747	(1)	48	0	139	605	1 549
<u>Διοικητικά έξοδα:</u>	(96)	(49)	(148)	(1 360)	(65)	(51)	(8)	(380)	35	(2 122)
Έξοδα προσωπικού	(61)	(36)	(129)	(564)	(60)	(38)	(8)	(290)	35	(1 151)
Έξοδα σχετικά με ύλη και ενσώματα πάγια	(2)	0	0	(116)	0	0	0	0	0	(118)

στοιχεία ενεργητικού											
Άλλα διοικητικά έξοδα	(33)	(13)	(19)	(680)	(5)	(13)	0	(90)	0	(853)	
Λειτουργικά έξοδα:	(98)	(13)	0	(36)	(30)	(261)	0	(14)	(424)	(876)	
Άμεση κεντρική διαχείριση	(94)	(13)	0	(32)	(29)	(109)	0	(1)	0	(278)	
Έμμεση κεντρική διαχείριση	(4)	0	0	0	0	0	0	0	0	(4)	
Επιμερισμένη διαχείριση	0	0	0	0	0	(126)	0	0	0	(126)	
Άλλα λειτουργικά έξοδα	0	0	0	(4)	(1)	(26)	0	(13)	(424)	(468)	
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	(194)	(62)	(148)	(1 396)	(95)	(312)	(8)	(394)	(389)	(2 998)	
ΚΑΘΑΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	(195)	(56)	(142)	(649)	(96)	(264)	(8)	(255)	216	(1 449)	

4. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

4.1 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Οι πληροφορίες σχετικά με τις ταμειακές ροές αποτελούν τη βάση για την εκτίμηση της ικανότητας της ΕΕ να παράγει ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων, καθώς και για την εκτίμηση των αναγκών της όσον αφορά τη χρησιμοποίηση αυτών των ταμειακών ροών.

Ο πίνακας ταμειακών ροών καταρτίζεται με βάση την έμμεση μέθοδο. Αυτό σημαίνει ότι το καθαρό πλεόνασμα ή έλλειμμα του οικονομικού έτους προσαρμόζεται για να λάβει υπόψη τα αποτελέσματα των μη ταμειακών συναλλαγών, τις λειτουργικές εισπράξεις και πληρωμές άλλων χρήσεων σε μετρητά, καθώς και τα έσοδα και τα έξοδα επενδυτικών ταμειακών ροών. Οι ταμειακές ροές που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρίζονται στο τηρούμενο νόμισμα της ΕΕ (ευρώ) και στο ποσό του ξένου νομίσματος εφαρμόζεται η ισχύουσα συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ ευρώ και ξένου νομίσματος την ημερομηνία της ταμειακής ροής.

Ο ανωτέρω πίνακας ταμειακών ροών παρουσιάζει τις ταμειακές ροές της περιόδου ταξινομημένες σε λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες (η ΕΕ δεν προβαίνει σε χρηματοδοτικές δραστηριότητες).

4.2 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Λειτουργικές δραστηριότητες είναι οι δραστηριότητες της ΕΕ που δεν είναι επενδυτικές. Πρόκειται για την πλειοψηφία των δραστηριοτήτων. Τα δάνεια που χορηγούνται στους δικαιούχους (και, ανάλογα με την περίπτωση, οι σχετικές δανειοληπτικές πράξεις) δεν θεωρούνται ως επενδυτικές (ή χρηματοδοτικές) δραστηριότητες, δεδομένου ότι ανήκουν στους γενικούς στόχους και, επομένως, στις καθημερινές δραστηριότητες της ΕΕ. Στις λειτουργικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται επίσης επενδύσεις όπως το ΕΤΕ, η ΕΤΑΑ και ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων. Πράγματι, στόχος των δραστηριοτήτων αυτών είναι η συμμετοχή στην επίτευξη αποτελεσμάτων που αποτελούν στόχο πολιτικής.

4.3 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Επενδυτικές δραστηριότητες είναι η αγορά και η διάθεση άυλων και ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού, καθώς και άλλων επενδύσεων που δεν περιλαμβάνονται στα ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων. Στις επενδυτικές δραστηριότητες δεν περιλαμβάνονται τα δάνεια που χορηγούνται στους δικαιούχους. Στόχος είναι να καταδειχθούν οι πραγματικές επενδύσεις που πραγματοποιεί η ΕΕ.

Επισημαίνεται ότι η ΕΕ τηρεί ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ύψους 8 910 εκατ. EUR τα οποία δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει. Πρόκειται για μετρητά προερχόμενα από πληρωμές

προστίμων, σε περιπτώσεις που το άλλο μέρος ασκήσει προσφυγή κατά της επιβολής προστίμου. Τα ποσά αυτά αναφέρονται ρητά ως «ταμειακά διαθέσιμα με περιορισμό χρήσης» στη σημείωση **2.11** ανωτέρω.

5. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2009	31.12.2008
Ληφθείσες εγγυήσεις	5.1	279	260
Ενδεχόμενες απαιτήσεις σχετικές με περιπτώσεις απάτης και παρατυπίας	5.2	1 944	2 010
Τρέχουσες δημοσιονομικές διορθώσεις (εν αναμονή τελικής απόφασης)	5.3	0	4 390
Άλλες ενδεχόμενες απαιτήσεις	5.4	18	43
Σύνολο ενδεχόμενων απαιτήσεων		<u>2 241</u>	<u>6 703</u>

ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	Σημείωση	31.12.2009	31.12.2008
Χορηγηθείσες εγγυήσεις	5.5	19 330	17 510
Πρόστιμα - Προσφυγές στο Δικαστήριο	5.6	11 969	10 198
ΕΓΤΕ – εν αναμονή απόφασης του δικαστηρίου	5.7	1 945	1 609
Ποσά που αφορούν δικαστικές υποθέσεις και άλλες διαφορές	5.8	416	281
Άλλες ενδεχόμενες υποχρεώσεις	5.9	12	18
Σύνολο ενδεχόμενων υποχρεώσεων		<u>33 672</u>	<u>29 616</u>

Όλες οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εφόσον λήξει η διάρκεια ισχύος τους, πρέπει να χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ των επόμενων χρήσεων. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ χρηματοδοτείται από τα κράτη μέλη.

ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

5.1 ΛΗΦΘΕΙΣΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

	<i>σε εκατ. EUR</i>	
	31.12.2009	31.12.2008
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης	252	239
Άλλα	27	21
Σύνολο	279	260

Μερικές φορές ζητούνται εγγυήσεις καλής εκτέλεσης για να εξασφαλιστεί ότι οι δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων ΕΕ πληρούν τις συμβατικές υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει έναντι της ΕΕ.

5.2 ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΥΠΙΑΣ

Ο πίνακας που ακολουθεί εμφανίζει το δυνητικό ύψος των εισπράξεων στις οποίες ενδέχεται να προβούν τα κράτη μέλη μετά τη διαπίστωση παράτυπων αξιώσεων έναντι των διαρθρωτικών ταμείων. Βασίζεται στις επίσημες ανακοινώσεις των κρατών μελών σύμφωνα με τον κανονισμό 1681/94. Τα ποσά κατανέμονται ανά κράτος μέλος.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις: περιπτώσεις απάτης και παρατυπίας

	<i>σε εκατ. EUR</i>	
Κράτος μέλος	31.12.2009	31.12.2008
Αυστρία	8	13
Βέλγιο	2	16
Τσεχική Δημοκρατία	13	13
Δανία	2	10
Εσθονία	3	2
Φινλανδία	2	3
Γαλλία	15	12
Γερμανία	468	581
Ελλάδα	25	62
Ουγγαρία	6	5
Ιρλανδία	1	1
Ιταλία	436	441
Λετονία	5	4
Λιθουανία	5	2
Μάλτα	1	1
Κάτω Χώρες	15	14
Πολωνία	18	13
Πορτογαλία	82	114
Σλοβακία	39	9
Σλοβενία	7	1
Ισπανία	277	279
Σουηδία	2	2
Ηνωμένο Βασίλειο	347	257
ΣΥΝΟΛΟ	1 779	1 855

Επισημαίνεται ότι τα αναγραφόμενα ποσά στον πίνακα αντιπροσωπεύουν μάλλον το ανώτατο θεωρητικό ποσό που θα μπορούσε να εισπραχθεί και όχι τα ποσά που θα τεθούν όντως στη διάθεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, για τους εξής λόγους:

- Τα κράτη μέλη δεν κοινοποιούν πάντοτε τα αποτελέσματα των ενεργειών στις οποίες προβαίνουν για την είσπραξη.
- Μολονότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις πιθανότητες είσπραξης, είναι αδύνατον να προσδιορισθεί με ακρίβεια σε ποια αναλογία θα εισπραχθούν πραγματικά τα εναπομένοντα προς είσπραξη ποσά. Το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο προβλέπει ενίοτε προθεσμίες παραγραφής 30 ετών, πράγμα το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε καθυστέρηση της επίσημης διαγραφής του χρέους από τις εθνικές δημόσιες αρχές, ακόμη και σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει σχεδόν καμία πιθανότητα είσπραξης. Όσον αφορά τον τομέα των διαρθρωτικών δράσεων, στο εξής, τα κράτη μέλη υποχρεούνται πλέον να υποβάλλουν κάθε χρόνο δήλωση στην Επιτροπή σχετικά με τα ποσά για τα οποία προβλέπεται είσπραξη (άρθρο 8 του κανονισμού αριθ. 438/2001), πράγμα το οποίο θα δίνει μια καλύτερη εικόνα της πραγματικής κατάστασης.
- Ακόμη και αν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος αρχίσει εμπρόθεσμα τη διαδικασία είσπραξης, δεν υπάρχει καμία εγγύηση ότι το αποτέλεσμα θα είναι θετικό. Αυτό αφορά συγκεκριμένα τα εντάλματα είσπραξης για τα οποία έχει ασκηθεί προσφυγή ενώπιον δικαστηρίου.
- Η συγχρηματοδότηση μεμονωμένων έργων γίνεται στο πλαίσιο πολυετών προγραμμάτων. Εφόσον ένα πολυετές πρόγραμμα δεν έχει λήξει, δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν με ακρίβεια τα προς είσπραξη ποσά, επειδή τα ποσά που έχουν χρησιμοποιηθεί για παράτυπες δαπάνες μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να διατεθούν σε άλλα νόμιμα έργα, καθώς επίσης επειδή ενίοτε οι επόμενες δόσεις, ιδίως η τελική πληρωμή, μπορούν να χρησιμεύσουν για την τακτοποίηση προηγούμενων παράτυπων δαπανών. Επισημαίνεται ότι τα ποσά που περιλαμβάνονται στους πίνακες αυτούς είναι προσωρινά και προέρχονται από τις εκθέσεις οι οποίες παρελήφθησαν και εξετάστηκαν μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου 2010. Τα ποσά αυτά ενδέχεται να τροποποιηθούν με βάση μεταγενέστερες συμπληρωματικές εκθέσεις.

Από τις πληροφορίες που κοινοποιούν τα κράτη μέλη δεν είναι δυνατή, με απόλυτη ακρίβεια, η εκτίμηση των προοπτικών είσπραξης όσον αφορά μεμονωμένες περιπτώσεις. Οι βασικές μεταβολές από το 2008 αφορούν αυξήσεις σχετικά με τις χώρες «ΕΕ10»: Η πολιτική συνοχή άρχισε να τίθεται πλήρως σε εφαρμογή το 2004 και από τότε, ο αριθμός των παρατυπιών αυξάνεται διαρκώς λόγω της αύξησης των ελέγχων που αφορούν τις συγχρηματοδοτούμενες πράξεις. Μι άλλη βασική μεταβολή σε σχέση με το 2008 αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο δηλώνει όλο και μεγαλύτερο αριθμό παρατυπιών, μετά από εκτεταμένους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με τις χρηματοδοτούμενες πράξεις.

Στον λογαριασμό αυτόν περιλαμβάνονται επίσης 165 εκατ. EUR σε σχέση με το ΕΓΤΕ (2008: 153 εκατ. EUR). Ορισμένα κράτη μέλη ανακοίνωσαν στην Επιτροπή τα ποσά που έχουν εγγραφεί στο «γενικό καθολικό των οφειλετών» τους, καθώς επίσης και τα ποσά που

βρίσκονταν σε πρωταρχικό στάδιο ελέγχου. Αυτά τα προκαταρκτικά ποσά παρουσιάζονται στον λογαριασμό αυτόν.

5.3 ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ, ΕΝ ΑΝΑΜΟΝΗ ΤΕΛΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Οι πληροφορίες αυτές, οι οποίες αφορούν την ανάκτηση δαπανών της ΕΕ, είναι πλέον διαθέσιμες, στη σημείωση 6 αυτών των δημοσιονομικών καταστάσεων μαζί άλλες σχετικές πληροφορίες.

5.4 ΑΛΛΕΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ο λογαριασμός αυτός περιλαμβάνει άλλα μικρότερα ποσά ενδεχόμενων απαιτήσεων που δεν μπορούν να ταξινομηθούν στους προαναφερθέντες λογαριασμούς.

ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

5.5 ΧΟΡΗΓΗΘΕΙΣΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

5.5.1 Για τα δάνεια που χορήγησε η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) από τους ίδιους πόρους της

σε εκατ. EUR

	Με επιμερισμό κινδύνου 31.12.2009	Χωρίς επιμερισμό κινδύνου 31.12.2009		Τρέχουσες 31.12.2009 Σύνολο	Τρέχουσες 31.12.2008
		Δημόσια αρχή	Ιδιωτική εταιρεία		
εγγύηση 65%	3 127	9 126	2 692	14 945	12 429
εγγύηση 70%	109	1 981	506	2 596	2 908
εγγύηση 75%	0	617	233	850	1 049
εγγύηση 100%	0	625	196	821	1 008
Σύνολο	3 236	12 349	3 627	19 212	17 394

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγγυάται δάνεια που υπογράφηκαν και χορηγήθηκαν από την ΕΤΕπ με δικούς της πόρους σε τρίτες χώρες την 31^η Δεκεμβρίου 2009 (περιλαμβανομένων δανείων σε κράτη μέλη πριν από την ένταξή τους). Ωστόσο, η εγγύηση της ΕΕ περιορίζεται σε ένα ορισμένο ποσοστό του ανώτατου ορίου των εγκεκριμένων γραμμών πίστωσης: 65%, 70%, 75% ή 100%. Όταν η εκταμίευση δεν φθάνει το ανώτατο όριο, η εγγύηση της ΕΕ καλύπτει το συνολικό ποσό. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, το υπόλοιπο ανερχόταν σε 19 212 εκατ. EUR, ποσό το οποίο αποτελεί, ως εκ τούτου, το μέγιστο άνοιγμα που αντιμετωπίζει η ΕΕ.

Όσον αφορά τα δάνεια που καλύπτονται από την εγγύηση του προϋπολογισμού της ΕΕ, η ΕΤΕπ λαμβάνει επίσης εγγυήσεις από τρίτα μέρη (κράτη, δημόσιους ή ιδιωτικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς). Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή είναι δευτερεύων εγγυητής. Η εγγύηση του προϋπολογισμού της ΕΕ καλύπτει μόνο τον πολιτικό κίνδυνο των χορηγούμενων εγγυήσεων υπό τον τίτλο «με επιμερισμό κινδύνου» (risk sharing). Σε περίπτωση που ο πρώτος εγγυητής αθετήσει τις υποχρεώσεις του, οι λοιποί κίνδυνοι καλύπτονται από την ΕΤΕπ. Όσον αφορά τις εγγυήσεις που χορηγούνται υπό τον τίτλο «χωρίς επιμερισμό κινδύνου» (non-risk sharing), σε περίπτωση που ο πρώτος εγγυητής αθετήσει τις υποχρεώσεις του, όλοι οι κίνδυνοι καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Αν ο πρώτος εγγυητής είναι δημόσια αρχή, οι κίνδυνοι αυτοί περιορίζονται κανονικά στον πολιτικό κίνδυνο, αλλά όταν οι εγγυήσεις προέρχονται από θεσμικό όργανο ή ιδιωτική εταιρεία, ο προϋπολογισμός της ΕΕ ενδέχεται να πρέπει να καλύψει επίσης και τον εμπορικό κίνδυνο.

5.5.2 Άλλες χορηγηθείσες εγγυήσεις

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Χρηματοδοτική διευκόλυνση καταμερισμού των κινδύνων (ΧΔΚΚ)	94	48
MEDA: Μαροκινές εγγυήσεις	17	66
Μέσο εγγύησης δανείων για έργα ΔΕΔ-Μ	6	1
Άλλα	1	1
Σύνολο	118	116

Στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης καταμερισμού του κινδύνου (ΧΔΚΚ), η συνεισφορά της Επιτροπής χρησιμοποιείται ως πρόβλεψη για χρηματοοικονομικούς κινδύνους δανείων και εγγυήσεων της ΕΤΕπ για επιλέξιμα ερευνητικά προγράμματα. Για την περίοδο 2007-2013 η Επιτροπή προβλέπει συνολικά προϋπολογισμό έως 1 δισεκατ. EUR, από το οποίο έως 800 εκατ. EUR προέρχονται από το ειδικό πρόγραμμα «Συνεργασία» και έως 200 εκατ. EUR από το ειδικό πρόγραμμα «Ικανότητες». Η ΕΤΕπ έχει δεσμευθεί να συνεισφέρει το αντίστοιχο ποσό. Ποσό 94 εκατ. EUR έχει κρατηθεί από την Επιτροπή ως «διαθέσιμα κεφάλαια». Το ποσό αυτό καλύπτει απρόβλεπτες ζημίες από δάνεια και εγγυήσεις που χορήγησε η ΕΤΕπ στο πλαίσιο της διευκόλυνσης. Πρόκειται για το ανώτατο ποσό ζημίας που μπορεί να δεχθεί η Επιτροπή σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων για δάνεια και εγγυήσεις που χορήγησε. Είναι το ανώτατο όριο εγγύησης από μέρους της Επιτροπής για τη διευκόλυνση και, συνεπώς, θεωρείται ως ενδεχόμενη υποχρέωση από την ΕΕ.

Στο πλαίσιο του προγράμματος MEDA, η Επιτροπή διαμόρφωσε έναν μηχανισμό εγγύησης μέσω ενός ειδικού ταμείου, υπέρ δύο μαροκινών οργανισμών και συγκεκριμένα της Caisse Centrale de Garantie και του Fonds Dar Ad-Damane. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, 17 εκατ. EUR καλύφθηκαν από την εγγύηση της Επιτροπής.

Το μέσο εγγύησης δανείων για έργα ΔΕΔ-Μ (2007-2013) αποσκοπεί στη χορήγηση εγγυήσεων, ώστε να περιοριστεί ο εγγενής κίνδυνος σε σχέση με τα έσοδα κατά τα πρώτα έτη των έργων ΔΕΔ-Μεταφορών. Ειδικότερα, η εγγύηση θα καλύπτει πλήρως τις πιστωτικές γραμμές «stand-by», οι οποίες θα ενεργοποιούνται μόνο αν οι ταμειακές ροές του

προγράμματος δεν επαρκούν για την εξυπηρέτηση των προνομιούχων απαιτήσεων. Το μέσο αυτό θα είναι ένα κοινό χρηματοοικονομικό προϊόν της Επιτροπής και της ΕΤΕπ και 500 εκατ. EUR θα χορηγηθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η ΕΤΕπ θα χορηγήσει άλλα 500 εκατ. EUR, με αποτέλεσμα το διαθέσιμο ποσό να είναι 1 δισεκατ. EUR. Το ποσό που συμπεριλαμβάνεται εδώ, δηλαδή 6 εκατ. EUR, αντιπροσωπεύει τη συνεισφορά στην πρόβλεψη απρόβλεπτων ζημιών σε σχέση με τις πράξεις του μέσου εγγύησης δανείων για έργα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ).

5.6 ΠΡΟΣΤΙΜΑ

Τα ποσά αυτά αφορούν πρόστιμα που επέβαλε η Επιτροπή για την παράβαση κανόνων του ανταγωνισμού τα οποία καταβλήθηκαν μεν προσωρινά, αλλά ως προς τα οποία έχει ήδη ασκηθεί ή είναι άγνωστο αν θα ασκηθεί προσφυγή. Η ενδεχόμενη υποχρέωση διατηρείται έως ότου εκδοθεί οριστική απόφαση του Δικαστηρίου. Οι τόκοι που προκύπτουν από τις προσωρινές πληρωμές (460 εκατ. EUR) περιλαμβάνονται στο οικονομικό αποτέλεσμα της χρήσης, καθώς επίσης και ως ενδεχόμενη υποχρέωση, ώστε να αντανακλάται η αβεβαιότητα ως προς το εάν τα ποσά αυτά ανήκουν στην Επιτροπή.

5.7 ΕΓΤΕ – ΕΚΚΡΕΜΟΥΣΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Πρόκειται για ενδεχόμενες υποχρεώσεις έναντι κρατών μελών σε σχέση με τις αποφάσεις συμμόρφωσης του ΕΓΤΕ, εν αναμονή απόφασης του Δικαστηρίου. Ο καθορισμός του οριστικού ποσού των υποχρεώσεων στο τέλος του έτους κατά το οποίο το αποτέλεσμα των επιτυχών προσφυγών θα καταλογιστεί στον προϋπολογισμό εξαρτάται από τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου. Η εκτίμηση του πιθανού πληρωτέου ποσού περιλαμβάνεται ως μακροπρόθεσμη πρόβλεψη στον ισολογισμό - βλ. σημείωση 2.13.

5.8 ΠΟΣΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Ο λογαριασμός αυτός αφορά αγωγές αποζημίωσης που ασκήθηκαν κατά της ΕΕ, άλλες δικαστικές διαφορές και τις εκτιμώμενες δικαστικές δαπάνες.

Ορισμένα ποσά αφορούν διαφορές σχετικά με προμηθευτές, αντισυμβαλλόμενους και πρώην μέλη του προσωπικού. Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση άσκησης αγωγής για αποζημίωση βάσει του άρθρου 288 της συνθήκης ΕΚ, ο ενάγων πρέπει να αποδείξει ότι το θεσμικό όργανο διέπραξε κατάφωρη παράβαση κανόνος δικαίου που χορηγεί δικαιώματα σε άτομα, ότι ο ενάγων υπέστη σοβαρή ζημία και ότι υπάρχει άμεση σχέση αιτίας-αιτιατού μεταξύ της παράνομης πράξης και της ζημίας που υπέστη ο ενδιαφερόμενος.

5.9 ΑΛΛΕΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο λογαριασμός αυτός περιλαμβάνει άλλα μικρότερα ποσά ενδεχόμενων υποχρεώσεων που δεν μπορούν να ταξινομηθούν στους προαναφερθέντες λογαριασμούς.

ΑΛΛΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

5.10 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΜΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙΣΕΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες σχετικές με μη χρησιμοποιηθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων	5 733	4 885

Πρόκειται για συμφωνίες δανειοδοτικών πράξεων και επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου που συνάφθηκαν από την Επιτροπή (μη καλυπτόμενες από τα υπόλοιπα προς εκκαθάριση - ΥΠΕ), αλλά που δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί μέχρι το τέλος του έτους από το άλλο μέρος. Τα βασικά ποσά αφορούν τις συμφωνίες χρηματοδότησης του ισοζυγίου πληρωμών που υπογράφηκαν το 2008 και το 2009, αλλά που δεν εκταμιεύθηκαν ακόμη μέχρι το τέλος του έτους (5,4 δισεκατ. EUR την 31^η Δεκεμβρίου 2009).

5.11 ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ, ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Δημοσιονομικές υποχρεώσεις που εκτελέστηκαν, εκκρεμείς πληρωμές	134 689	120 023

Το δημοσιονομικό ΥΠΕ («Reste à Liquider») είναι ποσό που αντιπροσωπεύει ανεκτέλεστες αναλήψεις υποχρεώσεων για τις οποίες δεν έχουν γίνει ακόμη πληρωμές ή/και αποδεσμεύσεις. Αυτή είναι η φυσική συνέπεια της εφαρμογής πολυετών προγραμμάτων. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, το δημοσιονομικό ΥΠΕ ανερχόταν σε 177 272 εκατ. EUR. Το ανωτέρω ποσό είναι το δημοσιονομικό ΥΠΕ μείον τα σχετικά ποσά που έχουν συμπεριληφθεί ως έξοδα στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος του 2009, με αποτέλεσμα το προαναφερθέν σύνολο.

5.12 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
Διαρθρωτικές δράσεις	275 761	332 995
Πρωτόκολλο με τις μεσογειακές χώρες	263	263
Συμφωνίες αλιείας	249	401
Πρόγραμμα Galileo	1 517	2 023
Πρόγραμμα GMES	556	624
ΔΕΔ-Μ	4 289	4 571
Άλλες συμβατικές δεσμεύσεις	1 325	983
Σύνολο	283 960	341 860

Αυτές οι αναλήψεις υποχρεώσεων οφείλονται στις νομικές δεσμεύσεις τις οποίες ανέλαβε η ΕΕ για ποσά που δεν καλύπτονταν από τις εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων. Αυτό μπορεί να αφορά πολυετή προγράμματα, όπως οι διαρθρωτικές δράσεις ή ποσά για τα οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναλάβει δέσμευση να πληρώσει στο μέλλον βάσει υφιστάμενων την ημερομηνία του ισολογισμού διοικητικών

συμβάσεων (π. χ. συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, όπως ασφάλεια, καθαρισμός κ.λπ., αλλά και συμβατικές δεσμεύσεις για συγκεκριμένα θέματα όπως οικοδομικές εργασίες). Όλα τα πολυετή προγράμματα δεν περιέχουν αναλήψεις υποχρεώσεων που πρέπει να συμπεριληφθούν στον λογαριασμό αυτό, δεδομένου ότι οι δαπάνες μελλοντικών ετών εξαρτώνται από τις αποφάσεις που λαμβάνει κατ' έτος η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή ή από τροποποιήσεις των σχετικών κανόνων.

5.12.1 Διαρθρωτικές δράσεις

Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται σύγκριση μεταξύ των νομικών δεσμεύσεων για τις οποίες δεν υπάρχουν πιστώσεις από τον προϋπολογισμό και των ανώτατων αναλήψεων υποχρεώσεων για τα ποσά που προβλέπονται στο δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2007-2013. Οι διαρθρωτικές δράσεις αντιπροσωπεύουν βοήθεια που έχει προγραμματιστεί για την περίοδο 2007-2013. Η μορφή και οι στόχοι της περιόδου του δημοσιονομικού πλαισίου που άρχισε το 2007 διαφέρουν από εκείνους της προηγούμενης περιόδου.

σε εκατ. EUR

	Ποσά δημοσιονομικών προοπτικών 2007-2013 (Α)	Αναληφθείσες νομικές δεσμεύσεις (Β)	Δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων 2007-2009 (Γ)	Νομικές δεσμεύσεις μείον αναλήψεις υποχρεώσεων από τον προϋπ/σμό (=Β-Γ)	Ανώτατο ύψος αναλήψεως υποχρέωσης (=Α-Γ)
Κονδύλια για την πολιτική συνοχής	346 543	346 136	140 318	205 818	206 225
Φυσικοί πόροι	100 624	98 388	39 533	58 855	61 091
Μέσο προενταξιακής βοήθειας	10 958	5 195	2 513	2 682	8 445
Σύνολο	458 125	449 719	182 364	267 355	275 761

5.12.2 Πρωτόκολλα με τις μεσογειακές χώρες

Αυτές οι αναλήψεις υποχρεώσεων ανέρχονται συνολικά σε 263 εκατ. EUR και αφορούν χρηματοδοτικά πρωτόκολλα με τις τρίτες χώρες της Μεσογείου. Το ποσό που περιλαμβάνεται στη σημείωση αυτή αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του συνολικού ποσού των υπογραφέντων πρωτοκόλλων και του ποσού των δημοσιονομικών υποχρεώσεων που έγιναν αντικείμενο λογιστικής καταχώρισης. Τα πρωτόκολλα αυτά είναι διεθνείς συνθήκες που δεν μπορούν να λήξουν χωρίς τη συμφωνία και των δύο μερών, μολονότι η διαδικασία (της λύσης τους) έχει ήδη αρχίσει.

5.12.3 Συμφωνίες αλιείας

Πρόκειται για αναλήψεις υποχρεώσεων ανερχόμενες συνολικά σε 249 εκατ. EUR οι οποίες έχουν συναφθεί με τρίτες χώρες για ενέργειες στο πλαίσιο διεθνών συμφωνιών αλιείας.

5.12.4 Πρόγραμμα Galileo

Το πρόγραμμα Galileo είναι ένα παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα πλοήγησης (GNSS) με ιδρυτικά μέλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ΕΟΔ). Το πρόγραμμα Galileo χρηματοδοτείται τώρα εξ ολοκλήρου από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και η Επιτροπή διαχειρίζεται το πρόγραμμα για λογαριασμό της ΕΕ. Αναμένεται ότι το πρώτο στάδιο του προγράμματος, το στάδιο επικύρωσης σε κατάσταση τροχιάς («IOV»), θα ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια του 2012, και τότε, τα συσταθέντα στοιχεία ενεργητικού θα μεταφερθούν στην Επιτροπή.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η Επιτροπή, μέχρι το τέλος του 2009 και συμπεριλαμβανομένης της προηγούμενης επένδυσης στην κοινή επιχείρηση Galileo (GJU), κατέβαλε 1 028 εκατ. EUR στο στάδιο IOV του προγράμματος Galileo. Δεδομένου ότι το πρόγραμμα αυτό βρίσκεται ακόμη σε στάδιο έρευνας, σύμφωνα με τους κανόνες λογιστικής της ΕΕ, τα χρήματα που δαπανήθηκαν καταλογίστηκαν ως έξοδα και δεν αναγνωρίστηκαν άυλα στοιχεία ενεργητικού. Η συνολική (ενδεικτική) συνεισφορά της Επιτροπής που προβλέπεται για το επόμενο στάδιο του προγράμματος Galileo (από το 2008 έως το 2013) ανέρχεται σε 2 645 εκατ. EUR.

5.12.5 Πρόγραμμα GMES

Η Επιτροπή συνήψε σύμβαση με τον ΕΟΔ για την περίοδο από το 2008 έως το 2013 για την εφαρμογή της συνιστώσας «διάστημα» του προγράμματος «Παγκόσμια παρακολούθηση του περιβάλλοντος και της ασφάλειας» (GMES). Το συνολικό ενδεικτικό ποσό για την περίοδο αυτή ανέρχεται σε 624 εκατ. EUR. Το 2009, καταβλήθηκε στον ΕΟΔ ποσό ύψους 68 εκατ. EUR.

5.12.6 Αναλήψεις υποχρεώσεων ΔΕΔ-Μ

Το ποσό αυτό αφορά επιχορηγήσεις στον τομέα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) για την περίοδο 2007 - 2013. Το πρόγραμμα αυτό αφορά τα έργα που συνδέονται με την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών για την υποστήριξη τόσο της υποδομής όσο και της έρευνας και της καινοτομίας, με σκοπό να προωθηθεί η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών και των καινοτόμων διαδικασιών στην ανάπτυξη μιας νέας υποδομής μεταφορών. Το συνολικό ενδεικτικό ποσό για το πρόγραμμα αυτό ανέρχεται σε 8 013 εκατ. EUR.

5.12.7 Άλλες συμβατικές δεσμεύσεις

Τα εν λόγω ποσά αφορούν πληρωτέα κατά τη διάρκεια των συμβάσεων ποσά. Περιλαμβάνονται επίσης η εκκρεμούσα συμβατική υποχρέωση ύψους 93 εκατ. EUR για οικοδομικές συμβάσεις του Συμβουλίου, καθώς και 441 εκατ. EUR για οικοδομικές συμβάσεις του Κοινοβουλίου. Τα άλλα σημαντικά ποσά που αναφέρονται στον τομέα αυτόν περιλαμβάνουν 480 εκατ. EUR σχετικά με συμφωνίες χρηματοδότησης που συνάφθηκαν μεταξύ του οργανισμού σύντηξης για την παραγωγή ενέργειας «Fusion for Energy» (ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για την υλοποίηση του ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης) και του ITER International, καθώς και 165 εκατ. EUR σχετικά με συμφωνίες χρηματοδότησης που συνάφθηκαν μεταξύ του οργανισμού σύντηξης για την παραγωγή ενέργειας, του Ιαπωνικού οργανισμού ατομικής ενέργειας (JAEA) και του ITER International.

5.13 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το μη αιτηθέν κεφάλαιο για το οποίο ενεγράφη η Επιτροπή.

5.13.1 Μη αιτηθέν μετοχικό κεφάλαιο: ΕΤΑΑ

σε εκατ. EUR

ΕΤΑΑ	Συνολικό κεφάλαιο ΕΤΑΑ	Συμμετοχή της Επιτροπής
Κεφάλαιο	19 794	600
Καταβληθέν κεφάλαιο	(5 198)	(157)
Μη αιτηθέν κεφάλαιο	14 596	443

5.13.2 Μη αιτηθέν μετοχικό κεφάλαιο: ΕΤΕ

σε εκατ. EUR

ΕΤΕ	Συνολικό κεφάλαιο ΕΤΕ	Συμμετοχή της Επιτροπής
Κεφάλαιο	2 940	861
Καταβληθέν κεφάλαιο	(588)	(172)
Μη αιτηθέν κεφάλαιο	2 352	689

Μετά την έκδοση 1 000 νέων μετοχών από το ΕΤΕ το 2007, κατά τη διάρκεια του 2009, η ΕΕ ενεγράφη για άλλες 75 μετοχές ονομαστικής αξίας 1 εκατ. EUR εκάστη, εκ των οποίων το 20% της ονομαστικής αξίας τους και η υπέρ το άρτιο διαφορά καταβλήθηκαν το 2009. Η συμμετοχή της ΕΕ περιορίζεται σε 900 μετοχές (αξίας 900 εκατ. EUR). Βλ. επίσης σημείωση **2.3.1**.

5.14 ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

Περιγραφή	Μελλοντικά καταβλητέα ποσά			
	< 1 έτος	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Κτήρια	334	1 236	842	2 412
Υλικό πληροφορικής και λοιπός εξοπλισμός	6	7	0	13
Σύνολο	340	1 243	842	2 425

Ο λογαριασμός αυτός καλύπτει τα κτήρια και τον λοιπό εξοπλισμό που έχουν ενοικιασθεί με απλές λειτουργικές μισθώσεις οι οποίες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής στο ενεργητικό του ισολογισμού. Τα αναφερόμενα ποσά αντιστοιχούν σε αναλήψεις υποχρεώσεων που απομένουν προς πληρωμή κατά τη διάρκεια των συμβάσεων.

Το 2009, ποσό 364 εκατ. EUR αναγνωρίστηκε ως έξοδο στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος για λειτουργικές μισθώσεις.

6. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΠΑΡΑΤΥΠΩΝ

Κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ πρέπει να εξασφαλίζεται η πρόληψη, η διαπίστωση και η διόρθωση περιπτώσεων παρατυπίας και απάτης. Στόχος της παρούσας σημείωσης είναι η επισκόπηση των διαφόρων διαδικασιών που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία για την αντιμετώπιση των παρατυπιών που διαπιστώνονται από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, και η παρουσίαση της καλύτερης δυνατής εκτίμησης των εν λόγω συνολικών ποσών. Αυτό αποτελεί το τελευταίο στάδιο των συστημάτων ελέγχου και είναι θεμελιώδους σημασίας για την απόδειξη της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

6.1.1 Ανασκόπηση της διαδικασίας δημοσιονομικών διορθώσεων και εισπράξης ανά είδος διαχείρισης

Εισπράξεις και δημοσιονομικές διορθώσεις μπορεί να προκύψουν από λογιστικούς και άλλους ελέγχους σε οποιοδήποτε επίπεδο του ελεγκτικού συστήματος από ελέγχους στο επίπεδο της ΕΕ (Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, OLAF) ή στο επίπεδο των κρατών μελών σε περίπτωση επιμερισμένης διαχείρισης. Μολονότι παρατυπίες μπορούν να εμφανισθούν σε οποιοδήποτε στάδιο ενός έργου, το πιθανότερο είναι ότι θα ανακαλυφθούν στο τελικό στάδιο, όταν ο δικαιούχος υποβάλει την τελική του αίτηση πληρωμής, η οποία στις περισσότερες περιπτώσεις ελέγχεται επί τόπου ή/και πιστοποιείται από ανεξάρτητο ελεγκτή. Ωστόσο, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ εισπράξεων και δημοσιονομικών διορθώσεων ανάλογα με τους διάφορους τρόπους διαχείρισης, όπως περιγράφεται στον σχετικό τομέα της νομοθεσίας.

Εισπράξεις

Σύμφωνα με το άρθρο 71 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά πρέπει να ανακτώνται. Στο πλαίσιο αυτό, ανάκτηση είναι η πραγματική εισπράξη χρημάτων από την Επιτροπή ή από τα κράτη μέλη που οφείλονται στη διαπίστωση παρατυπιών ή αχρεωστήτως καταβληθεισών δαπανών.

Δημοσιονομικές διορθώσεις

Όπως περιγράφεται στον σχετικό τομέα της νομοθεσίας σε πολλές περιπτώσεις δαπανών της ΕΕ (κυρίως υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης), η διόρθωση των παρατυπιών πραγματοποιείται με τη χρησιμοποίηση ενός μηχανισμού καλούμενου «δημοσιονομική διόρθωση». Στόχος των δημοσιονομικών διορθώσεων, που πραγματοποιούνται είτε από την Επιτροπή είτε από τα κράτη μέλη, είναι η επαναφορά σε κατάσταση κατά την οποία για το 100% των δαπανών που δηλώνονται για χρηματοδότηση ή για συγχρηματοδότηση (πολιτική συνοχής) ακολουθούνται οι κανόνες και οι κανονιστικές διατάξεις που ισχύουν στα κράτη μέλη και στην ΕΕ.

Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη είναι κατά κύριο λόγο υπεύθυνα για τις δημοσιονομικές διορθώσεις που απαιτούνται σχετικά με μεμονωμένες ή συστημικές

παρατυπίες που διαπιστώνονται σε επιχειρησιακά προγράμματα. Η Επιτροπή έχει την ευθύνη να εξασφαλίζει ότι τα συστήματα που θεσπίζουν οι εθνικές αρχές είναι αποτελεσματικά και, σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλει δημοσιονομικές διορθώσεις στα κράτη μέλη.

Εάν αναγνωριστούν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά σε δικαιούχους ως αποτέλεσμα ελέγχων της ΕΕ, οι δημοσιονομικές διορθώσεις μπορούν να θεωρηθούν ως ένα πρώτο βήμα της τρέχουσας διαδικασίας ανάκτησης, δεδομένου ότι η ισχύουσα νομοθεσία απαιτεί τα κράτη μέλη να εκτελούν τις δημοσιονομικές διορθώσεις που τους επιβάλλονται και να εισπράττουν τα οφειλόμενα ποσά από τους τελικούς δικαιούχους. Σε περίπτωση διεξαγωγής ελέγχου από τις εθνικές αρχές, τα κράτη μέλη έχουν επίσης τη νομική υποχρέωση να επιδείξουν τη δέουσα επιμέλεια για να εξασφαλίσουν την είσπραξη από τον τελικό δικαιούχο.

Στη συνέχεια, παρατίθεται συνοπτική παρουσίαση, ανά είδος διαχείρισης, των διαφόρων διαδικασιών σχετικά με τις δραστηριότητες είσπραξης και δημοσιονομικής διόρθωσης, καθώς και ο αντίκτυπός τους στους λογαριασμούς της ΕΕ.

6.1.2 Άμεση διαχείριση

Όταν η Επιτροπή διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό με άμεσο τρόπο, οι μη επιλέξιμες δαπάνες είτε ανακτώνται από τον δικαιούχο είτε αφαιρούνται από την επόμενη κατάσταση δαπανών. *Εάν η αφαίρεση γίνει από τον δικαιούχο πριν αποστείλει την κατάσταση δαπανών, η πληροφορία αυτή δεν περιλαμβάνεται στο λογιστικό σύστημα. Αυτή είναι πολύ συχνά η περίπτωση δεδομένου ότι οι περισσότεροι δικαιούχοι καλούνται να υποβάλουν πιστοποιημένη ή ελεγμένη τελική κατάσταση δαπανών στην Επιτροπή πριν μπορέσουν να λάβουν την τελική πληρωμή τους. Αυτή η πιστοποιημένη δήλωση πρέπει να διορθώνει όλες τις παρατυπίες που επισημάνθηκαν.*

6.1.3 Επιμερισμένη διαχείριση

Περίπου το 80% του προϋπολογισμού της ΕΕ αποτελεί αντικείμενο κοινής διαχείρισης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών. Οι δαπάνες αυτές αφορούν κυρίως τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, την πολιτική συνοχής και την αλιεία.

Όσον αφορά τις δαπάνες που τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση, εκτελεστικές αρμοδιότητες και ευθύνες ανατίθενται στα κράτη μέλη που είναι κατά κύριο λόγο υπεύθυνα για τη διαπίστωση και τη διόρθωση των παρατυπιών που έχουν διαπραχθεί από δικαιούχους και, κατά συνέπεια, για την εξασφάλιση της κανονικότητας των δαπανών που δηλώνονται στην Επιτροπή. Έτσι, τα κράτη μέλη προβαίνουν σε δημοσιονομικές διορθώσεις και, όταν αναγνωρίζονται αχρεωστήτως καταβληθείσες πληρωμές σε δικαιούχους ως αποτέλεσμα των δικών τους ελεγκτικών εργασιών ή ελέγχων της ΕΕ, υποχρεούνται εκ του νόμου να κινήσουν διαδικασίες ανάκτησης έναντι των δικαιούχων αυτών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει γενικότερο εποπτικό ρόλο: εξακριβώνει την αποτελεσματική λειτουργία της διαχείρισης και των συστημάτων ελέγχου των κρατών μελών και λαμβάνει

διορθωτικά μέτρα όταν κρίνει ότι κάτι δεν ισχύει, προκειμένου να αναλάβει την ευθύνη της για την εκτέλεση του προϋπολογισμού (άρθρο 53 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού). Η Επιτροπή δύναται επίσης να λάβει η ίδια επίσημη απόφαση να επιβάλει δημοσιονομικές διορθώσεις σε ένα κράτος μέλος, εφόσον αυτό δεν έχει προβεί στις απαιτούμενες διορθώσεις ή εφόσον υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που μπορούν να οδηγήσουν σε συστημικές παρατυπίες.

Η Επιτροπή επιβάλλει δημοσιονομικές διορθώσεις σε σχέση με τις μεμονωμένες παρατυπίες που διαπιστώθηκαν, αλλά έχει επίσης την εξουσία να εφαρμόζει διορθώσεις κατά παρεκβολή ή κατ' αποκοπή. Η μέθοδος της παρεκβολής εφαρμόζεται όταν υπάρχουν αποτελέσματα επί αντιπροσωπευτικού δείγματος υποθέσεων σε σχέση με μια συστημική παρατυπία. Κατ' αποκοπή διορθώσεις εφαρμόζονται σε περίπτωση μεμονωμένων παραβάσεων ή συστημικών παρατυπιών των οποίων ο δημοσιονομικός αντίκτυπος δεν μπορεί να προσδιορισθεί επακριβώς και όταν το διοικητικό κόστος για τον ακριβή προσδιορισμό ενός ποσού ενδέχεται να είναι δυσανάλογο. Και στις δύο περιπτώσεις, ακόμη και όταν οι εισπράξεις από δικαιούχους δεν είναι δυνατές, οι διορθώσεις αυτές συνιστούν σημαντικό μέσο για την αποκατάσταση των αδυναμιών των συστημάτων των κρατών μελών και κατ'αυτόν τον τρόπο καθιστούν δυνατή την πρόληψη ή τη διαπίστωση, καθώς και την ανάκτηση ποσών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως σε δικαιούχους.

6.1.4 Άλλα είδη διαχείρισης

Όσον αφορά τις δαπάνες που τελούν υπό αποκεντρωμένη διαχείριση και υπό έμμεση κεντρική διαχείριση, την ευθύνη για την εισπράξη εσφαλμένων πληρωμών έχουν κράτη μέλη, τρίτες χώρες ή οργανισμοί. Όσον αφορά τις δαπάνες που υπόκεινται σε από κοινού διαχείριση, οι διορθωτικοί μηχανισμοί προσδιορίζονται στις συμφωνίες που συνάπτονται με τους διεθνείς οργανισμούς. Όπως και για την επιμερισμένη διαχείριση, στις περιπτώσεις που οι κανόνες των συστημάτων δαπανών της ΕΕ έχουν εφαρμοστεί εσφαλμένα, η Επιτροπή μπορεί να εκτελέσει δημοσιονομικές διορθώσεις.

6.1.5 Συνοπτική παρουσίαση των εισπράξεων και των δημοσιονομικών διορθώσεων το 2009

Συνοπτική παρουσίαση των εισπράξεων και των δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβεβαιώθηκαν/αποφασίστηκαν το 2009

σε εκατ. EUR

Δημοσιονομικές διορθώσεις	Σημείωση	2009	2008
ΕΓΤΠΕ/ΕΓΤΕ/ΕΓΤΑΑ	6.2.2	<u>462</u>	<u>917</u>
Πολιτική συνοχής (εργασίες της ΕΕ)			
- Προγράμματα της περιόδου 1994-1999	6.2.4	521	414
- Προγράμματα της περιόδου 2000-2006	6.2.4	<u>1 890</u>	<u>1 173</u>
- Υποσύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων		<u>2 411</u>	<u>1 587</u>
Σύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων		2 873	2 504

Εισπράξεις	Σημείωση	2009	2008
ΕΓΤΠΕ/ΕΓΤΕ/ΕΓΤΑΑ (που διαπιστώθηκαν από ΚΜ)	6.3	<u>163</u>	<u>360</u>
Πολιτική συνοχής (εργασίες της ΕΕ)	6.3	<u>102</u>	<u>31</u>
Άλλα είδη διαχείρισης	6.3	<u>181</u>	<u>72</u>
Σύνολο εισπράξεων		446	463

Σύνολο προστασίας του προϋπολογισμού της ΕΕ		<u>3 319</u>	<u>2 967</u>
--	--	---------------------	---------------------

Ο πίνακας αυτός δεν περιλαμβάνει τις εισπράξεις και τις αποσύρσεις που πραγματοποίησαν τα κράτη μέλη μετά από τους δικούς τους ελέγχους στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής. Τα κράτη μέλη μολονότι έχουν την υποχρέωση να παρέχουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με αποσύρσεις και εισπράξεις, δεν υποχρεούνται, από τη νομοθεσία που αφορά τα προγράμματα της περιόδου 2000-2006, να παρουσιάζουν χωριστά τις εισπράξεις που προκύπτουν από τους δικούς τους ελέγχους. Για τον λόγο αυτό και για να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη με τις δημοσιονομικές διορθώσεις, δεν συμπεριλαμβάνονται οι εισπράξεις

και οι αποσύρσεις που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη, δηλαδή 1 233 εκατ. EUR το 2009 (βλ. σημείωση 6.5).

Συνοπτική παρουσίαση των εισπράξεων και των δημοσιονομικών διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2009

σε εκατ. EUR

Δημοσιονομικές διορθώσεις	Σημείωση	Που επιβεβαιώθηκαν το 2009	Που επιβεβαιώθηκαν πριν από το 2009	Σύνολο
ΕΓΤΠΕ/ΕΓΤΕ/ΕΓΤΑΑ	6.2.2	<u>274</u>	<u>429</u>	<u>703</u>
Ταμεία Συνοχής				
- Προγράμματα της περιόδου 1994-99	6.2.4	163	137	300
- Προγράμματα της περιόδου 2000-2006	6.2.4	<u>313</u>	<u>96</u>	<u>409</u>
- Υποσύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων		<u>476</u>	<u>233</u>	<u>709</u>
Σύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων		750	662	1 412

σε εκατ. EUR

Εισπράξεις	Σημείωση	Που επιβεβαιώθηκαν το 2009	Που επιβεβαιώθηκαν πριν από το 2009	Σύνολο
ΕΓΤΠΕ/ΕΓΤΕ/ΕΓΤΑΑ	6.3.	<u>117</u>	<u>31</u>	<u>148</u>
Ταμεία Συνοχής	6.3.	<u>102</u>	<u>0</u>	<u>102</u>
Άλλα είδη διαχείρισης	6.3.	<u>147</u>	<u>34</u>	<u>181</u>
Σύνολο εισπράξεων		366	65	431
Σύνολο προστασίας του προϋπολογισμού της ΕΕ		1 116	727	1 843

6.2 ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΥΠΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, οι δημοσιονομικές διορθώσεις ακολουθούν τα εξής τρία βασικά στάδια:

Το ποσό βρίσκεται ακόμη στο στάδιο επικύρωσης μέσω νομικής διαδικασίας και διαδικασίας αντιπαράθεσης («υπό εξέλιξη» – βλ. σημείωση 6.4 κατωτέρω),

- (1) το ποσό έχει προσδιοριστεί και επικυρωθεί (έχει «**αποφασιστεί**» με απόφαση της Επιτροπής, ή «**επιβεβαιωθεί**»: σε συμφωνία με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης), και,
- (2) το ποσό έχει πράγματι εισπραχθεί, είτε με μετρητά προερχόμενα από το κράτος μέλος (αποφασισμένη διόρθωση) είτε με αφαίρεση (απόσυρση/είσπραξη) που πραγματοποίησε το κράτος μέλος σε μελλοντική αίτηση πληρωμής («εκτελεσθείσα»). Για τις δημοσιονομικές διορθώσεις που δεν έχουν ακόμη εκτελεσθεί βλ. σημείωση 6.2.4.

6.2.1 Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη

Στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ, τα οποία έχουν αντικαταστήσει το ΕΓΤΠΕ τμήμα Εγγυήσεων, η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει ότι δημοσιονομικές διορθώσεις εκτελούνται από την Επιτροπή μέσω της διαδικασίας συμψηφισμού των λογαριασμών.

Διαδικασία συμψηφισμού λογαριασμών

Ο συμψηφισμός των λογαριασμών γίνεται από την Επιτροπή και περιλαμβάνει ετήσιο δημοσιονομικό συμψηφισμό λογαριασμών για κάθε οργανισμό πληρωμών και πολυετή συμψηφισμό συμμόρφωσης που εξετάζει τη συμμόρφωση των δαπανών που δηλώνουν τα κράτη μέλη σε σχέση με τους κανόνες της ΕΕ. Στην περίπτωση του ΕΓΤΕ, όλα τα σχετικά ποσά εγγράφονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος της Επιτροπής ως έσοδα. Για το ΕΓΤΑΑ, τα ποσά που εισπράττουν τα ίδια τα κράτη μέλη, καθώς και τα ποσά που προέρχονται από τον ετήσιο δημοσιονομικό συμψηφισμό λογαριασμών, κατά κανόνα επαναχρησιμοποιούνται από το πρόγραμμα.

Δημοσιονομικός συμψηφισμός: Η Επιτροπή εκδίδει ετήσια απόφαση συμψηφισμού λογαριασμών με την οποία δέχεται επισήμως τους ετήσιους λογαριασμούς των οργανισμών πληρωμών βάσει των ελέγχων διαχείρισης και των πιστοποιητικών και εκθέσεων των φορέων πιστοποίησης.

Ο συμψηφισμός συμμόρφωσης αποσκοπεί στον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση ΕΕ των δαπανών που δεν καταβλήθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Κατά συνέπεια, ο συμψηφισμός συμμόρφωσης δεν αποτελεί μηχανισμό είσπραξης παράτυπων πληρωμών απευθείας από τους τελικούς δικαιούχους, αλλά ισχυρό κίνητρο για τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου και κατ' αυτόν τον τρόπο να αποτρέψουν ή να διαπιστώσουν και να εισπράξουν ποσά που καταβλήθηκαν παράτυπα σε τελικούς δικαιούχους. Επιπλέον, η προσαρμογή για λόγους συμμόρφωσης δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την ευθύνη τους να αποκαταστήσουν διαπιστωθείσες παρατυπίες. Ο συμψηφισμός συμμόρφωσης δεν ακολουθεί ετήσιο κύκλο, διότι καλύπτει δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν σε περισσότερα οικονομικά έτη.

Δημοσιονομικός συμψηφισμός πληρωμών που εκτελέστηκαν χωρίς να τηρηθούν οι κανονιστικές προθεσμίες: η τήρηση αυτών των προθεσμιών πληρωμής στους δικαιούχους από τα κράτη μέλη ελέγχεται συστηματικά τρεις φορές το χρόνο, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού 883/06. Σε περίπτωση αθέτησης των προθεσμιών, η Επιτροπή προβαίνει σε

αφαιρέσεις, με κάποια ελαστικότητα για ειδικές περιπτώσεις και έκτακτες συνθήκες και με βάση την αρχή της αναλογικότητας. Αυτές οι δημοσιονομικές διορθώσεις αντιμετωπίζονται ως «αρνητικές πληρωμές» και περιλαμβάνονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος ως μείωση εξόδων.

6.2.2 Δημοσιονομικές διορθώσεις στο πλαίσιο της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης το 2009

Σύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων που αποφασίστηκαν το 2009 όσον αφορά τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη

σε εκατ. EUR

	2009	2008
Διαδικασία συμψηφισμού λογαριασμών:		
Δημοσιονομικός συμψηφισμός και μη τηρηθείσες προθεσμίες πληρωμής	103	58
Συμψηφισμός συμμόρφωσης	359	859
Σύνολο	462	917

Τα ανωτέρω ποσά αφορούν το ΕΓΤΕ. Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, οι δημοσιονομικές διορθώσεις ανέρχονται μόνο σε περίπου 0,4 εκατ. EUR το 2009. Τα ποσά αυτά περιλαμβάνονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος. Για την κατανομή των προαναφερθέντων ποσών ανά κράτος μέλος, βλ. Παράρτημα 1.

Η μείωση όσον αφορά τον συμψηφισμό συμμόρφωσης που διαπιστώθηκε μεταξύ 2008 και 2009 οφείλεται σε αποφάσεις συμψηφισμού συμμόρφωσης που δεν εφαρμόστηκαν στο τέλος του 2008, συνολικού ποσού ύψους 368 εκατ. EUR.

Δημοσιονομικές διορθώσεις που εκτελέστηκαν το 2009 όσον αφορά τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη

σε εκατ. EUR

	Εκτέλεση 2009
Διαδικασία συμψηφισμού λογαριασμών	
Δημοσιονομικός συμψηφισμός και μη τηρηθείσες προθεσμίες πληρωμής	103
Συμψηφισμός συμμόρφωσης	600
Σύνολο	703

Για την κατανομή ανά κράτος μέλος των προαναφερθέντων ποσών, βλ. Παράρτημα 2.

6.2.3 Πολιτική συνοχής

Σύμφωνα με τη νομοθεσία που εφαρμόζεται στην πολιτική συνοχής, τα κράτη μέλη, καθώς και η Επιτροπή υποχρεούνται να λαμβάνουν μέτρα για την εκτέλεση δημοσιονομικών διορθώσεων:

- Τα **κράτη μέλη** μπορούν να εκτελούν δημοσιονομικές διορθώσεις με τους ακόλουθους δύο τρόπους:
  - είτε αποσύρουν άμεσα από το πρόγραμμα τις σχετικές δαπάνες αφαιρώντας τες από την επόμενη δήλωση δαπανών που υποβάλλουν στην Επιτροπή, ελευθερώνοντας αμέσως τη χρηματοδότηση ΕΕ με σκοπό την ανάληψη υποχρέωσης για άλλες πράξεις,
  - είτε αφήνουν προσωρινά τις δαπάνες στο πρόγραμμα εν αναμονή του αποτελέσματος των διαδικασιών ανάκτησης των ποσών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως σε δικαιούχους. Η είσπραξη πραγματοποιείται είτε με την αποπληρωμή των εν λόγω ποσών είτε με την αφαίρεση των ποσών αυτών από άλλες μελλοντικές πληρωμές στον ίδιο δικαιούχο. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις εισπράξεις αυτές βλ. σημείωση 6.5,
  - τα κράτη μέλη υποχρεούνται να παρέχουν στην Επιτροπή δεδομένα σχετικά με δημοσιονομικές διορθώσεις τόσο όσον αφορά τα ποσά που έχουν αποσυρθεί από τη συγχρηματοδότηση όσο και τα ποσά που έχουν ανακτηθεί. Τα δύο σύνολα δεδομένων έχουν διαφορετικό χαρακτήρα, αλλά είναι συμπληρωματικά, διότι μόνο οι δαπάνες που έχουν αποσυρθεί χωρίς την αναμονή του αποτελέσματος των διαδικασιών είσπραξης περιλαμβάνονται στις **αποσύρσεις**, και μόνο οι δαπάνες που δεν έχουν αποσυρθεί αμέσως, αλλά έχουν παραμείνει στις δηλωθείσες δαπάνες μέχρι την είσπραξή τους, περιλαμβάνονται στις **ανακτήσεις**, μόλις πραγματοποιηθεί η είσπραξη. Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να κάνουν διάκριση μεταξύ των διορθώσεων που προκύπτουν από τις εργασίες της ΕΕ και των διορθώσεων που προκύπτουν από τις δικές τους ελεγκτικές εργασίες. Η διάκριση αυτή έγινε μόνο για την προγραμματική περίοδο 2007-2013.
- Οι δημοσιονομικές διορθώσεις μετά από τους απλούς και λογιστικούς ελέγχους της ΕΕ, εκτελούνται ως εξής:
  - όταν το κράτος μέλος συμφωνεί να προβεί σε διόρθωση ως αποτέλεσμα ελέγχου ή ελεγκτικής δραστηριότητας της ΕΕ, μπορεί να αποσύρει τις ήδη δηλωθείσες παράτυπες δαπάνες από την επόμενη αίτηση πληρωμής (η οποία είναι σφραγισμένη για κάθε πρόγραμμα ή έργο του Ταμείου Συνοχής, χωριστά) και να επαναχρησιμοποιήσει την αποδεδειγμένη χρηματοδότηση ΕΕ για άλλες επιλέξιμες δαπάνες του σχετικού προγράμματος, οι οποίες, όμως, δεν συνδέονται με την πράξη ή πράξεις που ήταν αντικείμενο της διόρθωσης.
  - η Επιτροπή εκδίδει εντάλματα είσπραξης με σκοπό την εκτέλεση δημοσιονομικών διορθώσεων στις ακόλουθες περιπτώσεις:
    - μετά από επίσημες αποφάσεις για δημοσιονομικές διορθώσεις,
    - κατά την περάτωση προγράμματος, και,

- μετά την περάτωση προγράμματος και αφού τα κράτη μέλη προβούν σε είσπραξη από τους δικαιούχους.

Στις περιπτώσεις αυτές, τα εντάλματα είσπραξης έχουν αντίκτυπο στους λογαριασμούς της Επιτροπής.

- Κανένα ένταλμα είσπραξης δεν εκδίδεται από την Επιτροπή σε άλλες περιπτώσεις δημοσιονομικών διορθώσεων, κυρίως όταν τα κράτη μέλη δέχονται να εκτελέσουν τις δημοσιονομικές διορθώσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, οι πληροφορίες δεν περιλαμβάνονται στο λογιστικό σύστημα της Επιτροπής.

6.2.4 Δημοσιονομικές διορθώσεις στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής το 2009

Επισημαίνεται ότι ο πίνακας που ακολουθεί δεν περιλαμβάνει τα αποτελέσματα των ελέγχων που ασκούν τα ίδια τα κράτη μέλη για τις δαπάνες των διαρθρωτικών ταμείων:

Επιβεβαιωθείσες δημοσιονομικές διορθώσεις το 2009

	ΕΤΠΑ	ΤΣ	ΕΚΤ	ΧΜΠΑ	ΕΓΤΠΕ — τμήμα Προσανατολισμού
Δημοσιονομικές διορθώσεις της περιόδου 1994-99:					
Που έχουν εκτελεστεί	87	10	21	41	4
Που δεν έχουν ακόμα εκτελεστεί	358	0	0	0	0
Υποσύνολο περιόδου 1994-99	445	10	21	41	4
Δημοσιονομικές διορθώσεις της περιόδου 2000-2006:					
Που έχουν εκτελεστεί	84	63	141	2	25
Που δεν έχουν ακόμα εκτελεστεί	1 532	13	18	3	9
Υποσύνολο περιόδου 2000-2006	1 616	76	159	5	34
Σύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων 2009	2 061	86	180	46	38
<i>Σύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων 2008</i>	<i>949</i>	<i>92</i>	<i>522</i>	<i>19</i>	<i>5</i>

Σημείωση: τα αριθμητικά στοιχεία που επιβεβαιώθηκαν το 2009 περιλαμβάνουν τις δημοσιονομικές διορθώσεις που αποφασίστηκαν/επιβεβαιώθηκαν το 2008, οι οποίες δεν είχαν δηλωθεί προηγουμένως και που ανέρχονται σε 90 εκατ. EUR.

Η αύξηση των ποσών που επιβεβαιώθηκαν μεταξύ 2009 και 2008 για το ΕΤΠΑ οφείλεται στις συστηματικές δράσεις που εφαρμόστηκαν βάσει του σχεδίου δράσης για την ενίσχυση του εποπτικού ρόλου της Επιτροπής στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης των διαρθρωτικών ενεργειών (COM(2010)52) και στην αποδοχή μείζονος δημοσιονομικής διόρθωσης για την Ισπανία τον Νοέμβριο του 2009.

Η μείωση των ποσών που επιβεβαιώθηκαν σχετικά με το ΕΚΤ το 2009, σε σύγκριση με τα ποσά που αναφέρονται για το 2008, οφείλεται στην εφαρμογή του προαναφερθέντος σχεδίου

δράσης της Επιτροπής το 2008, που αποσκοπεί στην επιτάχυνση των διαδικασιών απόφασης σχετικά με τις τρέχουσες δημοσιονομικές διορθώσεις, οι οποίες στη συνέχεια μείωσαν τον αριθμό των διορθώσεων που έπρεπε να εκτελεστούν το 2009. Επισημαίνεται ότι, από το ποσό των δημοσιονομικών διορθώσεων ύψους 522 εκατ. EUR που επιβεβαιώθηκαν το 2008, οι δημοσιονομικές διορθώσεις που εκτελέστηκαν για το ΕΚΤ ανέρχονται σε 518 εκατ. EUR 518 για αυτό το οικονομικό έτος.

Τα αριθμητικά στοιχεία που αναφέρονται στους προηγούμενους πίνακες προκύπτουν από τη λογιστική σε «δεδουλευμένη βάση». Αυτό σημαίνει ότι, ενώ μερικά από τα ποσά αυτά έχουν ήδη εκτελεστεί το 2009 (709 εκατ. EUR 709 για όλα τα ταμεία), τα υπόλοιπα ποσά θα εκτελεστούν τα επόμενα οικονομικά έτη.

Επιβεβαιωθείσες δημοσιονομικές διορθώσεις – σωρευτικά αριθμητικά στοιχεία

σε εκατ. EUR

	Περίοδος 2000-2006	Περίοδος 1994-1999	Σύνολο
	31.12.2009	31.12.2009	31.12.2009
Ταμείο Συνοχής	233	273	506
ΕΤΠΑ	3 797	1 633	5 430
ΕΚΤ	1 130	392	1 522
ΧΜΠΑ	7	97	104
ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσανατολισμού	36	121	157
Σύνολο	5 203	2 516	7 719

Για την κατανομή των προαναφερθέντων ποσών ανά κράτος μέλος, βλ. Παράρτημα 3.

Επιβεβαιωθείσες δημοσιονομικές διορθώσεις την 31^η Δεκεμβρίου 2009, αλλά μη εκτελεσθείσες ακόμη την 31^η Δεκεμβρίου 2009 (σωρευτικά αριθμητικά στοιχεία)

Η είσπραξη ή η δημοσιονομική διόρθωση θεωρείται ότι «δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί» όταν έχει μεν αποφασιστεί ή επιβεβαιωθεί, αλλά το αντίστοιχο ποσό δεν έχει ακόμη εισπραχθεί, αφαιρεθεί ή αποσυρθεί.

σε εκατ. EUR

Προβλεπόμενη εκτέλεση την 31.12.2009	ΕΤΠΑ	ΤΣ	ΕΚΤ	ΧΜΠΑ	ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσαν ατολισμ ού	ΣΥΝΟΛΟ
Δημοσιονομικές διορθώσεις της περιόδου 1994-99:	359	11	1	0	0	371
	1					
Δημοσιονομικές διορθώσεις της περιόδου 2000-06:	904	23	22	3	9	1 961

Σύνολο προβλεπόμενης εκτέλεσης την 31.12.2009	2 263	34	23	3	9	2 332
--	--------------	-----------	-----------	----------	----------	--------------

Το χαμηλό ποσό που εκτελέστηκε σχετικά με τις αποφάσεις του 2009 αφορά το ΕΤΠΑ. Όσον αφορά την προγραμματική περίοδο 1994-1999, οι περισσότερες δημοσιονομικές διορθώσεις που δεν έχουν ακόμη εκτελεσθεί κατά τη διάρκεια του 2009 είναι αποφάσεις σχετικά με δημοσιονομικές διορθώσεις που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του τέταρτου τριμήνου του 2009. Η εκτέλεσή τους θα γίνει κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 2010.

Όσον αφορά την προγραμματική περίοδο 2000-2006, κατά τη διάρκεια της οποίας το κράτος μέλος δέχεται να πραγματοποιήσει τις διορθώσεις που προκύπτουν από τον έλεγχο της ΕΕ, ώστε να εκτελέσει τις δημοσιονομικές διορθώσεις, θα πρέπει να αποσύρει το ποσό που αφορά παράτυπες δαπάνες στην επόμενη δήλωση δαπανών και να το αντικαταστήσει με άλλες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος. Δεδομένου ότι για τα περισσότερα προγράμματα του ΕΤΠΑ και τα έργα του Ταμείου Συνοχής (2000-2006) επιτεύχθηκε το ανώτατο όριο πληρωμών, η αφαίρεση των μη επιλέξιμων δαπανών θα εμφανιστεί μόνο στα έγγραφα περάτωσης (τελική πιστοποίηση δαπανών, δήλωση εκκαθάρισης και έκθεση τελικής εφαρμογής) που θα υποβληθούν από το κράτος μέλος τους επόμενους μήνες.

Δημοσιονομικές διορθώσεις που εκτελέστηκαν το 2009 (που επιβεβαιώθηκαν το 2009 και τα προηγούμενα οικονομικά έτη)

	ΕΤΠΑ	ΤΣ	ΕΚΤ
Δημοσιονομικές διορθώσεις της περιόδου 1994-99:			
Που επιβεβαιώθηκαν το 2009	87	10	21
Που επιβεβαιώθηκαν κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη	131	0	0
Υποσύνολο περιόδου 1994-99	218	10	21
Δημοσιονομικές διορθώσεις της περιόδου 2000-2006:			
Που επιβεβαιώθηκαν το 2009	82	63	141
Που επιβεβαιώθηκαν κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη	34	16	44
Υποσύνολο περιόδου 2000-2006	116	79	185
Σύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων που εκτελέστηκαν το 2009	334	89	206

Για την κατανομή των προαναφερθέντων ποσών ανά κράτος μέλος, βλ. Παράρτημα 4.

6.3 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Ή ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Ο παρών τομέας αφορά την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών λόγω σφαλμάτων ή παρατυπιών που διαπιστώθηκαν από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ή την OLAF.

Επιβεβαιωθείσες εισπράξεις το 2009

σε εκατ. EUR

	2009	2008
Επιμερισμένη διαχείριση		
Γεωργία: ΕΓΤΠΕ/ΕΓΓΕ	163	360
Πολιτική συνοχής	<u>102</u>	<u>31</u>
Υποσύνολο	265	391
Άλλα είδη διαχείρισης:		
- εξωτερικές δράσεις	81	32
- εσωτερικές πολιτικές	<u>100</u>	<u>40</u>
Υποσύνολο	181	72
Σύνολο	446	463

Εισπράξεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2009

σε εκατ. EUR

	Επιβεβαιωθείσες το 2009	Επιβεβαιωθείσες πριν από το 2009	Σύνολο
Επιμερισμένη διαχείριση			
Γεωργία: ΕΓΤΠΕ/ΕΓΤΕ	117	31	148
Πολιτική συνοχής	<u>102</u>	<u>0</u>	<u>102</u>
Υποσύνολο	219	31	250
Άλλα είδη διαχείρισης:			
- εξωτερικές δράσεις	60	21	81
- εσωτερικές πολιτικές	<u>87</u>	<u>13</u>	<u>100</u>
Υποσύνολο	147	34	181
Σύνολο	366	65	431

6.3.1 Γεωργία: εισπράξη ποσών για παρατυπίες διαπιστωθείσες από κράτη μέλη

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αναγνωρίσουν και να εισπράξουν ποσά που απωλέσθηκαν ως αποτέλεσμα παρατυπιών, με βάση τους εθνικούς τους κανόνες και διαδικασίες. Όσον αφορά δράσεις χρηματοδοτούμενες από το ΕΓΤΕ, τα ποσά που εισπράττονται από τους δικαιούχους, πιστώνονται στην Επιτροπή και εγγράφονται στον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος ως έσοδα. Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, οι εισπράξεις αφαιρούνται από την επόμενη αίτηση πληρωμής και, ως εκ τούτου, το σχετικό ποσό ΕΓΤΑΑ μπορεί να ξαναχρησιμοποιηθεί για το πρόγραμμα. Όταν ένα κράτος μέλος δεν λαμβάνει μέτρα εισπράξης ή δεν επιδεικνύει επιμέλεια στις δράσεις του, η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει να παρέμβει μέσω της διαδικασίας συμψηφισμού συμμόρφωσης και να επιβάλει δημοσιονομική διόρθωση στο οικείο κράτος μέλος.

Η μείωση εσόδων που προκύπτουν από παρατυπίες οφείλεται κυρίως στα θετικά αποτελέσματα αποτελεσματικότερων συστημάτων ελέγχου που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένου του αντικτύπου της διαδικασίας συμψηφισμού κατά 50% (άρθρο 32 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου).

6.3.2 Πολιτική συνοχής

Τα κράτη μέλη είναι κατά κύριο λόγο υπεύθυνα για την πρόληψη, διαπίστωση και διόρθωση παρατυπιών, καθώς και για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών μαζί με τόκους υπερημερίας, όπου απαιτείται. Τα ποσά εισπράξεων που πραγματοποίησαν τα κράτη μέλη δεν περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα (βλ. επεξήγηση στη σημείωση 6.5). Το ποσό των ανακτήσεων που περιλαμβάνεται στον τομέα αυτό αφορά εισπράξεις που πραγματοποιήθηκαν άμεσα από την Επιτροπή.

6.3.3 Άλλα είδη διαχείρισης

Οι ανακτήσεις για λόγους παρατυπιών που διαπιστώθηκαν σε άλλα είδη διαχείρισης πραγματοποιούνται με έκδοση εντάλματος είσπραξης ή με αφαίρεση από μεταγενέστερη πληρωμή. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος υποχρεούται να στείλει διορθωμένη τελική κατάσταση δαπανών, το ποσό της παρατυπίας δεν εγγράφεται υποχρεωτικά στο λογιστικό σύστημα της Επιτροπής.

6.4 ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΤΗΣ ΕΕ

6.4.1 Γεωργία

σε εκατ. EUR	Τρέχουσες δημοσιονομικές διορθώσεις την 31.12.2008	Νέες τρέχουσες δημοσιονομικές διορθώσεις το 2009	Αποφασισθείσες δημοσιονομικές διορθώσεις το 2009	Αποφασισθείσες ή τρέχουσες δημοσιονομικές διορθώσεις την 31.12.2008	Τρέχουσες δημοσιονομικές διορθώσεις την 31.12.2009
ΕΓΤΠΕ	1 733	657	-317	690	2 763

Κάθε χρόνο, η Επιτροπή καθορίζει τόσο τα μέτρα όσο και τα κράτη μέλη που θα γίνουν αντικείμενο ελέγχου για λόγους συμμόρφωσης με βάση ετήσια ανάλυση κινδύνου που διεξάγεται στο σύνολο των γεωργικών δαπανών. Η διαδικασία συμψηφισμού συμμόρφωσης απαιτεί αρκετά χρόνια. Στο τέλος του 2009, οι εργασίες συμμόρφωσης σχετικά με τις δαπάνες μέχρι το 2003 έχουν ως επί το πλείστον ολοκληρωθεί. Οι έλεγχοι για τα οικονομικά έτη 2003 έως 2009 συνεχίζονται.

Σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές της και τις γενικώς παραδεκτές λογιστικές αρχές, η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιεί εκτιμήσεις για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών. Αυτό αφορά κυρίως το ποσό των δαπανών που μπορεί να αποκλειστούν από τη χρηματοδότηση της ΕΕ μετά από τέτοιες μελλοντικές αποφάσεις συμμόρφωσης. Η εκτίμηση αυτή λαμβάνει υπόψη τις πιο αξιόπιστες διαθέσιμες πληροφορίες. Δεδομένου ότι οι διορθώσεις δαπανών του ΕΓΤΕ αποφασίζονται ανά οικονομικό έτος, υπάρχει επομένως η δυνατότητα να υπολογιστεί ο μέσος όρος των διορθώσεων ανά περατωθέν οικονομικό έτος και να γίνει παρεκβολή του ποσοστού αυτού σε πιο πρόσφατα οικονομικά έτη για τα οποία οι έλεγχοι συνεχίζονται ακόμη. Η αξιοπιστία της εκτίμησης αυτής αξιολογείται με βάση τη σύγκριση με τα ποσά των «τρέχουσών διορθώσεων» για τα οικονομικά έτη για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των ελέγχων συμμόρφωσης που πραγματοποιήθηκαν κατά το εν λόγω έτος. Επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι ο μέσος όρος των διορθώσεων ανά περατωθέν οικονομικό έτος είναι σχετικά σταθερός και ανέρχεται μεταξύ 1,1% και 1,9%.

Το ποσό των 2 763 εκατ. EUR αντιπροσωπεύει εκτίμηση του ποσού που πρέπει να

εισπραχθεί βάσει μελλοντικών αποφάσεων συμμόρφωσης για ελέγχους που καλύπτουν δαπάνες της περιόδου 2003-2009. Από το ποσό αυτό, 2,1 δισεκατ. EUR αφορούν τρέχουσες δημοσιονομικές διορθώσεις, το ποσό των οποίων υπολογίζεται με βάση τους τρέχοντες ελέγχους (οι οποίοι αφορούν κυρίως τις δαπάνες των οικονομικών ετών 2003 έως 2007).

Η αύξηση της ανωτέρω εκτίμησης οφείλεται στην αύξηση, σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, του μέσου ποσοστού διορθώσεων σε σχέση με δαπάνες από 1,1% έως 1,5%. Τα τελευταία διαθέσιμα αριθμητικά στοιχεία για τις «τρέχουσες διορθώσεις» 2003, 2004, 2005, 2006 και 2007 επιβεβαιώνουν το ποσοστό αυτό και παρουσιάζουν μάλιστα μέσο ποσοστό διόρθωσης υψηλότερο από 1,5%. Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις από τη θέσπιση του καθεστώ ενιαίας ενίσχυσης (ΚΕΕ) το 2005, δεν είναι εύκολο να προβλεφθούν στο στάδιο αυτό. Αφενός μεν, μπορεί να προβλεφθεί μείωση του αριθμού των διορθώσεων σχετικά με τον αριθμό των υποθέσεων και, αφετέρου δε, οι κατ' αποκοπή διορθώσεις σχετικά με τα μέτρα του ΚΕΕ μπορεί να έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο σε χρηματοοικονομικούς όρους. Δεδομένου ότι τα ποσά αυτά δεν είναι ακόμη οριστικά, δεν αναγνωρίζονται στον ισολογισμό.

6.4.2 Διαρθρωτικές δράσεις

<i>σε εκατ. EUR</i>					
	Τρέχουσες δημοσιονομικές διορθώσεις την 31.12.2008	Νέες τρέχουσες δημοσιονομικές διορθώσεις το 2009	Επιβεβαιωθείσες δημοσιονομικές διορθώσεις το 2009	Προσαρμογές σε επιβεβαιωθείσες ή τρέχουσες δημοσιονομικές διορθώσεις την 31.12.2008	Τρέχουσες δημοσιονομικές διορθώσεις την 31.12.2009
Διαρθρωτικά ταμεία και Ταμείο Συνοχής (προγράμματα περιόδων 1994-1999 και 2000-2006)					
ΕΤΠΑ	1 771	89	-1 087	- 343	4
Ταμείο Συνοχής	178	98	- 80	- 47	3
ΕΚΤ	630	2	- 56	- 250	1
ΧΜΠΑ	35	0	- 33	0	0
ΕΓΤΠΕ - τμήμα Προσανατολισμού + ΕΓΤΑΑ	4	221	- 38	4	0
Σύνολο	2 618	410	-1 294	- 636	1 0

Το ανωτέρω ποσό βασίζεται στα πορίσματα ελέγχου της Επιτροπής και του Ελεγκτικού συνεδρίου ή της OLAF. Όλα αυτά τα πορίσματα γίνονται αντικείμενο παρακολούθησης από τις σχετικές ΓΔ μέσω επίσημης δικαστικής διαδικασίας και τρεχουσών διαδικασιών αντιπαράθεσης με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Πρόκειται για την καλύτερη δυνατή εκτίμηση, στην οποία λαμβάνονται υπόψη η συνέχεια που δίδεται στους ελέγχους και οι εκδοθείσες επιστολές τελικής θέσης (ή επιστολές εκ των προτέρων αναστολής) την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Το ποσό αυτό θα μεταβληθεί σύμφωνα με τη διαδικασία αντιπαράθεσης

για αναστολές και δημοσιονομικές διορθώσεις, βάσει της οποίας τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν περαιτέρω αποδείξεις προς υποστήριξη των αξιώσεών τους.

6.5 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ Ή ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ

Στον τομέα της πολιτικής συνοχής, οι διορθώσεις που πραγματοποιούν κράτη μέλη συνεπεία δικών τους ή ελέγχων της ΕΕ δεν καταγράφονται στο λογιστικό σύστημα της Επιτροπής, διότι τα κράτη μέλη μπορούν να ξαναχρησιμοποιήσουν τα ποσά αυτά για άλλες επιλέξιμες δαπάνες. Ωστόσο, ζητείται από τα κράτη μέλη να υποβάλουν επικαιροποιημένες πληροφορίες στην Επιτροπή σχετικά με αποσύρσεις, εισπράξεις και εκκρεμούσες εισπράξεις όσον αφορά τα διαρθρωτικά ταμεία τόσο για το 2009 όσο και σωρευτικά για τις περιόδους 2000-2006 και 2007-2013. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να καλύπτουν και τα τέσσερα ταμεία (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσανατολισμού και ΧΜΠΑ). Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να προβαίνουν σε διάκριση μεταξύ των διορθώσεων που προκύπτουν από τις εργασίες της ΕΕ. Για τον λόγο αυτόν, οι δημοσιονομικές διορθώσεις που εκτελούνται από τα κράτη μέλη δεν προστίθενται σε εκείνες της Επιτροπής.

Το 2009, οι αποσύρσεις και οι ανακτήσεις βάσει των στοιχείων που υπέβαλαν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την υποχρέωσή τους βάσει των κανονισμών 438/2001 και 448/2001 ανέρχονταν σε 986 εκατ. EUR και 247 εκατ. EUR, αντίστοιχα, δηλαδή συνολικά σε 1 233 εκατ. EUR. Τα αριθμητικά αυτά στοιχεία λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα της πρώτης ανάλυσης που διεξήγαγε η Επιτροπή και η οποία κατέληξε στη διόρθωση ορισμένων δεδομένων. Η επί τόπου εξέταση των δεδομένων των κρατών μελών που διενήργησε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια του 2009 σε εννέα κράτη μέλη (10 κράτη μέλη το 2009) κατέδειξε ότι, μολονότι υπάρχουν ενδείξεις ότι η ποιότητα έχει βελτιωθεί και ότι έχουν σημειωθεί ορισμένες βελτιώσεις σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, τα συστήματα καταχώρισης και αναφοράς δεδομένων δεν είναι ακόμη τελείως αξιόπιστα σε όλα τα κράτη μέλη. Επιπλέον, τα αριθμητικά στοιχεία δεν είναι πλήρη, ιδιαίτερα όσον αφορά τα δεδομένα όλης της προγραμματικής περιόδου, δεδομένου ότι ορισμένα από τα μεγάλα κράτη μέλη δεν έχουν κοινοποιήσει ακόμη τις διορθώσεις που εκτελέστηκαν κατά τα πρώτα έτη της περιόδου. Ωστόσο, ακόμη και όσον αφορά την πληρότητα, παρατηρείται βελτίωση σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη και τα κράτη μέλη αποφάσισαν να παρέχουν πλήρεις πληροφορίες κατά το κλείσιμο.

Στον τομέα των δημοσιονομικών διορθώσεων, υπάρχει κίνδυνος αλληλεπικάλυψης για την περίοδο 2000-2006 μεταξύ των αριθμητικών στοιχείων που ανακοινώνονται μετά από τις εργασίες των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (έλεγχος της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ή έρευνες της OLAF) και των αριθμητικών στοιχείων που ανακοινώνονται από τα κράτη μέλη και που είναι αποτέλεσμα των δικών τους εργασιών. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ένα μεγάλο μέρος των δημοσιονομικών διορθώσεων που προκύπτουν από τις εργασίες των οργάνων της ΕΕ γίνονται δεκτές από τα κράτη μέλη, τα οποία τις εκτελούν, χωρίς να έχει εκδοθεί επίσημη απόφαση της Επιτροπής, με διαγραφή των εν λόγω δαπανών από τις δηλώσεις των δαπανών τους. Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να προβαίνουν σε διάκριση μεταξύ των διορθώσεων που προκύπτουν από τις εργασίες των οργάνων της ΕΕ και των διορθώσεων που οφείλονται στους δικούς τους

λογιστικούς και άλλους ελέγχους, η έκταση αυτής της αλληλεπικάλυψης δεν μπορεί να προσδιορισθεί επακριβώς. Επίσης, η εκτέλεση από το κράτος μέλος μπορεί να μην πραγματοποιηθεί το ίδιο έτος κατά το οποίο το κράτος μέλος αποδέχεται τη δημοσιονομική διόρθωση. Ως εκ τούτου, η πιθανή αλληλεπικάλυψη παραμένει μόνο σε επίπεδο εκτίμησης. Η σύγκριση ανά κράτος μέλος μεταξύ των αριθμητικών στοιχείων που έχουν υποβάλει τα κράτη μέλη για το 2009 και των ποσών που προκύπτουν από τις διορθώσεις των οργάνων της ΕΕ, τις οποίες τα κράτη μέλη έχουν αποδεχθεί για το ίδιο έτος, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το ποσό της αλληλεπικάλυψης δεν μπορεί να υπερβεί τα 465 εκατ. EUR. Για το 2008, η αλληλεπικάλυψη δεν μπορούσε να υπερβεί 600 εκατ. EUR.

Για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, η Επιτροπή ενσωμάτωσε την υποβολή ετήσιων εκθέσεων στα συστήματα πληροφορικής της. Αυτό σημαίνει ότι θα λαμβάνει ηλεκτρονικά δεδομένα απευθείας από τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται επίσης από τη νομοθεσία να ξεχωρίζουν τις διορθώσεις που προκύπτουν από τις εργασίες των οργάνων της ΕΕ, ώστε να αποφεύγονται οι αλληλεπικαλύψεις.

Σημείωση 6 – Παράτημα 1: Σύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων και εισπράξεων που αποφασίστηκαν το 2009 όσον αφορά τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη

Κατανομή ανά κράτος μέλος

σε εκατ. EUR

Κράτος μέλος	Δημοσιονομικός συμψηφισμός	Συμψηφισμός συμμόρφωσης	Δηλωθείσες παρατυπίες	Σύνολο
Βέλγιο	0	12	2	15
Βουλγαρία	0	0	5	5
Τσεχική Δημοκρατία	0	0	0	1
Δανία	0	101	4	104
Γερμανία	0	2	15	17
Εσθονία	0	0	0	0
Ιρλανδία	-2	3	2	4
Ελλάδα	2	18	1	21
Ισπανία	7	62	38	106
Γαλλία	3	73	35	111
Ιταλία	-3	5	13	15
Κύπρος	0	0	0	0
Λετονία	0	0	0	0
Λιθουανία	0	2	1	4
Λουξεμβούργο	0	0	0	0
Ουγγαρία	6	13	2	22
Μάλτα	0	0	0	0
Κάτω Χώρες	1	30	5	36
Αυστρία	0	2	1	3
Πολωνία	0	11	2	13
Πορτογαλία	0	9	8	18

Ρουμανία	5	0	9	14
Σλοβενία	0	1	0	2
Σλοβακία	0	0	1	1
Φινλανδία	2	0	0	2
Σουηδία	0	0	2	2
Ηνωμένο Βασίλειο	83	12	14	109
Σύνολο αποφάσεων	103	359	163	625

Σημείωση: Τα ανωτέρω αριθμητικά στοιχεία είναι στρογγυλοποιημένα σε εκατομμύρια ευρώ και τα ποσά που εμφανίζονται ως 0 αντιπροσωπεύουν πραγματικά αριθμητικά στοιχεία χαμηλότερα από 500 000 EUR.

Σημείωση 6 – Παράτημα 2: Σύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων και εισπράξεων που εκτελέστηκαν το 2009 όσον αφορά τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη

Κατανομή ανά κράτος μέλος

σε εκατ. EUR

Κράτος μέλος	Δημοσιονομικός συμψηφισμός και μη τηρηθείσες προθεσμίες πληρωμής	Συμψηφισμός συμμόρφωσης	Παρατυπίες δηλωθείσες από κράτη μέλη (επιστροφείσες στην ΕΕ)	Σύνολο
Βέλγιο	0	12	2	14
Βουλγαρία	0	-	1	1
Τσεχική Δημοκρατία	0	-	0	0
Δανία	0	101	4	105
Γερμανία	0	1	16	18
Εσθονία	0	0	0	0
Ιρλανδία	-2	5	2	5
Ελλάδα	2	189	5	196
Ισπανία	7	23	30	59
Γαλλία	3	46	34	82
Ιταλία	-3	167	13	177
Κύπρος	-	0	0	1
Λετονία	0	0	0	0
Λιθουανία	0	0	2	2
Λουξεμβούργο	0	-	0	0
Ουγγαρία	6	-	3	9
Μάλτα	-	-	0	0
Κάτω Χώρες	1	2	6	9
Αυστρία	0	-	1	1
Πολωνία	0	-	2	2
Πορτογαλία	0	0	7	7
Ρουμανία	5	-	7	12
Σλοβενία	0	1	0	2
Σλοβακία	0	0	0	0
Φινλανδία	2	0	1	2
Σουηδία	0	12	2	14
Ηνωμένο Βασίλειο	83	41	9	133
Σύνολο εκτέλεσης	103	600	148	851

Σημείωση: Τα ανωτέρω αριθμητικά στοιχεία είναι στρογγυλοποιημένα σε εκατομμύρια ευρώ και τα ποσά που εμφανίζονται ως 0 αντιπροσωπεύουν πραγματικά αριθμητικά στοιχεία χαμηλότερα από 500 000 EUR.

Σημείωση 6 – Παράτημα 3: Σύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβεβαιώθηκαν το 2009 για διαρθρωτικές δράσεις

Κατανομή ανά κράτος μέλος

σε εκατ. EUR	Σφραγιστικά στοιχεία 2008	Επιβεβαιωθείσες δημοσιονομικές διορθώσεις το 2009						Σφραγιστικά στοιχεία 2009
		ΕΤΠΑ	ΤΣ	ΕΚΤ	ΧΜΠΑ	ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσανατολισμού	ΣΥΝΟΛΟ	
1994-1999	1 995	445	10	21	41	4	521	2 516
Βέλγιο	5	-	-	0	-	-	0	5
Δανία	3	0	-	-	-	-	0	3
Γερμανία	286	49	-	-	-	4	53	339
Ιρλανδία	42	0	-	-	-	-	0	42
Ελλάδα	526	-	-	-	-	0	0	526
Ισπανία	244	250	5	17	32	0	304	548
Γαλλία	83	0	-	0	-	-	1	84
Ιταλία	442	63	-	-	-	-	63	505
Λουξεμβούργο	1	0	-	4	-	-	4	5
Κάτω Χώρες	168	1	-	-	9	-	9	177
Αυστρία	2	0	-	-	-	0	0	2
Πορτογαλία	113	19	5	-	-	-	24	137
Φινλανδία	1	-	-	0	-	0	0	1
Σουηδία	1	0	-	-	-	-	0	1
Ηνωμένο Βασίλειο	77	54	-	-	-	-	54	131
INTERREG	1	9	-	-	-	-	9	10
2000-2006	3 313	1 616	76	159	5	34	1 890	5 203
Βέλγιο	5	2	-	3	-	-	5	10
Βουλγαρία	-	-	2	-	-	-	2	2
Τσεχική Δημοκρατία	-	-	0	-	-	-	0	0
Δανία	-	-	-	0	0	-	0	0
Γερμανία	10	0	-	2	-	-	2	12
Εσθονία	-	0	-	-	-	-	0	0
Ιρλανδία	26	16	-	-	-	-	16	42
Ελλάδα	867	37	2	14	-	-	53	920
Ισπανία	1 246	1 200	22	24	3	8	1 257	2 503
Γαλλία	249	3	-	9	0	-	12	261
Ιταλία	608	135	-	80	2	-	217	825
Κύπρος	-	-	-	-	-	-	-	-
Λετονία	3	1	-	0	-	-	1	4
Λιθουανία	1	-	1	-	-	-	1	2
Λουξεμβούργο	-	-	-	2	-	-	2	2
Ουγγαρία	-	4	41	7	-	0	52	52
Μάλτα	-	-	-	-	-	-	-	-
Κάτω Χώρες	1	0	-	-	-	1	1	2
Αυστρία	-	-	-	-	-	-	-	-
Πολωνία	37	85	-	12	0	11	108	145
Πορτογαλία	95	31	0	0	-	-	31	126
Ρουμανία	2	-	8	-	-	14	22	24
Σλοβενία	2	-	-	0	-	-	0	2
Σλοβακία	1	38	-	-	-	-	38	39
Φινλανδία	-	0	-	-	0	0	0	0
Σουηδία	11	-	-	0	-	-	0	11
Ηνωμένο Βασίλειο	149	63	-	5	-	-	68	217
INTERREG	-	1	-	-	-	-	1	1
Σύνολο επιβεβαιώσεων	5 308	2 061	86	180	46	38	2 411	7 719

Σημείωση: Τα ανωτέρω αριθμητικά στοιχεία είναι στρογγυλοποιημένα σε εκατομμύρια ευρώ και τα ποσά που εμφανίζονται ως 0 αντιπροσωπεύουν πραγματικά αριθμητικά στοιχεία χαμηλότερα από 500 000 EUR.

Σημείωση 6 – Παράτημα 4: Σύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων που εκτελέστηκαν το 2009: Διαρθρωτικές δράσεις

Κατανομή ανά κράτος μέλος

<i>σε εκατ. EUR</i>		Αποφάσεις που εφαρμόστηκαν το 2009				
Κράτος μέλος	ΕΤΠΑ	ΤΣ	ΕΚΤ	ΧΜΠΑ	ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσανατολισμού	ΣΥΝΟΛΟ
Περίοδος 1994-1999	218	10	21	46	5	300
Βέλγιο	-	-	0	-	-	0
Δανία	2	-	-	-	-	2
Γερμανία	109	-	-	0	4	113
Ιρλανδία	0	-	-	0	-	1
Ελλάδα	-	-	-	-	0	0
Ισπανία	3	5	17	32	0	57
Γαλλία	1	-	0	5	-	6
Ιταλία	41	-	-	-	-	41
Λουξεμβούργο	0	-	4	-	-	4
Κάτω Χώρες	7	-	-	9	-	16
Αυστρία	0	-	-	-	0	0
Πορτογαλία	1	5	-	-	-	6
Φινλανδία	-	-	0	-	0	0
Σουηδία	0	-	-	-	-	0
Ηνωμένο Βασίλειο	52	-	-	-	-	52
INTERREG	2	-	-	-	-	2
Περίοδος 2000-2006	116	79	185	4	25	409
Βέλγιο	-	-	3	-	-	3
Βουλγαρία	-	3	-	-	-	3
Τσεχική Δημοκρατία	-	0	-	-	-	0
Δανία	-	-	-	-	-	-
Γερμανία	-	-	-	-	-	-
Εσθονία	-	0	-	-	-	0
Ιρλανδία	-	-	-	-	-	-
Ελλάδα	47	5	14	-	-	66
Ισπανία	7	14	38	0	-	59
Γαλλία	1	-	0	-	-	2
Ιταλία	10	-	80	4	-	93
Κύπρος	-	-	-	-	-	-
Λετονία	-	-	0	-	-	0
Λιθουανία	-	1	-	-	-	1
Λουξεμβούργο	-	-	2	-	-	2
Ουγγαρία	-	40	1	-	0	41
Μάλτα	-	-	-	-	-	-
Κάτω Χώρες	-	-	-	-	-	-
Αυστρία	-	-	-	-	-	-
Πολωνία	42	-	42	-	11	95
Πορτογαλία	9	9	-	-	-	18
Ρουμανία	-	6	-	-	14	20
Σλοβενία	-	-	-	-	-	-
Σλοβακία	-	-	-	-	-	-
Φινλανδία	-	-	-	-	0	0
Σουηδία	-	-	-	-	-	-
Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	5	-	-	5

INTERREG	0	-	-	-	-	0
Σύνολο εφαρμογής	334	89	206	50	30	709

Σημείωση: Τα ανωτέρω αριθμητικά στοιχεία είναι στρογγυλοποιημένα σε εκατομμύρια ευρώ και τα ποσά που εμφανίζονται ως 0 αντιπροσωπεύουν πραγματικά αριθμητικά στοιχεία χαμηλότερα από 500 000 EUR.

7. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Οι ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση του δημοσιονομικού κινδύνου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αφορούν:

- τις ταμειακές πράξεις στις οποίες προέβη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ,
- τις δανειοδοτικές και δανειοληπτικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της Μακροοικονομικής Χρηματοδοτικής Συνδρομής (ΜΧΣ), του ισοζυγίου πληρωμών (ΔΠΠ) και της Ευρατόμ,
- το Ταμείο Εγγύησης για τις εξωτερικές ενέργειες, και
- τις δανειοδοτικές και δανειοληπτικές δραστηριότητες, καθώς και τις ταμειακές δραστηριότητες που ασκεί η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω της (υπό εκκαθάριση) Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα.

7.1. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

7.1.1. Ταμειακές πράξεις

Οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν τη διαχείριση των ταμειακών πράξεων της Επιτροπής καθορίζονται στον κανονισμό 1150/2000 του Συμβουλίου (όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2028/2004 του Συμβουλίου) και στον δημοσιονομικό κανονισμό (κανονισμός 1605/2002 του Συμβουλίου, που τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1995/2006 του Συμβουλίου) και στους κανόνες εφαρμογής του (κανονισμός 2342/2002 της Επιτροπής, που τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 478/2007 της Επιτροπής).

Βάσει των ανωτέρω κανονισμών ισχύουν οι ακόλουθες βασικές αρχές:

- οι ίδιοι πόροι καταβάλλονται από τα κράτη μέλη σε λογαριασμούς που αυτά ανοίγουν για τον σκοπό αυτό εξ ονόματος της Επιτροπής, στο Δημόσιο Ταμείο τους ή σε άλλο φορέα που αυτά ορίζουν. Η Επιτροπή δύναται να κάνει αναλήψεις από τους λογαριασμούς αυτούς αποκλειστικά και μόνον για την κάλυψη των ταμειακών της αναγκών,
- οι ίδιοι πόροι καταβάλλονται από τα κράτη μέλη στο δικό τους εθνικό νόμισμα, ενώ οι πληρωμές της Επιτροπής πραγματοποιούνται ως επί το πλείστον σε EUR,
- δεν επιτρέπεται η υπερανάληση από τραπεζικούς λογαριασμούς που ανοίγονται εξ ονόματος της Επιτροπής,
- τα υπόλοιπα λογαριασμών τηρούμενων σε άλλα νομίσματα πλην του EUR είτε χρησιμοποιούνται για πληρωμές στα νομίσματα αυτά είτε μετατρέπονται περιοδικά σε EUR.

Εκτός από τους λογαριασμούς ιδίων πόρων, η Επιτροπή διαθέτει και άλλους τραπεζικούς

λογαριασμούς σε κεντρικές και εμπορικές τράπεζες για την εκτέλεση πληρωμών και εισπράξεων μη σχετιζόμενων με τις συνεισφορές των κρατών μελών στον προϋπολογισμό.

Οι ταμειακές πράξεις και οι πληρωμές είναι αυτοματοποιημένες σε πολύ μεγάλο βαθμό και εξαρτώνται από σύγχρονα συστήματα πληροφορικής. Υπάρχουν ειδικές διαδικασίες που εξασφαλίζουν ασφάλεια στα συστήματα αυτά και διαχωρισμό καθηκόντων βάσει του δημοσιονομικού κανονισμού, των προτύπων εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής και των αρχών που διέπουν τις ελεγκτικές διαδικασίες.

Η διαχείριση του ταμείου και οι πληρωμές ρυθμίζονται με γραπτές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες, στόχος των οποίων είναι ο περιορισμός του επιχειρησιακού και του δημοσιονομικού κινδύνου και η εξασφάλιση επαρκούς ελέγχου. Καλύπτουν τους διάφορους τομείς λειτουργίας (για παράδειγμα: εκτέλεση πληρωμών και διαχείριση μετρητών, προβλέψεις ταμειακών ροών, συνέχεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας, κ.λπ.), η δε συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις διαδικασίες ελέγχεται τακτικά. Επιπλέον, πραγματοποιούνται συνεδριάσεις μεταξύ της ΔΓ BUDGET και της ΓΔ ECFIN για την ανταλλαγή πληροφοριών και σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων και τις βέλτιστες πρακτικές.

7.1.2 Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις (ΜΧΣ, ΔΙΠ και Ευρατόμ)

Οι δανειοδοτικές και δανειοληπτικές συναλλαγές, καθώς και η σχετική διαχείριση των ταμειακών διαθέσιμων πραγματοποιούνται από την ΕΕ σύμφωνα με τις αντίστοιχες αποφάσεις του Συμβουλίου, κατά περίπτωση, και τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές. Τα εγχειρίδια γραπτών διαδικασιών που συντάχθηκαν για την κάλυψη ειδικών τομέων όπως οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις και η διαχείριση ταμειακών διαθέσιμων έχουν αναπτυχθεί και χρησιμοποιούνται από τις σχετικές μονάδες λειτουργίας. Οι χρηματοοικονομικοί και επιχειρησιακοί κίνδυνοι επισημαίνονται και αξιολογούνται. Επίσης, εξετάζεται συστηματικά η συμμόρφωση με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες. Κατά κανόνα, δεν εκτελούνται πράξεις για την αντιστάθμιση των διακυμάνσεων επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών («πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου»), δεδομένου ότι οι δανειοδοτικές πράξεις χρηματοδοτούνται από «συνακόλουθες» πράξεις δανειοληψίας, οι οποίες έτσι δεν δημιουργούν ανοικτές θέσεις επιτοκίου και συναλλάγματος.

7.1.3 Ταμείο Εγγύησης

Οι κανόνες και οι αρχές για τη διαχείριση του ενεργητικού του Ταμείου Εγγύησης (βλ. σημείωση **2.3.3**) ορίζονται στη σύμβαση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), της 25^{ης} Νοεμβρίου 1994, και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις της 17^{ης} - 23^{ης} Σεπτεμβρίου 1996, της 8^{ης} Μαΐου 2002 και της 25^{ης} Φεβρουαρίου 2008. Το Ταμείο Εγγύησης λειτουργεί μόνο σε EUR. Οι επενδύσεις του Ταμείου Εγγύησης γίνονται αποκλειστικά και μόνο σε EUR για να αποφεύγεται κάθε είδους συναλλαγματικός κίνδυνος. Η διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού του βασίζεται στους παραδοσιακούς κανόνες της σύνεσης που ισχύουν για τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή σχετικά με τη μείωση των κινδύνων και να εξασφαλίζεται ότι τα υπό διαχείριση στοιχεία ενεργητικού μπορούν να ρευστοποιηθούν ή να μεταβιβασθούν χωρίς σημαντική καθυστέρηση, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών δεσμεύσεων.

7.1.4 Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαχειρίζεται την εκκαθάριση των υποχρεώσεων της ΕΚΑΧ και δεν προβλέπονται νέα δάνεια ή αντίστοιχες χρηματοδοτήσεις για την υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ. Οι νέες δανειοληπτικές πράξεις ΕΚΑΧ περιορίζονται στην αναχρηματοδότηση με απώτερο σκοπό τη μείωση του κόστους εξεύρεσης κεφαλαίων. Όσον αφορά τις ταμειακές πράξεις, εφαρμόζονται οι αρχές της συνετής διαχείρισης με σκοπό τον περιορισμό των δημοσιονομικών κινδύνων.

7.2 ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΓΟΡΑΣ

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος ότι η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου μπορεί να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις τιμές της αγοράς. Κίνδυνος αγοράς δεν είναι μόνο η πιθανότητα δυνητικής ζημίας, αλλά και η πιθανότητα δυνητικού κέρδους. Περιλαμβάνει τον συναλλαγματικό κίνδυνο, τον κίνδυνο επιτοκίου και άλλους κινδύνους που συνδέονται με τις τιμές. Οι κίνδυνοι που συνδέονται με τις τιμές δεν αφορούν την ΕΕ.

7.2.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Συναλλαγματικός κίνδυνος υπάρχει όταν οι πράξεις της ΕΕ ή η αξία των επενδύσεων της επηρεάζονται από τις μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ο κίνδυνος αυτός προκύπτει από τη μεταβολή της τιμής ενός νομίσματος έναντι ενός άλλου.

7.2.1.1 Ταμειακές πράξεις

Οι ίδιοι πόροι που καταβάλλουν τα κράτη μέλη σε νομίσματα πλην του ευρώ, τηρούνται στους λογαριασμούς ιδίων πόρων, σύμφωνα με τον κανονισμό ιδίων πόρων. Μετατρέπονται σε ευρώ για τις ανάγκες εκτέλεσης πληρωμών σε ευρώ. Οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διαχείριση αυτών των κεφαλαίων ορίζονται από τον προαναφερθέντα κανονισμό. Σε ελάχιστες περιπτώσεις, τα κεφάλαια αυτά χρησιμοποιούνται άμεσα για πληρωμές που πρέπει να εκτελεστούν στα ίδια νομίσματα.

Ορισμένοι λογαριασμοί σε νομίσματα της ΕΕ πλην του EUR, καθώς και σε USD, τηρούνται από την Επιτροπή σε εμπορικές τράπεζες για την εκτέλεση πληρωμών στα νομίσματα αυτά. Οι εν λόγω λογαριασμοί ανεφοδιάζονται ανάλογα με το ύψος των προς εκτέλεση πληρωμών. Τα ημερήσια υπόλοιπά τους διατηρούνται σε πολύ χαμηλά επίπεδα για να ελαχιστοποιείται το άνοιγμα στις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Σε περίπτωση διαφόρων άλλων εισπράξεων (εκτός από ίδιους πόρους) σε νομίσματα πλην του EUR, τα σχετικά ποσά μεταφέρονται σε λογαριασμούς της Επιτροπής τηρούμενους στο εκάστοτε νόμισμα, εφόσον απαιτούνται για την κάλυψη της εκτέλεσης πληρωμών, ή μετατρέπονται σε ευρώ και μεταφέρονται σε λογαριασμούς τηρούμενους σε ευρώ. Οι λογαριασμοί πάγιων προκαταβολών που τηρούνται σε άλλα νομίσματα πλην του EUR ανεφοδιάζονται ανάλογα με τις εκτιμώμενες βραχυπρόθεσμες τοπικές ανάγκες πληρωμών

στο εκάστοτε νόμισμα. Τα υπόλοιπα των λογαριασμών αυτών τηρούνται στο πλαίσιο του εκάστοτε ανώτατου ορίου.

Δεδομένου ότι όλα τα προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα επιβάλλονται και καταβάλλονται σε EUR, δεν υπάρχει συναλλαγματικός κίνδυνος.

7.2.1.2 Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις (ΜΧΣ, ΔΙΠ και Ευρατόμ)

Τα περισσότερα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού είναι σε EUR, επομένως, στις περιπτώσεις αυτές η ΕΕ δεν διατρέχει κανέναν συναλλαγματικό κίνδυνο. Ωστόσο, η ΕΕ χορηγεί δάνεια σε USD μέσω του χρηματοοικονομικού μέσου Ευρατόμ, τα οποία χρηματοδοτούνται με δανειοληπτικές πράξεις ισοδύναμου ποσού σε USD (συνακόλουθες πράξεις). Την ημερομηνία του ισολογισμού, η ΕΕ δεν διατρέχει κανένα συναλλαγματικό κίνδυνο σε σχέση με την Ευρατόμ.

7.2.1.3 Ταμείο Εγγύησης

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού είναι σε EUR, έτσι δεν υπάρχει συναλλαγματικός κίνδυνος.

7.2.1.4 Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ

Η υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ διατρέχει μικρό κίνδυνο καθαρού ανοίγματος σε συναλλαγματικό κίνδυνο ο οποίος ισοδυναμεί με 2,2 εκατ. EUR και προκύπτει από στεγαστικά δάνεια που ισοδυναμούν με 1,5 εκατ. EUR και ισοζύγια τρεχουσών συναλλαγών που ισοδυναμούν με 0,7 εκατ. EUR.

7.2.2 Κίνδυνος επιτοκίου

Κίνδυνος επιτοκίου είναι η δυνατότητα μείωσης της αξίας χρεογράφου, ιδιαίτερα ομολόγου, που προκύπτει από την αύξηση των επιτοκίων. Γενικά, τα υψηλότερα επιτόκια οδηγούν σε χαμηλότερες τιμές ομολόγων σταθερού επιτοκίου, και αντιστρόφως.

7.2.2.1 Ταμειακές πράξεις

Το δημόσιο ταμείο της Επιτροπής δεν προβαίνει σε δανειοληπτικές πράξεις. Κατά συνέπεια, δεν εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου. Ωστόσο, τα υπόλοιπα που τηρεί η Επιτροπή στους διάφορους τραπεζικούς λογαριασμούς της είναι τοκοφόρα. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή έχει λάβει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι εισπραττόμενοι τόκοι αντανακλούν συστηματικά τα επιτόκια της αγοράς, καθώς και τις πιθανές τους διακυμάνσεις. Οι λογαριασμοί που τηρούνται στα Δημόσια Ταμεία ή στις Κεντρικές Τράπεζες των κρατών μελών για την είσπραξη ιδίων πόρων δεν είναι τοκοφόροι και δεν βαρύνονται με έξοδα. Όλοι οι υπόλοιποι λογαριασμοί που τηρούνται στις εθνικές Κεντρικές Τράπεζες αμείβονται σύμφωνα με τους όρους της εκάστοτε τράπεζας. Τα εφαρμοζόμενα επιτόκια είναι μεταβλητά και προσαρμόζονται στις διακυμάνσεις της αγοράς.

Τα ημερήσια υπόλοιπα που τηρούνται σε λογαριασμούς εμπορικών τραπεζών είναι τοκοφόρα σε ημερήσια βάση. Αυτό βασίζεται σε κυμαινόμενα επιτόκια της αγοράς στα οποία εφαρμόζεται συμβατικό περιθώριο (θετικό ή αρνητικό). Για τους περισσότερους λογαριασμούς, ο υπολογισμός των τόκων εξαρτάται από το οριακό επιτόκιο της ΕΚΤ για τις κυριότερες πράξεις αναχρηματοδότησης και ακολουθεί τις διακυμάνσεις του σχετικού επιτοκίου. Για ορισμένους άλλους λογαριασμούς, ο υπολογισμός των τόκων εξαρτάται από τον μέσο ημερήσιο δείκτη του ευρώ. Επομένως, δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος να τύχει η Επιτροπή επιτοκίων χαμηλότερων από τα επιτόκια της αγοράς.

7.2.2.2 Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις (ΜΧΣ, ΔΙΠ και Ευρατόμ)

Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις με κυμαινόμενα επιτόκια

Λόγω της φύσης των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών δραστηριοτήτων της, η ΕΕ έχει σημαντικές τοκοφόρες απαιτήσεις και υποχρεώσεις. Οι δανειοληπτικές πράξεις ΜΧΣ και Ευρατόμ που εκδίδονται με κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτουν την ΕΕ σε κίνδυνο επιτοκίου. Ωστόσο, οι κίνδυνοι επιτοκίου που προκύπτουν από δανειοληπτικές πράξεις αντισταθμίζονται από δανειοδοτικές πράξεις με ισοδύναμους όρους («συνακόλουθες» πράξεις). Την ημερομηνία του ισολογισμού, η ΕΕ έχει δάνεια με κυμαινόμενα επιτόκια (εκφρασμένα σε ονομαστικά ποσά), ύψους 0,96 δισεκατ. EUR (2008: 1,05 δισεκατ. EUR), με αναπροσαρμογή των επιτοκίων ανά 6 μήνες.

Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις με σταθερά επιτόκια

Η ΕΕ έχει επίσης δανειοληπτικές πράξεις ΜΧΣ και Ευρατόμ με σταθερά επιτόκια συνολικής αξίας 110 εκατ. EUR το 2009 (2008: 85 εκατ. EUR) και τα οποία έχουν καταληκτική προθεσμία μεταξύ ενός και πέντε ετών (25 εκατ. EUR) και άνω των πέντε ετών (85 εκατ. EUR).

Πιο συγκεκριμένα, η ΕΕ έχει έξι δάνεια με σταθερό επιτόκιο βάσει του δημοσιονομικού μέσου ΔΙΠ συνολικού ύψους 9,2 δισεκατ. EUR το 2009 (2008: 2 δισεκατ. EUR) και με τελική προθεσμία λήξης μεταξύ ενός και πέντε ετών (5 δισεκατ. EUR) και άνω των πέντε ετών (4,2 δισεκατ. EUR).

7.2.2.3 Ταμείο Εγγύησης

Οι χρεωστικοί τίτλοι στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγύησης που εκδίδονται με κυμαινόμενο επιτόκιο υπόκεινται στις συνέπειες των διακυμάνσεων αυτών των επιτοκίων, ενώ οι χρεωστικοί τίτλοι που εκδίδονται με σταθερό επιτόκιο διατρέχουν κίνδυνο σε σχέση με την εύλογη αξία τους. Τα ομόλογα σταθερού επιτοκίου αντιπροσωπεύουν περίπου το 97% του χαρτοφυλακίου επενδύσεων την ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού (2008: 96%).

7.2.2.4 Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ

Λόγω του χαρακτήρα των δραστηριοτήτων της, η υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου. Οι κίνδυνοι επιτοκίου που προκύπτουν από δανειοληπτικές πράξεις αντισταθμίζονται από δανειοδοτικές πράξεις με ισοδύναμους όρους. Όσον αφορά πράξεις

διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού, τα ομόλογα σταθερού επιτοκίου αντιπροσωπεύουν περίπου το 97% του χαρτοφυλακίου χρεωστικών τίτλων την ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού (2008: 97%).

7.3 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας που οφείλεται στην αθέτηση πληρωμής δανείου ή άλλης πιστωτικής γραμμής από οφειλέτη/δανειολήπτη (είτε κεφαλαίου ή τόκων (τοκομεριδίων) είτε και των δύο) ή σε άλλο είδος αθέτησης συμβατικής υποχρέωσης. Στις περιπτώσεις αθέτησης περιλαμβάνονται η καθυστέρηση αποπληρωμής, η αναδιάρθρωση των αποπληρωμών του δανειολήπτη, και η πτώχευση.

7.3.1 Ταμειακές πράξεις

Οι περισσότεροι ταμειακοί πόροι της Επιτροπής τηρούνται, βάσει του κανονισμού 1150/2000 του Συμβουλίου για τους ίδιους πόρους, στους λογαριασμούς που ανοίγουν τα κράτη μέλη για την καταβολή των συνεισφορών τους (ίδιοι πόροι). Οι εν λόγω λογαριασμοί τηρούνται είτε στο Δημόσιο Ταμείο εκάστου κράτους μέλους είτε στις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Τα ιδρύματα αυτά αντιπροσωπεύουν τον χαμηλότερο πιστωτικό κίνδυνο (ή κίνδυνο αντισυμβαλλομένου) για την Επιτροπή, διότι αυτά που εκτίθενται σε κίνδυνο είναι τα κράτη μέλη.

Όσον αφορά το μέρος των ταμειακών πόρων της Επιτροπής που τηρείται σε εμπορικές τράπεζες για την κάλυψη της εκτέλεσης πληρωμών, ο ανεφοδιασμός των λογαριασμών συνιστάται να γίνεται σε βάση έγκαιρης παράδοσης (just-in-time) και τελεί αυτόματα υπό τη διαχείριση του συστήματος διαχείρισης μετρητών του ταμείου. Σε κάθε λογαριασμό τηρούνται ελάχιστα επίπεδα μετρητών, ανάλογα με το μέσο ποσό των ημερήσιων πληρωμών που εκτελούνται από αυτό. Κατά συνέπεια, τα ποσά που τηρούνται σε ημερήσια βάση στους λογαριασμούς αυτούς παραμένουν μονίμως σε πολύ χαμηλά επίπεδα (γενικά μεταξύ 50 και 150 εκατ. EUR κατά μέσο όρο, κατανεμημένα σε περισσότερους από 30 λογαριασμούς) και κατ' αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται ότι το άνοιγμα της Επιτροπής σε πιστωτικούς κινδύνους είναι περιορισμένο. Τα ποσά αυτά πρέπει να εξετάζονται σε σχέση με το σύνολο των ταμειακών υπολοίπων τα οποία κυμαίνονται μεταξύ 1 δισεκατ. EUR και 35 δισεκατ. EUR, και σε σχέση με το συνολικό ποσό των πληρωμών που εκτελέστηκαν το 2009, το οποίο ανερχόταν σε 130 δισεκατ. EUR.

Πέραν αυτού, ισχύουν ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή των εμπορικών τραπεζών, ώστε να μειωθεί ακόμη περισσότερο ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου στον οποίον εκτίθεται η Επιτροπή.

- Όλες οι εμπορικές τράπεζες επιλέγονται με διαγωνισμό. Η ελάχιστη βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση που απαιτείται για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό είναι η Moody's P-1 ή το ισοδύναμό της (S&P A-1 ή Fitch F1). Χαμηλότερος βαθμός επιτρέπεται σε ειδικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.
- Όσον αφορά τις εμπορικές τράπεζες οι οποίες έχουν επιλεγεί ειδικά για την κατάθεση των προσωρινώς εισπραχθέντων προστίμων, κατά γενικό κανόνα απαιτείται επίσης ελάχιστη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση S&P AA ή άλλη ισοδύναμη και, στην

περίπτωση που ορισμένες τράπεζες αυτής της ομάδας γίνουν αντικείμενο υποβάθμισης, εφαρμόζονται ειδικά μέτρα.

- Κατά τη διάρκεια του 2009, οι υπηρεσίες του δημόσιου ταμείου της Επιτροπής θέσπισαν ένα εναλλακτικό σύστημα διαχείρισης των προσωρινώς εισπραχθέντων προστίμων, με συγκεκριμένο σκοπό τη μείωση των κινδύνων στον τομέα αυτό. Μετά την απόφαση C(2009) 4264 της Επιτροπής, τα πρόστιμα που επιβάλλονται από την 1^η Ιανουαρίου 2010, θα τελούν υπό τη διαχείριση του νέου συστήματος και δεν θα κατατίθενται πλέον σε εμπορικές τράπεζες.
- Οι λογαριασμοί πάγιων προκαταβολών τηρούνται σε τοπικές τράπεζες που επιλέγονται με απλουστευμένη διαδικασία υποβολής προσφορών. Οι απαιτήσεις πιστοληπτικής διαβάθμισης εξαρτώνται από τις τοπικές συνθήκες και μπορούν να διαφέρουν πολύ από τη μια χώρα στην άλλη. Προκειμένου να περιορισθεί το άνοιγμα σε πιστωτικό κίνδυνο, τα υπόλοιπα των λογαριασμών αυτών τηρούνται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο (λαμβάνομένων υπόψη των επιχειρησιακών αναγκών). Ο ανεφοδιασμός των λογαριασμών αυτών γίνεται τακτικά και τα ισχύοντα ανώτατα όρια ανανεώνονται ετησίως.
- Οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις των εμπορικών τραπεζών στις οποίες η Επιτροπή έχει λογαριασμούς εξετάζονται τουλάχιστον σε μηνιαία βάση ή ακόμη συχνότερα, εάν και όταν χρειαστεί. Στο πλαίσιο της οικονομικής κρίσης θεσπίστηκαν ενισχυμένα μέτρα παρακολούθησης τα οποία διατηρήθηκαν καθόλη τη διάρκεια του 2009.

7.3.2 Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις (ΜΧΣ, ΔΙΠ και Ευρατόμ)

Η διαχείριση του ανοίγματος σε πιστωτικό κίνδυνο αντιμετωπίζεται πρώτα με τη χορήγηση εγγυήσεων από τις εκάστοτε χώρες και στη συνέχεια από το Ταμείο Εγγύησης (ΜΧΣ και Ευρατόμ) και τελικά μέσω του προϋπολογισμού της ΕΕ (ΔΙΠ και, εάν τα άλλα μέτρα δεν επαρκούν, ΜΧΣ και Ευρατόμ). Η ισχύουσα νομοθεσία κατά τη διάρκεια του 2009 για τους ίδιους πόρους καθόρισε το ανώτατο όριο για τον πόρο ΑΕΕ στο 1,24% του ΑΕΕ των κρατών μελών και, το 2009, χρησιμοποιήθηκε το 1,01% του ΑΕΕ για την κάλυψη των πιστώσεων πληρωμών. Αυτό σημαίνει ότι την 31^η Δεκεμβρίου 2009, υπήρχε διαθέσιμο περιθώριο 0,23% για την κάλυψη αυτής της εγγύησης. Πρέπει να σημειωθεί ότι, από το 2010, το ανώτατο όριο υποβιβάστηκε σε 1,23%. Το Ταμείο Εγγύησης για τις εξωτερικές ενέργειες συστάθηκε το 1994 για την κάλυψη των κινδύνων λόγω αθέτησης συμφωνίας σχετικά με δανειοληπτικές πράξεις συνδεδεμένες με τη χρηματοδότηση δανείων σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε κάθε περίπτωση, το άνοιγμα σε πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται με τη δυνατότητα που υπάρχει να γίνεται προσφυγή στον προϋπολογισμό της ΕΕ σε περίπτωση που οφειλέτης δεν είναι ικανός να επιστρέψει εξ ολοκλήρου όλα τα οφειλόμενα ποσά. Για τον σκοπό αυτόν, η ΕΕ έχει το δικαίωμα να ζητήσει από όλα τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση προς τις νομικές υποχρεώσεις της ΕΕ έναντι των δανειστών της.

Οι βασικοί δικαιούχοι αυτών των δανείων είναι η Ουγγαρία, η Λετονία και η Ρουμανία. Οι χώρες αυτές αντιπροσωπεύουν, αντίστοιχα, περίπου το 54%, 21% και 18% του συνολικού όγκου των δανείων. Όσον αφορά τις ταμειακές πράξεις, πρέπει να εφαρμόζονται κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την επιλογή των συμβαλλομένων. Κατά συνέπεια, η μονάδα λειτουργίας θα μπορεί να συναλλάσσεται μόνο με επιλέξιμες τράπεζες που έχουν επαρκείς περιορισμούς ως προς τους αντισυμβαλλομένους.

7.3.3 Ταμείο Εγγύησης

Σύμφωνα με τη σύμβαση που υπεγράφη μεταξύ της ΕΕ και της ΕΤΕπ σχετικά με τη διαχείριση του Ταμείου Εγγύησης, όλες οι διατραπεζικές επενδύσεις πρέπει να έχουν ελάχιστη πιστοληπτική διαβάθμιση Moody's ή το ισοδύναμό της P-1. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, όλες οι επενδύσεις (δηλαδή 153 εκατ. EUR) αφορούσαν αντισυμβαλλομένους αυτού του επιπέδου (2008: 183 εκατ. EUR). Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, τα κεφάλαια που επενδύθηκαν σε τέσσερα βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά μέσα και όλες οι επενδύσεις (37 εκατ. EUR) έγιναν με αντισυμβαλλόμενους που διαθέτουν ελάχιστη πιστοληπτική διαβάθμιση P-1 Moody's ή ισοδύναμή της. Όλοι οι διαθέσιμοι προς πώληση τίτλοι είναι σύμφωνοι με τις κατευθυντήριες γραμμές διαχείρισης.

7.3.4 Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ

Το άνοιγμα σε πιστωτικό κίνδυνο αντιμετωπίζεται με τη συστηματική εξέταση της ικανότητας των δανειζόμενων να καλύπτουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την αποπληρωμή τόκων και κεφαλαίου. Το άνοιγμα σε πιστωτικό κίνδυνο αντιμετωπίζεται επίσης με συμπληρωματικές, καθώς και με κρατικές, εταιρικές και προσωπικές εγγυήσεις. Το 52% του συνολικού οφειλόμενου ποσού καλύπτεται από εγγυήσεις κράτους μέλους ή ισοδύναμου οργανισμού (π.χ. δημόσιων οργανισμών). Το 36% των τρεχόντων δανείων χορηγήθηκε σε τράπεζες ή έλαβε εγγυήσεις από τράπεζες. Όσον αφορά τις ταμειακές πράξεις, πρέπει να εφαρμόζονται κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την επιλογή των συμβαλλομένων. Η μονάδα λειτουργίας έχει το δικαίωμα να συναλλάσσεται μόνο με επιλέξιμες τράπεζες που έχουν επαρκείς περιορισμούς ως προς τους αντισυμβαλλομένους.

7.4 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από τη δυσκολία πώλησης ενός περιουσιακού στοιχείου, για παράδειγμα, ο κίνδυνος ένας δεδομένος τίτλος ή περιουσιακό στοιχείο να μην μπορεί να γίνει αντικείμενο συναλλαγής στην αγορά αρκετά γρήγορα, ώστε να αποφευχθούν ζημιές ή να καταστεί δυνατή η εκπλήρωση υποχρέωσης.

7.4.1 Ταμειακές πράξεις

Οι αρχές του προϋπολογισμού εξασφαλίζουν ότι το σύνολο των ταμειακών πόρων για το οικονομικό έτος είναι πάντα επαρκές για την εκτέλεση όλων των πληρωμών. Πράγματι, το σύνολο των συνεισφορών των κρατών μελών ισούται με το ποσό των πιστώσεων πληρωμών για το οικονομικό έτος. Ωστόσο, οι συνεισφορές των κρατών μελών εισπράττονται σε 12 μηνιαίες δόσεις ετησίως, ενώ οι πληρωμές μπορεί να έχουν εποχιακό χαρακτήρα.

Για να εξασφαλιστεί η συνεχής επάρκεια πόρων για την κάλυψη των πληρωμών που πρέπει να γίνονται κατά τη διάρκεια ενός δεδομένου μήνα, έχουν θεσπιστεί διαδικασίες για την τακτική πρόβλεψη μετρητών και, εάν χρειάζεται, για την εκ των προτέρων αίτηση ιδίων πόρων από κράτη μέλη, υπό ορισμένους όρους.

Εκτός των ανωτέρω, στο πλαίσιο των καθημερινών ταμειακών πράξεων της Επιτροπής, αυτοματοποιημένα εργαλεία διαχείρισης μετρητών εξασφαλίζουν επαρκή ρευστότητα σε κάθε έναν από τους τραπεζικούς λογαριασμούς του ΕΤΑ, σε καθημερινή βάση.

7.4.2 Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις (ΜΧΣ, ΔΙΠ και Ευρατόμ)

Ο κίνδυνος ρευστότητας που προκύπτει από δανειοληπτικές πράξεις αντισταθμίζεται γενικά από δάνεια με ισοδύναμους όρους (συνακόλουθες πράξεις). Όσον αφορά τον ΜΧΣ και την Ευρατόμ, το Ταμείο Εγγύησης χρησιμοποιεί ένα αποθεματικό ρευστότητας (ή δίκτυ ασφαλείας) σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής ή καθυστέρησης πληρωμής εκ μέρους δανειοληπτών. Όσον αφορά το ΔΙΠ, ο κανονισμός 431/2009 του Συμβουλίου ορίζει μια διαδικασία που προβλέπει επαρκή χρόνο για την κινητοποίηση κεφαλαίων μέσω του προϋπολογισμού της ΕΕ.

7.4.3 Ταμείο Εγγύησης

Η διαχείριση του ταμείου γίνεται σύμφωνα με την αρχή ότι τα στοιχεία ενεργητικού παρουσιάζουν ικανοποιητικό βαθμό ρευστότητας και χρησιμοποίησης σε σχέση με τις σχετικές δεσμεύσεις. Το ταμείο πρέπει να διατηρεί ελάχιστο ποσό 100 εκατ. EUR σε χαρτοφυλάκιο με προθεσμία λήξης < 12 μηνών, το οποίο πρέπει να επενδύεται σε νομισματικά μέσα. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009 οι επενδύσεις αυτές ανέρχονταν σε 190 εκατ. EUR. Επίσης, τουλάχιστον 20% της ονομαστικής αξίας του ταμείου πρέπει να περιέχει νομισματικά μέσα, ομόλογα σταθερού επιτοκίου με προθεσμία λήξης μέχρι ένα έτος και ομόλογα κυμαινόμενου επιτοκίου. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009 το ποσοστό αυτό ήταν 27%.

7.4.4 Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ

Ο κίνδυνος ρευστότητας που προκύπτει από δανειοληπτικές πράξεις αντισταθμίζεται γενικά από δάνεια με ισοδύναμους όρους (συνακόλουθες πράξεις). Όσον αφορά τη διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ, η Επιτροπή διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με βάση τις προβλέψεις εκταμιεύσεων που προκύπτουν από τις διαβουλεύσεις με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής.

7.5 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ

7.5.1 Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις (ΜΧΣ, ΔΠΠ και Ευρατόμ)

Αρχική κατάσταση:

Πρέπει να σημειωθεί ότι τα προαναφερθέντα δάνεια αναγνωρίζονται αρχικά στην ονομαστική τους αξία σύμφωνα με τον λογιστικό κανόνα 11 της ΕΕ. Εάν αντί αυτού είχε εφαρμοστεί το λογιστικό πρότυπο IAS 39 του ιδιωτικού τομέα, αυτό θα σήμαινε αρχική αναγνώριση των δανείων στην εύλογη αξία τους. Η διαφορά μεταξύ των δύο τρόπων λογιστικής μεταχείρισης μόνο για τα δάνεια ΔΠΠ, την ημερομηνία της έκδοσής τους, παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

σε εκατ. EUR

	Λογιστικός κανόνας 11 της ΕΕ (ονομαστικό ποσό)	IAS 39 (εύλογη αξία)	Διαφορά λογιστικών μεθόδων
Αποτίμηση δανείου ΔΠΠ κατά την έκδοση, το 2009	7 200	6 649	551
Αποτίμηση δανείου ΔΠΠ κατά την έκδοση, το 2008	2 000	1 767	233

Οι λόγοι εφαρμογής της λογιστικής μεταχείρισης βάσει του λογιστικού κανόνα 11 της ΕΕ είναι οι εξής:

- Υπάρχουν αντισταθμιστικά αποτελέσματα μεταξύ δανειοδοτικών και δανειοληπτικών πράξεων λόγω του χαρακτήρα τους ως «συνακόλουθες πράξεις». Έτσι, το πραγματικό επιτόκιο για τις δανειοδοτικές πράξεις ισούται με το πραγματικό επιτόκιο για τις σχετικές δανειοληπτικές πράξεις.
- Η αρχική διαφορά αντανakλά το «κόστος ευκαιρίας» που θα μπορούσε να επιτύχει κανείς μέσω εναλλακτικών επενδύσεων στην κεφαλαιαγορά. Δεδομένου ότι δεν επιτρέπεται στην ΕΕ να επενδύει χρήματα στις κεφαλαιαγορές, αυτή η «ευκαιρία» κόστους δεν εφαρμόζεται και δεν αντανakλά ορθά την ουσία των συναλλαγών.
- Η αρχική διαφορά που παρουσιάζεται ανωτέρω μπορεί να αντισταθμιστεί τα επόμενα έτη από τα έσοδα από τόκους.

Τρέχουσα κατάσταση την 31.12.2009:

Η εκτίμηση της εύλογης αξίας καθορίζεται ως ακολούθως:

- Για δανειοληπτικές πράξεις: με τη χρησιμοποίηση ενός προτύπου προεξοφλημένων ταμειακών ροών με την εφαρμογή ειδικών για κάθε χώρα καμπυλών απόδοσης κατάλληλων για τη χρονική περίοδο που υπολείπεται μέχρι την καταληκτική προθεσμία.
- Για δανειοδοτικές πράξεις: με τη χρησιμοποίηση ενός προτύπου προεξοφλημένων ταμειακών ροών με την εφαρμογή καμπυλών απόδοσης AAA κατάλληλων για τη χρονική περίοδο που υπολείπεται μέχρι την καταληκτική προθεσμία.

- Τα δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου θεωρείται ότι φθάνουν στην ονομαστική αξία τους, δεδομένου ότι η αναπροσαρμογή των επιτοκίων της αγοράς γίνεται κάθε 6 μήνες.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει την εκτιμώμενη εύλογη αξία στο τέλος του έτους των τοκοφόρων δανειοδοτικών πράξεων σταθερού κυμαινόμενου επιτοκίου των ΜΧΣ, ΔΠΙ και Ευρατόμ με τέτοιο τρόπο που να επιτρέπει τη σύγκρισή τους με την αντίστοιχη λογιστική αξία στον ισολογισμό:

σε εκατ. EUR

	Δανειοδοτικές πράξεις 31.12.2009	Δανειοδοτικές πράξεις 31.12.2008	Δανειοληπτικές πράξεις 31.12.2009	Δανειοληπτικές πράξεις 31.12.2008
Εύλογη αξία	8 785	1 863	9 626	2 118
Λογιστική αξία	9 416	2 091	9 416	2 091
Διαφορά	(631)	(228)	210	27

Την ημερομηνία του ισολογισμού το ΔΠΙ είχε χρησιμοποιήσει το 98,8% αυτών των δανειοδοτικών και δανειοληπτικών πράξεων. Ο ανωτέρω πίνακας αντανακλά το γεγονός ότι, δεδομένου ότι η ΕΕ έχει πιστοληπτική ικανότητα AAA και τα επιτόκια της αγοράς είναι σήμερα υψηλότερα από τα επιτόκια με τα οποία η ΕΕ προέβη σε δανεισμό, η εύλογη αξία των δανειοληπτικών της πράξεων είναι υψηλότερη από το ονομαστικό ποσό. Δεδομένου ότι η Ουγγαρία, η Λετονία και η Ρουμανία οι οποίες είναι οι κύριοι αποδέκτες αυτών των δανείων, έχουν χαμηλότερη πιστοληπτική ικανότητα από AAA, μολονότι τα επιτόκια της αγοράς είναι σήμερα υψηλότερα από τα επιτόκια τα οποία έχει χρεώσει η ΕΕ, η εύλογη αξία των χορηγηθέντων δανείων είναι χαμηλότερη από τα ονομαστικά ποσά.

7.5.2 Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ

Η εκτιμώμενη εύλογη αξία των δανειοδοτικών και δανειοληπτικών πράξεων καθορίζεται με τη χρησιμοποίηση ενός προτύπου προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Σύμφωνα με το πρότυπο αυτό, οι προβλεπόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται με την εφαρμογή καμπυλών απόδοσης AAA κατάλληλων για το υπόλοιπο της χρονικής προθεσμίας. Η εκτίμηση της εύλογης αξίας δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου θεωρείται ότι πλησιάζει τη λογιστική αξία τους, δεδομένου ότι η αναπροσαρμογή των επιτοκίων της αγοράς γίνεται κάθε 3 έως 6 μήνες. Η εύλογη αξία των δανειοδοτικών και δανειοληπτικών πράξεων σταθερού επιτοκίου δεν μπόρεσε να εκτιμηθεί και να γνωστοποιηθεί διότι τα δεδομένα που απαιτούνται για τον υπολογισμό αυτών των αξιών δεν ήταν διαθέσιμα.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση τίτλοι εμφανίζονται στην εύλογη αξία τους, δηλαδή στην αγοραία αξία προσαυξημένη κατά τους δεδουλευμένους τόκους. Δεν υπάρχουν χρηματοοικονομικά μέσα υπολογισμένα σε εύλογη αξία με βάση τεχνική αποτίμησης που δεν στηρίζεται από παρατηρήσιμες αγοραίες τιμές ή επιτόκια. Η ονομαστική αξία μείον τις προβλέψεις για την απομείωση της αξίας εμπορικών απαιτήσεων και η ονομαστική αξία των εμπορικών πληρωτέων λογαριασμών θεωρούνται ότι πλησιάζουν τις εύλογες αξίες τους. Η εύλογη αξία των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυνάμων τους, συμπεριλαμβανομένων των λογαριασμών όψεως και των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων (κάτω των τριών μηνών) αντιστοιχεί στη λογιστική τους αξία.

8. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

8.1 ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Τα συνδεδεμένα μέρη της ΕΕ είναι οι ενοποιημένες της οντότητες και τα βασικά διοικητικά στελέχη αυτών των οντοτήτων (βλ. κατωτέρω). Οι συναλλαγές μεταξύ αυτών των οντοτήτων λαμβάνουν χώρα ως μέρος των συνήθων πράξεων της ΕΕ και στην περίπτωση αυτή, δεν χρειάζονται συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης για τις συναλλαγές αυτές σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ. Κατάλογος των ενοποιημένων οντοτήτων παρέχεται στη σημείωση **10**.

8.2 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Για την παρουσίαση πληροφοριών για τις συναλλαγές συνδεδεμένων μερών σχετικά με τα βασικά καθήκοντα διαχείρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι ενδιαφερόμενοι κατανέμονται σε πέντε κατηγορίες:

Κατηγορία 1: ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου

Κατηγορία 2: ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής και ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και οι άλλοι Αντιπρόεδροι της Επιτροπής

Κατηγορία 3: ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου, τα μέλη της Επιτροπής, οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Γενικού Δικαστηρίου, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Δημόσιας Διοίκησης, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

Κατηγορία 4: ο Πρόεδρος και μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Κατηγορία 5: οι πιο υψηλόβαθμοι υπάλληλοι των θεσμικών οργάνων και οργανισμών

Περίληψη των δικαιωμάτων τους παρουσιάζεται κατωτέρω – περισσότερες πληροφορίες δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 187 της 8.8.1967 που τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 202/2005 του Συμβουλίου της 18.1.2005 (L 33 της 5.2.2005) και L 268 της 20.10.1977 που τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1293/2004 της 30.4.2004 (L 243 της 5.7.2004)). Άλλες πληροφορίες παρέχονται επίσης στον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης, το επίσημο έγγραφο που περιγράφει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις όλων των υπαλλήλων της ΕΕ, το οποίο είναι διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο Europa. Κανένα δάνειο με επιδοτούμενο επιτόκιο δεν χορηγήθηκε από την ΕΕ σε βασικά διοικητικά στελέχη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

σε EUR

Δικαιώματα (ανά εργαζόμενο)	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3	Κατηγορία 4	Κατηγορία 5
Βασικός μισθός (μηνιαίος)	24 874,61	22 531,36 – 23 432,62	18 025,08 – 20 278,22	19 467,10 – 20 728,85	11 461,32 – 18 025,09
Επίδομα κατοικίας/αποδημίας	15%	15%	15%	15%	16%
Οικογενειακά επιδόματα:					
Στέγης (% επί του μισθού)	2% + 167,31	2% + 167,31	2% + 167,31	2% + 167,31	2% + 167,31
Προστατευόμενων τέκνων	365,60	365,60	365,60	365,60	365,60
Προσχολικής εκπαίδευσης	89,31	89,31	89,31	89,31	89,31
Εκπαίδευσης, ή	248,06	248,06	248,06	248,06	248,06
Εκπαίδευσης εκτός του τόπου εργασίας	496,12	496,12	496,12	496,12	496,12
Επίδομα πρόεδρων δικαστηρίου	N/A	N/A	500 - 810,74	N/A	N/A
Έξοδα παραστάσεων	1 418,07	0 - 911,38	500 - 607,71	N/A	N/A
Έξοδα ετήσιων ταξιδίων	N/A	N/A	N/A	N/A	Ναι
Μεταφορές στο κράτος μέλος:					
Σχολικό επίδομα [20]	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι
% επί του μισθού*	5%	5%	5%	5%	5%
% επί του μισθού χωρίς δ.σ.	μέχρι 25%	μέχρι 25%	μέχρι 25%	μέχρι 25%	μέχρι 25%
Έξοδα παραστάσεων	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή	N/A	N/A
Ανάληψη καθκόντων:					
Έξοδα εγκατάστασης	49 749,22	45 062,72 – 46 865,24	36 050,16 – 40 556,44	38 934,20 – 41 457,70	επιστροφή
Έξοδα ταξιδιού οικογενείας	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή
Έξοδα μετακόμισης	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή
Λήξη άσκησης καθκόντων:					
Έξοδα επανεγκατάστασης	24 874,61	22 531,36 – 23 432,62	18 025,08 – 20 278,22	19 467,10 – 20 728,85	επιστροφή
Έξοδα ταξιδιού οικογενείας	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή
Έξοδα μετακόμισης	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή	επιστροφή
Μεταβατική περίοδος (% επί του μισθού)**	40% - 65%	40% - 65%	40% - 65%	40% - 65%	N/A
Ασφάλιση ασθένειας	κάλυψη	κάλυψη	κάλυψη	κάλυψη	προαιρετική
Σύνταξη (% επί του ακαθάριστου βασικού μισθού)	Έως 70%	Έως 70%	Έως 70%	Έως 70%	Έως 70%
Κρατήσεις:					
Κοινοτικός φόρος	8% - 45%	8% - 45%	8% - 45%	8% - 45%	8% - 45%
Ασφάλιση ασθένειας (% επί του μισθού)	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%
Ειδική εισφορά επί του μισθού	4,64%	4,64%	4,64%	4,64%	4,64%
Συνταξιοδοτικές εισφορές	N/A	N/A	N/A	N/A	11,3%
Αριθμός ατόμων στις 31.12.2009	3	7	91	27	81

* με εφαρμογή διορθωτικού συντελεστή («δ.σ.»).

** καταβάλλεται κατά τα 3 πρώτα έτη μετά την αναχώρηση.

9. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Την ημερομηνία έγκρισης των παρόντων λογαριασμών, εκτός από τις πληροφορίες που παρέχονται κατωτέρω, δεν περιήλθε στην προσοχή του υπόλογου της Επιτροπής ούτε αναφέρθηκε σ' αυτόν κανένα άλλο σημαντικό θέμα που θα απαιτούσε ειδική γνωστοποίηση στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας. Οι ετήσιοι λογαριασμοί και οι σχετικές σημειώσεις καταρτίστηκαν με βάση τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες, όπως προκύπτει από τις παρούσες πληροφορίες.

Ευρωπαϊκός μηχανισμός χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (EFSM)

Την 11^η Μαΐου 2010 το Συμβούλιο θέσπισε ευρωπαϊκό μηχανισμό χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (EFSM) προκειμένου να διατηρηθεί η χρηματοοικονομική σταθερότητα στην Ευρώπη (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου). Ο μηχανισμός αυτός βασίζεται στο άρθρο 122 παράγραφος 2 της συνθήκης και καθιστά δυνατή τη χορήγηση οικονομικής βοήθειας σε κράτος μέλος που αντιμετωπίζει δυσκολίες ή διατρέχει μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρά προβλήματα λόγω έκτακτων περιστάσεων που εκφεύγουν από τον έλεγχό του. Η βοήθεια μπορεί να λάβει τη μορφή δανείου ή πιστωτικής γραμμής εγγυημένης από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Σε περίπτωση ενεργοποίησης, η Επιτροπή θα δανειστεί κονδύλια από τις κεφαλαιαγορές ή από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για λογαριασμό της ΕΕ και στη συνέχεια θα δανείσει τα κονδύλια αυτά στο δικαιούχο κράτος μέλος. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου ECOFIN περιορίζουν τη διευκόλυνση αυτή σε 60 δισεκατ. EUR. Το EFSM θεσπίστηκε παράλληλα με τον υφιστάμενο μηχανισμό στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών, ο οποίος παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή σε κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ένα τέτοιο πακέτο χρηματοοικονομικής στήριξης όπως ο ευρωπαϊκός μηχανισμός χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (EFSM), μολονότι δεν έχει κανέναν αντίκτυπο ούτε στους λογαριασμούς της ΕΕ ούτε στον προϋπολογισμό της ΕΕ, θεσπίστηκε επίσης από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και άλλα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Αυτή η δυναμική βοήθεια σε κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ θα παρασχεθεί μέσω ενός φορέα ειδικού σκοπού (SPV) και τα συμμετέχοντα κράτη μέλη προσφέρουν εγγυήσεις μέχρι 440 δισεκατ. EUR 440 για αυτόν τον φορέα SPV. Η διευκόλυνση αυτή λήγει τον Ιούνιο του 2013.

Τέλος, αλλά και πάλι χωρίς αυτό να επηρεάζει τους λογαριασμούς ή τον προϋπολογισμό της ΕΕ, εκτός από τα παραπάνω, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) θα συμμετάσχει επίσης στις ανωτέρω δράσεις και αναμένεται να παρέχει συμπληρωματική βοήθεια 250 εκατ. EUR 250.

10. ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ

A. ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ	
<p>1. Θεσμικά όργανα και συμβουλευτικοί φορείς Επιτροπή των Περιφερειών Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο</p> <p>2. Οργανισμοί της ΕΕ Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας</p> <p>Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης</p> <p>Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος</p> <p>Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων Σύνηξη για την παραγωγή ενέργειας (Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης) Eurojust**</p> <p>Εκτελεστικός Οργανισμός για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας*</p> <p>3. Άλλες ελεγχόμενες οντότητες Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (υπό εκκαθάριση)</p>	<p>Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο</p> <p>Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Ευρωπαϊκή Υπηρεσία για τη Διαχείριση του Επιχειρησιακού Συντονισμού στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της ΕΕ Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή του GNSS Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (Σήματα, Σχέδια και Πρότυπα) Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών Κοινοτική Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας</p> <p>Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL)**</p> <p>Εκτελεστικό Οργανισμό για την Υγεία και τους Καταναλωτές</p> <p>Εκτελεστικός Οργανισμός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας*</p>
B. ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
<p>Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων Κοινή επιχείρηση Clean Sky*</p>	<p>Κοινή επιχείρηση ARTEMIS*</p>
Γ. ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
<p>Διεθνής οργανισμός ενέργειας σύντηξης ITER</p>	<p>Κοινή επιχείρηση Galileo υπό εκκαθάριση</p>
<p>Κοινή επιχείρηση SESAR</p>	<p>Κοινή επιχείρηση IMI*</p>

* Ενοποιήθηκε για πρώτη φορά το 2009

** Αποκεντρωμένο όργανο της ΕΕ το οποίο υπάγεται στον πρώην τομέα «Αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικά θέματα».

11. ΜΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ

Μολονότι η ΕΕ διαχειρίζεται τα στοιχεία του ενεργητικού των οντοτήτων που αναφέρονται παρακάτω, οι οντότητες αυτές δεν πληρούν τις απαιτήσεις ενοποίησης και λόγω αυτού δεν περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

11.1 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) είναι το κυριότερο μέσο για την παροχή βοήθειας ΕΕ με σκοπό την αναπτυξιακή συνεργασία στις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και στις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (ΥΧΕ). Στη συνθήκη της Ρώμης του 1957 προβλέπεται διάταξη για τη δημιουργία του ΕΤΑ με σκοπό τη χορήγηση τεχνικής και οικονομικής συνδρομής, αρχικά περιορισμένης στις χώρες της Αφρικής με τις οποίες ορισμένα κράτη μέλη είχαν ιστορικούς δεσμούς.

Το ΕΤΑ δεν χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά με άμεσες συνεισφορές των κρατών μελών, οι οποίες συμφωνούνται στο πλαίσιο διαπραγματεύσεων σε διακυβερνητικό επίπεδο. Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ διαχειρίζονται τους πόρους του ΕΤΑ. Κάθε ΕΤΑ έχει συνήθως διάρκεια περίπου πέντε ετών. Από τη σύναψη της πρώτης σύμβασης εταιρικής σχέσης το 1964, οι κύκλοι προγραμματισμού του ΕΤΑ ακολουθούν γενικά τους κύκλους των συμφωνιών/συμβάσεων της εταιρικής σχέσης.

Το ΕΤΑ διέπεται από τον δικό του δημοσιονομικό κανονισμό (ΕΕ L 78 της 19.03.2008) ο οποίος προβλέπει την παρουσίαση των οικονομικών του καταστάσεων, ανεξάρτητα από τις δημοσιονομικές καταστάσεις των ΕΕ. Οι ετήσιοι λογαριασμοί και η διαχείριση των πόρων του ΕΤΑ υπόκεινται στον εξωτερικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Κοινοβουλίου. Ο ισολογισμός και ο λογαριασμός οικονομικού αποτελέσματος του 8ου, 9ου και 10ου ΕΤΑ αναφέρονται παρακάτω για ενημερωτικούς λόγους:

ΙΣΟΖΥΓΙΟ – 8ου, 9ου και 10ου ΕΤΑ

σε εκατ. EUR

	31.12.2009	31.12.2008
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	196	269
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	1 389	957
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1 585	1 226
ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	(860)	(709)
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	(860)	(709)
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	725	517
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		
Αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου	20 381	17 079
Άλλα αποθεματικά	2 252	2 252
Οικονομικό αποτέλεσμα μεταφερθέν από προηγούμενες χρήσεις	(18 814)	(15 784)

Οικονομικό αποτέλεσμα χρήσης	(3 094)	(3 030)
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	725	517

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ – 8ου, 9ου και 10ου ΕΤΑ

σε εκατ. EUR

	2009	2008
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	49	23
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	(3 192)	(3 066)
ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	(3 143)	(3 043)
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	49	13
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΧΡΗΣΗΣ	(3 094)	(3 030)

11.2 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Το καθεστώς ασφάλισης ασθενείας παρέχει ιατρική ασφάλιση στο προσωπικό των διαφόρων οργάνων και οργανισμών της ΕΕ. Το καθεστώς αυτό έχει δικά του κεφάλαια τα οποία δεν ελέγχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μολονότι η Επιτροπή διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού του. Το καθεστώς χρηματοδοτείται από τις συνεισφορές των μελών του (προσωπικό) και των εργοδοτών (θεσμικά όργανα, οργανισμοί, υπηρεσίες). Κάθε πλεόνασμα παραμένει στην ιδιοκτησία του καθεστώτος.

Το καθεστώς συνίσταται σε τέσσερις χωριστές οντότητες: το βασικό καθεστώς για το προσωπικό των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρία άλλα καθεστώτα μικρότερης κλίμακας για το προσωπικό του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου της Φλωρεντίας, των Ευρωπαϊκών Σχολείων, καθώς και για το προσωπικό που εργάζεται εκτός της ΕΕ, όπως το προσωπικό των αντιπροσωπειών της ΕΕ. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού του καθεστώτος ανερχόταν σε 297 εκατ. EUR (2008: 288 εκατ. EUR).

11.3 ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ (ΤΕΣ)

Ορισμένα ποσά προχρηματοδοτήσεων που καταβλήθηκαν βάσει του 7ου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (ΠΠ7) καλύπτονται ουσιαστικά από ταμείο εγγύησης των συμμετεχόντων (ΤΕΣ). Πρόκειται για όργανο αλληλοβοήθειας σκοπός του οποίου είναι η κάλυψη των οικονομικών κινδύνων που αναλαμβάνουν η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι συμμετέχοντες κατά την εφαρμογή έμμεσων δράσεων του ΠΠ7, ενώ το κεφάλαιό του και οι σχετικοί τόκοι αποτελούν εγγύηση εκτέλεσης. Όλοι οι συμμετέχοντες σε έμμεσες δράσεις που λαμβάνουν τη μορφή επιχορήγησης συνεισφέρουν στο 5% της συνολικής συνεισφοράς ΕΕ στο κεφάλαιο του ΤΕΣ για τη διάρκεια της δράσης. Δεδομένου ότι οι συμμετέχοντες έχουν την κυριότητα του ΤΕΣ, η ΕΕ (εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή) ενεργεί μόνο ως εκτελεστικό τους όργανο. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009 το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού του ΤΕΣ ανερχόταν σε 580 εκατ. EUR (2008: 283 εκατ. EUR). Το ΤΕΣ έχει δικά του κεφάλαια τα οποία δεν ελέγχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μολονότι η Επιτροπή διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού του.

**ΜΕΡΟΣ ΙΙ – ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ**

**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

* Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρόντες δημοσιονομικούς πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΕΣ ΕΚΘΕΣΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ:

1. Αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού	114
2. Σύγκριση μεταξύ των προβλέψεων του προϋπολογισμού και των πραγματικών ποσών	115
Έσοδα:	
3. Ενοποιημένη συνοπτική παρουσίαση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού εσόδων	117
Δαπάνες:	
4. Κατανομή και εξέλιξη των πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων και πληρωμών ανά τομέα του δημοσιονομικού πλαισίου	118
5. Εκτέλεση των πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων ανά τομέα του δημοσιονομικού πλαισίου	118
6. Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών ανά τομέα του δημοσιονομικού πλαισίου	118
7. Μεταβολές των εκκρεμουσών αναλήψεων υποχρεώσεων ανά τομέα του δημοσιονομικού πλαισίου	119
8. Κατανομή των εκκρεμουσών αναλήψεων υποχρεώσεων ανά έτος προέλευσης και ανά τομέα του δημοσιονομικού πλαισίου	120
9. Κατανομή και εξέλιξη των πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων και πληρωμών ανά τομέα πολιτικής	121
10. Εκτέλεση των πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων ανά τομέα πολιτικής	122
11. Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών ανά τομέα πολιτικής	123
12. Μεταβολές εκκρεμουσών αναλήψεων υποχρεώσεων ανά τομέα πολιτικής	124
13. Κατανομή εκκρεμουσών αναλήψεων υποχρεώσεων ανά έτος προέλευσης και ανά τομέα πολιτικής	125

Ιδρύματα:

14. Ενοποιημένη συνοπτική παρουσίαση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού
εσόδων ανά κοινοτικό όργανο 126
15. Εκτέλεση των πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων και των
πιστώσεων πληρωμών ανά κοινοτικό όργανο 127

Οργανισμοί:

16. Έσοδα οργανισμών: δημοσιονομικές προβλέψεις, απαιτήσεις και
εισπράξεις 128
17. Πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών ανά
οργανισμό 129
18. Αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού
συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών 130

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

1: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2009

σε εκατ. EUR

	ΣΥΝΟΛΟ 2009	ΣΥΝΟΛΟ 2008
<i>Εσοδα του οικονομικού έτους</i>	117 626	121 584
<i>Πληρωμές βάσει των πιστώσεων του τρέχοντος έτους</i>	(116 579)	(115 550)
<i>Πιστώσεις πληρωμών μεταφερθείσες στο έτος N+1</i>	(1 759)	(3 914)
<i>Ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το έτος N-1</i>	2 791	188
<i>Συναλλαγματικές διαφορές του οικονομικού έτους</i>	185	(498)
<i>Αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού*</i>	2 264	1 810

* Εκ των οποίων η ΕΖΕΣ ανέρχεται συνολικά σε 11 εκατ. EUR το 2009 και σε 14 εκατ. EUR το 2008

Το πλεόνασμα του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιστρέφεται στα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους αφού αφαιρεθούν τα οφειλόμενα ποσά για το εν λόγω έτος.

2. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ

ΕΣΟΔΑ

σε εκατ. EUR

Τίτλος	Αρχικός προϋπολογισμός	Οριστικός προϋπολογισμός	Βεβαιωθείσες απαιτήσεις	Έσοδα	Διαφορά μεταξύ οριστ. προϋπ. και πραγματικών πληρωμών	Έσοδα ως % του προϋπολογισμού	Υπόλοιπο
	1	2	3	4	5=2-4	6=4/2	7=3-4
1. Ίδιοι πόροι	114 736	110 238	110 462	110 373	-135	100.12 %	89
3. Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές	0	410	330	330	80	80.56 %	0
4. Έσοδα προερχόμενα από πρόσωπα που εργάζονται στα κοινοτικά όργανα και στους λοιπούς κοινοτικούς οργανισμούς	1 120	1 120	1 033	1 025	94	91.59 %	7
5. Έσοδα από τη διοικητική λειτουργία των οργάνων	77	85	436	335	-250	394.05 %	101
6. Συνεισφορές και επιστροφές στο πλαίσιο των κοινοτικών συμφωνιών και προγραμμάτων	10	368	4 834	4 559	-4 191	1 238.97%	275
7. Τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα	123	757	12 774	933	-176	123.25 %	11 841
8. Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις	0	0	80	4	-4	-	76
9. Διάφορα έσοδα	30	58	85	66	-8	114.11%	19
Σύνολο	116 096	113 035	130 032	117 626	-4 590	104.06%	12 407

ΔΑΠΑΝΕΣ – ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

σε εκατ. EUR

Τομέας δημοσιονομικού πλαισίου	Αρχικός προϋπολογισμός	Οριστικός (*) προϋπολογισμός	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Διαφορά μεταξύ οριστ. προϋπ. και πραγματικών πληρωμών	%	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Ακυρωθείσες πιστώσεις
	1	2	3	4=2-3	5=3/2	6	7=2-3-6
1. Βιώσιμη ανάπτυξη	46 000	47 520	44 684	2 837	94.03 %	2 381	456
2. Διατήρηση και διαχείριση φυσικών πόρων	52 566	57 107	55 877	1 230	97.85 %	986	244
3. Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	1 296	2 174	1 993	181	91.66 %	75	106
4. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως παγκόσμιος παράγων	8 324	8 804	7 983	821	90.67 %	220	601
5. Διοίκηση	7 701	8 754	7 615	1 139	86.99 %	857	281
6. Αντισταθμίσεις	209	209	209	0	100.00 %	0	0
Σύνολο	116 096	124 569	118 361	6 208	95.02 %	4 519	1 688

* συμπεριλαμβάνονται οι μεταφερθείσες πιστώσεις και τα έσοδα για ειδικό προορισμό

2. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

ΔΑΠΑΝΕΣ – ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

σε εκατ. EUR

Τομέας πολιτικής	Αρχικός προϋπολογισμός	Οριστικός (*) προϋπολογισμός	Πραγματοποιηθείς εξ πληρωμές	Διαφορά μεταξύ οριστ. προϋπ. και πραγματικών πληρωμών	%	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Ακυρωθείσες πιστώσεις
	1	2	3	4=2-3	5=3/2	6	7=2-3-6
01 Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	487	345	327	18	94.82 %	14	4
02 Επιχειρήσεις	601	705	558	147	79.21 %	89	58
03 Ανταγωνισμός	90	107	95	12	88.32 %	10	2
04 Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	11 203	9 929	8 906	1 023	89.70 %	755	268
05 Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη	51 478	56 413	55 209	1 204	97.87 %	954	249
06 Ενέργεια και μεταφορές	2 481	2 480	2 253	227	90.84 %	177	51
07 Περιβάλλον	496	409	356	52	87.17 %	30	22
08 Έρευνα	4 960	5 644	4 826	818	85.50 %	789	30
09 Κοινωνία της πληροφορίας και μέσα επικοινωνίας	1 356	1 552	1 375	177	88.58 %	173	5
10 Άμεση έρευνα	366	735	411	324	55.87 %	314	10
11 Θαλάσσιες υποθέσεις και αλιεία	927	715	592	122	82.87 %	19	103
12 Εσωτερική αγορά	66	76	66	10	86.89 %	7	3
13 Περιφερειακή πολιτική	24 570	26 793	26 740	53	99.80 %	15	38
14 Φορολογία και Τελωνειακή Ένωση	106	131	120	11	91.54 %	9	3
15 Εκπαίδευση και πολιτισμός	1 363	1 654	1 495	159	90.38 %	153	6
16 Επικοινωνία	211	229	204	25	89.22 %	16	8
17 Υγεία και προστασία των καταναλωτών	582	632	526	106	83.25 %	35	71
18 Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης	678	830	744	86	89.64 %	16	70
19 Εξωτερικές σχέσεις	3 579	3 805	3 673	131	96.55 %	72	59
20 Εμπόριο	79	88	77	10	88.09 %	8	3
21 Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη ΑΚΕ	1 680	1 872	1 698	174	90.68 %	138	37
22 Διεύρυνση	1 661	1 437	1 308	128	91.08 %	18	110
23 Ανθρωπιστική βοήθεια	797	859	800	59	93.13 %	47	12
24 Καταπολέμηση της απάτης	74	80	71	9	88.65 %	7	2
25 Συντονισμός των πολιτικών της Επιτροπής και παροχή νομικών συμβουλών	188	212	185	27	87.27 %	20	7
26 Διοίκηση της Επιτροπής	986	1 226	1 034	192	84.34 %	164	28
27 Προϋπολογισμός	278	285	271	14	95.19 %	12	1
28 Λογιστικός έλεγχος	11	12	10	1	90.05 %	1	0
29 Στατιστικές	101	138	120	18	87.27 %	15	3
30 Συντάξεις και συναφείς δαπάνες	1 160	1 136	1 117	19	98.36 %	0	19
31 Γλωσσικές υπηρεσίες	389	479	422	58	87.91 %	53	5
40 Αποθεματικά	244	229	0	229	0.00 %	0	229
90 Άλλα όργανα	2 848	3 334	2 771	563	83.12 %	392	171

Σύνολο	116 096	124 569	118 361	6 208	95.02 %	4 519	1 688
---------------	----------------	----------------	----------------	--------------	----------------	--------------	--------------

* συμπεριλαμβάνονται οι μεταφερθείσες πιστώσεις και τα έσοδα για ειδικό προορισμό

3. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΣΟΔΩΝ 2009

σε εκατ. EUR

Τίτλος	Πιστώσεις εσόδων		Βεβαιωθείσες απαιτήσεις			Έσοδα			Έσοδα ως % του προϋπολογισμού	Υπόλοιπο
	Αρχική	Τελικές	Τρέχον οικονομικό έτος	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Σύνολο	Από απαιτήσεις τρέχοντος έτους	Από μεταφερθείσες απαιτήσεις	Σύνολο		
1. Ίδιοι πόροι	114 736	110 238	109 103	1 358	110 462	109 098	1 275	110 373	100.12 %	89
3. Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές	0	410	330	0	330	330	0	330	80.56 %	0
4. Έσοδα προερχόμενα από πρόσωπα που εργάζονται στα κοινοτικά όργανα και στους λοιπούς κοινοτικούς οργανισμούς	1 120	1 120	1 026	7	1 033	1 020	6	1 025	91.59 %	7
5. Έσοδα από διοικητικές πράξεις θεσμικών οργάνων	77	85	345	90	436	309	26	335	394.05 %	101
6. Συνεισφορές και επιστροφές στο πλαίσιο των κοινοτικών συμφωνιών και προγραμμάτων	10	368	4 430	404	4 834	4 277	282	4 559	1238.97 %	275
7. Τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα	123	757	2 836	9 938	12 774	193	740	933	123.25 %	11 841
8. Δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις	0	0	53	27	80	1	3	4		76
9. Διάφορα έσοδα	30	58	53	32	85	47	20	66	114.11 %	19
Σύνολο	116 096	113 035	118 175	11 857	130 032	115 274	2 351	117 626	104.06 %	12 407

Λεπτομέρεια τίτλου 1: Ίδιοι πόροι

Κεφάλαιο	Πιστώσεις εσόδων		Βεβαιωθείσες απαιτήσεις			Έσοδα			Έσοδα ως % του προϋπολογισμού	Υπόλοιπο
	Αρχική	Τελικές	Τρέχον οικονομικό έτος	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Σύνολο	Από απαιτήσεις τρέχοντος έτους	Από μεταφερθείσες απαιτήσεις	Σύνολο		
10. Γεωργικές εισφορές	1 404	0	-350	350	0	-350	350	0		0
11. Εισφορές ζάχαρης	147	139	104	28	132	104	28	132	94.40 %	0
12. Τελωνειακοί δασμοί	17 656	14 441	13 505	980	14 485	13 499	897	14 397	99.69 %	89
13. ΦΠΑ	19 616	13 668	13 743	0	13 743	13 743	0	13 743	100.54 %	0
14. ΑΕΕ	75 914	81 989	82 413	0	82 413	82 413	0	82 413	100.52 %	0
15. Διόρθωση δημοσιονομικών ανισορροπιών	0	0	-315	0	-315	-315	0	-315	-	0
16. Μείωση των συνεισφορών ΑΕΕ των Κάτω Χωρών και της Σουηδίας	0	0	4	0	4	4	0	4	-	0
Σύνολο	114 736	110 238	109 103	1 358	110 462	109 098	1 275	110 373	100.12 %	89

Λεπτομέρεια τίτλου 3: Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές

Κεφάλαιο	Πιστώσεις εσόδων		Βεβαιωθείσες απαιτήσεις			Έσοδα			Έσοδα ως % του προϋπολογισμού	Υπόλοιπο
	Αρχικές	Τελικές	Τρέχον οικονομικό έτος	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Σύνολο	Από απαιτήσεις τρέχοντος έτους	Από μεταφερθείσες απαιτήσεις	Σύνολο		
30. Πλεόνασμα από το προηγούμενο έτος	0	1 796	1 796	0	1 796	1 796	0	1 796	100.00 %	0
31. Υπόλοιπα ΦΠΑ	0	-954	-946	0	-946	-946	0	-946	99.17 %	0
32. Υπόλοιπα ΑΕΕ	0	-432	-431	0	-431	-431	0	-431	99.70 %	0

34. Προσαρμογή λόγω μη συμμετοχής στην πολιτική της JHAP	0	0	6	0	6	6	0	6	-	0
35. Διόρθωση υπέρ του ΗΒ - προσαρμογές	0	0	-6	0	-6	-6	0	-6	-	0
37. Προσαρμογή απόφασης ιδίων πόρων 2007/436/ΕΚ	0	0	-89	0	-89	-89	0	-89	-	0
Σύνολο	0	410	330	0	330	330	0	330	80.56 %	0

4. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

σε εκατ. EUR

Τομέας δημοσιονομικού πλαisiού	Πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Εγκεκριμένες πιστώσεις	Τροποποιήσεις με μεταφορές και ΔΠ	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο συμπληρωμα- τικών πιστώσεων	Σύνολο εγκεκριμένων πιστώσεων	Εγκεκριμένες πιστώσεις	Τροποποιήσεις με μεταφορές και ΔΠ	Μεταφερθε- ίσεις πιστώσεις	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο συμπληρωμα- τικών πιστώσεων	Σύνολο εγκεκριμένων πιστώσεων
	1	2	3	4	5=3+4	6=1+2+5	7	8	9	10	11=9+10	12=7+8+11
1 Βιώσιμη ανάπτυξη	60 196	2 003	19	1 705	1 724	63 923	46 000	-795	176	2 139	2 315	47 520
2 Διατήρηση και διαχείριση φυσικών πόρων	56 121	585	0	6 011	6 012	62 718	52 566	-2 290	829	6 002	6 831	57 107
3 Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	1 515	617	83	113	196	2 328	1 296	725	23	131	153	2 174
4 Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων	8 104	0	271	339	610	8 714	8 324	-224	378	326	704	8 804
5 Διοίκηση	7 701	-100	8	416	424	8 025	7 701	-101	725	429	1 154	8 754
6. Αντισταθμίσεις	209	0	0	0	0	209	209	0	0	0	0	209
Σύνολο	133 846	3 105	381	8 585	8 966	145 917	116 096	-2 686	2 132	9 026	11 158	124 569

5. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

σε εκατ. EUR

Τομέας δημοσιονομικού πλαisiού	Πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων εγκεκριμένων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2010				Ακυρωθείσες πιστώσεις				
		Από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους	Από μεταφορές	Από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Μεταφορέ- ς βάσει αποφάσεω- ς	Σύνολο	%	Από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους	Από μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό (ΕΖΕΣ)	Σύνολο	%
1 Βιώσιμη ανάπτυξη	63 923	61 630	19	796	62 444	97.69 %	908	64	972	1.52 %	505	0	1	507	0.79 %
2 Διατήρηση και διαχείριση φυσικών πόρων	62 718	56 413	0	5 072	61 484	98.03 %	940	253	1 193	1.90 %	41	0	0	41	0.07 %
3 Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	2 328	2 118	83	63	2 264	97.27 %	50	0	50	2.15 %	14	0	0	14	0.59 %
4 Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων	8 714	8 038	271	173	8 481	97.34 %	166	0	166	1.91 %	66	0	0	66	0.76 %
5 Διοίκηση	8 025	7 398	8	255	7 662	95.48 %	161	11	172	2.14 %	191	0	0	191	2.38 %
6. Αντισταθμίσεις	209	209	0	0	209	100.00 %	0	0	0	0.00 %	0	0	0	0	0.00 %

Σύνολο	145 917	135 806	381	6 358	142 545	97.69 %	2 225	328	2 553	1.75 %	817	0	2	819	0.56 %
---------------	----------------	----------------	------------	--------------	----------------	----------------	--------------	------------	--------------	---------------	------------	----------	----------	------------	---------------

6. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

σε εκατ. EUR

Τομέας δημοσιονομικού πλαισίου	Εγκεκριμένες πιστώσεις πληρωμών	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2010					Ακυρωθείσες πιστώσεις				
		Από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους	Από μεταφορές	Από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	Αυτόματες μεταφορές	Μεταφορές βάσει αποφάσεως	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	Από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους	Από μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό (ΕΖΕΣ)	Σύνολο	%
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
1 Βιώσιμη ανάπτυξη	47 520	43 866	133	684	44 684	94.03 %	129	808	1 443	2 381	5.01 %	401	43	12	456	0.96 %
2 Διατήρηση και διαχείριση φυσικών πόρων	57 107	50 026	773	5 078	55 877	97.85 %	47	15	924	986	1.73 %	188	56	0	244	0.43 %
3 Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	2 174	1 915	15	63	1 993	91.66 %	7	2	67	75	3.46 %	98	7	1	106	4.88 %
4 Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων	8 804	7 564	224	195	7 983	90.67 %	43	46	131	220	2.50 %	447	154	0	601	6.83 %
5 Διοίκηση	8 754	6 745	637	233	7 615	86.99 %	651	11	196	857	9.79 %	193	88	0	281	3.21 %
6. Αντισταθμίσεις	209	209	0	0	209	100.00 %	0	0	0	0	0.00 %	0	0	0	0	0.00 %
Σύνολο	124 569	110 325	1 782	6 253	118 361	95.02 %	877	882	2 760	4 519	3.63 %	1 326	350	13	1 688	1.36 %

7. ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΟΥΣΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

σε εκατ. EUR

Τομέας δημοσιονομικού πλαισίου	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Υποχρεώσεις του οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμυσών υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενα έτη	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
1 Βιώσιμη ανάπτυξη	119 797	-647	-39 892	79 259	62 444	-4 792	-10	57 642	136 901
2 Διατήρηση και διαχείριση φυσικών πόρων	14 123	-189	-7 370	6 564	61 484	-48 507	-0	12 977	19 541
3 Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	1 535	-144	-560	830	2 264	-1 433	0	832	1 662
4 Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων	18 840	-876	-5 455	12 509	8 481	-2 528	-1	5 953	18 462
5 Διοίκηση	750	-90	-646	15	7 662	-6 970	-1	692	706
6. Αντισταθμίσεις	0	0	0	0	209	-209	0	0	0
Σύνολο	155 045	-1 946	-53 923	99 177	142 545	-64 438	-12	78 095	177 272

8. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΚΚΡΕΜΟΥΣΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

σε εκατ. EUR

Τομέας δημοσιονομικού πλαισίου	<2003	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Σύνολο
1 Βιώσιμη ανάπτυξη	626	624	1 268	2 814	18 348	11 584	43 995	57 642	136 901
2 Διατήρηση και διαχείριση φυσικών πόρων	73	23	27	98	1 912	167	4 264	12 977	19 541
3 Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	18	15	36	45	86	257	373	832	1 662
4 Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων	991	431	711	1 020	2 632	2 455	4 270	5 953	18 462
5 Διοίκηση	0	0	0	0	0	1	14	692	706
Σύνολο	1 709	1 093	2 042	3 977	22 978	14 463	52 915	78 095	177 272

9. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

σε εκατ. EUR

Τομέας πολιτικής	Πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Εγκεκριμένες πιστώσεις	Τροποποιήσεις με μεταφορά/ ΔΠ	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο συμπληρωματικών πιστώσεων	Σύνολο εγκεκριμένων πιστώσεων	Εγκεκριμένες πιστώσεις	Τροποποιήσεις με μεταφορά/ ΔΠ	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο συμπληρωματικών πιστώσεων	Σύνολο εγκεκριμένων πιστώσεων
	1	2	3	4	5=3+4	6=1+2+5	7	8	9	10	11=9+10	12=7+8+11
01 Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	442	-17	0	20	20	445	487	-179	16	21	37	345
02 Επιχειρήσεις	663	-2	0	96	96	757	601	-22	20	105	125	705
03 Ανταγωνισμός	90	-0	0	4	4	94	90	-0	13	4	17	107
04 Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	11 188	51	2	14	16	11 255	11 203	-1 305	18	13	31	9 929
05 Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη	54 682	586	0	5 993	5 993	61 260	51 478	-2 030	972	5 993	6 964	56 413
06 Ενέργεια και μεταφορές	2 740	1 998	1	120	121	4 589	2 481	-171	21	150	171	2 480
07 Περιβάλλον	483	-23	0	27	27	488	496	-126	20	19	39	409
08 Έρευνα	4 665	70	0	654	654	5 388	4 960	-411	46	1 049	1 095	5 644
09 Κοινωνία της πληροφορίας και μέσα επικοινωνίας	1 512	-71	0	168	168	1 609	1 356	-71	16	252	267	1 552
10 Άμεση έρευνα	371	0	0	424	424	795	366	-5	38	337	374	735
11 Θαλάσσιες υποθέσεις και αλιεία	1 014	-35	0	6	6	985	927	-222	4	6	10	715
12 Εσωτερική αγορά	66	-0	0	2	2	68	66	-0	7	2	10	76
13 Περιφερειακή πολιτική	37 901	629	24	6	30	38 560	24 570	2 027	192	3	195	26 793
14 Φορολογία και Τελωνειακή Ένωση	131	-1	0	3	3	134	106	13	9	3	12	131
15 Εκπαίδευση και πολιτισμός	1 401	-2	0	292	292	1 691	1 363	-38	17	312	328	1 654
16 Επικοινωνία	214	-0	0	4	4	217	211	-3	17	3	20	229
17 Υγεία και προστασία των καταναλωτών	624	49	0	22	22	695	582	-1	30	22	52	632
18 Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης	924	1	75	31	107	1 032	678	110	14	28	43	830
19 Εξωτερικές σχέσεις	4 072	-12	0	107	107	4 168	3 579	91	50	84	134	3 805
20 Εμπόριο	80	-2	0	2	2	81	79	1	6	2	9	88
21 Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη ΑΚΕ	1 894	93	265	178	443	2 430	1 680	-21	32	180	213	1 872
22 Διεύρυνση	1 081	0	6	45	51	1 132	1 661	-296	16	56	72	1 437
23 Ανθρωπιστική βοήθεια	797	110	0	8	8	915	797	49	6	7	13	859
24 Καταπολέμηση της απάτης	78	0	0	0	0	78	74	0	6	0	6	80
25 Συντονισμός των πολιτικών της Επιτροπής και παροχή νομικών συμβουλών	188	-2	0	8	8	194	188	-2	18	8	25	212
26 Διοίκηση της Επιτροπής	981	12	0	99	99	1 093	986	13	126	101	227	1 226
27 Προϋπολογισμός	278	-9	0	5	5	274	278	-9	10	5	16	285
28 Λογιστικός έλεγχος	11	-0	0	1	1	11	11	-0	1	1	1	12
29 Στατιστικές	133	-1	0	11	11	143	101	14	7	16	23	138
30 Συντάξεις και συναφείς δαπάνες	1 160	-24	0	0	0	1 136	1 160	-24	0	0	0	1 136
31 Γλωσσικές υπηρεσίες	389	-10	0	77	77	456	389	-10	24	77	101	479
40 Αποθεματικά	744	-241	0	0	0	503	244	-15	0	0	0	229

90 Άλλα όργανα	2 848	-43	8	156	164	2 970	2 848	-43	361	167	528	3 334
Σύνολο	133 846	3 105	381	8 585	8 966	145 917	116 096	-2 686	2 132	9 026	11 158	124 569

10. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
σε εκατ. EUR

Τομέας πολιτικής	Πιστώσεις αναλήψεως πιστώσεων πληρωμών	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2010				Ακυρωθείσες πιστώσεις				
		Από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους	Από μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Μεταφορές: απόφαση	Σύνολο	%	Από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους	Από μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό (ΕΖΕΣ)	Σύνολο	%
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	=11+12+13	15=14/1
01 Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	445	421	0	19	440	98.90 %	2	0	2	0.35 %	3	0	0	3	0.76 %
02 Επιχειρήσεις	757	657	0	41	698	92.12 %	55	0	55	7.32 %	4	0	0	4	0.56 %
03 Ανταγωνισμός	94	90	0	2	92	97.29 %	2	0	2	1.96 %	1	0	0	1	0.75 %
04 Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	11 255	11 186	2	8	11 196	99.47 %	6	40	46	0.41 %	13	0	0	13	0.12 %
05 Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη	61 260	54 989	0	5 065	60 054	98.03 %	928	252	1 180	1.93 %	26	0	0	26	0.04 %
06 Ενέργεια και μεταφορές	4 859	4 727	1	76	4 803	98.86 %	44	0	44	0.91 %	11	0	0	12	0.24 %
07 Περιβάλλον	488	451	0	9	460	94.25 %	19	0	19	3.83 %	9	0	0	9	1.92 %
08 Έρευνα	5 388	4 732	0	352	5 084	94.35 %	301	0	301	5.59 %	3	0	0	3	0.06 %
09 Κοινωνία της πληροφορίας και μέσα επικοινωνίας	1 609	1 440	0	115	1 556	96.68 %	52	0	52	3.25 %	1	0	0	1	0.07 %
10 Άμεση έρευνα	795	365	0	67	433	54.39 %	357	4	361	45.37 %	2	0	0	2	0.24 %
11 Θαλάσσιες υποθέσεις και αλιεία	985	974	0	2	976	99.07 %	4	1	4	0.45 %	5	0	0	5	0.48 %
12 Εσωτερική αγορά	68	65	0	1	66	96.60 %	1	0	1	1.62 %	1	0	0	1	1.78 %
13 Περιφερειακή πολιτική	38 560	38 495	24	5	38 523	99.90 %	2	20	22	0.06 %	15	0	0	15	0.04 %
14 Φορολογία και Τελωνειακή Ένωση	134	125	0	1	126	94.45 %	2	0	2	1.22 %	6	0	0	6	4.33 %
15 Εκπαίδευση και πολιτισμός	1 691	1 397	0	169	1 566	92.61 %	123	0	124	7.30 %	1	0	0	1	0.08 %
16 Επικοινωνία	217	212	0	2	214	98.32 %	1	0	1	0.64 %	2	0	0	2	1.04 %
17 Υγεία και προστασία των καταναλωτών	695	665	0	11	675	97.17 %	11	0	11	1.59 %	9	0	0	9	1.24 %
18 Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης	1 032	916	75	17	1 008	97.67 %	15	0	15	1.42 %	9	0	0	9	0.91 %
19 Εξωτερικές σχέσεις	4 168	4 052	0	53	4 105	98.51 %	54	0	54	1.29 %	8	0	0	8	0.20 %
20 Εμπόριο	81	76	0	1	78	96.18 %	1	0	1	1.63 %	2	0	0	2	2.20 %
21 Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη ΑΚΕ	2 430	1 982	265	78	2 325	95.68 %	100	0	100	4.11 %	5	0	0	5	0.21 %
22 Διεύρυνση	1 132	1 079	6	35	1 120	98.96 %	10	1	10	0.91 %	1	0	0	1	0.12 %
23 Ανθρωπιστική βοήθεια	915	906	0	7	913	99.79 %	1	0	1	0.11 %	1	0	0	1	0.10 %
24 Καταπολέμηση της απάτης	78	77	0	0	77	98.64 %	0	0	0	0.00 %	1	0	0	1	1.36 %
25 Συντονισμός των πολιτικών της Επιτροπής και παροχή νομικών συμβουλών	194	183	0	4	187	96.65 %	4	0	4	1.97 %	3	0	0	3	1.38 %
26 Διοίκηση της Επιτροπής	1 093	985	0	63	1 048	95.92 %	36	0	36	3.34 %	8	0	0	8	0.74 %

27 Προϋπολογισμός	274	268	0	3	272	99.07 %	2	0	2	0.74 %	1	0	0	1	0.19 %
28 Λογιστικός έλεγχος	11	10	0	0	11	96.77 %	0	0	0	1.93 %	0	0	0	0	1.30 %
29 Στατιστικές	143	129	0	4	133	92.73 %	7	0	7	4.94 %	3	0	0	3	2.33 %
30 Συντάξεις και συναφείς δαπάνες	1 136	1 117	0	0	1 117	98.36 %	0	0	0	0.00 %	19	0	0	19	1.84 %
31 Γλωσσικές υπηρεσίες	456	375	0	49	424	93.01 %	28	0	28	6.25 %	3	0	0	3	0.74 %
40 Αποθεματικά	503	0	0	0	0	0.00 %	0	0	0	0.00 %	503	0	0	503	100.00%
90 Άλλα όργανα	2 970	2 659	8	100	2 767	93.16 %	56	10	66	2.22 %	137	0	0	137	4.62 %
Σύνολο	145 917	135 806	381	6 358	142 545	97.69 %	2 225	328	2 553	1.75 %	817	0	2	819	0.56 %

11. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

σε εκατ. EUR

Τομέας πολιτικής	Εγκεκριμέ νες πιστώσεις πληρωμό ν	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2010					Ακυρωθείσες πιστώσεις				
		Από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους	Από μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	Αυτόματες μεταφορές	Μεταφο ρές βάσει αποφάσ εως	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	Από τις πιστώσεις του οικονομικ ού έτους	Από μεταφο ρές	Έσοδα για ειδικό προορι σμό (ΕΖΕΣ)	Σύνολο	%
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+ 9	11=10/1	12	13	14	15=12+ 13+14
01 Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	345	300	15	13	327	94.82 %	6	0	9	14	4.10 %	3	1	0	4	1.08 %
02 Επιχειρήσεις	705	514	16	28	558	79.21 %	13	0	76	89	12.57 %	52	4	2	58	8.22 %
03 Ανταγωνισμός	107	82	11	2	95	88.32 %	8	0	2	10	9.40 %	1	2	0	2	2.28 %
04 Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	9 929	8 886	13	7	8 906	89.70 %	17	732	6	755	7.60 %	263	5	0	268	2.70 %
05 Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη	56 413	49 365	780	5 064	55 209	97.87 %	26	0	929	954	1.69 %	58	192	0	249	0.44 %
06 Ενέργεια και μεταφορές	2 480	2 177	16	61	2 253	90.84 %	17	75	85	177	7.12 %	41	5	4	51	2.04 %
07 Περιβάλλον	409	328	16	12	356	87.17 %	18	6	7	30	7.40 %	19	3	0	22	5.44 %
08 Έρευνα	5 644	4 490	36	300	4 826	85.50 %	44	0	745	789	13.97 %	16	10	4	30	0.53 %
09 Κοινωνία της πληροφορίας και μέσα επικοινωνίας	1 552	1 268	13	94	1 375	88.58 %	15	0	158	173	11.13 %	2	2	0	5	0.30 %
10 Άμεση έρευνα	735	321	34	56	411	55.87 %	32	2	280	314	42.73 %	6	4	0	10	1.40 %
11 Θαλάσσιες υποθέσεις και αλιεία	715	588	3	2	592	82.87 %	4	11	4	19	2.69 %	102	1	0	103	14.45 %
12 Εσωτερική αγορά	76	59	6	1	66	86.89 %	6	0	1	7	9.47 %	1	1	0	3	3.64 %
13 Περιφερειακή πολιτική	26 793	26 564	174	1	26 740	99.80 %	13	0	2	15	0.06 %	20	18	0	38	0.14 %
14 Φορολογία και Τελωνιακή Ένωση	131	111	8	1	120	91.54 %	7	0	2	9	6.53 %	1	1	0	3	1.92 %
15 Εκπαίδευση και πολιτισμός	1 654	1 310	15	171	1 495	90.38 %	14	0	140	153	9.27 %	3	2	1	6	0.35 %
16 Επικοινωνία	229	189	13	2	204	89.22 %	15	0	2	16	7.17 %	5	4	0	8	3.61 %
17 Υγεία και προστασία των καταναλωτών	632	484	28	14	526	83.25 %	28	0	7	35	5.58 %	68	2	0	71	11.16 %
18 Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης	830	718	7	19	744	89.64 %	6	0	9	16	1.89 %	63	7	0	70	8.47 %
19 Εξωτερικές σχέσεις	3 805	3 576	38	59	3 673	96.55 %	43	6	24	72	1.90 %	46	12	0	59	1.54 %
20 Εμπόριο	88	71	5	1	77	88.09 %	6	0	1	8	8.56 %	2	1	0	3	3.35 %
21 Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη ΑΚΕ	1 872	1 588	27	83	1 698	90.68 %	40	0	98	138	7.37 %	31	5	0	37	1.95 %
22 Διεύρυνση	1 437	1 250	11	48	1 308	91.08 %	9	1	8	18	1.25 %	106	5	0	110	7.67 %
23 Ανθρωπιστική βοήθεια	859	788	5	7	800	93.13 %	6	40	1	47	5.42 %	12	0	0	12	1.45 %
24 Καταπολέμηση της απάτης	80	67	4	0	71	88.65 %	7	0	0	7	8.51 %	1	2	0	2	2.84 %
25 Συντονισμός των πολιτικών της Επιτροπής και παροχή νομικών συμβουλών	212	167	14	3	185	87.27 %	15	0	4	20	9.32 %	3	4	0	7	3.42 %
26 Διοίκηση της Επιτροπής	1 226	875	108	50	1 034	84.34 %	113	0	51	164	13.35 %	10	18	0	28	2.30 %
27 Προϋπολογισμός	285	259	9	2	271	95.19 %	9	0	3	12	4.29 %	1	1	0	1	0.52 %
28 Λογιστικός έλεγχος	12	10	0	0	10	90.05 %	1	0	0	1	7.43 %	0	0	0	0	2.52 %
29 Στατιστικές	138	107	6	7	120	87.27 %	6	0	8	15	10.63 %	2	1	0	3	2.09 %
30 Συντάξεις και συναφείς δαπάνες	1 136	1 117	0	0	1 117	98.36 %	0	0	0	0	0.00 %	19	0	0	19	1.64 %
31 Γλωσσικές υπηρεσίες	479	354	22	45	422	87.91 %	21	0	32	53	11.02 %	3	2	0	5	1.07 %

40 Αποθεματικά	229	0	0	0	0	0.00 %	0	0	0	0	0.00 %	229	0	0	229	100.00%
90 Άλλα όργανα	3 334	2 344	327	100	2 771	83.12 %	315	10	67	392	11.75 %	137	34	0	171	5.13 %
Σύνολο	124 569	110 325	1 782	6 253	118 361	95.02 %	877	882	2 760	4 519	3.63 %	1 326	350	13	1 688	1.36 %

12. ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΟΥΣΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

σε εκατ. EUR

Τομέας πολιτικής	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Υποχρεώσεις του οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμοσών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενα έτη	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές / Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
01 Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	329	-17	-129	183	440	-199	-0	241	424
02 Επιχειρήσεις	653	-25	-238	390	698	-321	-0	377	767
03 Ανταγωνισμός	13	-1	-11	1	92	-83	-0	8	9
04 Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	24 080	-90	-8 675	15 315	11 196	-231	-0	10 964	26 279
05 Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη	12 408	-98	- 6 854	5 457	60 054	-48 355	-0	11 699	17 155
06 Ενέργεια και μεταφορές	4 302	-139	-1 471	2 692	4 803	-782	-0	4 021	6 714
07 Περιβάλλον	682	-36	-225	421	460	-131	-0	329	750
08 Έρευνα	8 253	-103	-3 319	4 831	5 084	-1 507	-7	3 569	8 400
09 Κοινωνία της πληροφορίας και μέσα επικοινωνίας	2 255	-24	-947	1 283	1 556	-428	-1	1 127	2 411
10 Άμεση έρευνα	146	-10	-87	49	433	-324	-0	109	158
11 Θαλάσσιες υποθέσεις και αλιεία	1 347	-99	-364	884	976	-229	-1	747	1 631
12 Εσωτερική αγορά	17	-2	-13	2	66	-53	-0	13	15
13 Περιφερειακή πολιτική	81 674	-225	-25 542	55 907	38 523	- 1 198	-0	37 325	93 232
14 Φορολογία και Τελωνειακή Ένωση	90	-13	-54	23	126	-67	-1	59	82
15 Εκπαίδευση και πολιτισμός	563	-48	-232	283	1 566	-1 263	-0	303	586
16 Επικοινωνία	88	-8	-68	13	214	-136	-0	77	90
17 Υγεία και προστασία των καταναλωτών	614	-58	-289	268	675	-237	-0	438	706
18 Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης	866	-81	-308	477	1 008	-436	-0	572	1 049
19 Εξωτερικές σχέσεις	8 785	-183	-2 492	6 110	4 105	-1 181	-0	2 924	9 034
20 Εμπόριο	21	-2	-14	5	78	-63	-0	14	19
21 Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη ΑΚΕ	2 818	-54	-790	1 974	2 325	-908	-0	1 417	3 391
22 Διεύρυνση	3 905	-543	-989	2 373	1 120	-320	-0	800	3 173
23 Ανθρωπιστική βοήθεια	422	-23	-248	151	913	-551	-0	362	513
24 Καταπολέμηση της απάτης	29	-3	-16	10	77	-55	0	22	32
25 Συντονισμός των πολιτικών της Επιτροπής και παροχή νομικών συμβουλών	21	-4	-16	1	187	-169	-0	19	19
26 Διοίκηση της Επιτροπής	173	-18	-136	19	1 048	-898	-1	149	168
27 Προϋπολογισμός	10	-1	-9	0	272	-262	-0	10	10
28 Λογιστικός έλεγχος	1	-0	-0	0	11	-10	-0	1	1
29 Στατιστικές	92	-4	-44	45	133	-77	-0	56	101
30 Συντάξεις και συναφείς δαπάνες	0	0	0	0	1 117	-1 117	0	0	0

31 Γλωσσικές υπηρεσίες	24	-2	-22	0	424	-400	-0	24	24
90 Άλλα όργανα	366	-34	-321	11	2 767	-2 450	0	317	328
Σύνολο	155 045	-1 946	-53 923	99 177	142 545	-64 438	-12	78 095	177 272

13. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΚΚΡΕΜΟΥΣΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

σε εκατ. EUR

Τομέας πολιτικής	<2003	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Σύνολο
01 Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	0	0	0	17	93	32	41	241	424
02 Επιχειρήσεις	12	8	7	19	37	88	219	377	767
03 Ανταγωνισμός	0	0	0	0	0	0	1	8	9
04 Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	133	17	28	466	4 283	1 363	9 024	10 964	26 279
05 Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη	35	0	2	26	1 737	4	3 653	11 699	17 155
06 Ενέργεια και μεταφορές	80	31	100	172	302	743	1 264	4 021	6 714
07 Περιβάλλον	1	7	17	43	66	112	175	329	750
08 Έρευνα	84	235	238	440	841	1 232	1 761	3 569	8 400
09 Κοινωνία της πληροφορίας και μέσα επικοινωνίας	3	16	29	113	195	329	598	1 127	2 411
10 Άμεση έρευνα	1	1	0	5	8	8	26	109	158
11 Θαλάσσιες υποθέσεις και αλιεία	39	17	9	34	301	32	451	747	1 631
12 Εσωτερική αγορά	0	0	0	0	0	0	2	13	15
13 Περιφερειακή πολιτική	412	476	1 085	1 825	13 108	7 765	31 235	37 325	93 232
14 Φορολογία και Τελωνιακή Ένωση	0	0	0	0	1	6	16	59	82
15 Εκπαίδευση και πολιτισμός	12	8	7	23	43	54	136	303	586
16 Επικοινωνία	0	0	0	0	0	2	11	77	90
17 Υγεία και προστασία των καταναλωτών	4	9	14	8	23	45	164	438	706
18 Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης	5	1	9	19	32	156	256	572	1 049
19 Εξωτερικές σχέσεις	579	166	330	386	987	1 439	2 222	2 924	9 034
20 Εμπόριο	0	0	0	0	0	2	3	14	19
21 Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη ΑΚΕ	131	56	103	215	346	442	682	1 417	3 391
22 Διεύρυνση	174	45	62	164	561	566	801	800	3 173
23 Ανθρωπιστική βοήθεια	2	0	0	0	4	25	120	362	513
24 Καταπολέμηση της απάτης	0	0	0	0	0	4	5	22	32
25 Συντονισμός των πολιτικών της Επιτροπής και παροχή νομικών συμβουλών	0	0	0	0	0	0	0	19	19
26 Διοίκηση της Επιτροπής	0	0	0	0	0	5	13	149	168
27 Προϋπολογισμός	0	0	0	0	0	0	0	10	10
28 Λογιστικός έλεγχος	0	0	0	0	0	0	0	1	1
29 Στατιστικές	1	0	0	3	7	9	25	56	101
30 Συντάξεις και συναφείς δαπάνες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31 Γλωσσικές υπηρεσίες	0	0	0	0	0	0	-0	24	24
90 Άλλα όργανα	0	0	0	0	0	0	11	317	328
Σύνολο	1 709	1 093	2 042	3 977	22 978	14 463	52 915	78 095	177 272

14. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΣΟΔΩΝ 2008 ΑΝΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Πιστώσεις εσόδων		Βεβαιωθείσες απαιτήσεις			Εσοδα			Εσοδα ως % του προϋπολογισμού	Υπόλοιπο
	Αρχικές	Τελικές	Τρέχον οικονομικό έτος	Μεταφερθείσες	Σύνολο	Από απαιτήσεις τρέχοντος έτους	Από μεταφερθείσες απαιτήσεις	Σύνολο		
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	99	99	164	86	250	137	4	141	142.54 %	109
Συμβούλιο	53	53	96	12	108	90	12	102	192.94 %	6
Επιτροπή	115 869	112 808	117 818	11 758	129 576	114 950	2 335	117 285	103.97 %	12 291
Δικαστήριο	38	38	41	0	41	41	0	41	106.26 %	0
Ελεγκτικό Συνέδριο	19	19	19	1	19	18	0	19	98.50 %	0
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	10	10	16	0	16	16	0	16	164.23 %	0
Επιτροπή των Περιφερειών	7	7	20	0	20	20	0	20	309.74 %	0
Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής	1	1	1	0	1	1	0	1	112.93 %	0
Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	1	1	1	0	1	1	0	1	78.73 %	0
Σύνολο	116 096	113 035	118 175	11 857	130 032	115 274	2 351	117 626	104.06 %	12 407

15. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΝΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ

Πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Εγκεκριμένες πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2010				Ακυρωθείσες πιστώσεις				
		Από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους	Από μεταφορές	Από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	Από έσοδα για ειδικό προορισμό	Μεταφορές βάσει αποφάσεως	Σύνολο	%	Από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Έσοδα για ειδικό προορισμό (ΕΖΕΣ)	Σύνολο	%
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	1 596	1 418	8	42	1 467	91.94 %	16	10	26	1.65 %	102	0	0	102	6.42 %
Συμβούλιο	642	551	0	41	593	92.33 %	38	0	38	5.88 %	12	0	0	12	1.80 %
Επιτροπή	142 947	133 147	373	6 258	139 779	97.78 %	2 169	318	2 487	1.74 %	680	0	2	682	0.48 %
Δικαστήριο	318	311	0	1	313	98.50 %	1	0	1	0.37 %	4	0	0	4	1.14 %
Ελεγκτικό Συνέδριο	188	173	0	0	173	92.19 %	0	0	0	0.21 %	14	0	0	14	7.59 %
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	122	117	0	3	120	98.02 %	0	0	0	0.33 %	2	0	0	2	1.65 %
Επιτροπή των Περιφερειών	88	75	0	12	87	98.37 %	0	0	0	0.08 %	1	0	0	1	1.56 %
Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής	9	8	0	0	8	91.98 %	0	0	0		1	0	0	1	8.02 %
Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	7	5	0	0	5	81.44 %	0	0	0		1	0	0	1	18.56 %
Σύνολο	145 917	135 806	381	6 358	142 545	97.69 %	2 225	328	2 553	1.75 %	817	0	2	819	0.56 %

Πιστώσεις πληρωμών

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Εγκεκριμένες πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2010					Ακυρωθείσες πιστώσεις				
		Από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους	Από μεταφορές	Από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	Αυτόματες μεταφορές	Μεταφορές βάσει αποφάσεως	Από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	Από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους	Από μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό (ΕΖΕΣ)	Σύνολο	%
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	1 799	1 237	186	43	1 466	81.50 %	180	10	22	212	11.78 %	102	19	0	121	6.72 %
Συμβούλιο	762	510	108	41	659	86.44 %	41	0	42	83	10.86 %	12	9	0	21	2.70 %
Επιτροπή	121 235	107 981	1 455	6 154	115 590	95.34 %	562	872	2 693	4 127	3.40 %	1 189	316	13	1 517	1.25 %
Δικαστήριο	332	293	13	1	307	92.47 %	18	0	1	19	5.84 %	4	2	0	6	1.69 %
Ελεγκτικό Συνέδριο	200	112	11	0	123	61.35 %	61	0	0	62	30.76 %	14	2	0	16	7.89 %
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	128	110	4	3	117	91.69 %	6	0	1	8	5.95 %	2	1	0	3	2.37 %
Επιτροπή των Περιφερειών	95	69	5	12	86	90.09 %	6	0	1	6	6.75 %	1	2	0	3	3.17 %

Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής	10	8	1	0	8	84.57 %	1	0	0	1	7.57 %	1	0	0	1	7.86 %
Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	8	4	1	0	5	64.24 %	1	0	0	1	15.02 %	1	0	0	2	20.75 %
Σύνολο	124 569	110 325	1 782	6 253	118 361	95.02 %	877	882	2 760	4 519	3.63 %	1 326	350	13	1 688	1.36 %

**16. ΕΣΟΔΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ: ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ**

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Προβλεπόμενος προϋπολογισμός εσόδων	Βεβαιωθείσες απαιτήσεις	Εισπραχθέντα ποσά	Υπόλοιπο	Τομέας χρηματοδοτή- σεων της Επιτροπής
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας Frontex	122 89	102 80	92 80	10 0	06 18
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης	19	18	17	1	15
Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία	9	7	7	0	18
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων	70	71	71	0	02
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων	51	49	49	0	17
Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας	15	16	15	0	18
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος	40	42	42	0	07
Κοινοτική Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας	10	10	10	0	11
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων	69	65	65	0	17
Ευρωπαϊκή αρχή εποπτείας GNSS	44	41	41	0	06
Σύντηξη για την παραγωγή ενέργειας	174	174	143	31	08
Eurojust	28	28	28	0	18
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα	53	51	51	0	06
Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά	225	194	194	0	12
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων	194	198	196	1	02
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών	8	8	8	0	09
Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	17	13	13	0	18
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων	21	21	21	0	06
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	14	13	13	0	04
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	63	52	45	7	31
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	20	19	19	0	15
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών	13	12	12	0	17
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας	20	20	20	0	04
Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού	48	48	48	0	15
Εκτελεστικός Οργανισμός για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία	13	13	13	0	06
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας	14	13	13	0	08
Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας	22	22	21	0	08
Εκτελεστικός Οργανισμός για το Πρόγραμμα Δημόσιας Υγείας	6	6	6	0	17
Εκτελεστικός Οργανισμός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών	9	9	9	0	06
Σύνολο	1 501	1 415	1 363	52	

σε εκατ. EUR

Είδος εσόδων	Προβλεπόμενος προϋπολογισμός εσόδων	Βεβαιωθείσες απαιτήσεις	Εισπραχθέντα ποσά	Υπόλοιπο
Επιδότηση Επιτροπής	824	796	796	-0
Έσοδα από αμοιβές	415	399	388	11
Άλλα έσοδα	262	220	179	41
Σύνολο	1 501	1 415	1 363	52

17. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ: ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΝΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων			Πιστώσεις πληρωμών		
	Πιστώσεις	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Μεταφερθείσες στο 2010	Πιστώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Μεταφερθείσες στο 2010
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας	136	107	27	150	96	52
Frontex	90	82	2	119	77	25
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης	21	19	1	22	18	2
Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία	13	10	2	14	6	5
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων	70	67	0	83	57	20
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων	51	48	0	67	44	18
Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας	16	16	0	17	15	1
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος	42	42	0	48	40	7
Κοινοτική Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας	10	10	0	11	10	1
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων	71	69	0	87	67	10
Ευρωπαϊκή αρχή εποπτείας GNSS	145	119	26	120	68	52
Σύντηξη για την παραγωγή ενέργειας	404	400	4	206	133	60
Eurojust	28	26	1	31	23	6
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα	49	46	0	57	46	2
Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά	338	146	0	367	140	31
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων	194	185	0	230	181	40
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών	8	8	0	10	8	2
Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	17	17	0	24	17	7
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων	21	21	0	25	20	5
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	15	13	1	19	13	5
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	63	36	0	66	36	4
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	21	20	2	23	20	2
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών	14	12	0	14	12	0
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας	21	21	1	26	20	6
Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού	48	46	0	54	46	6
Εκτελεστικός Οργανισμός για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία	13	12	0	15	12	1
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας	14	13	0	21	17	2
Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας	22	23	0	22	18	4
Εκτελεστικός Οργανισμός για το Πρόγραμμα Δημόσιας Υγείας	6	6	0	7	5	1
Εκτελεστικός Οργανισμός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών	9	8	0	10	8	1
Σύνολο	1 972	1 647	68	1 964	1 272	377

Είδος δαπάνης	Πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων			Πιστώσεις πληρωμών		
	Πιστώσεις	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Μεταφερθείσες στο 2010	Πιστώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Μεταφερθείσες στο 2010
Προσωπικό	547	508	0	561	500	15
Διοικητικές δαπάνες	246	238	0	331	232	83

Επιχειρησιακά έξοδα	1 179	901	67	1 072	540	279
Σύνολο	1 972	1 647	68	1 964	1 272	377

**18. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**

σε εκατ. EUR

	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΝΩΣΗ ΕΜΒΟΛΙΟΥ - ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ I	Απόλειψη των χορηγηθεισών επιδοτήσεων σε οργανισμούς	ΣΥΝΟΛΟ
<i>Έσοδα του οικονομικού έτους</i>	117 626	1 363	(796)	118 193
<i>Πληρωμές βάσει των πιστώσεων του τρέχοντος έτους</i>	(116 579)	(1 082)	796	(116 865)
<i>Πιστώσεις πληρωμών μεταφερθείσες στο έτος N+1</i>	(1 759)	(377)	0	(2 136)
<i>Ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το έτος N-1</i>	2 791	188	0	2 979
<i>Συναλλαγματικές διαφορές του οικονομικού έτους</i>	185	(5)	0	180
<i>Αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού</i>	2 264	87	0	2 351

**ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

1. Αρχές, δομή και πιστώσεις του προϋπολογισμού
2. Επεξήγηση των εκθέσεων σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού

1. ΑΡΧΕΣ, ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

1.1 ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Η λογιστική του προϋπολογισμού τηρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου της 25^{ης} Ιουνίου 2002 (ΕΕ L 248 της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2002) για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής της 23^{ης} Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του εν λόγω δημοσιονομικού κανονισμού. Ο γενικός προϋπολογισμός, το κύριο μέσο άσκησης της δημοσιονομικής πολιτικής της ΕΕ, είναι η πράξη που προβλέπει και εγκρίνει, κάθε χρόνο, τα έσοδα και τις δαπάνες της ΕΕ.

Κάθε χρόνο, η Επιτροπή εκτιμά τα έσοδα και τις δαπάνες του συνόλου των οργάνων της ΕΕ για το οικονομικό έτος και καταρτίζει προσχέδιο προϋπολογισμού, το οποίο διαβιβάζει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Βάσει αυτού του προσχεδίου προϋπολογισμού, το Συμβούλιο εκπονεί το σχέδιο προϋπολογισμού που θα αποτελέσει αντικείμενο διαπραγματεύσεων μεταξύ των δύο σκελών της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής. Η έγκριση του προϋπολογισμού βεβαιώνεται από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, πράγμα το οποίο καθιστά δυνατή την εκτέλεσή του. Την ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού φέρει κατά κύριο λόγο η Επιτροπή.

1.2 ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Ο γενικός προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης διέπεται από διάφορες θεμελιώδεις αρχές:

- **ενότητα και αυθεντικότητα του προϋπολογισμού:** το σύνολο των δαπανών και των εσόδων πρέπει να συγκεντρώνεται σε ένα και μοναδικό προϋπολογισμό, να καταλογίζεται σε ένα κονδύλιο του προϋπολογισμού και οι δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις εγκεκριμένες πιστώσεις,
- **καθολικότητα:** η αρχή αυτή περιλαμβάνει δύο κανόνες:
  - τον κανόνα του μη καταλογισμού, σύμφωνα με τον οποίο τα έσοδα του προϋπολογισμού δεν πρέπει να προορίζονται για συγκεκριμένες δαπάνες (το σύνολο των εσόδων πρέπει να καλύπτει το σύνολο των δαπανών),
  - τον κανόνα της μη προσαρμογής, σύμφωνα με τον οποίο τα έσοδα και οι δαπάνες πρέπει να εγγράφονται στον προϋπολογισμό για ολόκληρο το ποσό τους χωρίς μεταξύ τους προσαρμογές,
- **ενιαύσιο:** οι πιστώσεις εγκρίνονται για ένα οικονομικό έτος και πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτού του έτους,

- **ισοσκέλιση:** τα έσοδα και οι δαπάνες που εμφανίζονται στον προϋπολογισμό πρέπει να είναι ισοσκελισμένα (οι προβλέψεις εσόδων πρέπει να καλύπτουν τις πιστώσεις πληρωμών),
- **ειδικότητα:** κάθε πίστωση έχει συγκεκριμένο προορισμό και συγκεκριμένο σκοπό,
- **ενιαία νομισματική μονάδα:** ο προϋπολογισμός καταρτίζεται και εκτελείται σε ευρώ, όπως και οι λογαριασμοί,
- **χρηστή δημοσιονομική διαχείριση:** οι πιστώσεις του προϋπολογισμού χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, δηλαδή σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας,
- **διαφάνεια:** ο προϋπολογισμός και οι διορθωτικοί προϋπολογισμοί, καθώς και οι οριστικοί λογαριασμοί δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.3 ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει:

- (a) γενική κατάσταση εσόδων,
- (b) χωριστά τμήματα με τις καταστάσεις εσόδων και δαπανών κάθε οργάνου: Τμήμα I: Κοινοβούλιο, Τμήμα II: Συμβούλιο, Τμήμα III: Επιτροπή, Τμήμα IV: Δικαστήριο, Τμήμα V: Ελεγκτικό Συνέδριο, Τμήμα VI: Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, Τμήμα VII: Επιτροπή των Περιφερειών, Τμήμα VIII: Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, Τμήμα IX: Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων.

Τα έσοδα και οι δαπάνες κάθε οργάνου ταξινομούνται σε τίτλους, κεφάλαια, άρθρα και θέσεις ανάλογα με τη φύση ή τον προορισμό τους. Ένα μέρος των κεφαλαίων της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ ετίθετο στη διάθεση του επιχειρησιακού προϋπολογισμού της. Αυτός ο επιχειρησιακός προϋπολογισμός εγκρινόταν κάθε χρόνο από τη Επιτροπή, κατόπιν διαβουλεύσεων με το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο τελευταίος προϋπολογισμός καταρτίστηκε για την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου έως την 23^η Ιουλίου 2002. Από την 24^η Ιουλίου 2002, τα έσοδα και οι επιβαρύνσεις που συνδέονται με τον επιχειρησιακό προϋπολογισμό της ΕΚΑΧ περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εσόδων και δαπανών της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ. Οι εναπομένουσες αναλήψεις υποχρεώσεων που πρέπει να πραγματοποιηθούν εμφανίζονται στο παθητικό του ισολογισμού.

1.4 ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

1.4.1 Γενική επισκόπηση

Μόνον ο προϋπολογισμός της Επιτροπής περιλαμβάνει διοικητικές και λειτουργικές πιστώσεις. Τα άλλα όργανα, στην ουσία, διαθέτουν μόνον διοικητικές πιστώσεις. Επίσης, στον προϋπολογισμό διακρίνονται δύο είδη πιστώσεων: μη διαχωριζόμενες πιστώσεις (ΜΔΠ) και διαχωριζόμενες πιστώσεις (ΔΠ). Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις προορίζονται για την χρηματοδότηση πράξεων που έχουν ετήσιο χαρακτήρα (και ανταποκρίνονται στην αρχή του ενιαυσίου). Καλύπτουν όλα τα διοικητικά κεφάλαια του προϋπολογισμού του τμήματος της Επιτροπής και ολόκληρο το τμήμα που αντιστοιχεί σε κάθε όργανο, τις πιστώσεις του ΕΓΤΠΕ ετήσιου χαρακτήρα και ορισμένες τεχνικές πιστώσεις (επιστροφές, εγγυήσεις για δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις, κ.λπ.). Όσον αφορά τις μη διαχωριζόμενες πιστώσεις, το ποσό των πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων ισούται με το ποσό των πιστώσεων πληρωμών.

Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις θεσπίστηκαν προκειμένου να συμβιβασθεί η αρχή του ενιαυσίου με την ανάγκη διαχείρισης πολυετών πράξεων. Προορίζονται για την κάλυψη πράξεων πολυετούς χαρακτήρα και περιλαμβάνουν όλες τις άλλες πιστώσεις που ανήκουν σε όλα τα κεφάλαια με εξαίρεση το κεφάλαιο 1 του τμήματος της Επιτροπής.

Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις υποδιαιρούνται σε πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων (ΠΑΥ) και σε πιστώσεις πληρωμών (ΠΠ):

- **πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων**: καλύπτουν το σύνολο των νομικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους για μέτρα η εκτέλεση των οποίων εκτείνεται σε αρκετά οικονομικά έτη. Ωστόσο, οι αναλήψεις υποχρεώσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό για δράσεις η εκτέλεση των οποίων εκτείνεται σε περισσότερα από ένα οικονομικά έτη, μπορούν να κατανεμηθούν σε διάφορες ετήσιες δόσεις σύμφωνα με το άρθρο 76 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, εφόσον αυτό προβλέπεται από τη βασική πράξη.
- **πιστώσεις πληρωμών**: καλύπτουν δαπάνες που προκύπτουν από υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους ή/και των προηγούμενων οικονομικών ετών.

1.4.2 Προέλευση των πιστώσεων

Η κυριότερη πηγή πιστώσεων είναι ο προϋπολογισμός του τρέχοντος έτους της ΕΕ. Ωστόσο, υπάρχουν άλλα είδη πιστώσεων που προκύπτουν από τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι πιστώσεις αυτές προέρχονται από προηγούμενα οικονομικά έτη ή από εξωτερικές πηγές:

- Οι αρχικές πιστώσεις του προϋπολογισμού που εγκρίθηκαν για το τρέχον οικονομικό έτος μπορούν να συμπληρωθούν με **μεταφορές πιστώσεων** μεταξύ γραμμών σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στα άρθρα 22 έως 24 του δημοσιονομικού κανονισμού (αριθ. 1605/2002 της 25^{ης} Ιουνίου 2002) και με διορθωτικούς προϋπολογισμούς (όπως προβλέπεται στα άρθρα 37 έως 38 του δημοσιονομικού κανονισμού).

- **Μεταφερθείσες πιστώσεις** από το προηγούμενο οικονομικό έτος ή ανασυσταθείσες πιστώσεις συμπληρώνουν επίσης τον τρέχοντα προϋπολογισμό. Πρόκειται για:

- μη διαχωριζόμενες πιστώσεις πληρωμών που μπορούν να μεταφερθούν αυτόματα μόνο για ένα οικονομικό έτος σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού,
- πιστώσεις που μεταφέρονται με απόφαση των θεσμικών οργάνων σε μία από τις δύο ακόλουθες περιπτώσεις: εάν έχουν ολοκληρωθεί τα προπαρασκευαστικά στάδια (άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού) ή εάν έχει καθυστερήσει η έγκριση της νομικής βάσης (άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού). Η μεταφορά αυτή μπορεί να αφορά τόσο πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων όσο και πιστώσεις πληρωμών (άρθρο 9 παράγραφος 3), και
- ανασυστάσεις πιστώσεων μετά από αποδεσμεύσεις: πρόκειται για την επανεγγραφή πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων σχετικά με τα διαρθρωτικά ταμεία οι οποίες έγιναν αντικείμενο αποδέσμευσης. Η επανεγγραφή πιστώσεων μπορεί να γίνει κατ' εξαίρεση εάν πρόκειται για σφάλμα της Επιτροπής ή εάν τα

ποσά είναι απαραίτητα για την ολοκλήρωση του προγράμματος (άρθρο 157 του δημοσιονομικού κανονισμού).

- Έσοδα για ειδικό προορισμό τα οποία συνίστανται σε:

- επιστροφές των οποίων τα ποσά είναι έσοδα για ειδικό προορισμό χορηγούμενα στο κονδύλιο του προϋπολογισμού το οποίο επιβαρύνθηκε με την αρχική δαπάνη και μπορούν να μεταφέρονται χωρίς περιορισμούς,
- πιστώσεις ΕΖΕΣ: η συμφωνία σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο προβλέπει την οικονομική συμμετοχή των μελών της σε ορισμένες δραστηριότητες του προϋπολογισμού της ΕΕ. Τα εν λόγω κονδύλια του προϋπολογισμού, καθώς και τα προβλεπόμενα ποσά δημοσιεύονται στο παράρτημα ΙΙΙ του προϋπολογισμού της ΕΕ. Τα εν λόγω κονδύλια προσαυξάνονται κατά τη συνεισφορά της ΕΖΕΣ. Οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις στο τέλος του οικονομικού έτους ακυρώνονται και επιστρέφονται στις χώρες ΕΟΧ,
- έσοδα από τρίτα μέρη/ άλλες χώρες, που έχουν συνάψει συμφωνίες με την Ευρωπαϊκή Ένωση με σκοπό την οικονομική συμμετοχή στις δραστηριότητες της ΕΕ. Τα ποσά που εισπράττονται κατ' αυτόν τον τρόπο θεωρούνται ως έσοδα προερχόμενα από τρίτα μέρη, τα οποία χορηγούνται στα σχετικά κονδύλια του προϋπολογισμού (συχνά στον τομέα της έρευνας) και μπορούν να μεταφέρονται χωρίς περιορισμούς (άρθρο 10 και άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχεία α) και δ) του δημοσιονομικού κανονισμού).
- εργασίες για τρίτα μέρη: στο πλαίσιο των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων, τα κέντρα έρευνας της ΕΕ μπορούν να εκτελούν εργασίες για εξωτερικούς οργανισμούς (άρθρο 161 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού). Όπως τα έσοδα από τρίτα μέρη, οι εργασίες για τρίτα μέρη χορηγούνται σε ορισμένες γραμμές του προϋπολογισμού και μπορούν να μεταφέρονται χωρίς περιορισμούς (άρθρο 10 και άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του δημοσιονομικού κανονισμού), και
- ανασυσταθείσες πιστώσεις μετά από επιστροφή προκαταβολών: πρόκειται για κεφάλαια της ΕΕ τα οποία επιστράφηκαν από τους δικαιούχους και μπορούν να μεταφέρονται χωρίς περιορισμούς. Στον τομέα των διαρθρωτικών ταμείων, η επανεγγραφή γίνεται με απόφαση της Επιτροπής (άρθρο 18 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού και άρθρο 228 των κανόνων εφαρμογής του).

1.4.3 Σύνθεση διαθέσιμων πιστώσεων

Οριστικές πιστώσεις του προϋπολογισμού = αρχικές εγκεκριμένες πιστώσεις του προϋπολογισμού + πιστώσεις του διορθωτικού προϋπολογισμού + μεταφορές πιστώσεων,

- Συμπληρωματικές πιστώσεις = έσοδα για ειδικό προορισμό (βλ. ανωτέρω) + μεταφερθείσες πιστώσεις από το προηγούμενο οικονομικό έτος ή πιστώσεις ανασυσταθείσες μετά από αποδεσμεύσεις,

- *Σύνολο εγκεκριμένων πιστώσεων* = οριστικές πιστώσεις του προϋπολογισμού + συμπληρωματικές πιστώσεις,
- *Πιστώσεις του έτους* (όπως χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δημοσιονομικού αποτελέσματος) = οριστικές πιστώσεις του προϋπολογισμού + έσοδα για ειδικό προορισμό.

1.5 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Η εκτέλεση του προϋπολογισμού διέπεται από το άρθρο 48 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού το οποίο ορίζει ότι: «Η Επιτροπή εκτελεί [...] τον προϋπολογισμό σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, με δική της ευθύνη και εντός του ορίου των πιστώσεων που έχουν διατεθεί». Το άρθρο 50 ορίζει ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει στα λοιπά όργανα τις αρμοδιότητες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των τμημάτων του προϋπολογισμού που τους αντιστοιχούν.

1.6 ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΡΟΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ (ΥΠΕ)

Η καθιέρωση των διαχωριζόμενων πιστώσεων (ΔΠ) οδήγησε στη δημιουργία αποκλίσεων μεταξύ αναλήψεων υποχρεώσεων και πραγματοποιούμενων πληρωμών. Πράγματι, οι αποκλίσεις που αντιστοιχούν στα υπόλοιπα προς εκκαθάριση, αντιπροσωπεύουν τη χρονική υστέρηση από τη στιγμή που γίνονται οι αναλήψεις υποχρεώσεων μέχρι τη στιγμή που γίνονται οι αντίστοιχες πληρωμές.

2. ΕΞΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

2.1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ (Πίνακας 1)

2.1.1 Γενικές παρατηρήσεις

Οι ίδιοι πόροι εγγράφονται στους λογαριασμούς βάσει των ποσών που πιστώνονται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους στους λογαριασμούς που τηρούνται εν ονόματι της Επιτροπής από τις διοικητικές υπηρεσίες των κρατών μελών. Σε περίπτωση πλεονάσματος, τα έσοδα περιλαμβάνουν επίσης το αποτέλεσμα του προηγούμενου οικονομικού έτους. Τα λοιπά έσοδα εγγράφονται βάσει των ποσών που εισπράχθηκαν πράγματι κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Για τον υπολογισμό του αποτελέσματος εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος, ως δαπάνες θεωρούνται οι πληρωμές από πιστώσεις πληρωμών του εν λόγω οικονομικού έτους, στις οποίες προστίθενται οι πιστώσεις του ίδιου έτους που μεταφέρονται στο επόμενο έτος. Οι πληρωμές από πιστώσεις πληρωμών ενός οικονομικού έτους είναι εκείνες οι οποίες εκτελούνται από τον υπόλογο το αργότερο μέχρι την **31^η Δεκεμβρίου** του **οικονομικού έτους**. Στην περίπτωση του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων, οι δαπάνες που λαμβάνονται υπόψη είναι αυτές που πραγματοποιήσαν τα κράτη μέλη από την 16^η Οκτωβρίου 2008 μέχρι την 15^η Οκτωβρίου 2009, εφόσον η ανάληψή τους και η αντίστοιχη έγκριση κοινοποιηθούν στον υπόλογο το αργότερο μέχρι την **31^η Ιανουαρίου 2010**. Οι δαπάνες του ΕΓΤΕ μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο απόφασης συμμόρφωσης μετά από ελέγχους που διενεργήθηκαν στα κράτη μέλη.

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού περιλαμβάνει δύο συνιστώσες: το αποτέλεσμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το αποτέλεσμα της συμμετοχής των χωρών της ΕΖΕΣ που είναι μέλη του ΕΟΧ. Σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού αριθ. 1150/2000 για το σύστημα των ιδίων πόρων, το αποτέλεσμα αυτό συνίσταται στη διαφορά μεταξύ:

- του συνόλου των εσόδων που εισπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του εν λόγω οικονομικού έτους,
- του συνόλου των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τις πιστώσεις του έτους αυτού, προσαυξημένου κατά το ποσό των πιστώσεων του ίδιου έτους που μεταφέρονται στο επόμενο έτος.

Η διαφορά αυτή αυξάνεται ή μειώνεται:

- κατά το καθαρό ποσό που προκύπτει από ακυρώσεις πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από προηγούμενα οικονομικά έτη και από πληρωμές, οι οποίες λόγω διακυμάνσεων της ισοτιμίας του ευρώ, υπερβαίνουν τις μη διαχωριζόμενες πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος,

- κατά το υπόλοιπο που προκύπτει από τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού επιστρέφεται στα κράτη μέλη το επόμενο έτος αφού αφαιρεθούν τα οφειλόμενα ποσά για το εν λόγω το οικονομικό έτος.

Οι μεταφερθείσες πιστώσεις από το προηγούμενο οικονομικό έτος σχετικά με τις συνεισφορές τρίτων και τις εργασίες υπέρ τρίτων, οι οποίες εξ ορισμού δεν ακυρώνονται ποτέ, περιλαμβάνονται στις πρόσθετες πιστώσεις του οικονομικού έτους. Σ' αυτό ακριβώς οφείλεται η διαφορά μεταξύ του ποσού των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος που περιλαμβάνονται στις καταστάσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού 2009 και του ποσού των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν στο επόμενο οικονομικό έτος και περιλαμβάνονται στις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού 2008. Οι πιστώσεις πληρωμών προς επαναχρησιμοποίηση και οι ανασυσταθείσες πιστώσεις μετά από επιστροφή προκαταβολών δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του αποτελέσματος του οικονομικού έτους.

Οι μεταφερθείσες πιστώσεις πληρωμών περιλαμβάνουν: αυτόματες μεταφορές και μεταφορές κατόπιν αποφάσεως. Η ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο έτος αφορά τις ακυρώσεις πιστώσεων που μεταφέρθηκαν αυτόματα και με απόφαση. Περιλαμβάνει επίσης τη μείωση των πιστώσεων εσόδων για ειδικό προορισμό που μεταφέρθηκαν στο επόμενο έτος σε σύγκριση με το 2008.

2.1.2 Συμφωνία του αποτελέσματος εκτέλεσης του προϋπολογισμού με το οικονομικό αποτέλεσμα

Το οικονομικό αποτέλεσμα χρήσης υπολογίζεται βάσει των αρχών της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση. Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, όμως, βασίζεται στις αρχές της τροποποιημένης ταμειακής λογιστικής, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό. Δεδομένου ότι και τα δύο λαμβάνουν ως βάση τις ίδιες πράξεις, είναι σκόπιμο να εξασφαλίζεται η μεταξύ τους συμφωνία. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τη συμφωνία αυτή, με τη μορφή κατανομής των στοιχείων συμφωνίας σε έσοδα και δαπάνες.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2009

	2009	2008
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΧΡΗΣΗΣ	4 457	12 686
Έσοδα		
Απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος και που δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί	(2 806)	(4 685)
Απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον έτος	2 563	3 485
Δεδουλευμένα έσοδα (καθαρά)	436	(724)
Δαπάνες		
Δεδουλευμένα έξοδα (καθαρά)	5 381	6 353
Έξοδα προηγούμενου έτους καταβληθέντα κατά το τρέχον έτος	(432)	(219)

σε εκατ. EUR

Καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων	(9 458)	(16 446)
Μεταφερθείσες πιστώσεις πληρωμών στο επόμενο έτος	(1 759)	(3 914)
Πληρωμές από μεταφορές και ακυρώσεις αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών	4 573	1 182
Μεταβολή προβλέψεων	(329)	4 316
Άλλο	(153)	(88)
Οικονομικό αποτέλεσμα οργανισμών +ΕΚΑΧ	(209)	(136)
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ	<u>2 264</u>	<u>1 810</u>

Στοιχεία συμφωνίας - Έσοδα

Τα πραγματικά έσοδα ενός οικονομικού έτους αντιστοιχούν στα έσοδα που εισπράχθηκαν επί απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και στα ποσά που εισπράχθηκαν επί απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα οικονομικά έτη. Συνεπώς, οι απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος και δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί πρέπει να αφαιρεθούν από το οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας, δεδομένου ότι δεν αποτελούν μέρος των εσόδων του προϋπολογισμού. Αντιθέτως, οι απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον έτος πρέπει να προστεθούν στο οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας των λογαριασμών.

Τα καθαρά δεδουλευμένα έσοδα συνίστανται κυρίως σε δεδουλευμένα έσοδα από γεωργικές εισφορές, ιδίους πόρους και τόκους και μερίσματα. Μόνον το καθαρό αποτέλεσμα λαμβάνεται υπόψη, δηλαδή τα δεδουλευμένα έσοδα του τρέχοντος έτους μείον τα αντιλογισθέντα δεδουλευμένα έσοδα προηγούμενων ετών.

Στοιχεία συμφωνίας – δαπάνες

Τα καθαρά δεδουλευμένα έξοδα περιλαμβάνουν κυρίως καταληκτικές πράξεις στο τέλος του έτους, δηλαδή επιλέξιμα έξοδα που πραγματοποίησαν δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων της ΕΕ, αλλά τα οποία δεν έχουν δηλωθεί ακόμη στην ΕΕ.

Ενώ τα δεδουλευμένα έξοδα δεν θεωρούνται ως δημοσιονομικές δαπάνες, οι πληρωμές του τρέχοντος έτους για τιμολόγια καταχωρηθέντα σε προηγούμενα έτη, αποτελούν μέρος των δημοσιονομικών δαπανών του τρέχοντος έτους.

Το καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων είναι ο συνδυασμός 1) των νέων ποσών προχρηματοδότησης που καταβλήθηκαν κατά το τρέχον έτος και αναγνωρίστηκαν ως δημοσιονομικές δαπάνες του έτους και 2) του συμψηφισμού των ποσών προχρηματοδότησης που καταβλήθηκαν κατά το τρέχον έτος ή προηγούμενα έτη μέσω της αποδοχής επιλέξιμων δαπανών. Τα τελευταία αυτά ποσά αντιπροσωπεύουν έξοδο από άποψη λογιστικής δεδουλευμένων αλλά όχι στους δημοσιονομικούς λογαριασμούς, διότι η πληρωμή της αρχικής προχρηματοδότησης είχε ήδη ληφθεί υπόψη ως δημοσιονομική δαπάνη κατά τον χρόνο της καταβολής της.

Εκτός από τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν έναντι των πιστώσεων του έτους, οι πιστώσεις του έτους αυτού **που μεταφέρονται στο επόμενο** πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη κατά τον υπολογισμό του αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ίδιου έτους (σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού 1150/2000). Το ίδιο ισχύει και για τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν κατά το τρέχον έτος από **μεταφορές και ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών**.

Οι **μεταβολές** των προβλέψεων αφορούν εκτιμήσεις τέλους του έτους που πραγματοποιήθηκαν στη λογιστική των δεδουλευμένων (κυρίως όσον αφορά τις παροχές προσωπικού), οι οποίες δεν έχουν κανέναν αντίκτυπο στους λογαριασμούς του προϋπολογισμού. Τα **άλλα ποσά συμφωνίας** περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, στοιχεία όπως αποσβέσεις, αγορές στοιχείων ενεργητικού, μισθώματα και χρηματοοικονομικές συμμετοχές, τα οποία υφίστανται διαφορετική μεταχείριση στη λογιστική του προϋπολογισμού και στη λογιστική των δεδουλευμένων.

Τέλος τα οικονομικά αποτελέσματα των οργανισμών και της ΕΚΑΧ που περιλαμβάνονται στο ενοποιημένο οικονομικό αποτέλεσμα δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη διότι η εκτέλεση του προϋπολογισμού τους δεν αποτελεί μέρος του ενοποιημένου αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

2.2 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ 2008 *(Πίνακας 2)*

Στον αρχικό προϋπολογισμό που εγκρίθηκε, τον οποίο υπέγραψε ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου την 18^η Δεκεμβρίου 2008, το ποσό των πιστώσεων πληρωμών είχε καθοριστεί σε 116 096 εκατ. EUR και το ποσό που έπρεπε να χρηματοδοτηθεί με ίδιους πόρους σε 114 736 εκατ. EUR. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι εκτιμήσεις των εσόδων και των δαπανών στον αρχικό προϋπολογισμό υπόκεινται σε προσαρμογές κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. Οι σχετικές τροποποιήσεις επέρχονται με τροποποιητικούς προϋπολογισμούς. Οι προσαρμογές των πληρωμών ιδίων πόρων βάσει του ΑΕΕ που καταβάλλουν τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ισοσκελίση των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό εσόδων και δαπανών. Σύμφωνα με την αρχή της ισοσκελίσης, τα έσοδα και οι δαπάνες του προϋπολογισμού (πιστώσεις πληρωμών) πρέπει να είναι ισοσκελισμένα.

Έσοδα:

Κατά τη διάρκεια του 2009 εκδόθηκαν δέκα διορθωτικοί προϋπολογισμοί, μέσω των οποίων τα έσοδα του προϋπολογισμού 2009 ανήλθαν σε 113 035 εκατ. EUR. Το ποσό αυτό χρηματοδοτήθηκε από ίδιους πόρους συνολικού ύψους 110 238 εκατ. EUR (δηλαδή 4 498 εκατ. EUR λιγότερα σε σχέση με τις αρχικές προβλέψεις) και το υπόλοιπο από άλλα έσοδα. Αυτή η μειωμένη ανάγκη ιδίων πόρων ήταν το αποτέλεσμα πολλών παραγόντων, εκ των οποίων η συμπερίληψη στα έσοδα 1 796 εκατ. EUR από το πλεόνασμα του προηγούμενου έτους, καθώς και το συνδυασμένο αποτέλεσμα της μείωσης των πιστώσεων πληρωμών και της αύξησης των προβλεπόμενων εσόδων στον διορθωτικό προϋπολογισμό αριθ. 10/2009, με αποτέλεσμα συμπληρωματική μείωση των ιδίων πόρων κατά 2 888 εκατ. EUR.

Όσον αφορά τους ίδιους πόρους πρέπει να σημειωθεί ότι η είσπραξη παραδοσιακών ιδίων πόρων ήταν πολύ κοντά στο προβλεπόμενο ποσό. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι εκτιμήσεις του προϋπολογισμού τροποποιήθηκαν κατά την κατάρτιση του διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 6/2009 (μείωση κατά 5 226 εκατ. EUR) και επίσης κατά την κατάρτιση του διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 10/2009 (αυτή τη φορά σημειώθηκε αύξηση κατά 600 εκατ. EUR). Οι προσαρμογές αυτές βασίστηκαν, αφενός μεν, στις νέες μακροοικονομικές εαρινές προβλέψεις 2009, οι οποίες ήταν λιγότερο αισιόδοξες σε σχέση με τις προηγούμενες, αφετέρου δε, στην εξέλιξη των τρεχουσών εισπράξεων των συνεισφορών.

Τα ποσά των ιδίων πόρων ΦΠΑ και ΑΕΕ που καταβάλλονται από τα κράτη μέλη πλησιάζουν πολύ τις αρχικές εκτιμήσεις προϋπολογισμού. Οι διαφορές μεταξύ των προβλεπόμενων ποσών και των ποσών που όντως καταβάλλονται οφείλονται στην απόκλιση μεταξύ των ισοτιμιών του ευρώ που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του προϋπολογισμού και των ισοτιμιών που ισχύουν όταν τα κράτη μέλη που δεν ανήκουν στην ΟΝΕ πραγματοποιούν τις πληρωμές τους.

Δαπάνες:

Το 2009, ο προϋπολογισμός της ΕΕ ήταν ακόμη σε μεταβατικό στάδιο, μεταξύ δύο πολυετών δημοσιονομικών πλαισίων. Οι πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων αντανάκλασαν τους προανατολισμούς όσον αφορά τις δαπάνες που συμφωνήθηκαν για τη νέα προγραμματική περίοδο 2007 – 2013, ενώ το μέρος των απαιτήσεων πληρωμών που εξακολούθησαν να σχετίζονται με το δημοσιονομικό πλαίσιο 2000 – 2006 ήταν περίπου 12%.

Όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων, ο αρχικός προϋπολογισμός και, επομένως, οι σχετικοί πολιτικοί στόχοι επιτεύχθηκαν ουσιαστικά όπως είχε προβλεφθεί. Το ποσοστό εκτέλεσης, αν εξαιρέσουμε τα μη χρησιμοποιηθέντα αποθεματικά (447 εκατ. EUR για το Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση και 56 εκατ. EUR για την επείγουσα βοήθεια), ανήλθε στο 99,6% του προϋπολογισμού. Το ποσοστό αυτό προσαρμόστηκε ελαφρά κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. Όσον αφορά τον τομέα 2, Φυσικοί πόροι, οι αναλήψεις υποχρεώσεων αυξήθηκαν κατά 259 εκατ. EUR (δηλαδή, αύξηση κατά 600 εκατ. EUR του προγράμματος ανάκαμψης για την αγροτική ανάπτυξη, μείωση κατά 390 εκατ. EUR στο τέλος του οικονομικού έτους και αύξηση κατά 49 εκατ. EUR των μέτρων κατά του καταρροϊκού πυρετού των προβάτων). Ο τομέας 5, Διοίκηση, σημείωσε μείωση κατά 55 εκατ. EUR. Τα ποσά αυτά αντιπροσωπεύουν συνολική αύξηση μόνο κατά 0,15 % σε σχέση

με τον αρχικό προϋπολογισμό, εάν δεν ληφθεί υπόψη η αύξηση κατά 615 εκατ. EUR για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλληλεγγύης (λόγω του χαρακτήρα του ως αποθεματικού για απρόβλεπτες δαπάνες).

Το ποσοστό εκτέλεσης των πληρωμών, με εξαίρεση το μη χρησιμοποιηθέν αποθεματικό επείγουσας βοήθειας, ανήλθε στο 95% του αρχικού προϋπολογισμού και στο 97% του οριστικού προϋπολογισμού. Οι βασικές μειώσεις των πιστώσεων πληρωμών πραγματοποιήθηκαν μέσω διορθωτικών προϋπολογισμών, στον τομέα 1α, Ανταγωνιστικότητα, 738 εκατ. EUR (εκ των οποίων 448 εκατ. EUR για την Έρευνα), στον τομέα 2, Φυσικοί πόροι, 2 632 εκατ. EUR (2 192 εκατ. EUR για την αγροτική ανάπτυξη) και 244 εκατ. EUR για τη Διεύρυνση.

Οι ψηφισθείσες, αλλά μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις, εξαιρουμένων των αποθεματικών, ανήλθαν συνολικά σε 2 395 εκατ. EUR και συνίσταντο κυρίως: στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (674 εκατ. EUR για τη σύγκλιση και 248 εκατ. EUR για την ανταγωνιστικότητα των περιφερειών) στο προενταξιακό μέσο (142 εκατ. EUR), στη διοίκηση της Επιτροπής (394 εκατ. EUR) και στην ανταγωνιστικότητα (377 εκατ. EUR) κατανεμημένες στο σύνολο του τομέα 1α).

Η έκθεση της Επιτροπής για τη δημοσιονομική και οικονομική διαχείριση του 2009, στο μέρος Α που παρουσιάζει τη γενική εικόνα του προϋπολογισμού και στο μέρος Β που παρουσιάζει κάθε τομέα του δημοσιονομικού πλαισίου, προβαίνει σε λεπτομερή ανάλυση των δημοσιονομικών προσαρμογών, του σχετικού τους πλαισίου, της θεμελίωσής τους και του αντικτύπου τους.

2.3 ΕΣΟΔΑ (Πίνακας 3)

Τα έσοδα του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανήκουν σε δύο βασικές κατηγορίες: τους ίδιους πόρους και τα λοιπά έσοδα. Αυτό προβλέπεται στο άρθρο 311 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο αναφέρεται ότι: «Ο προϋπολογισμός χρηματοδοτείται στο ακέραιο, υπό την επιφύλαξη των άλλων εσόδων, από ίδιους πόρους». Το κυριότερο μέρος των δαπανών του προϋπολογισμού χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους. Τα άλλα έσοδα αντιπροσωπεύουν μόνο ένα μικρό μέρος της συνολικής χρηματοδότησης.

Υπάρχουν τρεις κατηγορίες ιδίων πόρων: οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΠ), ο πόρος ΦΠΑ και ο πόρος ΑΕΕ. Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι, με τη σειρά τους, περιλαμβάνουν τις εισφορές ζάχαρης, καθώς και τους τελωνειακούς δασμούς. Ο μηχανισμός διόρθωσης υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και η ακαθάριστη μείωση της ετήσιας συνεισφοράς βάσει του ΑΕΕ για τις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία αποτελούν επίσης μέρος του συστήματος ιδίων πόρων.

Η κατανομή ιδίων πόρων γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στην απόφαση αριθ. 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου της 7^{ης} Ιουνίου 2007 για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΑΠΠ 2007). Η ΑΠΠ 2007 τέθηκε σε ισχύ την 1^η Μαρτίου 2009. Ωστόσο, παράγει αποτελέσματα από την 1^η Ιανουαρίου 2007. Κατά συνέπεια, τα αναδρομικά αποτελέσματα λήφθηκαν υπόψη στο οικονομικό έτος 2009.

2.3.1 Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι: κάθε ποσό ΠΠΠ που βεβαιώνεται πρέπει να καταχωρίζεται σε ένα από τα λογιστικά βιβλία που τηρούν οι αρμόδιες αρχές:

- στη συνήθη λογιστική που προβλέπει το άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού αριθ. 1150/2000: κάθε ποσό που έχει εισπραχθεί ή που είναι εγγυημένο,
- Στη χωριστή λογιστική που προβλέπει το άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού αριθ. 1150/2000: κάθε ποσό που δεν έχει ακόμη εισπραχθεί ή/και που δεν είναι εγγυημένο. Τα εγγυημένα αλλά αμφισβητούμενα ποσά μπορούν επίσης να εγγραφούν σ' αυτό το σύστημα λογιστικής.

Όσον αφορά τη χωριστή λογιστική, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή τρίμηνη κατάσταση, στην οποία περιλαμβάνονται τα εξής:

- τα εναπομένοντα προς είσπραξη ποσά κατά το προηγούμενο τρίμηνο,
- τα ποσά που εισπράχθηκαν κατά το εν λόγω τρίμηνο,
- τις διορθώσεις της βάσης (διορθώσεις/ακυρώσεις) κατά τη διάρκεια του εν λόγω τριμήνου,
- τα ακυρωθέντα ποσά,
- τα εναπομένοντα προς είσπραξη ποσά στο τέλος του εν λόγω τριμήνου.

Τα ποσά των παραδοσιακών ιδίων πόρων πρέπει να εγγράφονται στον λογαριασμό του Δημόσιου Ταμείου της Επιτροπής ή του οργανισμού που υποδεικνύει το κράτος μέλος, το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την 19^η ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί τη βεβαίωση της απαίτησης (ή την είσπραξή της στην περίπτωση της χωριστής λογιστικής). Τα κράτη μέλη παρακρατούν, ως έξοδα είσπραξης, το 25% των παραδοσιακών ιδίων πόρων. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις επί των ιδίων πόρων προσαρμόζονται ανάλογα με την πιθανότητα είσπραξής τους.

2.3.2 Πόροι ΦΠΑ και πόροι ΑΕΕ

Οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στον ΦΠΑ προκύπτουν από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή, ο οποίος ισχύει για όλα τα κράτη μέλη, σύμφωνα με την εναρμονισμένη βάση του ΦΠΑ, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 2 παράγραφος 1 σημείο β) της απόφασης ΑΠΠ 2007. Ο ενιαίος συντελεστής καθορίζεται σε 0,30%, με εξαίρεση την περίοδο 2007-2013 κατά την οποία ο συντελεστής αίτησης για την Αυστρία ορίστηκε σε 0,225%, για τη Γερμανία σε 0,15% και για τις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία σε 0,10%. Η βάση ΦΠΑ περιορίζεται στο 50% του ΑΕΕ για όλα τα κράτη μέλη.

Οι ίδιοι πόροι που προέρχονται από τον ΦΠΑ προκύπτουν από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή, ο οποίος ισχύει για όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με την εναρμονισμένη βάση του ΦΠΑ, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 2 παράγραφος 1

σημείο γ) της απόφασης του Συμβουλίου της 29^{ης} Σεπτεμβρίου 2000. Η βάση ΦΠΑ περιορίζεται στο 50% του ΑΕΕ για όλα τα κράτη μέλη.

Ο ίδιος πόρος ΑΕΕ είναι μεταβλητός πόρος και έχει σκοπό να παρέχει τα έσοδα που απαιτούνται, κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου οικονομικού έτους, για την κάλυψη των δαπανών που υπερβαίνουν το εισπραχθέν ποσό από παραδοσιακούς ίδιους πόρους, πόρους ΦΠΑ και διάφορα άλλα έσοδα. Τα έσοδα αυτά προκύπτουν από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στο άθροισμα του ΑΕΕ όλων των κρατών μελών. Οι πόροι ΦΠΑ και ΑΕΕ προσδιορίζονται με βάση τις προβλέψεις που καταρτίζονται για τις βάσεις ΦΠΑ και ΑΕΕ, κατά την επεξεργασία του προσχεδίου του προϋπολογισμού. Οι προβλέψεις αυτές, στη συνέχεια, γίνονται αντικείμενο αναθεώρησης και η επικαιροποίησή τους πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του εν λόγω οικονομικού έτους με διορθωτικό προϋπολογισμό.

Τα τελικά αριθμητικά στοιχεία για τις βάσεις ΦΠΑ και ΑΕΕ είναι διαθέσιμα κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους. Η Επιτροπή υπολογίζει τις διαφορές μεταξύ των ποσών που οφείλουν τα κράτη μέλη σε συνάρτηση με τις πραγματικές φορολογικές βάσεις και τα ποσά που έχουν όντως καταθέσει με βάση τις (αναθεωρημένες) προβλέψεις. Η Επιτροπή ζητεί από τα κράτη μέλη να καταβάλουν τα θετικά ή αρνητικά υπόλοιπα ΦΠΑ και ΑΕΕ, μέχρι την πρώτη εργάσιμη ημέρα Δεκεμβρίου του επόμενου οικονομικού έτους. Διορθώσεις μπορούν να εξακολουθήσουν να γίνονται στις τρέχουσες βάσεις ΦΠΑ και ΑΕΕ για τα επόμενα τέσσερα οικονομικά έτη, εκτός και αν διατυπωθεί επιφύλαξη. Τα προγενεστέρως υπολογισθέντα υπόλοιπα προσαρμόζονται και η διαφορά αιτείται ταυτόχρονα με τα υπόλοιπα ΦΠΑ και ΑΕΕ του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Κατά τη διενέργεια ελέγχων στις καταστάσεις ΦΠΑ και στα δεδομένα ΑΕΕ, η Επιτροπή ενδέχεται να διατυπώσει επιφυλάξεις προς τα κράτη μέλη σχετικά με ορισμένα σημεία που μπορεί να έχουν επιπτώσεις όσον αφορά τις από μέρους τους συνεισφορές ιδίων πόρων. Για παράδειγμα, μπορεί να πρόκειται για την έλλειψη αποδεκτών δεδομένων ή για την ανάγκη να διαμορφωθεί κατάλληλη μεθοδολογία. Οι επιφυλάξεις αυτές πρέπει να θεωρούνται ως ενδεχόμενες απαιτήσεις αβέβιου ύψους έναντι των κρατών μελών, δεδομένου ότι ο δημοσιονομικός τους αντίκτυπος δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια. Όταν το ακριβές ποσό των απαιτήσεων αυτών μπορεί να προσδιοριστεί, αιτούνται οι αντίστοιχοι πόροι ΦΠΑ και ΑΕΕ, είτε σε σχέση με τα υπόλοιπα ΦΠΑ και ΑΕΕ είτε με μεμονωμένες αιτήσεις πόρων.

2.3.3 Διόρθωση υπέρ του Η.Β.

Ο μηχανισμός αυτός μειώνει τις καταβολές ιδίων πόρων του Ηνωμένου Βασιλείου κατ' αναλογία με τη «δημοσιονομική του ανισορροπία» και αυξάνει, αντίστοιχα, τις καταβολές ιδίων πόρων των άλλων κρατών μελών. Ο μηχανισμός διόρθωσης των δημοσιονομικών ανισορροπιών υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου θεσπίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Φοντενεμπλό (Ιούνιος 1984) και τη σχετική απόφαση για τους ίδιους πόρους, της 7^{ης} Μαΐου 1985. Στόχος αυτού του μηχανισμού ήταν η μείωση της δημοσιονομικής ανισορροπίας του Ηνωμένου Βασιλείου μέσω της μείωσης των καταβολών του προς την ΕΕ. Η Γερμανία, η Αυστρία, η Σουηδία και οι Κάτω Χώρες τυγχάνουν μειωμένης χρηματοδότησης της διόρθωσης (η οποία περιορίζεται στο ένα τέταρτο της κανονικής συνεισφοράς τους).

2.3.4 Ακαθάριστη μείωση για τις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία

Σύμφωνα με την ΑΠΠ 2007, οι Κάτω Χώρες και η Σουηδία τυγχάνουν ακαθάριστης μείωσης της ετήσιας συνεισφοράς τους ΑΕΕ για την περίοδο 2007-2013. Η ακαθάριστη μείωση, η οποία ανέρχεται σε 605 εκατ. EUR για τις Κάτω Χώρες και σε 150 εκατ. EUR για τη Σουηδία (τιμές 2004), προσαρμόζεται στις τρέχουσες τιμές με την εφαρμογή αποπληθωριστή του ΑΕΠ για την ΕΕ εκφρασμένου σε EUR και χορηγείται μετά τον υπολογισμό της διόρθωσης υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου και της χρηματοδότησής της.

2.3.5 Προσαρμογή για την εφαρμογή της ΑΠΠ 2007 για τα οικονομικά έτη 2007 και 2008

Σύμφωνα με το άρθρο 11 της ΑΠΠ 2007, η απόφαση τίθεται σε εφαρμογή την 1^η Ιανουαρίου 2007, μετά την έναρξη ισχύος της. Κατά συνέπεια, η χρηματοδότηση σχετικά με τα οικονομικά έτη 2007 και 2008 χρειάστηκε να υπολογιστεί εκ νέου με βάση τους νέους κανόνες. Η προσαρμογή (διαφορές μεταξύ της παλαιάς και της νέας ΑΠΠ για τα οικονομικά έτη 2007 και 2008) εγγράφηκε στον διορθωτικό προϋπολογισμό αριθ. 3/2009 και εκτελέστηκε με τη μορφή ενιαίας καταβολής την 1^η Ιουνίου 2009. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση των εσόδων περιέχονται στην έκθεση δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης του 2009.

2.4 ΔΑΠΑΝΕΣ (Πίνακες 4 έως 13)

2.4.1 Δημοσιονομικό πλαίσιο 2007-2013

Η παρούσα ενότητα περιγράφει τις κύριες κατηγορίες δαπανών της ΕΕ ανά τομέα του δημοσιονομικού πλαισίου 2007-2013. Το οικονομικό έτος 2009 ήταν το τρίτο έτος του δημοσιονομικού πλαισίου 2007-2013. Το συνολικό ανώτατο όριο των πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων για το 2009, ανέρχεται σε 134 722 εκατ. EUR, δηλαδή στο 1,13% του ΑΕΕ. Το αντίστοιχο ανώτατο όριο για τις πιστώσεις πληρωμών ανέρχεται σε 120 445 εκατ. EUR, δηλαδή περίπου στο 1,01 % του ΑΕΕ. Ο ανωτέρω πίνακας αναφέρει το δημοσιονομικό πλαίσιο σε εκτιμώμενες τρέχουσες τιμές για το 2013.

σε εκατ. EUR

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Βιώσιμη ανάπτυξη	53 979	57 653	61 696	63 555	63 974	66 964	69 957
2. Διατήρηση και διαχείριση φυσικών πόρων	55 143	59 193	56 333	59 955	60 338	60 810	61 289
3. Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	1 273	1 362	1 518	1 693	1 889	2 105	2 376
4. Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595
5. Διοίκηση	7 039	7 380	7 525	7 882	8 334	8 670	9 095
6. Αντισταθμίσεις	445	207	210	0	0	0	0
Πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων:	124 457	132 797	134 722	140 978	142 965	147 546	152 312
Σύνολο πιστώσεων πληρωμών:	122 190	129 681	120 445	134 289	134 280	141 360	143 331

Τομέας 1 - Βιώσιμη ανάπτυξη

Ο τομέας αυτός διαιρείται σε δύο χωριστές αλλά αλληλένδετες συνιστώσες:

- 1α. την ανταγωνιστικότητα για την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση, η οποία συγκεντρώνει τις δαπάνες που αφορούν την έρευνα και την καινοτομία, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τα διευρωπαϊκά δίκτυα, την εσωτερική αγορά και τις συναφείς πολιτικές της,
- 1β. τη συνοχή για την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση, με σκοπό να ενισχυθεί η σύγκλιση των λιγότερο αναπτυγμένων κρατών μελών και περιφερειών, να συμπληρωθεί η στρατηγική της ΕΕ για βιώσιμη ανάπτυξη εκτός των λιγότερο ευημερουσών περιφερειών και να στηριχθεί η διαπεριφερειακή συνεργασία.

Τομέας 2 – Διατήρηση και διαχείριση φυσικών πόρων

Ο τομέας 2 περιλαμβάνει την κοινή γεωργική και αλιευτική πολιτική, την αγροτική ανάπτυξη και περιβαλλοντικά μέτρα και ιδίως το Natura 2000. Το ποσό που λαμβάνεται υπόψη για την κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) αντανάκλα τη συμφωνία που συνάφθηκε κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών τον Οκτώβριο 2002.

Τομέας 3 - Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη

Ο νέος τομέας 3 (Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη) αντανάκλα την αυξανόμενη σημασία ορισμένων τομέων στους οποίους η ΕΕ έχει αναλάβει νέα καθήκοντα - δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις, προστασία των συνόρων, πολιτική για τη μετανάστευση και το άσυλο, δημόσια υγεία και προστασία των καταναλωτών, πολιτισμός, νεολαία, πληροφόρηση και διάλογος με τους πολίτες. Ο τομέας αυτός υποδιαιρείται σε δύο συνιστώσες: 3α. Ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη και 3β. Ιθαγένεια.

Τομέας 4 – Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγων

Ο τομέας 4 καλύπτει όλες τις εξωτερικές δράσεις, περιλαμβανομένων των προενταξιακών μέσων. Ενώ η Επιτροπή είχε προτείνει την ενσωμάτωση του ΕΤΑ στο δημοσιονομικό πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απέρριψαν την πρόταση αυτή.

Τομέας 5 – Διοίκηση

Ο τομέας αυτός καλύπτει τις διοικητικές δαπάνες όλων των θεσμικών οργάνων, τις συντάξεις και τα Ευρωπαϊκά σχολεία. Όσον αφορά τα άλλα θεσμικά όργανα πλην της Επιτροπής, οι δαπάνες αυτές συνιστούν το σύνολο των δαπανών τους, αλλά οι οργανισμοί και οι λοιπές υπηρεσίες προβαίνουν τόσο σε διοικητικές όσο και σε επιχειρησιακές δαπάνες.

Τομέας 6 - Αντισταθμίσεις

Σύμφωνα με την πολιτική συμφωνία βάσει της οποίας τα νέα κράτη μέλη δεν πρέπει να καθίστανται καθαροί χρηματοδότες του προϋπολογισμού αμέσως μετά την προσχώρησή τους, προβλέφθηκε αντιστάθμιση στο πλαίσιο αυτού του τομέα. Το ποσό τέθηκε στη διάθεση των νέων κρατών μελών μέσω μεταφορών με σκοπό την εξισορρόπηση των εσόδων και των συνεισφορών τους στον προϋπολογισμό.

2.4.2 Τομείς πολιτικής

Στο πλαίσιο της διαχείρισης βάσει δραστηριοτήτων (ΔΒΔ), η Επιτροπή εφαρμόζει τον προϋπολογισμό βάσει δραστηριοτήτων (ΠΒΔ) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και διαχείρισης. Ο ΠΒΔ προβλέπει μια δομή του προϋπολογισμού σύμφωνα με την οποία οι τίτλοι του προϋπολογισμού ανταποκρίνονται σε τομείς πολιτικής και τα κεφάλαια σε δραστηριότητες. Βασικός στόχος του ΠΒΔ είναι ο καθορισμός ενός σαφούς πλαισίου που να επιτρέπει την έκφραση των πολιτικών στόχων της Επιτροπής σε δράσεις με νομοθετικά και δημοσιονομικά μέσα ή με άλλα μέσα δημόσιας πολιτικής. Με τη διάρθρωση των εργασιών της Επιτροπής βάσει δραστηριοτήτων, δημιουργείται μια σαφής εικόνα των καθηκόντων που έχει αναλάβει η Επιτροπή και ταυτόχρονα ένα κοινό πλαίσιο για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων. Κατά τη διάρκεια της δημοσιονομικής διαδικασίας χορηγούνται πόροι για τις προτεραιότητες και οι δραστηριότητες χρησιμοποιούνται ως δομικά στοιχεία για την κατάρτιση του προϋπολογισμού. Με τη δημιουργία ενός τέτοιου δεσμού μεταξύ δραστηριοτήτων και χορηγούμενων πόρων, στόχος του ΠΒΔ είναι να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της χρησιμοποίησης των πόρων στο πλαίσιο της Επιτροπής.

Ως τομέας πολιτικής μπορεί να οριστεί μια ομοιογενής ομάδα δραστηριοτήτων που αποτελεί μέρος των εργασιών της Επιτροπής και έχει ζωτική σημασία για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Κάθε τομέας πολιτικής αντιστοιχεί, γενικά, σε μια ΓΔ, και κατά μέσο όρο περιλαμβάνει περίπου 6 ή 7 επιμέρους δραστηριότητες. Οι τομείς πολιτικής έχουν κυρίως επιχειρησιακό χαρακτήρα, δεδομένου ότι οι βασικές τους δραστηριότητες πραγματοποιούνται για την ωφέλεια τρίτων, στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα των δραστηριοτήτων τους. Ο

επιχειρησιακός προϋπολογισμός συμπληρώνεται με τις απαιτούμενες διοικητικές δαπάνες για κάθε τομέα πολιτικής.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση των δαπανών περιέχονται στην έκθεση δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης της Επιτροπής του 2009.

2.5 ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (Πίνακες 14 έως 18)

Οι ενοποιημένες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνουν, όπως και στα προηγούμενα έτη, την εκτέλεση του προϋπολογισμού όλων των θεσμικών οργάνων, δεδομένου ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ περιλαμβάνει χωριστό προϋπολογισμό για κάθε θεσμικό όργανο. Οι οργανισμοί δεν έχουν χωριστό προϋπολογισμό στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ και χρηματοδοτούνται εν μέρει με επιδότηση από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής.

Για την παρουσίαση όλων των απαραίτητων στοιχείων του προϋπολογισμού σχετικά με τους οργανισμούς, το δημοσιονομικό μέρος των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών περιλαμβάνει χωριστές εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση των επί μέρους προϋπολογισμών των παραδοσιακών ενοποιημένων οργανισμών.